မဟာစည်နာယက ၊ ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ

သဒ္ဓမ္မရံသီရိပ်သာဆရာတော်

ရေးသားစီရင်အပ်သော

ဒုက္ခကင်းဝေး ပေါင်းသင်းရေး

သဗ္ဘိသုတ္တန်တရားတော်

သာသနာ ၂၅၂၅ ၊ ကောဇာ ၁၃၄၃ ၊ နိုဝင်ဘာ ၁၉၈၁

မဟာစည်နာယက ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ

သဒ္ဓမ္မရံသီ ရိပ်သာဆရာတော်

ရေးသားစီရင်အပ်သော

ဒုက္ခကင်းဝေး ပေါင်းသင်းရေး
သမ္ဘိသုတ္တန်တရားတော်

သာသနာ-၂၅၂၅ ကောဇာ-၁၃၄၃ ခရစ်-၁၉၈၁

ဒုက္ခကင်းဝေး-က

သာသနာရေးဆိုင်ရာစာမူ ပုံနှိပ်ခွင့် မှတ်ပုံတင်အမှတ် (၇၀၆)

မျက်နှာဖုံးခွင့်ပြုချက် အမှတ် (၂၇၇)

ပထမအကြိမ်

အုပ်ရေ–၂၀၀၀

၁၉၇၁–ခု

ဒီဇင်ဘာလ

ပန်းချီ – စံတိုး

အသောက်–သီတာဝင်း

အဖုံး – အောင်သာ

[illegible] – အေးမိသားစု

သာသနာရေးဦးစီးဌာန
စာကြည့်တိုက်
ကမ္ဘာအေး၊ ရန်ကုန်

ဓမ္မဒါန

ဒု–ဗိုလ်မှူးကြီးတင်အောင် (ကင်းလွတ်ခွင့် အမှတ် ၂၄၄) ၃–ယိုးဒယားလမ်း ၉–မိုင် ကမ္ဘာအေး ရန်ကုန်က ထုတ်ဝေ၍ ဦးဘင်မောင် (၀၂၅၆–မြ) စာပေပေါင်းကူး ပုံနှိပ်တိုက်၊ အမှတ် ၉၀၊ အောဘီ၊ ဝေဇယန္တာလမ်း ဂ–ရပ်ကွက် တောင်ဥက္ကလာပမြို့ရန်ကုန်က ပုံနှိပ်သည်။

မဟာစည်နာယက ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ
သဒ္ဓမ္မရံသိရိပ်သာဆရာတော်
အရှင်ကုဏ္ဍလာဘိဝံသ

အရှင်ကုဏ္ဍလာဘိဝံသ၏ထေရုပ္ပတ္တိ

အကျဉ်းချုပ်

ဒုက္ခကင်းဝေး ပေါင်းသင်းရေး သဗ္ဗိသုတ္တန်တရားတော်ကို ရေးသားစီရင်သော အရှင်ကုဏ္ဍလာဘိဝံသသည် ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော် ပဲခူးတိုင်း ဝေါမြို့နယ် ဝင်းကဒတ်ရွာ ဦးသာဖြိုး - ဒေါ်ပုတို့မှ ၁၂၈၃ - ခုနှစ်၊ နယုန်လဆန်း ၁-ရက်၊ တနင်းလာနေ့တွင်ဖွားမြင်သော ဒုတိယ မြောက် သားရတနာ ဖြစ်ပါသည်။

အသက် ၁၀-နှစ် အရွယ်တွင်သာသနာတော်သို့ရှင်သာမဏေ အဖြစ်ဖြင့် ဝင်ရောက်၍ အသက် ၂၀-ပြည့်သောအခါ ဝေါ မြို့နယ် ဘိုးစမ္ပာယ်ရွာကန်ကြီးကျောင်းဆရာတော်ဘုရားကြီးကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ခမည်းတော်-မယ်တော်ကြီးတို့၏ပစ္စည်းလေးပါး အထောက်အပံ့ဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ခဲ့ပါသည်။

သိက္ခာတော် ၄-ဝါ ရပြီးသောအခါ ညောင်လေးပင်မြို့ တောရကြီးကျောင်းတိုက်၏ ပဓာနဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်တော် မူသော ကျေးဇူးရှင် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတဆရာတော်ဦးအရိယထံ၌ ပိဋကတ် တော်နှင့် ပိဋကတ်တော်၏အခြေခံကျမ်းဂန်များကို သင်ကြား လေ့လာခဲ့ပါသည်။

သိက္ခာတော် ၇-ဝါ ရပြီးသောအခါ ရန်ကုန်မြို့ ကန်ဘဲ့ ရန်ကင်းမြို့နယ် ကျောက်ကုန်းတောရ မေဒိနီကျောင်းတိုက် ကျေးဇူးရှင် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဆရာတော် ဦးအာဒိစ္စရထံ၌ ပိဋကတ်တော်နှင့် ပိဋကတ်တော်၏ အခြေခံ ကျမ်းဂန်တို့ကို သင်ကြား လေ့လာ၍ စာမေးပွဲများကို ဝင်ရောက် ဖြေဆိုခဲ့ ရာတွင် အစိုးရပထမကြီးတန်း၊ စေတိယင်္ဂဏ စာသင်တန်း၊ စာချတန်းတို့ကို အောင်မြင်ခဲ့ပါသည်။

သိက္ခာတော် ၁၁-ဝါ ရပြီးသောအခါ ညောင်တုံးမြို့ ရွှေဟင်္သာတောရ ကျောင်းတိုက် ကျေးဇူးရှင် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဆရာတော်ဦးဝိမလ၏ ဩဝါဒကိုခံယူကာ တိုက်အုပ်ဆရာတော် ဦးဉာဏဝံသ၊ တိုက်ကြပ် ဆရာတော် ဦးပညာသာမိတို့ထံ၌ ပါဠိတော်နှင့် အဋ္ဌကထာကျမ်းဂန်တို့ကို သင်ကြား လေ့လာ၍ စာမေးပွဲများကို ဝင်ရောက် ဖြေဆိုခဲ့ရာတွင် ညောင်တုံးမြို့ ရွှေကျင်နိကာယ သာသနပါလ ဓမ္မာစရိယစာမေးပွဲနှင့် အစိုးရ သာသနဓဇ သိရီပဝရဓမ္မာစရိယ စာမေးပွဲတို့ကို အောင်မြင်ခဲ့ ပါသည်။

သိက္ခာတော် ၁၅-ဝါရပြီးသောအခါ ရန်ကုန်မြို့ ကန်ဘဲ့ ရန်ကင်းမြို့နယ် ကျောက်ကုန်းတောရ မေဒိနီကျောင်းတိုက်၌ စာချဆရာတော်အဖြစ်ဖြင့် သီတင်းသုံးနေထိုင်၍ ကျေးဇူးရှင် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ မေဒိနီ ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဩဝါဒကို ခံယူကာ ပိဋကတ်တော်နှင့် ပိဋကတ်တော်၏ အခြေခံကျမ်းဂန်

တို့ကို စာသင်သား ရဟန်းသာမဏေတို့အား သင်ကြားပို့ချ ပေးခဲ့ပါသည်။

သိက္ခာတော် ၃၆-ဝါရပြီးသောအခါ ကျေးဇူးရှင်မဟာစည် ဆရာတော်ဘုရားကြီးသီတင်းသုံးတော်မူရာ ရန်ကုန်မြို့မဟာစည် သာသနာ့ရိပ်သာ၌ ယောဂီဟောင်းအဖြစ်ဖြင့် တနှစ် တရား အားထုတ်ပြီးသောအခါတွင် ကျေးဇူးရှင် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ မဟာစည် ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ မိန့်ကြား ခွင့်ပြုချက်အရ မဟာစည် ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ နာယက အဖြစ်ဖြင့် နေထိုင်၍ ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

သိက္ခာတော် ၃၈-ဝါရပြီးသောအခါ ကျေးဇူးရှင် အဂ္ဂ မဟာပဏ္ဍိတ မဟာစည် ဆရာတော်ဘုရားကြီး ခွင့်ပြုချက်အရ ရန်ကုန်မြို့ ရှစ်မိုင် မရမ်းကုန်း မြို့နယ် ဉာဏစာဂီ ကျောင်း လမ်း၌ မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဩဝါဒခံ အဖြစ်ဖြင့် သဒ္ဓမ္မရံသီ ရိပ်သာကို တည်ထောင်၍ ဝိပဿနာ ကမ္မဋ္ဌာန်း တရားတို့ကို ဟောကြားပြသကာ သီတင်းသုံး နေထိုင်လျက် ရှိပါသည်။

နိဒါန်း

၁၃၄၀-ပြည့် ကဆုန်လကွယ်နေ့၊ နေ့လယ် ၂-နာရီအချိန် ရန်ကုန်မြို့ မဟာစည် သာသနာ့ရိပ်သာ ဖလ်ယဉ်ဓမ္မာရုံကြီးတွင် တရားနာပရိသတ် ယောဂီသူတော်စင်တို့ ပြည့်လျှံနေကြသည်။ သို့သော် တိတ်ဆိတ်ခြင်း, ငြိမ်သက်ခြင်းတို့ဖြင့် ဖလ်ယဉ်ဓမ္မာရုံကြီး၏ကျက်သရေတို့ကို အပြည့်အဝဆောင်လျက် ရှိပေသည်။ အလှည့်ကျတရားချီးမြှင့်မည့်ဆရာတော်မှာ နာယကဆရာတော် အသစ်ဖြစ်၍ တရားနာယောဂီ သူတော်စင်တို့ စိတ်ဝင်စား နေကြဟန်တူပါသည်။ နာယကဆရာတော် ဦးကုဏ္ဍလာဘိဝံသ မှာ မေဒိနိကျောင်းတိုက်ကြီး၏ စာချနာယကမှ မဟာစည် သာသနာ့ရိပ်သာ ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယဖြစ်လာသည်မှာ မကြာသေး သောကြောင့်ပင် ရဟန်း ရှင် လူ ယောဂီသူတော်စင်တို့ တရား ဟောမည့်အချိန်ကို စောင့်နေဟန် တူကြပါသည်။

တရား စ၍ ဟောသည်နှင့်တပြိုင်နက် ပရိသတ်သည်လည်း တုတ်တုတ်မျှမလှုပ်၊ ဆရာတော်မှာလည်း ဖလ်ယဉ်ဓမ္မာရုံကြီးကို အာရုံပြုပုံပင်မပေါ်၊ တည်ငြိမ်ချိုအေးစွာ ဟောကြားတော်မူ ပါသည်။ ကျေးဇူးရှင် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ မဟာစည်ဆရာတော် ဘုရားကြီး ချီးမြှောက်ထားသဖြင့် အထူး ပြောစရာမလိုပါ။ သဗ္ဗာသဝသုတ္တန်တရားတော်ကို ပါဠိတော်အဋ္ဌကထာ အဖွင့်တို့ဖြင့်

စာချသလိုဟောသွားပါသည်။ အသံတန်ဆာ မပါသော်လည်း စွဲကျန်နေရစ်ခဲ့ပါသည်။

တရားနာယင်း သဒ္ဒါတရားများ တဖွားဖွား တစိမ့်စိမ့်ပင် ဖြစ်ခဲ့ရပါသည်။ ဤသုတ္တန်လာ ဒေသနာအတိုင်း လောကမှာ ပညာရှိသူတော်ကောင်းတို့နှင့် ပေါင်းသင်းရ, ပညာရှိသူတော် ကောင်းတို့၏ တရားကို ကျင့်သုံးရသဖြင့် လောက သံသရာ အကျိုးစီးပွား များကြောင်းနှင့် ပညာရှိသူတော်ကောင်းတို့၏ အင်္ဂါ လက္ခဏာတို့ကို ခွဲခြမ်း စိတ်ဖြာ၍ ရှင်းပြ သွားသဖြင့် သဘောကျလာခဲ့ရပါသည်။

လောကဆိုင်ရာ ပညာရှိအမည်ခံသူတို့သည် ပေါကြပါ၏။ ဆိုင်ရာ ဆိုင်ရာ ပညာလည်း ရှိကြပါ၏။ သာသနာရေးဘက် မှာလည်း တရားဟော, တရားပြကောင်းကြပါ၏။ သို့သော် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ဟောတော်မူထားသည့် ဒေသနာတော်နှင့်ညီသော ပညာရှိ သူတော်ကောင်းတို့ကား တွေ့ရခဲ ကြုံရခဲပါဘိသည်။ တရားဟောဆရာတော်က ပညာရှိ သူတော်ကောင်း ဟူသည် မည်သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သည်ကို ရှင်းလင်းပြသွားရာ မျက်မြင် ကိုယ်တွေ့ဖြင့် သိသာ သဘောကျလာရပါသည်။

ဤ တရားတော်လာ“ သဗ္ဘိရေဝ သမာသေထ ”ဆိုသော ပါဠိ ဂါထာ အနက်တို့ကို ငယ်စဉ် ၁၂-နှစ်သား အရွယ် ကျောင်းသားလေးဘဝက ကျေးရွာ ဆရာဘုန်းတော်ကြီးထံမှ လောကနီတိ သင်စဉ်ကပင် နှုတ်တက်ရခဲ့ပါ၏။ အဓိပ္ပာယ် ကိုကား မသိခဲ့။ ဤတရားတော်ကိုသဒ္ဓမ္မရံသီရိပ်သာဆရာတော်

ဦးကုဏ္ဍလာဘိဝံသက ဆိုင်ရာ ပါဠိတော် အဋ္ဌကထာ ဝတ္ထု သက်သေသာဓက ဝေဝေဆာဆာတို့ဖြင့်ဟောကြားလိုက်သော အခါ ဘုရားအစရှိသော ပညာရှိ သူတော်ကောင်းတို့၏ ဂုဏ် ကျေးဇူးအထူးတို့ကို ပို၍ နားလည်သဘောကျ ကြည်ညိုလာပါ တော့သည်။

ဤကဲ့သို့ ရှေးကထက် သူတော်ကောင်းတို့၏ ဂုဏ်ကျေးဇူး အထူးတို့ကို ပို၍ နားလည်သဘောကျ ကြည်ညိုလာသည်ဖြစ်၍ ဤ နိဒါန်းရေးသူသည် သဗ္ဗိသုတ္တန်တရားတော်ကို ကြားနာ ရစဉ်က နာလို့မဝ အားမရနိုင်ခဲ့သဖြင့် ကျေးဇူးရှင်ကမ္မဋ္ဌာနာ- စရိယ သဒ္ဓမ္မရံသီ ရိပ်သာဆရာတော်ဘုရားအား ဒုက္ခကင်းဝေး ပေါင်းသင်းရေး ဤ သဗ္ဗိသုတ္တန်တရားတော်ကို အကျယ်ချဲ့၍ ရေးသားပြီး စာအုပ်အဖြစ်သို့ ရောက်အောင် ချီးမြှင့်ပါရန် လျှောက်ထား တောင်းပန်ရပါသည်။

လျှောက်ထား တောင်းပန်ရခြင်း အကြောင်းများမှာ—

၁။ သူတော်ကောင်းတရားတို့သည် လောကထဲ၌ ကြာမြင့် ခိုင်မာစွာတည်တံ့စေလိုသောကြောင့် လည်းကောင်း၊

၂။ သူတော်ကောင်းတရားတို့ကို တနေ့တခြား တိုးတက် ကြီးပွားလာစေလိုသောကြောင့် လည်းကောင်း၊

၃။ သူတော်ကောင်းတရားတို့ကို လိုက်နာ ကျင့်သုံးသူတို့ တနေ့ တခြား များပြား လာစေလိုသော ကြောင့် လည်းကောင်း၊

၄။ သူတော်ကောင်းတရားတို့၏ အရသာ တည်းဟူသော သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲမှ လွတ်မြောက်ရာနိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို မျက်မှောက် ပြုသောအားဖြင့် ခံစားရရှိစေလိုသော ကြောင့်လည်းကောင်း ရေးသားရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဤကဲ့သို့ လျှောက်ထားတောင်းပန်သောအခါ သဒ္ဓမ္မရံသီ ရိပ်သာဆရာတော်ဘုရားက "အေး ဒီလိုဆိုယင်လည်း ရေးရ လျှင်ကောင်းသားပဲ ဦးသီရိ၊ စာရေးတဲ့အလေ့အကျင့်ကလည်း နည်းတော့ အချိန်ယူပြီးရေးရလိမ့်မည်။ ရေးတယ်ဆိုယင်လည်း စုံမှ ကောင်းပေလိမ့်မည်။ တရားဟောစဉ်ကတော့ အကျဉ်း ချုပ်ပဲ ဟောလိုက်ရသည်ဖြစ်၍ မစုံလှဘူး။ ကြိုးစားပြီး ရေး ကြည့်ပါအုံးမည်" ဟု အမိန့်ရှိတော်မူပါသည်။

ဆရာတော်သည် တရားဟော,တရားပြ စသော သာသနာ ရေးကိစ္စများ ဆောင်ရွက် နေယင်းပင် ဤ ဒုက္ခ ကင်းဝေး ပေါင်းသင်းရေး သဗ္ဗိသုတ္တန်တရားတော်စာအုပ် ရေးသား၍ ပြီးကြောင်းကို သိရသောကြောင့် သဒ္ဓမ္မရံသီရိပ်သာ ဆရာတော် ဘုရား၏ သီလ, သမာဓိ, ပညာဂုဏ်တို့ကို ယုံကြည်လေးစား အားထားသော ဤနိဒါန်းရေးသူအဖို့ အထူးပင် ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ ဖြစ်ရပါသည်။ ဆရာတော်၏ မေတ္တာကရုဏာတို့ဖြင့် ပြည့်လျှမ်းသော အရင်းခံစေတနာဖြင့် ဤတရားတော်စာအုပ် ဖြစ်မြောက်လာရပေသည်။

နိဒါန်း

ဤ သဗ္ဗိသုတ္တန်တရားတော်ကိုကြည့်ရှုလေ့လာကြကုန်သော အမျိုးကောင်းသား, အမျိုးကောင်းသမီးတို့သည် သူတော်ကောင်း အစစ်အမှန်ကိုရွေးချယ်၍ ပေါင်းသင်းနိုင်ကြပြီးလျှင် ယခုအခါ်န်မှစ၍ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာသို့ ရောက်သည့် တိုင်အောင် မိမိတို့ အလိုရှိအပ် တောင့်တအပ်သော ချမ်းသာအမျိုးမျိုးတို့ကို ရရှိကြလိမ့်မည်ဖြစ်သောကြောင့် ဤစာအုပ် ဖြစ်မြောက်အောင် ရေးသား ချီးမြှင့်တော်မူသော သဒ္ဓမ္မရံသီ ရိပ်သာ ဆရာတော်ဘုရားအား ကျေးဇူး တင်၍မဆုံး ဖြစ်ရပါတော့သည်။

ဦးသီရိဓမ္မ (ဝိဇ္ဇာ - ပါဠိဂုဏ်ထူး)
မဟာစည် သာသနာ့ရိပ်သာ
ရန်ကုန်မြို့။

ဤဒုက္ခကင်းဝေး ပေါင်းသင်းရေး သဗ္ဗိသုတ္တန် တရားတော်၌ အခန်းဆယ်ခန်းတို့ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ ဖော်ပြထားပါသည်

၁။ ပထမနတ်သား လျှောက်ထားခန်း

၂။ ဒုတိယနတ်သား လျှောက်ထားခန်း

၃။ တတိယနတ်သား လျှောက်ထားခန်း

၄။ စတုတ္ထနတ်သား လျှောက်ခန်း

၅။ ပဉ္စမနတ်သား လျှောက်ထားခန်း

၆။ ဆဋ္ဌနတ်သား လျှောက်ထားခန်း

၇။ မြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြားခန်း

၈။ ဝိပဿနာ ရှုချင်ဖွယ်ရာ ညွှန်ပြခန်း

၉။ ဝိပဿနာ ရှုခန်း

၁၀။ ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြစ်ပုံ ပြခန်း

တို့ဖြင့် ဖော်ပြထားပါသည်။

မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ
၁။	**ဒုက္ခကင်းဝေးပေါင်းသင်းရေး**	....	၁
	သူတော်ကောင်းနှင့်ပေါင်းသင်းရကျိုး (၇) မျိုး	....	၂
	သေဘေးကြုံလာ အားကိုးရာ	....	၃
၂။	**ပထမနှတ်သား လျှောက်ထားခန်း**		၇–မှ ၃၇–အထိ
	သူတော်ကောင်းနှင့်ပေါင်းသင်းခြင်း နှစ်မျိုး	....	၁၁
	သူယုတ်မာ လက္ခဏာ	....	၁၃
	သူတော်ကောင်း လက္ခဏာ	....	၁၄
	ပေါင်းသင့်သူ မပေါင်းသင့်သူ	....	၁၀
	ပညာရှိပေါင်းသင်း မြင့်မြတ်ခြင်း	....	၂၂
	ကျောင်းသို့ရောက်ခါ လိုက်နာရာ	....	၃၄
၃။	**ဒုတိယနှတ်သားလျှောက်ထားခန်း**		၃၈–မှ ၅၆–အထိ
	သူတော်ကောင်းထံမှ ပညာရ	....	၄၀
	လူမိုက်အတု	....	၄၃
	လူမိုက်အစစ်	....	၄၅
	ပညာရ-မရ ဥပမာ	....	၄၇
	အကျိုးမဲ့သာ ထွက်ပေါ်လာ	....	၅၀
	အကျိုးရှိတာ ထွက်ပေါ်လာ	....	၅၁

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၄။	**တတိယနှတ်သား လျှောက်ထားခန်း ၅၇–မှ ၇၄–အထိ**	
	လူမိုက်နှင့်နေ စိုးရိမ်ပွေ	၅၉
	သူတော်ကောင်းနှင့် ပေါင်းသင်း စိုးရိမ်ကင်း	၆၁
	သူယုတ်သူမြတ် တနည်းမှတ်	၆၅
	မမေ့နိုင်ဖွယ်ရာ အရှင်သာရိပုတ္တရာ	၇၂
၅။	**စတုတ္ထနှတ်သားလျှောက်ထားခန်း ၇၅–မှ ၈၄–အထိ**	
	သီလ ရှိ-မရှိ ရွေးစစ်ကြည့်	၇၇
	ပြောခွင့်ရောက်လာ ပြောတတ်ပါ	၈၂
	အချည်းအနှီးသုံးဖြာ သိဖွယ်ရာ	၈၂
	ပညာရှိကိုမှီရ ဘေးလွတ်ကြ	၈၄
၆။	**ပဉ္စမနှတ်သား လျှောက်ထားခန်း ၈၅–မှ ၁၀၁–အထိ**	
	ပညာရှိစကား စိတ်ဝင်စား	၈၆
	လူမိုက်လက္ခဏာ သိဖွယ်ရာ	၈၉
	တရားဟောကျွမ်းကျင် နှတ်ပြည်တင်	၉၅
	နိဂုံးချုပ်ကာ သိဖွယ်ရာ	၉၈
	သူတော်ကောင်းသားကြောင့် နှတ်ပြည်ရောက်	၉၉
၇။	**ဆဋ္ဌနှတ်သားလျှောက်ထားခန်း ၁၀၂–မှ ၁၀၉–အထိ**	
	လူမိုက်ပေါင်းသင်း ဆုံးရှုံးခြင်း	၁၀၄

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	သူယုတ်သူမြတ် တနည်းမှတ်	၁၀၆
၈။	မြတ်စွာဘုရားမိန့်ကြားခန်း	၁၁၀—မှ—၁၁၅—အထိ
	ထက်ဝက်မက လုံးဝသေချာ	၁၁၂
၉။	ဝိပဿနာရှုချင်ဖွယ်ရာ ညွှန်ပြခန်း	၁၁၆မှ—၁၂၀—အထိ
	မြန်မာပြည်မှာ ကောင်းသောလက္ခဏာ	၁၁၇
၁၀။	ဝိပဿနာရှုခန်း	၁၂၁မှ—၁၇၄ အထိ
	(၁) ဝိပဿနာရှုကွက် —	၁၂၁
	(၂) ဝိပဿနာရှုရခြင်း အကျိုး	၁၂၆
	(၃) ဝိပဿနာရှုရမည့် အချိန်ကာလ	၁၄၉
	(၄) ဝိပဿနာရှုနည်း	၁၅၅
	ဖောင်းပိန်ညွှန်ပြ သင့်မြတ်လှ	၁၅၈
	ဖောင်းပိန်မှတ်ခြင်း အကျိုးလေးမျိုး	၁၆၀
၁၁။	ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြစ်ပုံပြခန်း	၁၇၅မှ—၁၉၂—အထိ
၁၂။	နိဂုံးချုပ်ကာဆုတောင်းပတ္ထနာ	၁၉၃
၁၃။	ကျေးဇူးရှင်မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ သြကာသကန်တော့ခန်းနှင့် သီလခံယူပုံများ	၁၉၅—မှ ၂၀၁
၁၄။	ဝိပဿနာအကျင့်မြတ်ဖြင့် ရတနာသုံးပါးအားပူဇော်ပုံ —	၂၀၂

ဒုက္ခကင်းဝေး ပေါင်းသင်းရေး

သဗ္ဗိသုတ္တန်တရားတော်

လူသားဖြစ်သူ မှန်သမျှတို့သည် မိမိတို့နေထိုင်ရာ အရပ်ဒေသ, မြို့, ကျေးရွာ စသည်တို့အားလျော်စွာ လူနှင့် လူချင်း တဦးနှင့်တဦး ပေါင်းသင်းဆက်ဆံခြင်း မရှိပါပဲ တဦးတည်း သက်သက် နေထိုင်လို့ မဖြစ်ကြချေ။ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံ၍သာ နေထိုင်ကြရပေသည်။

ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရေးသည် သာမန်အားဖြင့်ကြည့်လျှင် အရေးမကြီးလှဟူ၍ ထင်ကြရပေသည်။ ကြုံသလို သင့်သလို ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံနိုင်ယင် ပြီးတာပါပဲ။ ကိုယ်ကောင်းဖို့ ကိုယ်ပြည့်စုံဖို့သာ အရေးကြီးသည်ဟူ၍ ထင်ကြရပေသည်။

အမှန်အားဖြင့် မိတ်ကောင်း ဆွေကောင်း ပညာရှိသူတော်ကောင်းများနှင့် ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရမှသာ ယခုမျက်မှောက်ဘဝမှာလဲ ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲကင်း၍ ချမ်းသာခြင်းနှင့် ပြည့်စုံနိုင်ကြပေမည်။ နောင်ဘဝများမှာလဲ ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲကင်း၍ ချမ်းသာခြင်းနှင့် ပြည့်စုံနိုင်ကြပေမည်။ ဆင်းရဲဒုက္ခ မှန်သမျှ အကုန်ကင်းငြိမ်းတဲ့ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာတိုင်အောင် ရောက်ရှိသွားနိုင်ကြပေမည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ မိတ်ကောင်း ဆွေ

ကောင်း ပညာရှိသူတော်ကောင်းများနှင့် ပေါင်းသင်းဆက်ဆံ၍ နေထိုင်ဖို့ရာမှာ အရေးကြီးလှပေသည်။

သူတော်ကောင်းနှင့် ပေါင်းသင်းရကျိုး (၇)မျိုး

ပညာရှိ သူတော်ကောင်းများနှင့် ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံရခြင်းဖြင့်—

(၁) မြင့်မြတ် မယုတ်မာပုံ၊

(၂) အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာကို ရရှိပုံ၊

(၃) စိုးရိမ်သောက ကင်းဝေးပုံ၊

(၄) ဆွေမျိုး ပရိသတ်တို့ အလယ်မှာ တင့်တင့်တယ်တယ် နေရပုံ၊

(၅) နောက်ဘဝများမှာ ချမ်းသာပြည့်ဝတဲ့ လူနတ်ပြဟ္မာဘဝများသို့ ရောက်ရပုံ၊

(၆) ရရှိပြီးသော စည်းစိမ် ချမ်းသာတို့ ကြာမြင့်စွာ တည်တံ့နိုင်ပုံ၊

(၇) ဆင်းရဲခပ်သိမ်း အကုန်ကင်းငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာသို့ ရောက်ရှိသွားနိုင်ပုံတို့ကို သဗ္ဗိသုတ္တန်၌ နတ်သားခြောက်ယောက်တို့ လျှောက်ထား၍ မြတ်စွာဘုရားဟောကြားတော်မူခြင်းကို အထင်အရှား ဖော်ပြထားပါသည်။

သဗ္ဗာသုတ္တာန် ဖြစ်ပေါ်လာပုံ

အခါတပါး မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည်အနီး အနာထပိဏ်သဌေးကြီး လှူဒါန်းထားသော ဇေတဝန်ကျောင်တော်ကြီး၌ သီတင်းသုံး နေထိုင်တော်မူလေ၏။ ထိုသို့မြတ်စွာဘုရား ဇေတဝန် ကျောင်းတော်ကြီး၌ သီတင်းသုံး နေထိုင်တော်မူတဲ့ အချိန်မှာ ရေလမ်း သမုဒ္ဒရာခရီးဖြင့် ကုန်သွယ်ကြကုန်သော ကုန်သည် ခုနစ်ရာတို့သည် သင်္ဘောဖြင့် ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာသို့ ထွက်ခွါသွားကြလေသည်။ ကမ်းမှထွက်ခွါ၍ ခုနစ်ရက်မြောက်သောနေ့၌ သင်္ဘောသည် မြားပစ်လွှတ်လိုက်သလို အလွန်လျင်မြန်စွာ ပြေးသွားနေ၏။

ထိုအချိန်မှာ လေမုန်တိုင်းကြီး အကြီးအကျယ် တိုက်ခိုက်ကျလာ၍ ရေပြင်ကိုတိုက်ခိုက်ခြင်းကြောင့်အလွန်ကြီးမားသော လှိုင်းလုံးကြီးများထကာ သင်္ဘောကိုရိုက်ခတ်သဖြင့် သင်္ဘောကွဲပေါက်၍ ရေများ ဒလဟော အမြန်စီးဝင်ပြည့်လာ၏။

သင်္ဘောကြီး သမုဒ္ဒရာ အလယ်မှာ နစ်မြုပ်တော့မည်ကို သိကြသော ကုန်သည်တို့သည် မိမိတို့ ကိုးကွယ်ထားကြသော နတ်တို့၏ အမည်တို့ကို ဖော်ထုတ် ခေါ်ကြားကြ ကုန်လျက် နတ်မင်းတို့ ကယ်ကြပါ, မ-စ ကြပါ စသည်ဖြင့် ဟစ်အော်မြည်တမ်းကာ ငိုကြွေးနေကြကုန်၏။

သေဘောကြုံလာ အားကိုးရာ

ထို ကုန်သည်တို့တွင် တယောက်သော ကုန်သည်သည် ဤကဲ့သို့ သေရမည့်ဘေးနှင့် တွေ့ကြုံရာ၌ မိမိမှာ အားကိုး

ထောက်တည်ရာ ဘာများရှိပါသလဲလို့ ကြံစည်ဆင်ခြင်ကြည့်ရာ၊ သင်္ဘော ထွက်မည့်နေ့မှာ သံဃာတော်များကို ဆွမ်းကပ်လှူဒါန်း၍ ဆောက်တည်ခံယူခဲ့သောသရဏဂုံနှင့်ငါးပါးသီလတို့ ငင်စင်ကြယ်ကြယ်ရှိနေတာကို တွေ့မြင်ရသောကြောင့် တရားထိုင်မှတ်နေသော ယောဂီတယောက်ကဲ့သို့ ထက်ဝယ် ဖွဲ့ခွေထိုင်ပြီး ဆောက်တည်ခံယူခဲ့သော သရဏဂုံနှင့် ငါးပါးသီလတို့ကိုသာ အာရုံပြု၍ ငြိမ်သက်စွာ ထိုင်နေလေ၏။

ငြိမ်သက်စွာ ထိုင်နေသော ထိုကုန်သည်ကို စိုးရိမ်ကြောက်လန့်နေကြသောကုန်သည်တို့က ဘာကြောင့် မကြောက်လန့်ပဲနေနိုင်ပါသလဲဟု မေးကြကုန်၏။ "အမောင်တို့ အကျွန်ုပ်သည် သင်္ဘောပေါ်သို့တက်မည့်နေ့မှာ ရဟန်းသံဃာတို့အား အလှူပေး၍ သရဏဂုံနှင့် ငါးပါးသီလတို့ကို ခံယူ ဆောက်တည်ခဲ့ပါသည်။ ဒါကြောင့် အကျွန်ုပ်မှာ ကြောက်လန့်ခြင်း မရှိပါ" ဟူ၍ ပြောပြလေ၏။

'သရဏဂုံသီလနှင့်ပြည့်စုံသောအဆွေတော်ကုန်သည်ဆရာ.... စိုးရိမ် ကြောက်လန့်နေကြသော အကျွန်ုပ်တို့အား သရဏဂုံနှင့် ငါးပါးသီလတို့ကို ပေးလို့ဖြစ်ပါသလား, ပေးလို့ရပါသလား' ဟု ကြောက်လန့်နေကြသော ကုန်သည်တို့က မေးကြကုန်၏။ 'ပေးလို့ဖြစ်ပါသည်'ဟု ဆိုသဖြင့် 'ဒီလိုဖြစ်လျှင်အကျွန်ုပ်တို့ကိုလဲ သရဏဂုံနှင့်ငါးပါးသီလကို ပေးပါ'လို့ တောင်းပန်ကြကုန်၏။

သရဏဂုံသီလနှင့် ပြည့်စုံသောကုန်သည်ကကြောက်လန့်နေကြသောကုန်သည်တို့ကို တရာစီ တရာစီစုဝေးစေ၍ ခုနစ်ရာစုပြုလုပ်ပြီး တရာစုတရာစုကို တကြိမ်စီငါးပါးသီလပေးလေ၏။

ငါးပါးသီလခံယူကြသောကုန်သည်ခုနစ်ရာတို့တွင်ပထမဆုံး ကုန်သည် တရာစုသည် ခြေဖမျက်မျှသော ရေ၌ ရပ်တည်၍ သီလယူရ၏။ ဒုတိယကုန်သည်တရာစုသည် ဒူးခေါင်းမျှသော ရေ၌ရပ်တည်၍ သီလယူရ၏။ တတိယကုန်သည် တရာစုသည် တင်ပါးမျှသောရေ၌ရပ်တည်၍ သီလယူရ၏။ စတုတ္ထကုန်သည် တရာစုသည် ချက်မျှသောရေ၌ ရပ်တည်၍ သီလယူရ၏။ ပဉ္စမ ကုန်သည်တရာစုသည် သားမြတ် (နို့)မျှသောရေ၌ ရပ်တည်၍ သီလယူရ၏။ ဆဋ္ဌမကုန်သည်တရာစုသည် လည်မျိုမျှသော ရေ၌ ရပ်တည်၍ သီလယူရ၏။ သတ္တမကုန်သည်တရာစုသည် ပါးစပ် ထည်းသို့ ဆားငန်ရည် ဝင်ဧပြုလာသောအခါ၌ ရပ်တည်၍ သီလယူရ၏။

ကုန်သည် ခုနစ်ရာလုံး သီလယူပြီးကြသောအခါ သရဏဂုံ သီလနှင့်ပြည့်စုံသော သူတော်ကောင်းကုန်သည်က ''သင်တို့မှာ အခြား တပါးသော ကိုးကွယ်အားထားရာ မရှိပြီ။ သင်တို့ ဆောက်တည်ခံယူထားသောသီလကိုသာ ဆင်ခြင်နှလုံးသွင်းကြ ကုန်လော'' ဟူ၍ ကြွေးကြော် အမိန့်ပေးလေ၏။ အမိန့်ပေးပြီး သည်နှင့်တပြိုင်နက် သဘောကြီးလဲ နစ်မြုပ်သွားလေ၏။

ကုန်သည် ခုနစ်ရာတို့သည် သမုဒ္ဒရာထဲ၌ သေကြေပျက်စီး ကုန်ပြီးလျှင် တာဝတိံသာ နတ်ပြည်သို့ ရောက်သွားကြလေ ကုန်၏။ နေရာ ဗိမာန်တို့ကလဲ တပေါင်းတည်း, တစုတည်း ဖြစ်နေကြကုန်၏။ အားလုံးသောဗိမာန်တို့၏ အလယ်၌ သီလ ပေးခဲ့သော သူတော်ကောင်းဆရာ၏ ယူဇနာ တရာရှိသော

ရွှေဗိမာန်သည် ဖြစ်လေ၏။ ကြွင်းသောသူတို့၏ ဗိမာန်တို့သည် သူတော်ကောင်းဆရာ၏ ဗိမာန်ကိုဝိုင်းရံ၍ ဖြစ်ကြလေကုန်၏။ အငယ်ဆုံးဗိမာန်သည် တဆယ့်နှစ်ယူဇနာ ရှိလေ၏။

ကုန်သည်ဘဝမှကွယ်လွန်စုတေကြပြီး နတ်ဖြစ်လာကြသော နတ်သားတို့သည် တာဝတိံသာနတ်ပြည်၌ ဖြစ်ဆဲ ခဏမှာပင် မိမိတို့ကွယ်လွန်ခဲ့ရသော လူ့ဘဝကပြုခဲ့သော ကောင်းမှုကံကို နတ်တို့၏ရှေးဘဝကဖြစ်ခဲ့ပုံကို သိမြင်နိုင်သောအသိဉာဏ်ထူးဖြင့် ဆင်ခြင်ကြည့်ရာ သင်္ဘောပျက်စဉ်က ငါးပါးသီလပေးခဲ့သော သူတော်ကောင်းဆရာကို အမှီရကြ၍ ဤလို နတ်စည်းစိမ် ချမ်းသာ ရကြတာကို သိကြသောကြောင့် သူတော်ကောင်း ဆရာ၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကို မြတ်စွာဘုရားထံ သွားရောက် လျှောက်ထားဖို့ရန် တိုင်ပင်ကြလေကုန်၏။

ဤသို့ တိုင်ပင်ပြီးနောက် ညဉ့်သန်းခေါင်ကျော် အချိန်၌ တာဝတိံသာနတ်ပြည်မှ သက်ဆင်း၍ နတ်တို့၏ ကိုယ်ရောင် အလင်းရောင်တို့ဖြင့် မြတ်စွာဘုရား ရှိတော်မူရာ ဇေတဝန် ဉယျာဉ်နှင့် ဇေတဝန်ကျောင်းတော် တခုလုံးကို တောက်ပ ထိန်လင်းစေလျက် မြတ်စွာဘုရား ထံမှောက်သို့ ဝင်ရောက် လာကြပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားကို ရိုသေစွာ ရှိခိုးဦးချကာ သင့်တော်သောနေရာမှာ နေကြလေကုန်၏။

မှတ်ချက်— [ဤနတ်သားတို့၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ထောက်ထား၍ ငါးပါးသီလလုံက အပါယ် မကျဟု ဆိုနိုင် ပါသည်။]

ပထမနတ်သား လျှောက်ထားခန်း

မြင့်မြတ် မယုတ်မာပုံ

ထို နတ်သားတို့တွင် တယောက်သော နတ်သားသည် လက်အုပ်ချီကာ မြတ်စွာဘုရားကို ဤသို့ လျှောက်ထားလိုက်၏။

''သဗ္ဘိရေဝ သမာသေထ၊ သဗ္ဘိကုဗ္ဗေထ သန္ထဝံ။
သတံသဒ္ဓမ္မမညာယ၊ သေယျော ဟောတိ နပါပိယော''တိ
ဟူ၍ လျှောက်ထားလိုက်၏။

ဘန္တေ၊ ဘုန်းတော် ခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော် မူသော မြတ်စွာဘုရား။ သဗ္ဘိရေဝ၊ သူတော်ကောင်းတို့နှင့်သာလျှင်။ သမာသေထ၊ အတူတကွနေရာ၏။ သဗ္ဘိ၊ သူတော်ကောင်းတို့နှင့်။ သန္ထဝံ၊ ပေါင်းသင်းခြင်းကို။ ကုဗ္ဗေထ၊ ပြုရာ၏။ သတံ၊ ဘုရား အစရှိကုန်သော သူတော်ကောင်းတို့၏။ သဒ္ဓမ္မံ၊ ငါးပါးသီလ, ရှစ်ပါးသီလ, ဆယ်ပါးသီလ, လေးပါးသော သတိပဋ္ဌာန် စသည် အပြားရှိသောသူတော်ကောင်းတရားကို။ အညာယ၊ သိ၍။ ဝါ၊ သိကြရသောကြောင့်။ သေယျော၊ မြင့်မြတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပါပိယော၊ ယုတ်မာသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဝေါစ၊ ကောင်းစွာ မသွေ လျှောက်ထားလိုက်လေ၏။

မြတ်စွာဘုရား ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါ ဟူသမျှသည် သူတော်ကောင်းတို့နှင့်သာ အတူတကွနေထိုင်ရာ၏။ သူတော်ကောင်းတို့နှင့်သာ ပေါင်းသင်းခြင်းကို ပြုရာ၏။ ဤကဲ့သို့ သူတော်ကောင်းတို့နှင့် အတူတကွ နေထိုင်ရ, သူတော်ကောင်းတို့နှင့် ပေါင်းသင်းရသည်ဖြစ်၍ သူတော်ကောင်းတရားများကို သိကြရသောကြောင့် မြင့်မြတ်ပါသည်ဘုရား၊ မယုတ်မာပါဘုရားဟု သူ ရရှိထားသော အကျိုးကို သူ့ဉာဏ်အား ထင်ရှားသည် အားလျော်စွာ မြတ်စွာဘုရားကို လျှောက်ထားလိုက်ပါသည်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။သူတော်ကောင်းနှင့်၊ ပေါင်းဖော်လင့်၊ မြတ်မြင့် မယုတ်မာ။

ဤသို့ နတ်သား လျှောက်ထားရာ၌—

၁။ သူတော်ကောင်း၊

၂။ သူတော်ကောင်းတရားကို သိခြင်း၊

၃။ သူတော်ကောင်းတို့နှင့် ပေါင်းသင်းခြင်း နှစ်မျိုးတို့ကို အထူးသိသင့်ပေသည်။

သူတော်ကောင်း ဖြစ်သူနှင့် မဖြစ်သူ

၁။ သူတော်ကောင်းအရကို မြတ်စွာဘုရားမှစ၍ ငါးပါးသီလ လုံအောင် စောင့်ထိန်းသောသူအထိ ယူရပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ အယုတ်ဆုံးငါးပါးသီလ လုံအောင် စောင့်ထိန်းသောသူသည်လည်း သူတော်ကောင်း မည်သည်ဖြစ်၍ ပေါင်းသင်းထိုက်ပေသည်။ ထို့ထက်အလွန်ဖြစ်သော သီလ, သမာဓိ, ပညာ

တို့နှင့်ပြည့်စုံသောသူများ ဖြစ်ပါမူကား ဆိုဖွယ်မရှိ။ သူတော်ကောင်း မည်သည်သာ ဖြစ်သောကြောင့် ပေါင်းသင်းထိုက်သည်သာတည်း။ ငါးပါးသီလကိုမျှ လုံအောင် မစောင့်ထိန်းနိုင်သောသူသည် သူတော်ကောင်း မဟုတ်၍ မပေါင်းသင်းထိုက်သူသာဖြစ်၏။

သူတော်ကောင်းတရား သိခြင်း မသိခြင်း

၂။ သူတော်ကောင်းတရားကိုသိခြင်း၌ သူတော်ကောင်းတရားအရ ငါးပါးသီလ, ရှစ်ပါးသီလ, ဆယ်ပါးသီလ, သတိပဋ္ဌာန်, သမ္မပ္ပဓာန်တရား စသော ဗောဓိပက္ခိယ တရားအားလုံးကို ယူရပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ အယုတ်ဆုံးငါးပါးသီလသိက္ခာပုဒ်အသီးသီးတို့၏ အကျိုးအပြစ် အဓိပ္ပာယ်တို့ကိုသိခြင်းသည်လည်း သူတော်ကောင်းတရားကို သိသည်မည်၏။ ထိုထက်အလွန် ရှစ်ပါးသီလ, ဆယ်ပါးသီလ, သတိပဋ္ဌာန်, သမ္မပ္ပဓာန် စသော တရားတို့ကို သိပါမူကား ဆိုဖွယ်ရာမရှိ။ သူတော်ကောင်းတရားကို သိသည် မည်သည်သာတည်း။ ငါးပါးသီလသိက္ခာပုဒ် အသီးသီးတို့၏ အဓိပ္ပါယ်မျှကိုပင် မသိပါမူကား သူတော်ကောင်းတရားကို မသိသည်သာ မည်၏။

> သဒ္ဓမ္မန္တိ ပဉ္စသီလ ဒသသီလ စတုသတိပဋ္ဌာနာဒိဘေဒံ သဒ္ဓမ္မံ။ ဣဓ ပန ပဉ္စသီလံ အဓိပ္ပေတံ။
>
> (သံ-ဋ္ဌ၊ ၁၊ ၅၃)

ဤ အဋ္ဌကထာဖြင့် သဒ္ဓမ္မံအရ သူတော်ကောင်းတရားကို ငါးပါးသီလ, ဆယ်ပါးသီလ, ၈ လေးပါးသော သတိပဋ္ဌာန် စသည်အပြားရှိသောတရားတို့ကို ယူရမည်ဟုပြ၏။ အယုတ်ဆုံး ငါးပါးသီလမှစ၍ ယူရမည်ကိုပြသည်။ ဤသဗ္ဗာသုတ်၌ သဒ္ဓမ္မံ အရ သူတော်ကောင်းတရားကို ငါးပါးသီလကိုယူရမည်ဟူ၍ အထူးပြသည်။ ဤ အဋ္ဌကထာစကားကို ထောက်၍ ငါးပါး သီလကို သိသည်မှစ၍ သူတော်ကောင်းတရားကို သိသည်ဟု ဆိုရပေမည်။ ဤ အဋ္ဌကထာစကားကို ထောက်၍ပင် ငါးပါး သီလလုံအောင် စောင့်ထိန်းသူကိုလဲ သူတော်ကောင်းဟု သိရ ပေသည်။

သီလအကျိုး ငါးမျိုး

ငါးပါးသီလမှစ၍ သီလကို လုံအောင် စောင့်ထိန်းသော သူတော်ကောင်းသည်—

၁။ ပစ္စည်းဥစ္စာ ရလွယ် ပေါများခြင်း၊

၂။ ကောင်းသော ဂုဏ်သတင်းတို့ဖြင့် ကျော်စောခြင်း၊

၃။ ပရိသတ်အမျိုးမျိုးသို့ ချဉ်းကပ် ဝင်ရောက် ဆက်ဆံ ရသောအခါ မျက်နှာမငယ်ခြင်း၊

၄။ သေခါနီးမှာ ကောင်းသော အာရုံတို့ကို တွေ့မြင်ရ၍ မတွေမဝေသေရခြင်း၊

၅။ သေပြီးသောအခါ နတ်ပြည်သို့ရောက်ရခြင်း တည်းဟူသော အကျိုးငါးပါးကို ရရှိသည်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ပစ္စည်းရလွယ်၊ ဂုဏ်ကောင်းကြွယ်၍၊ မငယ်မျက်နှာ၊ မတွေကာသေ၊ ရောက်လေနတ်ရွာ၊ ဤငါးဖြာ၊ မှန်စွာသီလ အကျိုးတည်း။

သူတော်ကောင်းနှင့် ပေါင်းသင်းခြင်း နှစ်မျိုး

သူတော်ကောင်းနှင့် ပေါင်းသင်းရမည် ဟူရာ၌ ပေါင်းရမည့်သူတော်ကောင်း ပုဂ္ဂိုလ်များမှာ ဘုရား, ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနှင့် ဘုရား၏တပည့်တို့ ဖြစ်ကြပါသည်။ ယင်းပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့် ပေါင်းသင်းရာမှာလဲ ကောင်းကျိုးဖြစ်ထွန်းရေး, တရားထူး တရားမြတ်ရရှိရေးတို့ကိုရည်ရွယ်၍(ကလျာဏမိတ္တ)မိတ်ဆွေကောင်းအဖြစ်ဖြင့်သာပေါင်းသင်းရမည်။ချစ်ခင်တပ်မက်နှစ်သက်သော တဏှာနှင့်ပေါင်းသင်းခြင်းမျိုးတို့ကို ဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်နှင့်မျှ မပြုလုပ်အပ်သည်သာတည်း။

> သန္ထဝန္တိ မိတ္တသန္ထဝံ၊ တဏှာသန္ထဝေါပန နကေနစိ သဒ္ဓိံ ကာတဗ္ဗော၊ မိတ္တသန္ထဝေါ ဗုဒ္ဓ ပစ္စေကဗုဒ္ဓ ဗုဒ္ဓသာဝကေဟိ သဟ ကာတဗ္ဗော။
>
> (သံ-ဋ္ဌ၊၁၊၅၃)

ဤအဋ္ဌကထာအားဖြင့် တရားရရေးအတွက် မိတ်ဆွေအဖြစ်ဖြင့်သာ ပေါင်းသင်းရမည်။ တဏှာဖြင့် ပေါင်းသင်းခြင်းကို

အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်နှင့်မျှ မပြုလုပ်အပ်။ မပြုလုပ်ရဟူ၍ ပြသည်။ မိတ်ဆွေအဖြစ်ဖြင့် ပေါင်းသင်းရာမှာလဲ ဘုရား, ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ, ဘုရား၏ တပည့်တို့နှင့် ပေါင်းသင်းခြင်းကို ပြုအပ်၏ ဟူ၍ ပြသည် ဤ အဋ္ဌကထာစကားကိုထောက်၍ ဘုရား ရရေး အတွက် မိတ်ဆွေဖြစ်သော ပေါင်းသင်းသင့်သည်။ တကျော ချစ်ဖြင့် မပေါင်းသင်းသင့်ဟူ၍ သူတော်ကောင်းနှင့် ပေါင်း သင်းပုံကို သိရပေသည်။

မြင့်မြတ်နှင့် မယုတ်ညံ့

သူတော်ကောင်းနှင့် ပေါင်းသင်းရခြင်းကြောင့် မြင့်မြတ်၏ ဟူသည် လောကနှင့်ဓမ္မ, ယခု မျက်မှောက်ဘဝနှင့် နောင် သံသရာဘဝတို့မှာတိုးတက်ကြီးပွားလာရခြင်းကိုဆိုလိုပါသည်။ မယုတ်မာ ဟူသည်မှာလဲ လောကနှင့် ဓမ္မ, ယခု မျက်မှောက် ဘဝနှင့် နောင်သံသရာဘဝတို့မှာ တစုံတခု၌မျှ ယုတ်ညံ့ခြင်း မရှိသည်ကို ဆိုလိုပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ လောကနှင့် ဓမ္မ, ယခု မျက်မှောက်ဘဝနှင့် နောင်သံသရာဘဝတို့မှာ မြင့်မြတ်တိုးတက် ကြီးပွားခြင်း, အရာရာတို့၌ မနိမ့်ကျခြင်း, မယုတ်ညံ့ခြင်းတို့ကို အလိုရှိကြသော အမျိုးကောင်းသား, အမျိုးကောင်းသမီး တို့သည် ပညာရှိ သူတော်ကောင်းနှင့် ပေါင်းသင်းနေထိုင်ဖို့ရာ အထူးသတိပြုသင့်ကြပေသည်။

ဤနေရာ၌ သူတော်ကောင်းနှင့်သူယုတ်မာတို့ကို ခွဲခြားသိဖို့ လိုလာပါသည်။ ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိတော် ဗာလပဏ္ဍိတသုတ် (၂၀၁) (၂၀၈) တို့၌ ဟောကြားဖော်ပြထားသော ပညာရှိ

သူတော်ကောင်းနှင့် လူမိုက် လူယုတ်မာတို့၏ လက္ခဏာတို့ဖြင့် သူတော်ကောင်းနှင့် သူယုတ်မာတို့ကို ခွဲခြားသိနိုင်ပါသည်။

သူယုတ်မာ လက္ခဏာ

ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဗာလော ဒုစ္စိန္တိတ စိန္တီစ ဟောတိ
ဒုဗ္ဘာသိတဘာသီစ ဒုက္ကဋ ကမ္မကာရီစ။

(ဥပရိပဏ္ဏာသ-၂၀၁)

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ လူမိုက်သည်စိတ်ဖြင့်လဲ မကောင်းတာကိုပင် ကြံစည်သည်။နှုတ်ဖြင့်လဲမကောင်းတာကိုပင် ပြောသည်။ ကိုယ်ဖြင့်လဲ မကောင်းတာကိုပင် ပြုလုပ်သည်။ ဤလက္ခဏာသုံးပါးသည် လူမိုက်, သူယုတ်မာဟု သိနိုင်ကြောင်း လက္ခဏာသုံးပါးဖြစ်၏ ဟူ၍ ဟောကြားတော်မူ၏။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ကိုယ်ပြုနှုတ်ပြော၊ စိတ်မနောပါ၊ မကောင်းကြံပြု၊ သူယုတ်ဟု၊ မှတ်ရှုသိဖွယ်ရာ။

စိတ်ဖြင့်မကောင်းတာကြံစည်ခြင်းဟူသည် သူတပါးစည်းစိမ်ဉစ္စာများကို ကိုယ့် စည်းစိမ်ဉစ္စာများဖြစ်အောင် မတရားသောနည်းဖြင့်ယူဖို့ရာ ကြံစည်ခြင်း၊ သူတပါးတို့ကိုသတ်ဖို့ညှဉ်းဆဲဖို့ရာ ကြံစည်ခြင်း၊ ကောင်းမှုကံ မကောင်းမှုကံနှင့် ကောင်းကျိုး မကောင်းကျိုးတို့ကို မရှိဟူ၍ မှားယွင်းစွာ ကြံစည်ခြင်းများ ဖြစ်သည်။

နှုတ်ဖြင့် မကောင်းတာပြောခြင်း ဟူသည် လိမ်ပြောခြင်း၊ ကုန်းတိုက်ခြင်း၊ ဆဲဆိုတိုင်းထွာ ကြမ်းတမ်းစွာ ပြောဆိုခြင်း၊ အကျိုးမများ အဖျင်းစကားတို့ကို ပြောခြင်းများဖြစ်သည်။

ကိုယ်ဖြင့် မကောင်းတာ ပြုလုပ်ခြင်း ဟူသည် သူတပါး အသက်ကိုသတ်ခြင်း၊ သူတပါးပစ္စည်းဥစ္စာကိုခိုးခြင်း၊ သူတပါး သားမယား သားသမီးတို့ကို လွန်ကျူး ဖျက်ဆီးခြင်းများ ဖြစ်သည်။

သူတော်ကောင်းလက္ခဏာ

ဣဓ ဘိက္ခဝေ ပဏ္ဍိတော သုစိန္တိတ စိန္တိစ ဟောတိ
သုဘာသိတ ဘာသီစ သုကတကမ္မကာရီစ။

(ဥပရိပဏ္ဏာသ-၂၀၀)

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ ပညာရှိ သူတော်ကောင်းသည် စိတ်ဖြင့်လဲ ကောင်းတာကိုပင်ကြံစည်သည်၊ နှုတ်ဖြင့်လဲကောင်းတာကိုပင်ပြောဆိုသည်၊ ကိုယ်ဖြင့်လဲ ကောင်းတာကိုပင် ပြုလုပ်သည်၊ ဤ လက္ခဏာသုံးပါးသည် ပညာရှိ သူတော်ကောင်းဟု သိနိုင်ကြောင်း လက္ခဏာသုံးပါးဖြစ်၏ ဟူ၍ ဟောကြားတော်မူ၏။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ကိုယ်ပြုနှုတ်ပြော၊ စိတ်မနော၊ ကောင်း
တာကြံပြု၊ သူမြတ်ဟု၊ မှတ်ရှုသိဖွယ်ရာ။

စိတ်ဖြင့် ကောင်းတာကို ကြံစည်သည်ဟူသည် သူတပါး စည်းစိမ်ဥစ္စာကို ကိုယ့်စည်းစိမ်ဥစ္စာဖြစ်အောင် မတရားသော

နည်းဖြင့် ယူဖို့ရာကြံစည်ခြင်းမှရှောင်ကြဉ်၍၊သူတပါးကို သတ်ဖို့ ညှဉ်းဆဲဖို့ရာကြံစည်ခြင်းမှရှောင်ကြဉ်၍၊ကောင်းမှုကံ မကောင်း မှုကံနှင့် ကောင်းကျိုး မကောင်းကျိုးမရှိဟူ၍၊ မှားယွင်းစွာ ကြံစည်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၍၊ မိမိလဲ အကျိုးရှိ သူတပါးလဲ အကျိုးရှိ ယခုမျက်မှောက်ဘဝလဲ အကျိုးရှိ နောင်သံသရာ ဘဝများမှာလဲ အကျိုးရှိတာကို ကြံစည်ခြင်းများဖြစ်ပေသည်။

နှုတ်ဖြင့် ကောင်းတာကိုပြောသည်ဟူသည် လိမ်ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၍၊ ကုန်းတိုက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၍၊ ကြမ်းတမ်းစွာ ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၍၊ အကျိုးမများအဖျင်းစကားတို့ကို ပြောဆိုခြင်းမှရှောင်ကြဉ်၍၊ မိမိ သူတပါးတို့ ယခုမျက်မှောက် ဘဝ နောင်သံသရာဘဝများမှာ အကျိုးရှိနိုင်သော စကား တို့ကို ပြောဆိုခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

ဤနေရာ၌ ကောင်းသောစကားကို ပြောဆိုခြင်း ဟူသည် အင်္ဂုတ္တိုရ်ဝါစာသုတ်(၂၁၃)၌ဟောကြားအပ်သော စကား ကောင်း အင်္ဂါငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံအောင် ပြောဆိုခြင်းမျိုး ဖြစ် ပေသည်။

စကားကောင်းအင်္ဂါ ငါးပါး

၁။ အချိန်ကာလ အားလျော်စွာ ပြောဆိုခြင်း၊
၂။ မှန်ကန်သောစကားကို ပြောဆိုခြင်း၊
၃။ သိမ်မွေ့သောစကားကို ပြောဆိုခြင်း၊
၄။ အကျိုးစီးပွားနှင့် စပ်သောစကားကို ပြောဆိုခြင်း၊

၅။ မေတ္တာစိတ်ဖြင့် ပြောဆိုခြင်း ဟူသော အင်္ဂါ ငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံအောင် ပြောဆိုသောသူသည် စကားကောင်းကိုပြောဆိုတတ်သောသူမည်၏။ စကားအရာပညာရှိ သူတော်ကောင်း မည်၏။

ဆောင်ပုဒ်။ ။အခါမှန်ကန်၊ သိမ်မွေ့ပြန်ရာ၊ ကျိုးမေတ္တာ၊ ငါးဖြာ ကောင်းစကား။

ကိုယ်ဖြင့် ကောင်းတာကိုပြုလုပ်သည်ဟူသည်

သူတပါးအသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၍၊ သူတပါးပစ္စည်းဥစ္စာကို ခိုးယူခြင်းမှရှောင်ကြဉ်၍၊ သူတပါးသားမယားသားသမီးတို့ကို လွန်ကျူးဖျက်ဆီးခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၍ မိမိသူတပါးတို့ ယခုမျက်မှောက်ဘဝ နောင်သံသရာဘဝများမှာအကျိုးရှိနိုင်သော အလုပ်တို့ကို ပြုလုပ်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

သူယုတ် သူမြတ် သိခက်တတ်

သူယုတ်မာ၏ လက္ခဏာနှင့် သူတော်ကောင်း၏ လက္ခဏာတို့ကို သိထားကြငြားသော်လဲ သူယုတ်မာနှင့်သူတော်ကောင်းတို့ကို အမြန်ခွဲခြား၍ သိနိုင်ဖို့ရာမှာလဲ သိပ် မလွယ်လှပေ။ ခဲယဉ်းပေသည်။ အသွင်အပြင် အမူအရာများက ဖုံးအုပ်နေတတ်ပါသည်။ သူယုတ်မာသည် သူတော်ကောင်း၏ အသွင်ဖြင့်ဖုံးအုပ်ထားတတ်ပါသည်။

ဤကဲ့သို့ သူတော်ကောင်း၏အသွင်ဖြင့် ဖုံးအုပ်ထားသောကြောင့် သူယုတ်မာပဲလို့သိဖို့ရာ အလွန်ခက်၏။ အတော်အတန် အသိဉာဏ်ပြည့်ဝတဲ့ စီးပွားရေးနယ်တွင် အထက်တန်းကျ၍ တန်ဖိုးကြီးမားသော ပစ္စည်းများကို အရောင်းအဝယ် ပြုလုပ်နေကြသော ကုန်သည်ကြီး ပွဲစားကြီးများပင် အလိမ်ခံရ၍ နစ်နာ ဆုံးရှုံးခြင်း ဖြစ်ကြရပေသည်။ သူယုတ်မာ လူလိမ်၏ အဖြစ်ကိုသိနိုင်ဖို့ရာမလွယ်လို့ပင် ဖြစ်ကြရပေသည်။ အိမ်ထောင်ရေး စသောလူမှုရေးရာတို့၌လဲ သူယုတ်မာနဲ့သူတော်ကောင်းကို မခွဲခြားနိုင်ကြ၍ ပျက်စီးနစ်နာ ဆုံးရှုံးရခြင်းများသည်လည်း များစွာရှိကြပေလိမ့်မည်။

သူယုတ်မာကို သူတော်ကောင်းထင်ပြီး ယုံကြည်ပေါင်းသင်းမိ၍ နစ်နာဆုံးရှုံးမှုများ ဖြစ်ကြရသည်မှာလဲ ယခုခေတ် ယခုအခါ၌သာ မဟုတ်၊ ရှေးခေတ် ရှေးအခါကလဲ အများအပြားပင်ရှိခဲ့ပေသည်။ မြန်မာလူမျိုးတို့၏ အားနာတတ်ခြင်း၊ ယုံကြည်လွယ်တတ်ခြင်းတို့သည် သူယုတ်မာတို့အတွက် အခွင့်ကောင်းတခုပင် ဖြစ်ပေသည်။

ဘုရားပေးအပ်-လူကဲခတ်

ထို့ကြောင့် လူတယောက်ကို လွယ်လွယ်နဲ့ မယုံကြည်မိဖို့၊ သူတော်ကောင်းပဲ သူယုတ်မာပဲလို့ သိနိုင်ဖို့ရာ—

၁။ အတူတကွလဲနေမှု၊

၂။ အချိန်ကြာကြာလဲနေမှု၊

၃။ သူယုတ်မာလေလော-သူတော်ကောင်းလေလောဟူ၍ နှလုံးသွင်းမှု။

၄။ စုံစမ်းတတ်သော ဉာဏ်ပညာလဲရှိမှ သိနိုင်သည်ဟု သံယုတ်ပါဠိတော် (သံ-၁၊၇၈)၌ မြတ်စွာဘုရားဟောကြားထားပါသည်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။အတူနေကြ၊ ဆင်ခြင်ပါ၊ ဉာဏ်ပညာဖြင့်ကြည့်။
သူယုတ် သူမြတ်၊ ယင်းနှစ်ရပ်၊ တပ်အပ်သေချာသိ။

ပေါင်းသင့်သူ မပေါင်းသင့်သူ

၁။ ကိုယ့်ထက်သာလွန်သောသူကို အလေးဂရုပြု၍ပေါင်းသင်းရမည်။

၂။ ကိုယ်နှင့် တန်းတူသောသူကိုလဲ ပေါင်းသင်းရမည်။

၃။ ကိုယ်နှင့်တန်းတူသောသူကို မရရှိနိုင်လျှင် တယောက်တည်းသာနေရမည်။

၄။ ကိုယ့်အောက် ယုတ်နိမ့် ယုတ်ညံ့သောသူကို အဘယ်သောအခါမျှ မပေါင်းသင်းအပ်၊ ရှောင်ကြဉ်ရမည်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။မြတ်ကြတူကြ၊ ဤနှစ်ဝ၊ မှချပေါင်းရမည်၊
ယုတ်သူကိုကား၊ ဝေးစွာထား၊ ရှောင်ရှားသင့်ပေသည်။

၁။ **ကိုယ့်ထက်သာလွန်သောသူကို အလေးဂရုပြု၍ ပေါင်းသင်းရမည်ဟူသည်** မိမိထက် ကိုယ်နှုတ်ကို စောင့်စည်းခြင်း သီလ၊ စိတ်ကို တည်ငြိမ်အောင် ထိန်းသိမ်းစောင့်စည်းခြင်း သမာဓိ၊ စိတ်ကိုယဉ်ကျေးအောင် ဆုံးမခြင်း ပညာအားဖြင့် ကိုယ့်ထက် သာလွန်သောသူကို အလေးဂရုပြု၍ ပေါင်းသင်းရမည်ဟု ဆိုလိုပါသည်။ ကိုယ့်ထက် ပစ္စည်း ဥစ္စာအားဖြင့် သာလွန် ပေါများသောသူကို အလေးဂရုပြု၍ ပေါင်းသင်းရမည်ဟု မဆိုလို။

ကိုယ့်ထက် ပစ္စည်းဥစ္စာ ကြွယ်ဝချမ်းသာသူတိုင်းလဲ သီလ ရှိချင်မှရှိသည်။ သမာဓိ ရှိချင်မှရှိသည်။ ပညာရှိချင်မှ ရှိသည်ကို သတိပြုသင့်လှပေသည်။ ပစ္စည်းဥစ္စာပင် ရှိငြားသော်လည်း သီလ, သမာဓိ, ပညာမရှိသောသူကို မပေါင်းသင့်အပ်သည်သာတည်း။

၂။ ကိုယ်နှင့် တန်းတူသူကို ပေါင်းသင်းရမည် ဟူသည်မှာလဲ မိမိနှင့် ကိုယ်နှုတ်ကို စောင့်စည်းခြင်းသီလ၊ စိတ်ကို တည်ငြိမ်အောင် ထိန်းသိမ်းစောင့်စည်းခြင်း သမာဓိ၊ စိတ်ကို ဆုံးမခြင်း ပညာအားဖြင့် တူသောသူကို ပေါင်းသင်းရမည်ဟု ဆိုလိုပါသည်။ပစ္စည်းဥစ္စာအားဖြင့် တန်းတူသူကို ပေါင်းသင်းရမည်ဟုမဆိုလိုပါ။

၃။ ကိုယ်နှင့် တန်းတူသူကိုမရ၍ ကိုယ့်အောက် ယုတ်နိမ့်သောသူကို ပေါင်းသင်းမိသော သူသည် ယခု မျက်မှောက်ဘဝနှင့် နောင် သံသရာ ဘဝများအတွက်ပါ အဖက်ဖက်မှ

ဆုတ်ယုတ် နိမ့်ကျသွားနိုင်သည် ဖြစ်သောကြောင့် ကိုယ်နှင့် တန်းတူသူကို မရနိုင်ခဲ့သော် တယောက်တည်းသာ နေရမည်ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

၄။ ကိုယ့်အောက် ယုတ်နိမ့် ယုတ်ညံ့သောသူကို အဘယ် သောအခါမျှ မပေါင်းသင်းအပ်ဟူသည် ကိုယ့်အောက် သီလ, သမာဓိ, ပညာအားဖြင့် ယုတ်နိမ့်သောသူကို မပေါင်းသင်း အပ်ဟုဆိုလိုပါသည်၊ ပစ္စည်းဥစ္စာအားဖြင့် နည်းပါးယုတ်နိမ့် သူကို မပေါင်းသင်းအပ်ဟု မဆိုလိုပါ။

ကိုယ့်အောက် ယုတ်နိမ့်သူကိုသနားခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ သူသည် ငါ့ကိုအမှီရသည်ရှိသော် သီလ စသော ကုသိုလ်တရား တွေ တိုးပွားလတံ့ဟု နှလုံးသွင်းလျက် သူ့ထံမှ တစုံတခု ရရှိမှုကို မမျှော်လင့်ပဲ ကယ်တင်ရပေသည်၊ ကယ်တင်ခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်လျှင် ဝေးဝေးကသာ ရှောင်ကြဉ်ရမည်။

(ခုဒ္ဒက-ဌ၊၁၊၂၉၆) (အံ-၁၊ ၁၂၂)

တနည်း ပေါင်းသင့်သူ မပေါင်းသင့်သူ

အကြင် သူတယောက်သည် မိမိကို ယုံမှားသံသယ မရှိ။ ယုံကြည်စိတ်ချ၍ အကျွမ်းတဝင် ရှိ၏။ မိမိက သူ့အပေါ် အကျွမ်းတဝင်ရှိမှုကိုလဲ နှစ်သက်၏။ မိမိက အကျွမ်းတဝင် ပြောဆိုသောစကားကိုလဲ နားထောင်လို၏။ မိမိက အပြုမှား, အပြောမှားရှိသည်ကိုလဲ သည်းခံတတ်၏။ ကိုယ်ဖြင့်လဲမကောင်း တာကိုမပြုလုပ်တတ်။ တ်ဖြင့်လဲ မကောင်းတဲ့စကားကို မပြော

တတ်။ စိတ်ဖြင့်လဲ မကောင်းတာကို မကြံစည်တတ်။ ထိုသူကို သားအမိ, သားအဖ အရင်းကဲ့သို့ မှိဝဲဆည်းကပ် ပေါင်းသင်း အပ်၏။

(ဇကတ-၄၊၃၊ ၁၃၆)

ဆောင်ပုဒ်။ ။ကျွမ်းဝင်နှစ်သက်၊ နားထောင်လျက်၊ မှားချက် သည်းခံသည်။

ကိုယ်နှုတ်စိတ်ပါ၊ မကောင်းတာ၊ ဘယ်ခါ မပြုပြီ။

ထိုသူကိုလဲ၊ ဖ,လိုပဲ၊ အမြဲပေါင်းသင့်သည်။

အကြင်သူတယောက်သည် နန္ဒင်းမှုန့်တို့ဖြင့် ဖျော်ထားသော ဆိုးရည်ကဲ့သို့ မခိုင်မြဲသောစိတ်ရှိ၏။ မျောက်ကဲ့သို့ အခုတမျိုး, အခုတမျိုး လျင်မြန်သောစိတ်ရှိ၏။ ခဏခြင်း ချစ်တတ်၏။ ခဏခြင်း မုန်းတတ်၏။ ထိုသူကို ဇမ္ဗူဒိပ်ပြင် တကျွန်းလုံး၌ ထိုသူမှတပါး အခြားလူ မရှိသော်လည်း မမှိဝဲ မဆည်းကပ် မပေါင်းသင်းအပ်သည်သာတည်း။

(ဇာတက-၃၊ ၁၃၆)

ဆောင်ပုဒ်။ ။နန္ဒင်းဆိုးရေ၊ မျောက်စိတ်နေ၊ ချစ်လေမုန်း တတ်သည်။
စိတ် မတည်ငြား၊ [redacted]
သင့်ပေသည်။

ပညာရှိပေါင်းသင်း မြင့်မြတ်ခြင်း

အကြင်ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်တယောက်သည် အပြစ်ကို ထုတ်ဖော်၍ ပြ၍ နှိပ်ကွပ် ဆုံးမလေ့ရှိ၏။ ထို ပညာရှိသူတော်ကောင်းကို တွေ့မြင်ရသောသူသည် ပစ္စည်းဥစ္စာ ရှားပါး နွမ်းပါးနေသူကို သနားသဖြင့် ရွှေအိုးမြှုပ်နှံထားရာ အရပ်သို့ ခေါ်ဆောင်၍ ရွှေအိုးကိုညွှန်ပြပေးသောသူကဲ့သို့ မှီဝဲဆည်းကပ် ပေါင်းသင်း အပ်၏။ ထိုသို့အပြစ်ကိုပြ၍ဆုံးမတတ်သောသူတော်ကောင်းကို မှီဝဲ ဆည်းကပ် ပေါင်းသင်းရသောသူသည် ယုတ်ညံ့ခြင်းမရှိ၊ မြင့်မြတ်ခြင်းသာ ဖြစ်ပေသည်။

(ဓမ္မပဒ-ဂါထာ ၇၆)

ဆောင်ပုဒ်။ ။အပြစ်ပြလျက်၊ ဆုံးမချက်၊ နှစ်သက်ခံယူသည်။

ရွှေအိုးပေးလာ၊ ပုံပမာ၊ များစွာနှစ်သက်သည်။

ပညာရှိသူ၊ ပေါင်းသင်းမူ၊ ဤလူမြင့်မြတ်သည်။

အခါတပါး မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန် ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အလွန် ဆင်းရဲနွမ်းပါး၍ ခိုကိုးရာမဲ့ဖြစ်နေသော ရာဓပုဏ္ဏားကြီးသည် မြတ်စွာဘုရားသီတင်းသုံးတော်မူရာ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်သို့ လာ၍ မြက်သစ်ပင်တို့ကို သုတ်သင်ရှင်းလင်းခြင်း, ရေခပ်ခြင်း, တံမြက်လှည်းခြင်း စသော သံဃာ့ဝေယျာဝစ္စများကို ပြုလုပ် ဆောင်ရွက်လျက် ကျောင်းအိပ်-ကျောင်းစားအဖြစ်ဖြင့် မှီခို ကပ်ရပ်၍ နေထိုင်လေ၏။

ရဟန်းတော်တို့သည် ဆင်းရဲသော ရာဓပုဏ္ဏားကြီးကို ဆွမ်းကျန် ဟင်းကျန် စားသောက်ဖွယ်ရာတို့ကိုပေး၍ ထောက်ပံ့ကြကုန်၏။ ရာဓပုဏ္ဏားကြီးကို တပါးသောရဟန်းကမျှ ရဟန်းပြုပေးခြင်းငှာ အလိုမရှိကြကုန်။ ရာဓပုဏ္ဏားကြီးသည် အလွန်ပင် ရဟန်းဝတ်ချင်၏။ ရဟန်းမဝတ်ရသောကြောင့် ပိန်ချုံးလျက်ရှိ၏။

တနေ့သ၌ မြတ်စွာဘုရားသည် နံနက်စောစော လောကကို ကြည့်ရှုတော်မူသည်ရှိသော် ဆင်းရဲသား ရာဓပုဏ္ဏားကြီးသည် လျင်မြန်စွာ ရဟန္တာဖြစ်နိုင်သည်ကို မြင်တော်မူသောကြောင့် ကျောင်းစဉ် လှည့်လည်၍ ကြည့်ရှုတော်မူသကဲ့သို့ ရာဓပုဏ္ဏားကြီးအနီးသို့ ကြွတော်မူကာ ရာဓပုဏ္ဏားကြီး ဘာတွေလုပ်နေသနည်းဟု မေးတော်မူ၏။

မြတ်စွာဘုရား ရဟန်းတော်တို့၏ ဝတ်ကြီး ဝတ်ငယ်တို့ကို ဆောင်ရွက်နေပါသည်ဘုရားဟု လျှောက်ထားလေ၏။ ရဟန်းတော်တို့၏ထံမှ ထောက်ပံ့ ချီးမြှင့်ခြင်းကို ရပါသလားဟု မေးတော်မူပြန်၏။ မှန်လှပါဘုရား....အစာ အာဟာရများကို ပေးကြ ထောက်ပံ့ကြပါသည်ဘုရား၊ တပည့်တော်ကို ရဟန်း မပြုပေးလိုကြပါဘုရားဟု လျှောက်ထားလေ၏။

(ဓမ္မပဒ၊ ၅၊ ၁-၃၄၆)

မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတော်တို့ကို စည်းဝေးစေ၍ 'ချစ်သားရဟန်းတို့ ရှေးအခါက ရာဓပုဏ္ဏားကြီးသည် သင်တို့အပေါ် ပြုခဲ့ဘူးသောကျေးဇူး ရှိကြပါ၏လော'ဟု ရာဓပုဏ္ဏား

ကြီး၏ ကျေးဇူးကို မေးတော်မူရာ အရှင် သာရိပုတ္တရာက 'မြတ်စွာဘုရား တပည့်တော်အပေါ်၌ ရာဓပုဏ္ဏားကြီးပြုထား သောကျေးဇူး ရှိပါသည်ဘုရား၊ တပည့်တော် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ ဆွမ်းခံ လှည့်လည်စဉ်က ဆွမ်းတဇွန်း လောင်းလှူဘူးပါသည် ဘုရား' ဟု လျှောက်ထားလေ၏။

'ချစ်သားသာရိပုတ္တရာ၊ ရာဓပုဏ္ဏားကြီး၏ကျေးဇူး သင့်မှာ ရှိခဲ့ဘူးလျှင် ရာဓပုဏ္ဏားကြီးကို ရဟန်းပြုပေးသင့်သည် မဟုတ် လော' ဟု မိန့်တော်မူပြန်ရာအရှင်သာရိပုတ္တရာသည် ရာဓပုဏ္ဏား ကြီးကို ရဟန်းပြုပေးလိုက်၏။ ရာဓပုဏ္ဏားကြီးသည် သိက္ခာ ဝါငယ်သည်ဖြစ်၍ အစွန်အဖျား နေရာကိုသာရ၍ ဆင်းရဲ၏။ သို့ဖြစ်၍ အရှင်သာရိပုတ္တရာသည် ရာဓရဟန်းကြီးကို ခေါ်၍ ခရီးထွက်တော်မူလေ၏။

အရှင်သာရိပုတ္တရာသည် အစဉ်မပြတ် ရာဓ ရဟန်းကြီးကို ဤအမှုကိုပြုအပ်၏။ ဤအမှုကို မပြုအပ်ဟု အပြစ်ကိုပြ၍ ဆုံးမ တော်မူသည်ရှိသော် ရာဓရဟန်းကြီးသည် ဆုံးမရ လွယ်ကူပြီး ရိုရိုသေသေ လိုက်နာလျက်ရှိ၏။ ဤကဲ့သို့ ပြောဆို ဆုံးမရ လွယ်ကူပြီး ပြောဆို ဆုံးမသည့်အတိုင်း ကျင့်ကြံ အားထုတ် သောကြောင့် သုံးရက်ဖြင့်သာ ရဟန္တာဖြစ်သွားလေ၏။

အရှင်သာရိပုတ္တရာသည် ရာဓရဟန်းကြီးကိုခေါ်၍ မြတ်စွာ ဘုရားထံ ပြန်ကြွသွားလေ၏၊ မြတ်စွာဘုရားက 'ချစ်သား– သာရိပုတ္တရာ သင်၏တပည့် ရာဓရဟန်းကြီးသည် ပြောဆိုဆုံးမရ လွယ်ပါရဲ့လား' ဟု မေးတော်မူ၏၊ 'မြတ်စွာဘုရား–ရာဓရဟန်း

ကြီးသည် အလွန်ပင်ပြောဆိုဆုံးမ၍လွယ်ကူပါသည်ဘုရား၊ တစုံတခုသော အပြစ်ကြောင့် ဆိုဆုံးမသည်ရှိသော် တရံတခါမျှ အမျက်ဒေါသမာန် ခက်ထန်ခြင်းမရှိပါဘုရား' ဟူ၍ လျှောက်ထားလေ၏။

'ထိုရာဇရဟန်းကြီးကို အကြောင်းပြု၍ ချစ်သားရဟန်းတို့ ရဟန်းမည်သည်ရာဇရဟန်းကြီးကဲ့သို့ပြောဆိုဆုံးမလွယ်ကူသော စကားရှိသည် ဖြစ်ရာ၏၊ အပြစ်ကိုပြ၍ ပြောဆိုဆုံးမအပ်သဖြင့်လည်း အမျက်မထွက်အပ်၊ အဆုံးအမပေးလာသောသူကိုရတနာ ရွှေအိုးကို ညွှန်ပြ ပြောကြားလာသောသူကဲ့သို့ မှတ်အပ်၏'ဟု မိန့်ကြားကာ အောက်ပါ ဂါထာကို ဟောကြားတော်မူ၏။

နိဓီနံဝ ပဝတ္တာရံ၊
ယံ ပဿေ ဝဇ္ဇဒဿိနံ။
နိဂ္ဂယှဝါဒိံ မေဓာဝိံ၊
တာဒိသံ ပဏ္ဍိတံ ဘဇေ။
တာဒိသံ ဘဇမာနဿ၊
သေယျော ဟောတိ န ပါပိယော။

(ဓမ္မပဒဂါထာ–၇၆)

ဝဇ္ဇဒဿိနံ၊ အပြစ်ကို ပေါ်ပြတတ်သော။ နိဂ္ဂယှဝါဒိံ၊ နှိပ်ကွပ်၍ ဆိုဆုံးမလေ့ရှိသော။ မေဓာဝိံ၊ ထက်မြက်သော ဉာဏ်ပညာရှိသော။ ယံ ပဏ္ဍိတံ၊ အကြင်ပညာရှိကို။ ပဿေ၊ တွေ့မြင်ရငြားအံ့။ တံ တာဒိသံ၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော။

တံ ပဏ္ဍိတံ၊ ထိုပညာရှိကို။ နိမိနံ၊ မြှုပ်ထားအပ်သော ဥစ္စာအိုးတို့ကို။ ပဝတ္တာရံ ဣဝ၊ ထုတ်ဖော် ပြောကြားလာသော သူကဲ့သို့။ ဘဇေ၊ ဆည်းကပ်ရာ၏။ တာဒိသံ၊ ထိုသို့သဘော ရှိသော ပညာရှိကို။ ဘဇမာနဿ၊ ဆည်းကပ်သောသူအား။ သေယျော၊ အထူးသဖြင့် မြတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပါပိယော၊ ယုတ်မာသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။

နိဂုံးချုပ်ကာ သိဖွယ်ရာ

ဤ ရာဓပုဏ္ဏားကြီးဝတ္ထု၌ ပညာအရာမှာ အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော အရှင်သာရိပုတ္တရာတည်းဟူသော ပညာရှိ သူတော်ကောင်းကို မှီဝဲဆည်းကပ် ပေါင်းသင်းရသောကြောင့် ရာဓပုဏ္ဏားကြီးသည် ယုတ်နိမ့်သော ဆင်းရဲသားဘဝမှ မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိပြီး သုံးရက်အတွင်းမှာပင် တလောကလုံးတွင် အမြတ်ဆုံးအလှူကို ခံယူတော်မူထိုက်သော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်မြတ်အဖြစ်သို့ ရောက်သွားရသည်မှာ အလွန်ပင်ထင်ရှားပေ၏။

'သေယျော ဟောတိ န ပါပိယော'ဟူသော ဂါထာပါဠိ၌ 'ပညာရှိ သူတော်ကောင်းနှင့် ပေါင်းသင်းခြင်းကို ပြုလျှင် မြင့်မြတ်သည် မယုတ်မာ'ဟူ၍ အလျော်အသင့်ကို ဆိုသဖြင့် သူယုတ်မာနှင့် ပေါင်းသင်းခြင်းကိုပြုလျှင် မမြင့်မြတ် ယုတ်မာသည်ဟူသော ဆန့်ကျင်ဘက် ပြောင်းပြန်အဓိပ္ပါယ်ကို မဆိုငြားသော်လည်း သိရပေသည်။

သို့ဖြစ်ပါ၍ ပညာရှိ သူတော်ကောင်းတို့နှင့် ပေါင်းသင်းခြင်းကို ပြုလျှင် သူတော်ကောင်းတို့၏ အကျင့်တရားများ တိုးတက်ကြီးပွား၍ မြင့်မြတ် မယုတ်မာပုံနှင့် သူယုတ်မာတို့နှင့် ပေါင်းသင်းခြင်းကို ပြုလျှင် သူယုတ်မာတို့၏ ညာဉ်ဆိုးသော အကျင့်ဆိုးများကို ရရှိ၍ မမြင့်မြတ် ယုတ်မာပုံတို့ကို သတ္တိဂုမ္ဗဇာတ် (ဇာတက-ဋ္ဌ ၄၊၄၃၂)ဖြင့် ထင်ရှားစွာ သိရပေသည်။

အခါတပါးတွင် ဥတ္တရပဉ္စာလမြို့၌ ပဉ္စာလမင်းကြီး အုပ်စိုးနေခိုက်တွင် တောအုပ်ကြီးအတွင်း တောင်စောင်းရှိ လက်ပံတော၌ ကျေးငှက် (ကြက်တူရွေး) ညီနောင် နှစ်ကောင် ပေါက်ဖွားလျက် ရှိလေ၏။ တနေ့သောအခါ လက်ပံတော၌ လေပွေ မွှေ့တိုက်၍ အတောင်ပေါက်စ ကျေးငှက်ကလေး နှစ်ကောင်တို့သည် လေထဲသို့ လွင့်ပါသွားကြပြီးလျှင် တကောင်သည် အထက် လေညာဘက်သို့ ခိုးသားဒမြတို့၏ ရွာဝယ် လက်နက်ပုံအကြား၌ ကျလေ၏၊ ခိုးသားဒမြတွေက လက်နက်ပုံအကြား၌ ကျလာသောကြောင့် သတ္တိဂုမ္ဗသို့ အမည်ပေးထားကြ၏။ သတ္တိဂုမ္ဗကျေးငှက် (ကြက်တူရွေး)သည် ခိုးသားဒမြတို့နှင့် အတူတကွ နေထိုင်၍ ကြီးပြင်းလာရ၏။

နောက်တကောင်သည် အောက်လေစုံဘက် ရသေ့တို့၏ ကျောင်းဝယ် ပန်းပင်တို့၏အကြား၌ ကျလေ၏၊ ရသေ့တို့က ပန်းပင်များအကြား၌ ကျလာသောကြောင့် ပုပ္ဖကဟု အမည်ပေးထားကြ၏၊ ပုပ္ဖက ကြက်တူရွေးသည် ရသေ့ကြီးများနှင့် အတူတကွနေထိုင်၍ ကြီးပြင်းလာရ၏။

ရွှေသမင် ဘယ်ကထွက်-မင်းကြီးတာကထွက်

ထိုအခါ တနေ့သ၌ ပဉ္စာလမင်းကြီးသည် ကိုယ်ရံတော် အခြံရံများ, အမတ်ကြီးများ, စစ်ဗိုလ်ကြီးများနှင့် အတူတကွ သားသမင်ကို ဖမ်းယူရန် တောလယ် တောကစား ထွက်လေ၏၊ တောအုပ်ထဲသို့ ရောက်သောအခါ တောခြုံတခု အတွင်း၌ သားကောင်ကို ဝိုင်း၍ မင်းကြီးက တဘက်၊ ကိုယ်ရံတော် အမတ်ကြီး, စစ်ဗိုလ်ကြီးများက တဘက်စီက ဝိုင်းရံ ခြောက်လှန့်၍ ဖမ်းကြရာ သားကောင်သည် မင်းကြီးဘက်မှ ထွက်ပြေးသွားလေ၏။

သားကောင်သည် မင်းကြီးဘက်မှ ထွက်ပြေးသွားကြောင်း သိကြသော အမတ်ကြီး, စစ်ဗိုလ်ကြီးတို့က "ရွှေသမင် ဘယ်က ထွက်-မင်းကြီးတာကထွက်" စသော စကားတို့ဖြင့် နောက်ပြောင် ပြက်ရယ်ပြုကြသောကြောင့် မင်းကြီး ရှက်၍ ရထား မောင်း သမားကို ရထားကို အမြန်မောင်းစေလျက် သားကောင်နောက်သို့ အမြန်လိုက်လေ၏၊ အမတ်ကြီး, စစ်ဗိုလ်ကြီးတို့သည် မင်းကြီးကို မှီအောင် မလိုက်နိုင်ကြ၍ မင်းကြီးနှင့် အဆက်ပြတ်ကာ ကျန်ရစ်ကြလေကုန်၏။

မင်းကြီးနှင့် မြင်းရထား မောင်းသူ နှစ်ယောက်တို့သည် တောထဲသို့ ရောက်သွားကြ၏၊ သားကောင်ကိုလဲ မမိ၊ အလွန်လဲ ပင်ပန်း၊ အချိန်ကလဲ မွန်းတည့် ဆယ့်နှစ်နာရီအချိန်သို့ ရောက်နေပြီဖြစ်၍ နောက်သို့ ပြန်လှည့်ခဲ့ရာ ခိုးသားဒမြတို့၏ ရွာအနီး

မှာ အလွန် စိတ်ကြည်နူးဖွယ် ကောင်းသော တောင်ကျ ရေမြောင်းတခုကို တွေ့မြင်ရသဖြင့် ရေသောက်-ရေချိုးကာ အနားယူနေကြ၏။

ရထားမောင်းသမားသည် ရထားပေါ်မှ အခင်းများကို ယူ၍ အရိပ်ကောင်းသောသစ်ပင်ရင်းမှာ မင်းကြီး အိပ်လျောင်း အနားယူဖို့ရာ ခင်းပေးလေ၏။ မင်းကြီး အိပ်လျောင်း အနား ယူနေသောအချိန်မှာ ရထားမောင်းသမားက မင်းကြီး၏ ခြေ တို့ကို နှိပ်ပေးနေ၏။ မင်းကြီးသည် အိပ်ပျော်တလှည့် မပျော် တလှည့် ဖြစ်နေ၏။

ရှာဋ်နေကြသော ခိုးသားဒမြတို့သည် တောထဲသို့ ငင်သွား ကြကုန်၏၊ သတ္တိဂုမ္ဗနှင့် ထမင်းချက်သမား ပတိကောလမ္ဗ ဤနှစ်ယောက်တို့သာ ကျန်ရစ်ခဲ့ကြ၏၊ သတ္တိဂုမ္ဗသည် အနားယူ အိပ်ပျော်နေသော မင်းကြီးကို မြင်လျှင် မင်းကြီးကို သတ်၍ မင်းကြီး၏ အဝတ်တန်ဆာတို့ကို ယူဖို့ရာ ကြံစည်လျက် ထမင်း ချက်သမား ပတိကောလမ္ဗထံသို့ သွားကာ မင်းကြီးကို သတ်၍ အဝတ်တန်းဆာတို့ကို ယူပြီး အလောင်းကောင်ကို သစ်ခက် တို့ဖြင့် ဖုံးအုပ်ထားဖို့ရာ ပြောလိုက်၊ တဖန် မင်းကြီးရှိရာသို့ ထွက်၍ကြည့်လိုက်နဲ့ လျှင်မြန်စွာ ပျံသွားနေ၏။

ထမင်းချက်သမား ပတိကောလမ္ဗက မင်းဆိုတာ အလွန် တန်ခိုးကြီးမား၍ အလွန် ကြောက်ရွံ့ရပါသည်၊ မသတ်ဝံ့ ကြောင်း ပြန်ပြောရာ သတ္တိဂုမ္ဗက ထမင်းချက်သမားကို အရက်

တွေ့မူးနေစဉ်ကတော့ ကြုံးဝါးနေပြီး အခုတော့ မင်း သတ္တိကြောင်နေသလား စသည်ဖြင့် ကြိမ်းမောင်း ပြောဆိုလေ၏။

မင်းကြီး အိပ်ရာမှနိုးလာပြီး ပတိကောလမှနှင့် ကျေးငှက်သတ္တိဂုမှ၏ လူတယောက်ကဲ့သို့ ပြောဆိုကြိမ်းမောင်းနေသော စကားသံများကိုကြားရသောကြောင့် ဤနေရာသည် အန္တရာယ်ရှိသောနေရာ ဖြစ်သည်ဟူ၍ ဆိုကာ ရထားမောင်းသမားကို ရထား အမြန်တပ်ဆင် မောင်းနှင်စေ၍ ထွက်ခဲ့လေ၏။

ခိုးသားဒမြရွာမှ မင်းကြီး ထွက်သွားရာမှာလဲ သတ္တိဂုမှသည် သစ်ပင်တပင်မှ တပင်သို့ ပျံသန်းလိုက်လာ၍ ခိုးသား တွေဘယ်သွားနေကြသလဲ မင်းကြီးကို မလွတ်သွားစေနဲ့၊ ဖမ်းကြ၊ သတ်ကြ၊ အဝတ်တန်းဆာတို့ကို ချွတ်ယူကြ စသည်ဖြင့် သူယုတ်မာတို့၏ အမူအရာ အပြောအဆိုတို့ကို ပြောဆိုလျက် လိုက်လာလေ၏။

သတ္တိဂုမှ ကျေးငှက်သည် သူယုတ်မာ ခိုးသားဒမြတို့နှင့် ပေါင်းသင်းရသောကြောင့် စိတ်ဖြင့်လည်း မင်းကြီးကို သတ်ဖို့ရန် ကြံစည်ခြင်းတည်းဟူသော သူယုတ်မာတို့၏ လက္ခဏာကို ပြလျက်ရှိပေသည်။

ကိုယ်ဖြင့်လဲ မင်းကြီးအိပ်နေစဉ် သတ်ဖို့ရာ ခိုးသားဒမြရွာမှ ထွက်ကြည့်လိုက်၊ ထမင်းချက်သမား ပတိကောလမှထံ ပျံသွားလိုက်နဲ့ ပျံသန်းနေသော သူယုတ်မာတို့၏ လက္ခဏာကိုလည်းကောင်း၊ မင်းကြီး၏ ခိုးသားဒမြရွာမှ ထွက်သွားစဉ် သစ်ပင်

တပင်မှ တပင်သို့ မင်းကြီးကို သတ်လိုသော အမူအရာဖြင့် ပျံသန်း လိုက်ပါလာခြင်းတည်း ဟူသော သူယုတ်မာတို့၏ လက္ခဏာကိုလည်းကောင်း ပြလျက်ရှိပေသည်။

နှုတ်ဖြင့်လဲ မင်းကြီးကိုသတ်၍ အဝတ်တန်ဆာတို့ကို ချုတ်ယူဖို့ရာ ထမင်းချက်သမား ပတိကောလမ္ဗကို ပြောဆိုခြင်းတည်း ဟူသော သူယုတ်မာတို့၏ လက္ခဏာကိုလည်းကောင်း၊ မင်းကြီး၏ ခိုးသားဒမြတို့ ရွာမှထွက်သွားစဉ် မင်းကြီးကို မလွှတ်စေကြနှင့် ဖမ်းကြ၊ သတ်ကြ အဝတ်တန်ဆာတို့ကို ချုတ်ယူကြ ဟူ၍ ပြောဆိုခြင်း တည်းဟူသော သူယုတ်မာတို့၏ လက္ခဏာကို လည်းကောင်း ပြလျက်ရှိပေသည်။

> ဤကဲ့သို့ ကျေးငှက် တိရစ္ဆာန်သည်ပင် သူယုတ်မာ ခိုးသားများနှင့် ပေါင်းသင်းရ၍ သူယုတ်မာ တို့၏ လက္ခဏာ ထင်ရှားစွာဖြင့် သူယုတ်မာ ဖြစ်သွားကြလေသည်။

မင်းကြီးသည် ခိုးသားဒမြတို့ ရွာမှ ထွက်လာခဲ့ပြီးနောက် မကြာမီ ရသေ့ကျောင်းသို့ ရောက်လေ၏။ ရသေ့ကျောင်းမှ ကျေးငှက် (ကြက်တူရွေး) တကောင် ထွက်လာပြီးလျှင် မင်းကြီး၏ ရောက်လာခြင်းသည် ကောင်းသော လာခြင်းဖြစ်ပါပေသည်၊ ရသေ့ကြီးတွေခပ်ထားသောအေးမြသော ရေတွေလဲ ရှိပါသည်၊ အလိုရှိသလို၊ သောက်သုံးပါ၊ ရသေ့ကြီးတွေ ခူးဆွတ်ထားသော ချိုသောအရသာရှိသော သစ်သီးအမျိုးမျိုးတွေလဲ ရှိပါသည်၊ အလိုရှိသလို စားသုံးပါ၊ အကျွန်ုပ်မှာလဲ

လက်မရှိတဲ့ ကျေးငှက်ဖြစ်၍ ယူမပေးနိုင်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ရသေ့ကြီးတို့လဲ တောသို့သစ်သီးရှာဖွေ သွားနေကြပါသည် ဟူ၍ ညှော်ဝက်ကျေပွန်စွာ ပြောဆိုနှုတ်ဆက် ညှော်ခံလေ၏။

မင်းကြီး ရသေ့ကျောင်းသို့ ရောက်လာသောအခါ ရသေ့ကျောင်းအတွင်းမှ ထွက်လာသော ပုပ္ဖက၏ သိမ်မွေ့သော ကိုယ်အမူအရာ များနှင့် မင်းကြီး၏ ရောက်လာ ခြင်းသည် ကောင်းသောရောက်လာခြင်း ဖြစ်ပါပေသည်ဟူသော ပုပ္ဖက၏ ချိုသာသောစကား နှုတ်အမူအရာ တို့သည် ထင်ရှားသော သူတော်ကောင်းတို့၏ လက္ခဏာများပင်ဖြစ်ပါပေသည်။

ပဉ္စာလမင်းကြီးသည် ပုပ္ဖကကျေးငှက်၏ ရသေ့ကျောင်းမှ ထွက်၍ စိတ်ချမ်း သာယာဖွယ်ရာ စကားတို့ဖြင့် နှုတ်ဆက် ပြောဆိုခြင်းနှင့် သစ်သီး, ရေချမ်း, စားဖွယ်သောက်ဖွယ်တို့ကို သုံးစွဲစားသောက်ပါရန် လူနှင့်မခြား လိမ္မာ ယဉ်ကျေးစွာ ပြောဆို ဖိတ်ကြားသော စကားတို့ကို ကြားရသဖြင့် ကြည်ညို လှသည်ဖြစ်၍ ခိုးသားဒမြတို့ရွာမှာ တွေ့ခဲ့ရသော ကျေးငှက် သတ္တိဂုမ္ဗ၏ ကြမ်းကြုတ်ရိုင်းပျပုံတို့ကို မျိုသိပ်၍မထားနိုင်တော့ပဲ ပြောပြလိုက်လေ၏။

ခိုးသားဒမြတို့ ရွာမှာ တွေ့ခဲ့ရသော ကျေးငှက်သည် မင်းကြီးကို မလွတ်သွားစေနဲ့၊ ဖမ်းကြ, သတ်ကြ အဝတ် တန်ဆာတို့ကို ချွတ်ယူကြ စသည်ဖြင့် ကြမ်းကြုတ်သော စကား တို့ကို ပြောဆိုကြွမ်းမောင်းလျက် နောက်မှလိုက်လာ၏။ ရသေ့ ကျောင်းရောက်မှ ချမ်းသာရာရပါတော့သည် ဟူ၍ ပြောပြ လိုက်လေ၏။

ပုပ္ဖက-က ရှင်း၍ပြ

မြတ်သောမင်းကြီး .. သတ္တိဂုမ္ဗနှင့် အကျွန်ုပ် ပုပ္ဖက ဤနှစ်ယောက်တို့သည် တမိဝမ်းမှ အတူသက်ဆင်းမွေးဖွားလာသော ညီအစ်ကိုအရင်းတို့ ဖြစ်ကြပါသည်။ သစ်ပင်တပင်တည်း၌ အတူတကွကြီးပြင်းလာကြပါသည်။ နောက်မှ လေပွေမွှေ တိုက်၍ တကွဲတပြား အရပ်တပါးသို့ ရောက်သွား ရခြင်းသာ ဖြစ်ပါသည်။

သတ္တိဂုမ္ဗသည် ခိုးသားဒမြတို့ ရွာသို့ရောက်၍ ခိုးသားဒမြတို့ထံ၌ ကြီးပြင်းလာရပါသည်။ အကျွန်ုပ် ပုပ္ဖကသည် ရသေ့တို့၏ ကျောင်းသို့ရောက်၍ ကြီးပြင်းလာရပါသည်။ သတ္တိဂုမ္ဗသည် သူယုတ်မာတို့ထံ ရောက်သွားရ၍ မကောင်းသော အကျင့်တွေရှိနေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ အကျွန်ုပ် ပုပ္ဖကသည် သူတော်ကောင်းတို့ထံ ရောက်လာရ၍ ကောင်းသောအကျင့်များရှိနေရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဤမျှလောက်သာ ထူးခြားကြပါသည်။

မြတ်သောမင်းကြီး.... ခိုးသားဒမြတို့ရွာ၌ သတ်ဖြတ်ခြင်း၊ ဖွဲ့စည်းတုပ်နှောင်ခြင်း၊ အကောက်အတုပြု၍ လှည့်ပတ်ခြင်း၊ အဖြောင့်ပြု၍လှည့်ပတ်ခြင်း၊ နေ့အခါ ရွာကိုဖျက်၍ လုယက်ခြင်း၊ အိမ်သို့ ဝင်ကပ်၍ အနိုင်အထက် လုယက်ခြင်းစသော မကောင်းသော အကျင့်တို့ကိုသင်ကြကျင့်ကြရကုန်၏။ ထိုရွာသို့ရောက်သွားကြသော သူတို့သည်လည်း မကောင်းသောအကျင့်

ရှိသော သူယုတ်မာတို့နှင့် ပေါင်းသင်း ရကုန်သည် ဖြစ်၍ မကောင်းသော အကျင့်ရှိသော သူယုတ်မာတို့သာ ဖြစ်ကြရပါသည်။

ကျောင်းသို့ရောက်ခါ လိုက်နာရာ

ရသေ့တို့၏ကျောင်း၌ မှန်သောသဘောကို လိုက်နာခြင်း၊ ကိုယ်ဖြင့် ကောင်းတာကို ပြုလုပ်ခြင်း၊ နှုတ်ဖြင့် ကောင်းတာကို ပြောဆိုခြင်း၊ သူတပါးကို မညှဉ်းဆဲခြင်း၊ မေတ္တာရှေ့ထားခြင်း၊ သီလကိုစောင့်ခြင်း၊ မျက်စိ စသော ဣန္ဒြေတို့ကို လုံအောင် စောင့်စည်းဆုံးမခြင်း စသော ကောင်းသော အကျင့်တို့ကို သင်ကြရကုန်၏။ ထိုရသေ့ကျောင်းသို့ ရောက်သွားကြသော သူတို့သည်လည်း ကောင်းသော အကျင့်ရှိသော သူတော်ကောင်းတို့နှင့် ပေါင်းသင်းကြရကုန်သည်ဖြစ်၍ ကောင်းသော အကျင့်ရှိသော သူတော်ကောင်းတို့သာ ဖြစ်ကြရပါသည်။

[ဘုရားအလောင်းပုဏ္ဏကပြောကြားအပ်သော အထက်ပါ စကားတို့သည် ကျောင်း, ဘုရား, ရိပ်သာများသို့ ရောက်လာကြသူ၊ နေထိုင်ကြသူများအတွက် နည်းယူဖွယ်၊ လိုက်နာဖွယ်များ ကောင်းလှ ပါပေသည်။ နည်းယူဖွယ်, လိုက်နာဖွယ်များပင် ဖြစ်ပါပေသည်။]

ပေါင်းသင်းရာမှ ကွဲပြားပြ

မြတ်သောမင်းကြီး....

၁။ မိတ်ဆွေ ကောင်းနှင့် ပေါင်းသင်းရသော သူသည် သူတော်ကောင်းဖြစ်ရပါသည်။ ယုတ်မာသော မိတ်

ဆွေနှင့် ပေါင်းသင်းရသောသူသည် သူယုတ်မာဖြစ်ရပါသည်။

၂။ မိဘကောင်းစသော သူတော်ကောင်းနဲ့ အတူတကွနေကြရသောသူသည်သူတော်ကောင်းဖြစ်ရပါသည်။ သူယုတ်မာနဲ့ အတူတကွနေရသောသူသည် သူယုတ်မာဖြစ်ရပါသည်။

၃။ ဆရာကောင်းကို မှီဝဲဆည်းကပ်ရသော တပည့်သည် သူတော်ကောင်း ဖြစ်တတ်ပါသည်။

ဆရာဆိုး ဆရာညံ့ကိုမှီဝဲဆည်းကပ်ရသောသူသည် တပည့်ဆိုး တပည့်ညံ့ ဖြစ်တတ်ပါသည်။

ဘုရားလောင်း ပုပ္ဖက ကျေးသား(ကြက်တူရွေး၏) ဟောကြားသောတရားကိုထောက်၍ မိတ်ဆွေကောင်း မိဘ ညီအစ်ကိုမောင်နှမကောင်း ဆရာကောင်းတို့နှင့် ပေါင်းသင်းနေထိုင်မှီဝဲဆည်းကပ်ဖို့ရာ အထူးသတိ ပြုသင့်လှပေသည်။

ဥပမာဖြင့်ဆင့်ကာ တရားပြ

ဥပမာအားဖြင့် အဆိတ်လူးထားသော မြားသည် မြားထည့်ထားရာ ကျည်တောက်ကို အဆိတ်ဖြင့် လိမ်းကျံလူးစေသကဲ့သို့ သူယုတ်မာနှင့် ပေါင်းသင်းသူကို သူယုတ်မာ၏အကျင့်ဆိုးတို့သည် စွဲကပ်ကုန်၏။

ပုပ်ဟောင် နံစော်နေသော ငါးပုပ်တို့ကို သမန်းမြက်တို့ဖြင့် ထုပ်သည်ရှိသော် အပုပ်နံ့တို့သည် သမန်းမြက်တို့ကို ပုပ်စေသကဲ့သို့ သူယုတ်မာနှင့် ပေါင်းသင်းသူကို အကျင့်ဆိုးတို့သည် စွဲကပ်ကုန်၏။

အလွန်မွှေးကြိုင်သော တောင်စလပ်ပန်းတို့ကို ပေါက်ဖက်ဖြင့် ထုပ်အပ်သည်ရှိသော် မွှေးကြိုင်သောအနံ့တို့သည် ပေါက်ဖက်ကို မွှေးကြိုင်စေသကဲ့သို့ သူတော်ကောင်းနှင့် ပေါင်းသင်းသောသူကိုသူတော်ကောင်း၏အကျင့်မြတ်တို့သည်စွဲကပ်ကုန်၏။

(ဇာတက ဋ္ဌ—၄၊ ၄၃၈)

သို့ဖြစ်၍ မွှေးကြိုင်သော အနံ့နှင့်တူသော မိမိ၏ ပါရမီ ရင့်ကျက်နေသည့်၏အဖြစ်ကို သိပြီးလျှင် သူယုတ်မာကို မမှီဝဲ မဆည်းကပ် မပေါင်းသင်းမူ၍ သူတော်ကောင်းကိုသာ မှီဝဲ ဆည်းကပ် ပေါင်းသင်းရာ၏။ သူယုတ်မာနှင့် ပေါင်းသင်းကုန်သော သူတို့သည် ချမ်းသာတခုမျှမရှိ ဆင်းရဲအပြည့်သာရှိသော ငရဲသို့ ကျရောက်တတ် ကုန်ရာ၏။ သူတော်ကောင်းနှင့် ပေါင်းသူတို့သည် ချမ်းသာပြည့်ဝ ကောင်းမြတ်သော ဘုံဘဝသို့ ရောက်ကုန်ရာ၏ ဟူ၍ ပုပ္ဖက ဘုရားအလောင်း (ကြက်တူရွေးက)မင်းကြီးအားတရားဟောကြားလိုက်လေ၏။

ဆောင်ပုဒ်။ ။သူယုတ်ရှောင်ခွါ၊ သူမြတ်သာ၊ ပေါင်းပါ ချမ်းသာရပေမည်။
လူမိုက်ကိုကြဉ်၊ သူတော်စင်၊ ပေါင်းလျှင် မင်္ဂလာ။

ယခု မျက်မှောက်ဘဝနှင့် နောင်သံသရာဘဝတို့၌ ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲကင်းလျက်ချမ်းသာခြင်းနှင့်ပြည့်စုံ၍ ဆင်းရဲခပ်သိမ်း ကင်းငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာတိုင်အောင် ရောက်လိုကြသော အမျိုးကောင်းသား အမျိုးကောင်းသမီးတို့သည် ပညာရှိသူတော်ကောင်းကို ရွေးချယ်ပေါင်းသင်း နိုင်ကြဖို့ရာ အထူးသတိပြုသင့်ကြပေသည်။

ပထမနှတ်သား လျှောက်ထားခန်း ပြီးပါပြီ။

ဒုတိယနတ်သား လျှောက်ထားခန်း

ဉာဏ်ပညာကို ရရှိပုံ

ပထမနတ်သား လျှောက်ထား ပြီးသောအခါ ဒုတိယမြောက် နတ်သား တယောက်ကလည်း မြတ်စွာဘုရားကို လက်အုပ်ချီကာ ဤသို့ လျှောက်ထားလိုက်ပြန်ပါသည်။

သဗ္ဘိရေဝ သမာသေထ၊ သဗ္ဘိကုဗ္ဗေထ သန္ထဝံ။
သတံ သဒ္ဓမ္မမညာယ၊ ပညာ လဗ္ဘတိ နညတော'တိ"

ဟူ၍ လျှောက်ထားလိုက်ပါသည်။

ဘန္တေ၊ ဘုန်းတော် ခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။ သဗ္ဘိရေဝ၊ သူတော်ကောင်းတို့နှင့်သာလျှင်။ သမာသေထ၊ အတူတကွနေရာ၏။ သဗ္ဘိ၊ သူတော်ကောင်းတို့နှင့်။ သန္ထဝံ၊ ပေါင်းသင်းခြင်းကို။ ကုဗ္ဗေထ၊ ပြုရာ၏။ သတံ၊ ဘုရား အစရှိကုန်သော သူတော်ကောင်းတို့၏။ သဒ္ဓမ္မံ၊ ငါးပါးသီလ, ရှစ်ပါးသီလ, ဆယ်ပါးသီလ, လေးပါးသော သတိပဋ္ဌာန် စသည် အပြားရှိသော သူတော်ကောင်းတရားကို။ အညာယ၊ သိ၍။ ဝါ၊ သိကြရသောကြောင့်။ ပညာ၊ အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာကို။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။ အညတော၊

တပါးသော အန္ဓဗာလ လူမိုက်ထံမှ။ ပညာ၊အသိအလိမ္မာဉာဏ် ပညာကို။ န လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်သည်မဟုတ်ပါဘုရား။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဝေါစ၊ ကောင်းစွာမသွေ လျှောက်ထားလိုက်လေ၏။

မြတ်စွာဘုရား ထိုထို ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါမှန်သမျှသည် သူတော်ကောင်း တို့နှင့်သာ အတူတကွ နေထိုင်ရာ၏။ သူတော်ကောင်း တို့နှင့် ပေါင်းသင်းခြင်းကိုပြုရာ၏။ သူတော်ကောင်းနှင့်နေထိုင် ပေါင်းသင်းရ၍ သူတော်ကောင်း တရားကို သိကြရသော ကြောင့် အသိ အလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာကို ရအပ်ပါသည်ဘုရား။ တပါးသောလူမိုက်တို့ထံမှ အသိ အလိမ္မာဉာဏ်ပညာကို ရအပ် သည် မဟုတ်ပါဘုရား ဟူ၍ သူ ရရှိထားသော အကျိုးကို သူ့ဉာဏ်အား ထင်ရှားသည့် အားလျော်စွာ လျှောက်ထား လိုက်ပါသည်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။သူတော်ကောင်းနှင့်၊ ပေါင်းဖော်လင့်၊ ရသင့် မြတ်ပညာ။

ပညာရှိသောသူသည် ပညာရှိသူတော်ကောင်းကို တခဏမျှ မှီဝဲ ဆည်းကပ် ပေါင်းသင်းအပ်သည်ရှိသော် လျင်မြန်စွာ အသိ အလိမ္မာ ဉာဏ် ပညာကိုရ၏။ သိသင့်သိထိုက်သော တရားထူး တရားမြတ်တို့ကို သိ၏။ ဥပမာ—လျှာသည် ဟင်း၏ အချို၊ အချဉ်၊ အငန် စသော အရသာကို သိသကဲ့သို့ တရားကိုသိ၏။ တရား၏အရသာကို သိ၏။ အသိ ဉာဏ် ပညာအထူးကို ရ၏။

(ဓမ္မပဒ ဂါထာ-၆၅)

ပညာမဲ့သူ လူမိုက်သည် ပညာရှိသူတော်ကောင်းနှင့် တသက်လုံး အတူတကွနေလျက် ဆည်းကပ် ပေါင်းရသော်လဲ ရသင့်ရထိုက်သော အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာကိုမရ။ သိသင့်သိထိုက်သော တရားကို မသိသည်သာတည်း။ ဥပမာ – ဟင်းမွှေယောက်မသည် ယင်း၏ အချိုအချဉ်အငန် စသော အရသာကို မသိသကဲ့သို့ တရားကို မသိ, တရား၏ အရသာကို မသိသည်သာတည်း။

(ဓမ္မပဒ ဂါထာ–၆၄)

ဆောင်ပုဒ်။ ။ဟင်းအရသာ၊ လျှာကသာ၊ မှန်စွာသိပေသည်။
ဟင်းအရသာ၊ ယောက်မဟာ၊ မှန်စွာမသိပြီ။
တရားအရသာ၊ ပဏ္ဍိတာ၊ မှန်စွာသိပေသည်။
တရားအရသာ၊ လူမိုက်ဟာ၊ မှန်စွာမသိပြီ။

သူတော်ကောင်းထံမှ ပညာရ

အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဗာရာဏသီပြည်၌ မွေ့လျော်တော်မူသရွေ့ နေတော်မူပြီးလျှင် ဥရုဝေလတောသို့ ခရီးထွက် (ဒေသစာရီ) ကြွတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် လမ်းမှ ဖယ်ခွါ၍ တောအုပ်တခုသို့ ဝင်လျက် တခုသော သစ်ပင်ရင်း၌ ထိုင်နေတော်မူ၏။

ထိုအခါ ဘဒ္ဒဝဂ္ဂီမည်သော သူငယ်ချင်း မင်းသားသုံးဆယ်တို့သည် မိမိတို့ဇနီးမယားနှင့်အတူ မြတ်စွာဘုရားရှိတော်မူရာ ဥရုဝေလတောအုပ်ထဲ၌ပင်လျှင် တောလည်တောကစား ပျော်ပါးနေကြကုန်၏။ ဇနီး မရှိသေးသော မင်းသားတယောက်

အတွက် အငှားဇနီး ပြည့်တန်ဆာမကိုခေါ်ဆောင်ခဲ့ရ၏။ ထို ပြည့်တန်ဆာမသည် မင်းသားတွေပျော်ပါး မေ့လျော့နေစဉ် ပစ္စည်း အဝတ်တန်ဆာတို့ကိုယူ၍ ထွက်ပြေးသွားလေ၏။

ထွက်ပြေးသွားသည်ကို သိကြသောအခါ သူငယ်ချင်း မင်းသားတို့သည် ဇနီးငှားခဲ့သော မင်းသား၏ပစ္စည်း ပျောက် ဆုံးခြင်းကိစ္စကို ကူညီ ဆောင်ရွက်သောအားဖြင့် ထိုပြည့် တန်ဆာမကို တောအုပ်ထဲ၌ ရှာကုန်သည်ရှိသော် တခုသော သပ်ပင်ရင်း၌ ထိုင်နေတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို မြင်၍ အနီးအနားသို့ ချဉ်းကပ်ကြကုန်ပြီးလျှင် အရှင်ဘုရား 'အရှင် ဘုရားသည် အမျိုးသမီး တယောက်ကို မြင်မိပါသလော' ဟု မေးလျှောက်ကြကုန်၏။

မင်းသားတို့ သင်တို့သည် အမျိုးသမီးကို အဘယ်ကြောင့် မေးသနည်းဟု မေးတော်မူရာ မင်းသား သုံးဆယ်တို့သည် အငှားဇနီး ခေါ်ဆောင်ခဲ့သော မင်းသား၏ အငှားဇနီးသည် တပည့်တော်တို့ တောလည်ပျော်ပါးကစားကြကုန်စဉ် ပစ္စည်း တန်ဆာတို့ကိုယူ၍ ထွက်ပြေးသွားပါသည်။ ထိုအမျိုးသမီးကို ရှာနေကြရကုန်သည်ဖြစ်၍ အရှင်ဘုရားကို မေးရခြင်း ဖြစ်ပါ သည်ဘုရား ဟူ၍ လျှောက်ထားကြကုန်၏။

မင်းသားတို့ အမျိုးသမီးကိုရှာခြင်းနှင့် မိမိကိုယ်ကို ရှာခြင်း (မိမိကိုယ်၏ ချမ်းသာခြင်းကို ရှာခြင်း)တည်းဟူသော ရှာခြင်း နှစ်မျိုးတို့တွင် ဘယ်ရှာခြင်းသည် သင်တို့အတွက် မြတ်ပါ သနည်းဟု မေးတော်မူရာ မိမိကိုယ်ကိုရှာခြင်း သည်သာလျှင်

အတွက် အငှားဇနီး ပြည့်တန်ဆာမကိုခေါ်ဆောင်ခဲ့ရ၏။ ထိုပြည့်တန်ဆာမသည် မင်းသားတွေပျော်ပါး မေ့လျော့နေစဉ် ပစ္စည်း အဝတ်တန်ဆာတို့ကိုယူ၍ ထွက်ပြေးသွားလေ၏။

ထွက်ပြေးသွားသည်ကို သိကြသောအခါ သူငယ်ချင်း မင်းသားတို့သည် ဇနီးငှားခဲ့သော မင်းသား၏ပစ္စည်း ပျောက်ဆုံးခြင်းကိစ္စကို ကူညီ ဆောင်ရွက်သောအားဖြင့် ထိုပြည့်တန်ဆာမကို တောအုပ်ထဲ၌ ရှာကုန်သည်ရှိသော် တခုသော သစ်ပင်ရင်း၌ ထိုင်နေတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို မြင်၍ အနီးအနားသို့ ချဉ်းကပ်ကြကုန်ပြီးလျှင် အရှင်ဘုရား 'အရှင်ဘုရားသည် အမျိုးသမီး တယောက်ကို မြင်မိပါသလော' ဟု မေးလျှောက်ကြကုန်၏။

မင်းသားတို့ သင်တို့သည် အမျိုးသမီးကို အဘယ်ကြောင့် မေးသနည်းဟု မေးတော်မူရာ မင်းသား သုံးဆယ်တို့သည် အငှားဇနီး ခေါ်ဆောင်ခဲ့သော မင်းသား၏ အငှားဇနီးသည် တပည့်တော်တို့ တောလည်ပျော်ပါးကစားကြကုန်စဉ် ပစ္စည်း တန်ဆာတို့ကိုယူ၍ ထွက်ပြေးသွားပါသည်။ ထိုအမျိုးသမီးကို ရှာနေကြရကုန်သည်ဖြစ်၍ အရှင်ဘုရားကို မေးရခြင်း ဖြစ်ပါသည်ဘုရား ဟူ၍ လျှောက်ထားကြကုန်၏။

မင်းသားတို့ အမျိုးသမီးကိုရှာခြင်းနှင့် မိမိကိုယ်ကို ရှာခြင်း (မိမိကိုယ်၏ ချမ်းသာခြင်းကို ရှာခြင်း)တည်းဟူသော ရှာခြင်း နှစ်မျိုးတို့တွင် ဘယ်ရှာခြင်းသည် သင်တို့အတွက် မြတ်ပါသနည်းဟု မေးတော်မူရာ မိမိကိုယ်ကိုရှာခြင်း သည်သာလျှင်

သဘောရှိသော တရားအလုံးစုံသည် ချုပ်ခြင်းသဘော ရှိ၏ဟု ကိလေသာ မြူအညစ်အကြေးမှ ကင်းသော သောတာပတ္တိ မဂ်ဉာဏ်တည်းဟူသော အသိဉာဏ်ထူးဖြစ်ပေါ်ကြလေ၏။

ဤဘဒ္ဒဝဂ္ဂီ မင်းသား သုံးဆယ်ဝတ္ထုဖြင့် အလုံးစုံသော တရားတို့ကို သိတော်မူသော သဗ္ဗညုတဉာဏ်ရှင် ဘုရားသခင် တည်းဟူသော သူတော်ကောင်းနှင့် တွေ့ဆုံ၍ တခဏမျှ ပေါင်းသင်းကြရသော ဘဒ္ဒဝဂ္ဂီ မင်းသား သုံးဆယ်တို့သည် လျှာသည် ဟင်း၏အရသာကို သိသကဲ့သို့ အပါယ်တံခါး ပိတ်သော သောတာပတ္တိ မဂ်ဉာဏ် တည်းဟူသော မြတ်သောပညာ ကို ရရှိသွားသည်မှာ အလွန်ထင်ရှားလှပါပေသည်။

လူမိုက်အတု

အချို့သော လူမိုက်သည် မိမိပညာမရှိ မိုက်သည်၏အဖြစ်ကို သိ၏။ ပညာရှိ သူတော်ကောင်းများနှင့် တွေ့သောအခါ မိမိ ပညာမရှိ မိုက်သည့်အဖြစ်ကို ထုတ်ဖော် ပြောကြား တတ်၏။ ဤလူမိုက်မျိုးသည် တကယ်ငင်စစ် မိုက်သည် မဟုတ်။ လူမိုက် အတုသာဖြစ်၏။ အကြောင်းအားလျော်စွာ ပညာရှိ သူတော် ကောင်းတို့၏ အဆုံးအမ ဩဝါဒကို နာကြားခံယူရရှိပြီး သူတော်ကောင်း ဖြစ်သွားနိုင်၏။

ထိုလူမိုက်မျိုးသည် အမျက်ဒေါသ ထွက်သည့် အလျောက် အပြုမှား အပြောမှားများကို ပြုလုပ်ပြောဆိုပြီးသောအခါ မိမိမိုက်မိကဲ့အကြောင်း မကောင်းတဲ့အကြောင်းကို ထုတ်ဖော်

ပြောကြား ဝန်ခံတတ်၏။ ဤကဲ့သို့ မိမိအပြစ်ကို ထုတ်ဖော် ပြောကြားဝန်ခံခြင်းသည် သူတော်ကောင်း၏ လက္ခဏာပင် ဖြစ်သည်။ နောင်တချိန်မှာ သူတော်ကောင်း ဖြစ်လာနိုင်ခြင်း ကို ညွှန်ပြနေခြင်းပင် ဖြစ်၏။

သူတော်ကောင်း လက္ခဏာ သိဖွယ်ရာ

၁၃၁၃-ခုနှစ်လောက်က အလွန်သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံသော ကျောင်းအမကြီးများ ကိုးကွယ်သော ကျောင်းတိုက် တခုမှာ ဘုန်းကြီးနေထိုင်ခဲ့ရပါသည်။ ကျောင်းအမကြီးများ သည် ခုနစ်ရက်တခေါက်ခန့် ကျောင်းတိုက်သို့ လာရောက်၍ ကျောင်းတိုက်၌ လိုအပ်ချက်နှင့် သံဃာတော်များ၏ ကျန်းမာ မှုများကို လာရောက်ကြည့်ရှုလေ့ရှိ၏။

တနေ့သောအခါ ကျောင်းအမကြီးများလာရောက်ချိန်မှာ ဆွမ်းစားကျောင်း၌ မဖွယ်ရာသောကိစ္စတခုကို တွေ့မြင်ရသဖြင့် ဒေါသမထိန်းနိုင်ပါပဲ ကြမ်းကြမ်းတမ်းတမ်း ပြောဆိုခဲ့ပြီး နောက် အလွန်စိတ်ဆိုးနေသော အမူအရာဖြင့် ဘုန်းကြီးထံသို့ ရောက်လာပြီး လျှောက်ထားသည်မှာ အရှင်ဘုရား တပည့် တော် မကောင်းဘူးဘုရား၊ မိုက်သည်ဘုရား၊ ဆိုးသည်ဘုရား ဟု လျှောက်ထားပါသည်။

ဘုန်းကြီးက အကြောင်းအားလျော်စွာ ဆိုးတဲ့သူ၊ မိုက်တဲ့ သူချည်းပါပဲလို့ ဖျောင်းဖျနှစ်သိမ့်စေလိုက်မှ ကျောင်းအမကြီး အနည်းငယ် စိတ်ဆိုးပြေသွားပါသည်။ အလွန်ပညာရှိသူတော်

ကောင်း လက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံသော ကျောင်းအမကြီး ဖြစ်ပေသည်။ အခြားသော အပြစ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ဆိုးတယ် မိုက်တယ်လို့ မလျှောက်ထားပါပဲ မိမိဆိုးတဲ့မိုက်တဲ့ အပြစ်ကိုသာ လျှောက်ထားခြင်းသည် ဒေါသအလျောက် ကြမ်းကြမ်း တမ်းတမ်း မိုက်မှားပြောဆိုမိခဲ့သော်လည်း မိမိမိုက်သည်ကို ဝန်ခံလျှောက်ထားလိုက်သဖြင့် အလွန် ဖြောင့်မတ် ရိုးသားသော သူတော်ကောင်း၏ လက္ခဏာအစစ်ပင် ဖြစ်ပေသည်။

လူမိုက်အစစ်

အချို့သောလူမိုက်သည် ပညာမဲ့သူ လူမိုက်ဖြစ်သော်လည်း ငါပညာရှိသည်၊ ငါတတ်သည်၊ ငါလိမ္မာသည်၊ ငါအရာရာ ကျွမ်းကျင်သည်ဟူ၍ မိမိကိုယ်ကို ပညာရှိဟူ၍ ထင်မှတ်နေတတ်၏။ ထိုလူမိုက်သည် ဘယ်ပညာရှိကိုမျှ ဆည်းကပ်တော့မည် မဟုတ်၍ ဘယ်သောအခါမျှ ပညာရှိသူတော်ကောင်း မဖြစ်နိုင်သောကြောင့် လူမိုက်အစစ် မည်၏။

ယင်းလူမိုက်မျိုးသည် မိမိအကျိုး သူတပါး အကျိုးကို မျှော်ကိုးခြင်းလည်း ရှိမည်မဟုတ်၊ ယခု မျက်မှောက်အကျိုး နောင်သံသရာအကျိုးကိုလည်း မျှော်ကိုးခြင်းရှိမည် မဟုတ်၍ ထိုလူမိုက်ထံမှ ကောင်းကျိုးနှင့် ကောင်းသော အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာကို ဘယ်သောအခါမျှ ရနိုင်မည်မဟုတ်သောကြောင့် အန္ဓဗာလ လူမိုက်ထံမှ အဘယ်မှာလျှင် ပညာရနိုင်ပါအံ့နည်းဟူ၍ နှတ်သားလျှောက်ထားခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

လူမိုက်ထံမှ ပညာကို မရနိုင်သလို ပညာရှိထံမှ ပညာကိုလည်း လူမိုက်သည် တသက်ပတ်လုံး ပညာရှိ သူတော်ကောင်းနှင့် အတူနေရငြားသော်လည်း မရရှိနိုင်သည်သာဖြစ်၏။

အခါတပါး မြတ်စွာဘုရားသည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။ ထိုအခါဥဒါယီအမည်ရှိသောရဟန်းဆိုး ရဟန်းမိုက်သည် ဇေတဝန်ကျောင်း ဥယျာဉ်အရံအတွင်း၌ မြတ်စွာဘုရားနှင့် အတူတကွ နေလေ၏။ ဥဒါယီသည် တရားဟောကြသော မထေရ်ကြီးတို့ တရားဟောပြီး၍ ကြွသွားသောအခါ မထေရ်ကြီးများ၏ တရားဟောသော နေရာသို့ တက်၍ထိုင်နေလေ့ရှိ၏။

တနေ့သောအခါ ရပ်ဝေးမှ မြတ်စွာဘုရားထံ ကြွလာကြသော အာဂန္တုရဟန်းတို့သည် တရားဟောနေရာသို့ တက်၍ထိုင်နေသော ဥဒါယီကိုမြင်ကြရာ အကြားအမြင် ဗဟုသုတရှိသော မထေရ်ကြီးဖြစ်လိမ့်မည်ဟု ထင်ကြ၍ ခန္ဓာငါးပါးစသည်တို့နှင့် စပ်သော သိဖွယ်ရာတို့ကို မေးကြလေကုန်၏။ ဥဒါယီသည် မထေရ်ကြီးများ ထင်ကြသောအတိုင်း မဟုတ်မူ၍ ခန္ဓာငါးပါးမျှကိုပင် မသိ၍ မဖြေကြားနိုင်ပဲ ဖြစ်လေ၏။

ရပ်ဝေးမှ ကြွလာကြသောအာဂန္တုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူတကွ တကျောင်းတည်းနေသူဖြစ်ပါလျက် ခန္ဓာငါးပါးကိုမျှ မသိဟုဆို၍ ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချအပြစ်တင် ကြလေကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ရောက်သွားကြသောအခါ ထို ဥဒါယီ

ရဟန်းသည် ခန္ဓာငါးပါးမျှ မသိခြင်းအကြောင်းကို လျှောက်ထားကြသဖြင့် မြတ်စွာဘုရားက ဤသို့ ဟောကြားတော်မူပါသည်။

ဟင်းမွှေယောက်မသည် ဟင်း၏ ချို, ချဉ်, ငန် စသော အရသာကိုမသိသကဲ့သို့ ပညာမဲ့သူ လူမိုက်သည် ပညာရှိသူတော်ကောင်းကို တသက်လုံး မှီဝဲဆည်းကပ်၍ နေရငြားသော်လည်း တရားကို မသိသည်သာတည်း၊ အသိဉာဏ်ပညာကို မရသည်သာတည်းဟူ၍ ဟောကြားတော်မူလိုက်ပါသည်။

ပညာရ-မရ ဥပမာ

ပညာရှိ သူတော်ကောင်းနှင့် ပေါင်းသင်းမှသာ ပညာကို ရသည်။ အန္ဓဗာလ မိုက်ကန်းသောသူထံမှ ပညာကို မရအပ် မရနိုင်သည်ကို ဥပမာအားဖြင့် ထင်ရှားအောင် ဖော်ပြရပါလျှင် နှမ်း, မြေပဲ စသည်တို့ကို ကြိတ်မှသာ ဆီကို ရနိုင်သလို ပညာရှိ သူတော်ကောင်းတို့နှင့် ပေါင်းသင်းမှ ပညာကိုရနိုင်ပါသည်။ သဲ,ရွှံ့ညွန် စသည်တို့ကို ကြိတ်လျှင် ဆီမထွက်သလို မရနိုင်သလို လူမိုက်လူယုတ်မာတို့နှင့်ပေါင်းသင်းပါက ပညာကို မရနိုင်ဟုသိရပါသည်။

(သံ-၄ ၁၊ ၅၃)

ပညာရှိသူတော်ကောင်းနှင့် ပေါင်းသင်းမှ ပညာကို ရနိုင်သလို ကောင်းကျိုး အမျိုးမျိုးကိုလဲ ရနိုင်ပါသည်။ လူမိုက်နှင့် ပေါင်းသင်းပါက ပညာမရနိုင်သလို အကျိုးမဲ့ အမျိုးမျိုးလဲ ဖြစ်လာတတ်ပါသည်။

သူယုတ် သူမြတ် တနည်းမှတ်

ပညာရှိသူတော်ကောင်းနှင့် လူမိုက် လူယုတ်မာဟူ၍ သိနိုင်ဖို့ရာ မိမိအပေါ် မိမိအတွက် ကျရောက်လာသော တာဝန်ကိစ္စကို မဆောင်ရွက်ပါပဲ မကျရောက်လာသေးသော တာဝန်ကိစ္စများကို ဆောင်ရွက်တတ်သောသူသည် လူမိုက် လူယုတ်မာပင်ဖြစ်၏။

မိမိအပေါ် မိမိအတွက် ကျရောက်လာသော တာဝန်ကိစ္စများကို မလွှဲမရှောင် တည့်တည့် မတ်မတ် ပြီးပြတ်အောင် ဆောင်ရွက်တတ်သောသူသည် ပညာရှိ သူတော်ကောင်းပင်ဖြစ်၏။ (အံ-၁၊ ၈၂)

ဆောင်ပုဒ်။ ။ကျရောက် ရှောင်လွှဲ၊ မကျပဲ၊ ဆောင်လဲ သူမိုက်မည်။
ကျရောက်မလွှဲ၊ ဆောင်ရွက်မြဲ၊ သူပဲမြတ်ပေသည်။

ဥပမာ ပညာသင်နေသော အသက်ဆယ့်နှစ်နှစ် ဆယ့်သုံးနှစ်အရွယ် သူငယ်တယောက်သည် ကျောင်းမှန်မှန် တက်ခြင်း၊ စာမှန်မှန်ကျက်ခြင်း စသော ပညာရေးကိစ္စ တာဝန်များကို လွှဲရှောင်ကာ ကျောင်းမတက် စာမသင်တော့ပဲ အခြား မိမိ မဆောင်ရွက်သင့်သေးသော စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး စသော ကိစ္စတာဝန်များကို အုပ်ထိန်းသူ မိဘ စသည်တို့က မခိုင်းစေပါပဲ ဆောင်ရွက်နေတတ်သူဖြစ်က ဘာမျှ တိုးတက်ကြီးပွားအောင်မြင်မှု ရရှိမည်မဟုတ်၍ အကျိုးရှိရာကို စွန့်လွှတ်ပြီး

အကျိုးမရှိ အကျိုးမဲ့ကို ပြုလုပ်ရာ ရောက်သောကြောင့် လူမိုက်လေးသာ ဖြစ်ပေသည်။

အသက် ၁၂—နှစ် ၁၃— နှစ်အရွယ် အားလျော်စွာ မိမိအပေါ် မိမိအတွက် ကျရောက်လာသော ကျောင်းတက်ခြင်း, စာကျက်ခြင်း, ဂဏန်းတွက်ခြင်းစသော ပညာရေးကိစ္စ တာဝန်တို့ကို အချိန်ပြည့် အချိန်မှန် ပြုလုပ် ဆောင်ရွက်တတ်၏။ ကိုယ့်တာဝန်ကိစ္စ မဟုတ်သေးသော စီးပွားရေး, လူမှုရေးစသည်တို့ကို မစပ်စု မဆောင်ရွက်တတ်ပါပဲ ပညာရေးကိုသာ အဓိက ထား၍ သင်ယူနေတတ်သူ ဖြစ်ပါက အကျိုးမဲ့ကို ရှောင်ခွါ၍ အကျိုးရှိရာကိုသာ ပြုလုပ်ဖွယ်ရာ ရောက်သောကြောင့် ပညာရှိသူတော်ကောင်းလေးပင် ဖြစ်ပေသည်။

မှတ်ချက်— [ပညာရှိနဲ့ သူတော်ကောင်း, လူမိုက်နဲ့ လူယုတ်မာတို့သည် အရာဌာန အားလျော်စွာ တူတာလဲရှိကြပေသည်။ ကွဲပြားတာလဲ ရှိကြပေသည်။ ပညာရှိသော်လည်း သူတော်ကောင်းမဖြစ်, လူမိုက်ဖြစ်သော်လည်း လူယုတ်မာ ဖြစ်တာများလည်း ရှိကြပေသည်။ ဤသဗ္ဗိသုတ်၏ အဖွင့်အဋ္ဌကထာ (သံ-ဋ္ဌ-၁၊ ၅၂)၌ ''သဗ္ဗိရေဝါတိ ပဏ္ဍိတေဟိ သပ္ပုရိသေဟိ ဧဝ'' ဟူ၍ ဖွင့်ပြ ထားသည် အားလျော်စွာ ပညာရှိနှင့် သူတော်ကောင်း၊ လူမိုက်နှင့် လူယုတ်မာတို့ကို ထင်ရှားစွာ သိလွယ်ရအောင် (ပရိယာယ်အားဖြင့်) အတူထား၍ ရေးသားလိုက်ရပေသည်။]

ပညာမဲ့သူ လူမိုက်တို့၏ ဆောင်ရွက်ချက်များသည် အကျိုး ရှိအောင်ဟူ၍ ရည်မှန်းပြုလုပ်သော်လည်း သဲထဲမှ ဆီမထွက် လာသလို အကျိုးရှိတာများ မထွက်ပေါ်လာပဲ အကျိုးမဲ့ အကျိုး မရှိတာများသာ ထွက်ပေါ်လာတာ များတတ်ပါ သည်။

အကျိုးမဲ့သာ ထွက်ပေါ်လာ

လွန်လေပြီးသော အခါ တပါးဝယ် ဗာရာဏသီ ပြည်၌ ဗြဟ္မဒတ်မင်း စိုးစံလျက်ရှိ၏။ ထိုအခါမှာဘုရားအလောင်းသည် သင်္ဘေးမျိုး၌ ကြွယ်ဝသော သင်္ဘေးတယောက် ဖြစ်လေ၏။ ဘုရားအလောင်း သင်္ဘေးအား ပညာမဲ့သူ ရောဟိဏီခေါ် အိမ်ဖော် ကျွန်မတယောက် ရှိလေ၏။

ကောက်ရိတ် ပြီးချိန် တနေ့သော အခါ ရောဟိဏီသည် လယ်တောသို့သွား၍ ကောက်နယ်တလင်း၌ စပါးနယ်နေ၏။ ရောဟိဏီ၏မိခင်အဘွားအိုသည် သမီးရှိရာ ကောက်နယ်တလင်း အပြင်၌ လဲလျောင်းကာ အိပ်နေ၏။ ယင်ကောင်တို့သည် အဘွားအို၏ကိုယ်၌ နားကြ, အုံကြကုန်သည်ဖြစ်၍ သမီးကို ခေါ်ကာ ယင်ကောင်တွေကို မောင်းပေးပါလို့ ပြောလိုက်၏။

ရောဟိဏီသည် ကျည်ပွေ့ကိုယူ၍ မိခင်အို၏ကိုယ်၌ အုံနေကြ သောယင်ကောင်တို့ကိုထိမှန်အောင် အားကုန်ရိုက်ချလေသည်။ ယင်ကောင်တို့ကို မထိမှန်ပါပဲ မိခင်အိုသည်သာ ပွဲချင်းပြီး သေဆုံးရသောကြောင့် ယူကျုံးမရဖြစ်ကာ ငိုကြွေး ပူဆွေး နေရလေ၏။

ရောဟိဏီ၏ မိခင်အို မသေဆုံးသင့်ပဲ သေဆုံးသွားရတဲ့ အကြောင်းကို ကြားရသော ဘုရားအလောင်း သဗ္ဗေးသည် ပညာမဲ့သူ လူမိုက်နှင့် ပညာရှိ သူတော်ကောင်းတို့ အယုတ် အမြတ်ဖြစ်ပုံကို ထုတ်ဖော် ပြောကြားလိုက်၏။ လောကမှာ အကျိုးစီးပွား လိုလားချစ်ခင်သော အဆွေခင်ပွန်းလူမိုက်ထက် ရန်သူဖြစ်သော ပညာရှိက အဆပေါင်းရာထောင်မက မြတ်လှ ပေသည်။ အဆွေခင်ပွန်းဖြစ်သော လူမိုက်သည် မမြတ်သည် သာတည်းဟူ၍ ပြောကြားလိုက်လေ၏။

(ဇာတက ၄-၁၊ ၂၆၆)

ပညာမဲ့သူ လူမိုက်တို့သည် အကျိုးဖြစ်ဖွယ်ကို ဆောင်ရွက် ကြပါသော်လည်း အကျိုးမဲ့များသာ ဖြစ်တတ်ကြ သည်မှာ ဤရောဟိဏီဝတ္ထုဖြင့် ထင်ရှားပေ၏။

ဆောင်ပုဒ်။ ။အသိဉာဏ်ကင်း၊ ပြုမူခြင်း၊ မိရင်းမာတာ သေရရှာ။

ပညာရှိ သူတော်ကောင်းတို့၏ ဆောင်ရွက်ချက်များသည် နှမ်းမှ ဆီထွက်လာသကဲ့သို့ (အကျိုးမဲ့မဖြစ်ပါပဲ) အကျိုးရှိတာ များသာ ထွက်ပေါ်လာတတ်ပါသည်။

အကျိုးရှိတာ ထွက်ပေါ်လာ

လွန်လေပြီးသောအခါ ကာသိတိုင်း ဗာရာဏသီပြည်၌ ဗြဟ္မဒတ်မင်း စိုးစံလျက်ရှိ၏။ ထိုအခါ ဘုရားအလောင်းသည်

လှည်းမှူးမျိုး၌ ဖြစ်၏။ ဦးဆောင်နိုင်သောအရှယ်သို့ ရောက် လတ်သော် လှည်းကုန်သည် ငါးရာတို့ကို ဦးဆောင်ပြုလျက် ကုန်ရောင်းကုန်ဝယ် ခရီးထွက်လေ၏။ ယူဇနာ ခြောက်ဆယ် (မိုင်-၄၈၀)ရှိသော သဲကန္တာရခရီးကို ဖြတ်ကျော်ကြရ၏။

ထိုသဲကန္တာရ၌ သဲတို့သည် အလွန်သိမ်မွေ့ကုန်၏။ လက်ဖြင့် ဆုပ်ကိုင်သော သဲတို့သည် လက်ထဲ၌ မတည်ကုန်။ လျှောကျ ကုန်၏။ နေအရှိန်ကလဲ အလွန်ပြင်းထန်သည်ဖြစ်၍ နေထွက် တာနှင့်တပြိုင်နက် သဲတို့သည် မီးကဲ့သို့ ပူကုန်၏။ မနင်းနိုင် ကြ၍ နေ့အခါ ခရီးမထွက်နိုင်ကြ, ညအခါမှ ခရီးထွက်နိုင် ကြ၏။

လှည်း ကုန်သည်တို့သည် ယူဇနာ ခြောက်ဆယ် ရှိသော သဲကန္တာရခရီးကို ကျော်ဖြတ်သွားဖို့ရာ ထင်း, ရေ, ဆီ, ဆန် စသော ရိက္ခာတို့ကို အပြည့်အစုံ ဆောင်ယူလာကြကုန်၏။ ည၌အခါ ခရီးထွက်ကြ၍ အရုဏ်တက်သောအခါ ရပ်နားပြီး လှည်းဝိုင်းချကာ မဏ္ဍပ်အမိုးပြုလုပ်၍ တနေ့လုံး မဏ္ဍပ်အမိုး အောက်တွင် နေကြရကုန်၏။

သဲကန္တာရသည် အလွန်ကျယ်ပြန့်၍ သမုဒ္ဒရာထဲမှာ သွား နေရသလို အရပ်မျက်နှာတို့ကို မမှတ်သားနိုင်ပဲ ရှိကြ၏။ ကောင်းကင် နက္ခတ် ကြယ်တို့ကိုကြည့်၍ ခရီးလမ်းညွှန်တတ် သူကိုခေါ်ဆောင်၍ သွားကြရကုန်၏။ သဲကန္တာရကိုလွန်မြောက် တော့မည့် နောက်ဆုံး ညနေချမ်း၌ ညစာထမင်း စားကြ ပြီးလျှင် ထင်း, ရေတို့ကို အကုန်သုံး၍ ည ခရီးထွက်ကြ၏။

သဲကန္တာရခရီး ညွှန်သောသူသည် အရှေ့ဆုံးမှသွားမည့် လှည်းဦး နေရာကိုခင်းစေ၍ ကောင်းကင် နက္ခတ်ကြယ်တို့ကို ကြည့်ကာ ဤလမ်းမှ ဤသို့ မောင်းလော့ဟူ၍ လမ်းညွှန် ပြပြီးလျှင် လှည်းပေါ်၌ အိပ်၍ လိုက်ပါသွားလေ၏။ လမ်းညွှန်သူသည် ရက်ရှည် အိပ်ပျက်ခဲ့သည်ဖြစ်၍ ပင်ပန်းပြီး လှည်းပေါ်၌ တညလုံး အိပ်ပျော်နေလေ၏။

လှည်းဝန်ကိုဆောင်ကြသော နွားတို့သည် တညလုံး ရှေ့သို့ မသွားကြပဲ နောက်သို့ ပြန်လှည့်လာကြကုန်၏။ သဲလမ်းခရီး ညွှန်သူသည် အရုဏ်တက်မှနိုးလာ၍ နက္ခတ်တို့ကိုကြည့်လိုက်ရာ ရှေ့သို့မရောက်ပဲ နောက်သို့ ပြန်ရောက်လာကြသည်ကို သိ၍ ရှေ့သို့ပြန်မောင်းဖို့ရာ အစီအစဉ် လုပ်နေဆဲမှာပင် နေထွက် လာ၏။

လှည်း ကုန်သည်တို့သည် ယမန်နေ့က တည်းခိုခဲ့သော သစ်ခက်တဲရှိရာသို့ ပြန်ရောက်နေကြသည်ကို သိကြ၍ ငါတို့၏ ရေ, ထင်းတို့လဲ ကုန်နေပြီ။ ငါတို့ပျက်စီးကြရတော့မည် ဟူ၍ စိတ်နှလုံး မသာမယာ ဖြစ်ကြကုန်၏။ လှည်းတို့လို ဖြုတ်၍ လှည်းဝိုင်းချကာ အထက်၌ အမိုးပြုလုပ်ပြီး မိမိတို့၏ လှည်း အောက်သို့ဝင်၍ အဖန်ဖန် စိုးရိမ်လျက် အိပ်နေကြကုန်၏။

ဘုရားအလောင်း ပညာရှိသည် ငါ လုံ့လဝီရိယ လျှော့ လိုက်လျှင် အားလုံး လှည်းကုန်သည်တွေ ပျက်စီးကြရတော့မှာ အမှန်ပင် ဖြစ်ပေသည်ဟု ပညာဖြင့်ဆင်ခြင်၍ အနီးပတ်ဝန်း ကျင်ကို လှည့်လည် ကြည့်ရှုလေ၏။ နေစာမြက် ပေါက်နေ

သော နေရာတခုကို မြင်သောကြောင့် ဤနေရာ၌ ရေထွက်နိုင်သည်ဟု ပညာဖြင့် ဆင်ခြင်ကြံစည်၍ လှည်းကုန်သည်တို့ကို တူးစေ၏။ တခဏအတွင်းမှာပင် အတောင်(၆၀)နက်အောင် တူးလိုက်ကြ၏။ အတောင်(၆၀)အောက်မှ ကျောက်ဖျာခံနေသည်ကို တွေ့ကြရသော လှည်းကုန်သည်တို့သည် ဝီရိယကို လျှော့ကြကုန်ပြီးလျှင် တွင်းထဲမှ အပေါ်သို့ပြန်၍ တက်လာကြကုန်၏။

ဘုရားအလောင်း လှည်းမှူးပညာရှိသည် တွင်းထဲသို့ဆင်း၍ ကျောက်ဖျာသို့ကပ်ကာ နားထောင်ကြည့်ရာ အောက်မှ ရေစီးသွားနေသော အသံကို ကြားရလေ၏။ ဘုရားအလောင်း ပညာရှိသည် တွင်း အထက်သို့ ပြန်တက်ခဲ့ပြီးလျှင် အလုပ်အကျွေး တပည့်ငယ်ကို သင် လုံ့လဝီရိယ လျှော့လိုက်လျှင် လှည်းကုန်သည်တွေအားလုံးပျက်စီးကြရတော့မည်။ ဒါကြောင့် သင် ဝီရိယမလျှော့ပါနှင့်။ ဤသံတူကိုယူ၍ တွင်းထဲသို့ဆင်းပြီး ကျောက်ဖျာကို တအားကုန်, အစွမ်းကုန် ရိုက်ထုပါ ဟူ၍ အမိန့်ပေး ပြောဆိုလေ၏။

အလုပ်အကျွေးတပည့်ငယ်သည် သံတူကိုယူကာ တွင်းထဲသို့ ဆင်း၍ ဆရာ ဘုရားအလောင်း ပြောသည့်အတိုင်း ကျောက်ဖျာကို သံတူဖြင့်ရိုက်ထုလေ၏။ ကျောက်ဖျာသည် အလယ်၌ ကျိုးကျပြီး တွင်းပေါက်ဝတဘက်၌ ကန့်လန့်ခံ၍ တည်နေလေ၏။ အောက်မှ စီးသွားနေသော ရေတို့သည် ကန့်လန့်ခံနေသောကျောက်ဖျာကိုတိုက်ခတ်၍ အထက်သို့ရေလုံးကြီးများ ထန်းပင်လုံးခန့် တက်လာလေ၏။

အားလုံးသော လှည်းကုန်သည်တို့သည် ရေတို့ကို သောက်ကြ, ချိုးကြကုန်သည်ဖြစ်၍ချမ်းသာကိုရကြကုန်၏။ အပိုပါလာကြသော လှည်းဝင်ရိုး, လှည်းထမ်းပိုးတို့ကို ခွဲစိတ်ကာ ထင်းပြုလုပ်၍ ယာဂုထမင်းတို့ကို ကျိုချက် စားသောက်ကြကုန်၏။ နွားတို့ကိုလည်း ရေတိုက်ကြ, အစာကျွေးကြကုန်၏။ ရေတွင်းအနီး၌လည်း ဤတွင်း၌ရေရှိကြောင်းသိနိုင်ဖို့ရာ စာတမ်းများချိတ်ဆွဲခြင်း, အလံများထူထားခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်ကြကုန်၏။ ထိုသို့ပြုလုပ်ပြီးမှ အလိုရှိရာအရပ်သို့ ထွက်ခွါသွားကြကုန်၏။

လှည်းကုန်သည်တို့သည်ဘုရားအလောင်းပညာရှိလှည်းမှူး၏ ဦးဆောင် ညွှန်ကြားချက်ဖြင့် ကုန်ပစ္စည်းတို့ကို ရောင်းချ၍ နှစ်ဆ, သုံးဆ, လေးဆတက်သော အကျိုးအမြတ်တို့ကို ရကြသဖြင့် မိမိတို့နေထိုင်ရာအရပ်သို့ ပြန်သွားကြလေကုန်၏။

(ဇာတက ၄-၁၊ ၁၂၄)

လုံ့လဝီရိယကို မလျှော့သော ဘုရားအလောင်း ပညာရှိ၏ ဆောင်ရွက်ချက်သည် နှမ်းမှဆီထွက်သကဲ့သို့ လှည်းကုန်သည်ငါးရာတို့ ရေငတ်မွတ်ခြင်းဘေးမှ လွတ်ကင်း ချမ်းသာခြင်းအကျိုးနှင့် မိမိတို့ကုန်ပစ္စည်းများမှ နှစ်ဆ,သုံးဆ,လေးဆတက်သော အမြတ်ရခြင်းအကျိုးတို့ ထွက်ပေါ်လာခဲ့ရပေသည်။

မှတ်ချက်— [ဤ ဝဏ္ဏုပထဇာတ်တော်ကို ဝီရိယလျှော့သော ရဟန်း တပါးကို အကြောင်းပြု၍ ဟောကြားတော်မူသည့်အားလျှော်စွာ အဋ္ဌကထာဆရာသည် ဝီရိယကိုသာ ပဓာန အားဖြင့် ဖွင့်ပြလေသည်။

သို့ပါသော်လည်း ဘုရားအလောင်း လှည်းမှူး၏ ဆောင်ရွက်ချက် များသည် ပညာသား ပါလှပေ၏။ သဲကန္တာရဝယ် ရေကုန်ကြရာ၌ ပညာဖြင့် သုံးသပ်ဆင်ခြင်၍ ရေရနိုင်မည့်နေရာကို ရွေးချယ်နိုင်ခြင်းနှင့် ရေတွင်းတူးကြရာဝယ် အောက်မှာ ကျောက်ဖျာ ခံနေရာ၌ ပညာဖြင့် သုံးသပ်ဆင်ခြင်၍ ကျောက်ဖျာအောက်မှာ ရေကြော ရှိနေသည်ကို ဆုံးဖြတ် နိုင်ခြင်းတို့သည် ပညာသား ပါလှပါပေ၏။ ပညာရှိ ပီသလှပါပေ၏။]

ယခုဘဝမှစ၍ နိဗ္ဗာန်ရောက်သည့်ဘဝ တိုင်အောင် ဉာဏ်ပညာနှင့်လည်း ပြည့်စုံ ကောင်းကျိုးချမ်းသာ အဖြာဖြာတို့နှင့်လည်းပြည့်စုံလိုကြသောအမျိုးကောင်းသားအမျိုးကောင်းသမီးတို့သည် ပညာရှိသူတော်ကောင်းကို ရွေးချယ်ပေါင်းသင်းနိုင်ကြဖို့ရာ အထူးသတိပြုသင့်ကြပေသည်။

ဒုတိယနတ်သား လျှောက်ထားခန်း ပြီးပါပြီ။

တတိယနတ်သား လျှောက်ထားခန်း

စိုးရိမ်သောက ကင်းဝေးပုံ

ဒုတိယနတ်သားလျှောက်ထားပြီးသောအခါတတိယမြောက်နတ်သားတယောက်က လက်အုပ်ချီကာလျှောက်ထားလိုက်ပြန်ပါသည်။

''သဗ္ဘိရေဝ သမာသေထ၊ သဗ္ဘိကုဗ္ဗေထ သန္ထဝံ။
သတံ သဒ္ဓမ္မမညာယ၊ သောကမဇ္ဈေ န သောစတိ''တိ

ဟူ၍လျှောက်ထားလိုက်ပါသည်။

သဗ္ဘိရေဝ သမာသေထ၊ သူတော်ကောင်းတို့နှင့် အတူတကွနေထိုင်ရာ၏။ သဗ္ဘိကုဗ္ဗေထ သန္ထဝံ၊ သူတော်ကောင်းတို့နှင့်ပေါင်းသင်းခြင်းကို ပြုရာ၏။ သတံ သဒ္ဓမ္မမညာယ၊ သူတော်ကောင်းတရားကို သိကြရသောကြောင့်။ သောကမဇ္ဈေ၊ စိုးရိမ်သောက ဖြစ်နေကြရသော ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါတို့၏ အလယ်၌။ န သောစတိ၊ မစိုးရိမ်ရ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဝေါစ၊ ကောင်းစွာမသေ့ လျှောက်ထားလိုက်လေ၏။

မြတ်စွာဘုရား .... ထိုထို သတ္တဝါ မှန်သမျှသည် သူတော်ကောင်းတို့နှင့်သာ အတူတကွ နေထိုင်ရာ၏။ သူတော်ကောင်းတို့နှင့် ပေါင်းသင်းရာ၏။ သူတော်ကောင်းတို့နှင့် အတူတကွနေထိုင်ပေါင်းသင်းရ၍သူတော်ကောင်းတရားကိုသိကြရသော

ကြောင့် စိုးရိမ်သောက ဖြစ်နေကြရသော ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါများ၏အလယ်၌ မစိုးရိမ်ပဲနေကြရပါသည်ဘုရားဟူ၍ သူရရှိထားသောအကျိုးကို သူ့ဉာဏ်အား ထင်ရှားသည့် အားလျော်စွာ လျှောက်ထားလိုက်ပါသည်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။သူတော်ကောင်းနှင့်၊ ပေါင်းဖော်လင့်၊ မသင့် စိုးရိမ်ကွာ။

လောကီနယ်ထဲတွင် နေထိုင်ကြသောသူတို့သည် တခါတရံ ပညာရှိ သူတော်ကောင်းများနှင့် တွေ့ကြုံရ အတူတကွ နေထိုင်ကြရပေသည်။ တခါတရံကြပြန်တော့လဲ ပညာမဲ့သူ လူမိုက်များနှင့်တွေ့ကြုံရ အတူတကွ နေထိုင်ကြရပေသည်။

ရှေးသူဟောင်းများ စပ်ဆိုထား

ငါးပါးသီလမျှ မလုံကြသောပညာမဲ့သူလူမိုက်တို့သည် ငယ်ရွယ်စဉ်က လက်ထပ်ခဲ့သော လင်ယောကျ်ား ဇနီး မယားနှင့် ငယ်ရွယ်စဉ်ကပင်ကျွေးမွေးသုတ်သင်ခဲ့သောသားသမီးများပင် ဖြစ်ကြသော်လည်း ထိုသူတို့နှင့် အတူတကွ နေထိုင်ကြရသော သူတို့ကိုအမျိုးမျိုး ဒုက္ခပေးတတ်ကြကုန်၏။ ထိုသူတို့နှင့်အတူတကွ နေကြရသူတို့သည် အရာရာတွင် စိတ်ချလက်ချနေလို့မရကြပေ။ စိုးရိမ်ကြောင့်ကြမှုနှင့်သာ နေကြရပေသည်။ မမျှော်လင့်သောပြဿနာတို့ အမျိုးမျိုးနှင့်လဲ ရင်ဆိုင်ကြရ, တွေ့ကြုံတတ်ကြရပေသည်။ သို့ဖြစ်သောကြောင့်ရှေးသူကောင်းပညာရှိတို့က ''လင်ဆိုးမယား တဖားဖား, သားဆိုးအမေ တပေပေ'' ဟူ၍ စပ်ဆိုခဲ့ကြပေသည်။

လူမိုက်နှင့်နေ စိုးရိမ်ပွေ

လင်ဆိုး၊ သားဆိုး၊ မယားဆိုး၊ မိတ်ဆွေဆိုးတို့နှင့် နေကြရသောသူတို့သည် စိတ်ချမ်းသာမှုကိုမရတဲ့အပြင် လောကနှင့်ဓမ္မ ပြုဖွယ်ကိစ္စ တို့ကို အချိန်မီ မပြုလိုက် ရ ခြင်း ကြောင့်လည်းကောင်း၊ အမှားမှားအယွင်းယွင်း ပြုမိကြသောကြောင့်လည်းကောင်း မိမိတို့ လူ့ဘဝကိုပင် အပြစ်တင် ရှုံ့မုန်းလာတတ်ကြပေသည်။ ငါလူ့ဘဝကို ရခြင်းသည် မကောင်းသဖြင့်ရခြင်းသာ ဖြစ်ပေသည် စသည်ဖြင့် အဖန်တလဲလဲ စိုးရိမ်သောကများ ဖြစ်နေတတ်ကြပေသည်။ စိုးရိမ်သောကတို့၏အလယ်မှာ နေကြရပေသည်။

လူမိုက်ပေါင်းသင်း စိုးရိမ်ခြင်း

အဇာတသတ်မင်းသားသည် သူယုတ်မာ ဒေဝဒတ်ဆရာနှင့်ပေါင်းသင်း မိသောကြောင့် ဖခင် ဗိမ္ဗိသာရ မင်းကြီးကိုအကျဉ်းထောင်ထဲချထားပြီး အစာငတ်ထားခဲ့သည်။ ခြေဖဝါးကို ဓားဖြင့်ခွဲစေ၍သတ်ခိုင်းခဲ့သည်။ ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီးကွယ်လွန်သွားသော နေ့မှာပင် အဇာတသတ်မင်း၏ မိဖုရားမှ သားရတနာလေး ဖွားမြင်လာ၏။

အဇာတသတ်မင်းသည် သား၌ ဖြစ်သော အချစ်ဓာတ်ကြောင့် ဖခင်မင်းကြီးကို အကျဉ်းထောင်မှလွှတ်စေ၍ ချမ်းသာခွင့်ပေးချင်သောစိတ်ဓာတ်များဖြစ်ပေါ်လာ၍ ဖခင်မင်းကြီးကိုအကျဉ်းထောင်မှ လွှတ်စေဟု ချက်ချင်း အမိန့်ပေးလေ၏။ အမတ်ကြီးတို့သည် ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီး ကွယ်လွန်သွားပြီးသော

အကြောင်းကို လျှောက်တင်ကြရာ ရပ်တည်၍ မရအောင် တုန်လှုပ်ချောက်ချား စိတ်ထိခိုက်သွားလေ၏။

အဇာတသတ် မင်းသားသည် မိမိအမှားကိုသိကာ ကြီးစွာသော စိုးရိမ်သောကများဖြစ်လျက် မယ်တော်ထံသို့ သွား၍ ဖခင် ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီးက သူ့ကို ငယ်စဉ်က ချစ်-မချစ် စုံစမ်းမေးမြန်းလေ၏။ မယ်တော်က မင်းငယ်စဉ်က လက်မှာ ခူနာပေါက်၍ ပြည်ကိုက်သဖြင့် ငိုနေတာကို ချော့မရလို့ တရားစီရင်ရာ ဖခင်မင်းကြီးထံသို့ ပို့ပေးရသည်။ မင်းရဲ့လက်ကို ဖခင်မင်းကြီးက ပါးစပ်ဖြင့်ငုံ၍ သက်သာရာရစေခဲ့၏။ ယင်းကဲ့သို့ ငုံထားစဉ်အခါ၌ပင် အနာ၌ပြည်ပေါက်ကွဲသွားရာ မင်းထပ်မံ၍ နာကျင်ငိုကြွေးမည်စိုးသဖြင့် ပေါက်ထွက်လာသောပြည်များကို မျို့ချလိုက်၏။

ဤမျှ လောက်ပင် ဖခင် ဗိမ္ဗိသာရ မင်းကြီးက သားရဲ့အပေါ်မှာ ချစ်မြတ်နိုးပါသည် ဟူ၍ ပြောကြားလိုက်ရာ အဇာတသတ်မင်းသားသည် ငါ လူ့ဘဝရခြင်းသည် ကောင်းသောရခြင်း မဟုတ်ပေ။ မကောင်းသဖြင့်သာ ရအပ်ပေသည် စသည်ဖြင့် ကြံစည်တွေးတော၍ အိပ်လို့လည်းမပျော်, စားသို့လဲ မဝင်တဲ့အထိ ကြီးစွာသော စိုးရိမ်သောက ဖြစ်ရပေသည်။ အဇာတသတ်မင်းသည် ယခုအချိန်တိုင်အောင် စိုးရိမ်ကြီးစွာ လောဟကုမ္ဘီ သံပူငရဲမှာ ခံနေရဆဲပင်ရှိသေး၏။

ပညာမဲ့သူလူမိုက်နှင့်ပေါင်းသင်းမိသူတို့သည် စိုးရိမ်သောက ကြီးစွာ ဖြစ်ရသည်မှာ ဤ အဇာတသတ်ဝတ္ထုဖြင့် အလွန် ထင်ရှားပေသည်။

သူတော်ကောင်းနှင့် ပေါင်းသင်း စိုးရိမ်ကင်း

ပညာရှိ သူတော်ကောင်းမိဘ, ဆရာသမား လင်ယောကျ်ား သားသမီး မိတ်ဆွေများနှင့် တတူတကွ နေထိုင်ရ၊ ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံရ၍ ပညာရှိ သူတော်ကောင်းတို့၏ အဆုံးအမ ဩဝါဒ ကို ခံယူရသော သူတို့သည် အမြဲတမ်း စိတ်အေးချမ်းသာ နေ ထိုင်ကြရပေသည်။ အတိတ်ဘဝများက အကြောင်းကံ အား လျော်စွာ စိုးရိမ်ဖွယ်ရာ ပြဿနာများနှင့် တွေ့ကြုံရသော် လည်း တရားသဘောအရ ဖြေဖျောက်နိုင်ကြ၍ မစိုးရိမ်ပဲ နေနိုင်ကြပေသည်။ စိုးရိမ်ခြင်းကင်းဝေးကြရပေသည်။

အိမ်မှနှင်ချ ပြန်ခဲ့ရ

တခါန်သောအခါမှာ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ဗန္ဓုလစစ်သည်ကြီး၏ ဇနီး မလ္လိကာသည် သားသမီး မရ၍ ဗန္ဓုလစစ်သူကြီးက မပေါင်းသင်းလိုတော့ကြောင်း မိဘအိမ် သို့သာ ပြန်ဖို့ရာ အကြောင်းများကို ပြောကြားကာ အိမ်မှ နှင်ထုတ်လေ၏။ မလ္လိကာသည် မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ပြီးမှ မိဘအိမ်သို့ပြန်မည်ဟု ရည်ရွယ်လျက် မြတ်စွာဘုရားရှိတော်မူရာ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်သို့ ဝင်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားကို ရိုသေစွာ ရှိခိုးကန်တော့လေ၏။

အရှည်မြော်မြင် ဘုရားရှင်

မြတ်စွာဘုရားက မလ္လိကာ ဘယ်အရပ်ဒေသသို့ သွားမှာ လဲလို့ မေးတော်မူလိုက်ရာ တပည့်တော်ကို သားသမီးမရ၍

ဗန္ဓုလစစ်သူကြီးက အိမ်မှနှင်ထုတ်သဖြင့် မိဘအိမ်သို့ ပြန်ရပါမည်ဘုရားဟု လျှောက်ထားလေ၏။ သားသမီးမရခြင်းကြောင့် နှင်ထုတ်တာဖြစ်လျှင် မိဘအိမ်သို့ ပြန်ဖို့မလို၊ ဗန္ဓုလ စစ်သူကြီး အိမ်သို့သာ ပြန်သွားပါလေဟူ၍ မိန့်ကြားတော်မူလိုက်၏။

မလ္လိကာသည် မြတ်စွာဘုရား၏ အမိန့်စကားကို နာယူ၍ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာဖြင့် ဗန္ဓုလစစ်သူကြီးအိမ်သို့ ပြန်လာခဲ့လေ၏။ ဗန္ဓုလစစ်သူကြီးက ဘာ့ကြောင့်ပြန်လာသလဲဟု မေးရာ မြတ်စွာဘုရား အမိန့်တော်ကြောင့် ပြန်လာခဲ့ပါသည်ဟူ၍ ဖြေကြားလိုက်လေသည်။ဗန္ဓုလ စစ်သူကြီးကလဲ မြတ်စွာဘုရားသည် အရှည်ကို မြော်၍ အကြောင်းမှန်ကို မြင်တော်မူသောကြောင့် မလ္လိကာကို မိဘအိမ်သို့ မပြန်စေပဲလင့်အိမ်သို့သာ ပြန်လာစေခြင်းဖြစ်သည်ဟူ၍ နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်လျက် ကောင်းမွန်စွာ သိမ်းပိုက်လက်ခံလိုက်လေ၏။

သတ္တပြည့်ဝ သားတော်

မလ္လိကာသည် မကြာမီအချိန်ကာလအတွင်းမှာပင် ကိုယ်ဝန်ရ၍ အမြွှာပူးသားလေးများ ဆက်ခါဆက်ခါ မွေးဖွား ခဲ့ရာ သားသုံးဆယ့်နှစ်ယောက်ကို ရရှိလေ၏။ အရွယ်ရောက်ကြသောအခါ အားလုံး စစ်ဗိုလ်တို့ တတ်အပ်သော အတတ်ပညာတို့ကို တတ်မြောက်ကြပြီး ရဲရင့်သော စိတ်ဓာတ်နှင့်လည်း ပြည့်စုံကြလေကုန်၏။ ဗန္ဓုလစစ်သူကြီးသည် သား ၃၂-ယောက်တို့၏ စွမ်းရည်သတ္တိ တို့ကြောင့် တရား စီရင်ရာမှ စ၍ မင်းနန်းတော် တခုလုံးကို အုပ်စိုးစီရင်ရလေ၏။

လင်နှင့် သားများ ကျဆုံးသွား

နန်းတော်၌ တရားစီရင်ကြသော အမတ်ဟောင်းကြီးတို့သည် လာဘ်အရနည်းသောကြောင့် ဗန္ဓုလ စစ်သူကြီးနှင့် သား ၃၂-ယောက်တို့ကို အဆုံးစီရင် သတ်ပစ်ဖို့ရာ ကြံစည်၍ ကောသလမင်းကြီးထံ သွားကာ ကုန်းတိုက် ကြလေကုန်၏။ ကောသလမင်းကြီးသည် အမတ်ဟောင်းကြီးတို့၏ စကားကို ယုံကြည်သောကြောင့် တိုင်းပြည်အစွန်အဖျားတို့၌ သူပုန်ထစေ၍ ဗန္ဓုလစစ်သူကြီးနှင့် သား ၃၂-ယောက်တို့ကို သူပုန်နှိမ်နင်းရန် စေလွှတ်၏။

သူပုန်နှိမ်နင်းပြီး၍ နန်းတော်သို့ အပြန်တွင် လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်စေလိုက်၏။ မလ္လိကာထံသို့လည်း ဗန္ဓုလစစ်သူကြီးနှင့် သား ၃၂-ယောက်တို့ သူပုန်နှိမ်နင်းရာမှအပြန် အားလုံး လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ခံရသော အကြောင်းစာကို ပို့စေလိုက်၏။ မလ္လိကာသည် လင်နှင့်သားတို့ အသတ်ခံရသော အကြောင်းစာကို တဦးတယောက်ကိုမျှမပြပဲ သူ့အိတ်ထဲတွင် ထည့်ထားလိုက်၏။

မလ္လိကာမှာ စိုးရိမ်ကွာ

မလ္လိကာသည် ထိုနေ့၌ပင် အရှင်သာရိပုတ္တရာ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်တို့နှင့်တကွ သံဃာတော် ငါးရာတို့ကို ပင့်ဖိတ်၍ အိမ်တွင် ဆွမ်းကပ်လှူနေ၏။ ဆွမ်းကျွေးပြီးသောအခါ ဆွမ်းပွဲများ စားသောက်ဖွယ် ပစ္စည်းများကို အလုပ်အကျွေး အမျိုး

သမီးတို့သည် သိမ်းကြုံ သယ်ယူကြရာတွင် အမျိုးသမီးတဦး၏ လက်မှ ထောပတ်အိုးလွတ်ကျ၍ ကွဲသွားလေ၏။ ထိုအခါ အရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်က ကွဲတတ်တဲ့ပစ္စည်းဟာ ကွဲတာပါပဲ၊ ဘာမျှ ကြံစည်တွေးတော၍ မစိုးရိမ်ပါနှင့်ဟု မိန့်ကြားတော်မူလေ၏။

အရှင်သာရိပုတ္တရာ၏ မိန့်ကြားသော စကားကို ကြားရသော မလ္လိကာသည် အိတ်ထဲမှ စာကိုထုတ်ပြ၍ ဤသို့ ပြန်လျှောက်ကြားလေ၏။ အရှင်ဘုရား–ဗန္ဓုလ စစ်သူကြီးနှင့် သား ၃၂-ယောက်တို့ လုပ်ကြံအသတ်ခံရ၍ ကျဆုံးကြောင်း စာကို တပည့်တော် နံနက်စောစောထဲက ရခဲ့ပါသည်ဘုရား။ ဤကဲ့သို့ ကျဆုံးတဲ့အကြောင်း တပည့်တော်သိရပါသော်လည်း ကြံစည်တွေးတော၍ စိုးရိမ်မှုများ မဖြစ်ပါဘုရား။ ထောပတ်အိုး ကွဲရာ၌ အဘယ်မှာလျှင် စိုးရိမ်မှုရှိပါမည်နည်း ဘုရားဟု လျှောက်ထားလိုက်ပေ၏။

မလ္လိကာသည် မြတ်စွာဘုရား တည်းဟူသော သူတော်ကောင်းကို မှီဝဲဆည်းကပ်ပေါင်းသင်းရ၍ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမ ဩဝါဒကို ခံယူထားရသူ ဖြစ်သောကြောင့် အိမ်ထောင်ဦးစီးခေါင်းဆောင် လင်ဖြစ်သူ ဗန္ဓုလ စစ်သူကြီးနှင့် သား ၃၂-ယောက်တို့ လုပ်ကြံအသတ်ခံရ၍ ကျဆုံးခြင်းတည်းဟူသော ဤမျှလောက် ဆုံးရှုံးနစ်နာ စိုးရိမ်ဖွယ်ရာတို့၌ မစိုးရိမ်ပါပဲ ချွေးမ ၃၂-ယောက်တို့ စိုးရိမ်ငိုကြွေးနေကြသည်ကိုလဲ အကြောင်းပြကာ ဆုံးမဩဝါဒပေး၍ ပြေပျောက်စေလေ၏။

မိမိတို့၏ လင်ယောကျ်ားတို့သည် အပြစ် မရှိကြကုန်ပါပဲလျက် ရှေးဘဝများက ပြုခဲ့မိကြသော အကုသိုလ်ကံများကြောင့် ယခုသေကြေပျက်စီး ဆုံးရှုံးကြခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ မငိုကြနှဲ့၊ မစိုးရိမ်ကြနှဲ့ဟု ဆုံးမသြဝါဒပေးကာ စိုးရိမ်ငိုကြွေးနေသော ချွေးမသုံးဆယ်နှစ်ယောက်တို့၏အလယ်တွင် မစိုးရိမ်ပါပဲ တင့်တင့်တယ်တယ် နေနိုင်လေ၏။

ပညာရှိ သူတော်ကောင်းတို့နှင့် ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရသောသူတို့သည် စိုးရိမ်ဖွယ်ရာတို့ကို မစိုးရိမ်ပဲ နေနိုင်ခြင်း၊ စိုးရိမ်ကြသောသူတို့၏ အလယ်တွင် မစိုးရိမ်ပဲ တင့်တင့်တယ်တယ် နေနိုင်ခြင်းတို့သည် ဤမင်္ဂလာဝတ္ထုဖြင့် အလွန်ပင် ထင်ရှားလေ၏။

သူယုတ်သူမြတ် တနည်းမှတ်

သူတော်ကောင်းနှင့်သူယုတ်မာ ခွဲခြားသိဖို့ရာတနည်းမှာ–

၁။ မိမိအပြစ်ကို အပြစ်အားဖြင့်ရှုခြင်း၊

၂။ မိမိအပြစ်ကိုမြင်သော်တရားနှင့်လျော်ညီစွာကုစားခြင်း၊

၃။ သူတပါးက အပြစ်ကို ဝန်ခံ တောင်းပန် လာသော် တရားနှင့်လျော်ညီစွာ သည်းခံခြင်းဟူသော ဤတရား (ဤအင်္ဂါ) သုံးပါးနှင့် ပြည့်စုံသောသူသည် ပညာရှိ သူတော်ကောင်းမည်၏။

၁။ **မိမိအပြစ်ကို အပြစ်အားဖြင့်မရှုခြင်း၊**

၂။ မိမိ အပြစ်ကို မြင်ခဲ့သော် တရားနှင့်လျော်ညီစွာ မကုစားခြင်း၊

၃။ သူတပါးက အပြစ်ကိုဝန်ခံ၍ တောင်းပန် ပါလျက် တရားနှင့် လျော်ညီစွာ သည်းမခံတတ်ခြင်း ဟူသော ဤတရား (ဤအင်္ဂါ)သုံးပါးနှင့် ပြည့်စုံသောသူသည် လူမိုက် လူယုတ်မာမည်၏။

(အံ-၁၊ ၁၀၁)

ဆောင်ပုဒ်။ ။ကိုယ့်ပြစ်ကိုယ်ရှု၊ **အပြစ်ကု၊** သူပြု တောင်းပန် သည်းခံသည်။

အင်္ဂါ သုံးတန်၊ ပြည့်စုံပြန်၊ အမှန် သူမြတ် ဖြစ်ပေသည်။

ကိုယ့်ပြစ်မရှု၊ပြစ်မကု၊ သူပြုတောင်းပန် သည်းမခံ။ အင်္ဂါသုံးတန်၊ ပြည့်စုံပြန်၊ အမှန် သူယုတ် ဖြစ်ပေသည်။

ကွဲရဲ့ဖွယ်သာ မြင်တတ်ပါ

လောကီနယ်ထဲ၌ နေထိုင်ကြသော ပုဂ္ဂိုလ်မှန်သမျှတို့သည် တအိမ်တည်း၊ တကျောင်းတည်း၊ တရွာတည်း၊ တမြို့တည်း စသည်ဖြင့် စုပေါင်းပြီး သင့်တော်သလို နေထိုင်ကြရပေသည်။ ဤကဲ့သို့ စုပေါင်းနေထိုင်ကြရာတွင် အချိန်ကာလ ကြာမြင့်လာကြသောအခါ အတူတကွ နေထိုင်ကြသောသူတို့သည် တဦး

အပေါ်တဦး ကြည်ညိုဖွယ်၊ ချီးမွမ်းဖွယ်တို့ကို မြင်တာထက် အပြစ်တင်ဖွယ် ကဲ့ရဲ့ဖွယ်တို့ကို မြင်တာက ပိုများ လာတတ်ကြ ပေသည်။

ယင်းကဲ့သို့ မြင်ကြသည်အားလျော်စွာ သူတပါး၏ အပြစ်ကိုပင် ကြည့်နေတတ်ကြ၏။ စိတ်ထဲကလဲ အမြဲလိုပင် သူတပါး၏ အပြစ်ရှုနေတတ်ကြ၏။ ကိုယ့်အပြစ်ကို မရှုတတ် မမြင်တတ်ကြ ပါပဲ သူတပါး၏အပြစ်ကိုသာ ရှုတတ်မြင်တတ်ကြသော သူတို့ သည် လူမိုက်တို့မည်ကုန်၏။

ထိုလူမိုက်တို့သည် လောကဘက်မှာလဲ တိုးတက်ကြီးပွားမှု မရှိမူ၍ အောက်တန်း နောက်တန်း ကျနေတတ်ကြပေသည်။ ဓမ္မဘက်မှာလဲ လောဘ, ဒေါသ, မောဟ, ဒိဋ္ဌိတွေ ကြီးထွား လွှမ်းမိုးပိတ်ပင် ထားသောကြောင့် တရားထူး တရားမြတ်များ နှင့်ဝေးကွာနေတတ်ကြပေသည်။တရားထူးတရားမြတ်မရရှိနိုင် ခြင်း ဖြစ်ကြပေသည်။ထို့ကြောင့် မြတ်စွာဘုရားက—

"ပရဝဇ္ဇာ နုပဿိဿ—နိစ္စံ ဥဇ္ဈာနသညိနော။
အာသဝါ တဿ ဝဍ္ဎန္တိ၊အာရာသော အာသဝက္ခယာ"

ဟူ၍ ဟောကြားတော်မူထားပါသည်။

ပရဝဇ္ဇနုပဿိဿ—သူတပါးတို့၏ အပြစ်ကိုရှုလျက်၊

နိစ္စံ ဥဇ္ဈာနသညိနော—အမြဲကဲ့ရဲ့လိုသော အမှတ်သညာ ရှိသော။

အာသဝါ တဿ ဝဍ္ဎန္တိ– ထိုသူအား အာသဝေါတရား
တို့သည်တိုးပွားကုန်၏။
အာရာသော အာသဝက္ခယာ–ထိုသူသည်အာသဝေါတရား
တို့၏ကုန်ရာနိဗ္ဗာန်နှင့်ဝေး၏။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ကဲ့ရဲ့ဖို့ရာ၊ သူ့ပြစ်သာ၊ ရှုပါနိဗ္ဗာန်ဝေး။

အခါတပါး မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အရှင်မဟာကဿပသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်ကိုမှီ၍ ညောင်ကြွတ်ပင်ရှိသော လိုဏ်ဂူ၌ အလုပ်အကျွေး တပည့်ရဟန်းနှစ်ပါးနှင့် အတူတကွ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။

တယောက်သောတပည့်သည် ကောင်းမွန်ရှိသေခြင်းရှိသော သဒ္ဓါစေတနာတို့ဖြင့် အရှင်မဟာကဿပကို အလုပ်အကျွေး ပြုစု ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ်ကိုပြုလေ၏။ တပါးသော တပည့်သည် သဒ္ဓါစေတနာမပါ။ ဟန်ဆောင်မျှသာ ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ်ကို ပြု၏။ သဒ္ဓါစေတနာဖြင့် ပြုစုသောတပည့်၏ အချိန်မီပြုလုပ်ဆောင်ရွက်တာတွေကို စေတနာမပါ ဟန်ဆောင်မျှသာ ဖြစ်သောတပည့်က သူဆောင်ရွက်ထားသကဲ့သို့ သူပြုလုပ်ထားသကဲ့သို့ အရှင်မဟာကဿပကို လျှောက်ထားလေ့ရှိ၏။

ဆုံးမပေးချက် အမျက်ထွက်

တနေ့သောအခါ ရေချိုးအိမ်၌ ရေမရှိပါပဲ ဆရာတော် အရှင်မဟာကဿပကို ပင့်သွားတာကိုအကြောင်းပြု၍ စေတနာ

မပါ ဟန်ဆောင်မျှသာ ဝတ်ပြုသောတပည့်ရဟန်း၏ လှည့်ပတ်နေပုံများကို အရှင်မဟာကဿပ သိသောကြောင့် ရဟန်းဆိုတာ ကိုယ်တိုင်မပြုပဲ ပြုလုပ်သကဲ့သို့ မလှည့်ပတ်အပ်၊ မလှည့်ပတ်ကောင်းဟု၍ အဆုံးအမ ဩဝါဒ ပေးလေ၏။ ထိုအခါ ဟန်ဆောင်တပည့်သည် သူ၏ မှားယွင်းချက်အပြစ်ကို ဝန်မခံ မပြုပြင်ပါပဲ သူ့ကို ဤသို့ပြောရမည်လားဟု၍ စိတ်ဆိုးအမျက်ထွက်၏။

မှတ်ချက်— [ကိုယ့်အပြစ်ကို ဝန်ခံခြင်း၊ ပြုပြင်ခြင်း မရှိပါပဲ အမျက်ထွက်စိတ်ဆိုးခြင်းသည် လူမိုက်လက္ခဏာ ဖြစ်၏။]

ထို့နောက် တနေ့သောအခါ အရှင်မဟာကဿပသည် ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ်နှင့်ပြည့်စုံသောတပည့်နှင့်အတူအရပ်တပါးသို့ ဆွမ်းခံကြွသွားတော်မူ၏။ စေတနာမပါဟန်ဆောင်တတ်သော တပည့် ရဟန်းသည် အရှင်မဟာကဿပနှင့် ရင်းနှီးသော ဒါယကာ-ဒါယိကာမတို့ အိမ်များသို့ကြွ၍ အရှင်မဟာကဿပ မကျန်းမာ၍ ဆွမ်းခံမကြွလာနိုင်၊ ကျောင်းမှာပင် သီတင်းသုံး နေထိုင်သည်ဟုပြောကာ အရှင်မဟာကဿပအတွက် ကောင်းနိုးရာရာ စားဖွယ် သောက်ဖွယ် တို့ကို အလှူခံ၍ လမ်းခရီးမှာပင် စားသောက် လေ၏။ အရှင်မဟာကဿပသည် ဆွမ်းခံရွာမှ သိမ်မွေ့နူးညံ့သော အဖိုးတန်သင်္ကန်းချုပ်ဖို့ရာအဝတ်ကိုရ၏။ ဆွမ်းခံအတူတကွ သွားသော ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ်နှင့်ပြည့်စုံသော တပည့်ကို ပေးလေ၏။ ရဟန်းငယ်သည် ချုပ်ဆိုး၍ဝတ်လေ၏။

နောက်တနေ့တွင် အရှင်မဟာကဿပသည် ရင်းနှီးသော ဒါယကာ-ဒါယိကာမများအိမ်သို့ ဆွမ်းခံကြွသွားသည်ရှိသော် အရှင်ဘုရားမကျန်းမာ၍ ဆွမ်းခံမကြွသောအကြောင်း အရှင်ဘုရား၏တပည့်ထံမှကြားရ၍ အရှင်ဘုရားအတွက် သင့်တော်သော စားဖွယ် သောက်ဖွယ်တို့ကို အရှင်ဘုရား၏ တပည့်ရဟန်းမှ တဆင့် ဆက်ကပ်ပေးပါရန် လှူဒါန်းလိုက်ပါသည် ဘုရား။ ဘုဉ်းပေးလို့ သင့်မြတ်ပါ့ရဲ့လား ဘုရား စသည်ဖြင့် လျှောက်ထားကြလေကုန်၏။

အရှင်မဟာကဿပက ဘာကိုမျှမမိန့်ကြားပဲနဲ့ ကျောင်းသို့ပြန်ကြွလာသောအခါ စေတနာမပါ ဟန်ဆောင်မှုသာ ဝတ်ပြုသော တပည့်ရဟန်းသည် အရှင်မဟာကဿပကို ရှိခိုးလျက် ထိုင်နေတာကိုမြင်ရ၍တပည့်....သင်သည် မနေ့ကငါမကျန်းမာဟုဆိုကာ စားဖွယ် သောက်ဖွယ်များကို ခံယူပြီး သင်သုံးဆောင်သည်ဖြစ်သတတ်။ ရဟန်းဟူသည် ဤသို့ နှုတ်ဖြင့် လှည့်ပတ်တောင်းခံ၍ မစားအပ်ဟု ပြောဆိုဆုံးမလေ၏။

ဆုံးမပေးငြား ရန်ငြိုးထား

ရဟန်းငယ်သည်အမျက်ထွက်စိတ်ဆိုးပြီး အရှင်မဟာကဿပကိုရန်ငြိုးထားလေ၏။ဟိုနေ့ကလည်း ငါ့ကိုချိုးရေနဲ့ပတ်သက်၍လိမ်သည်ဟု စွပ်စွဲ၏။ ယနေ့လည်း သူ့ဒါယကာ-ဒါယိကာမတို့အိမ်မှ ဆွမ်းလေးတဆုပ်မျှခံယူစားသောက်သည်ကို နှုတ်ဖြင့်တောင်းမစားအပ်ဟု ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် နှိမ်၍ပြောပြန်၏။

ရလာသော သက်န်းချုပ်ရန် အဝတ်ကိုလည်း သူ့တပည့်ရဟန်းကိုပေး၏။ ဒီမထေရ်ကြီး မပြောသင့် မလုပ်သင့် တာတွေလုပ်နေပြီ။ ငါ့အကြောင်းသိအောင်တော့ ပြလိုက်အုံးမယ် ဟူ၍ ကြုံးဝါးကာ အမျက်ထွက်ရန်ငြိုးဖွဲ့လေ၏။

နောက်တနေ့အရှင်မဟာကဿပ ရွာတွင်းသို့ဆွမ်းခံဝင်သောအခါ၌ တုတ်တချောင်းကိုယူကာ ကျောင်း အသုံးအဆောင်အိုးခွက်များကို ရိုက်ခွဲပြီးလျှင် တဲကျောင်းကိုလဲ မီးရှို့လိုက်လေ၏။ မီးမလောင်၍ ကျန်နေသော ပစ္စည်းတို့ ကိုလည်းတင်းပုတ်ဖြင့် အားလုံး ရိုက်ခွဲပြီး ထွက်ပြေးလေ၏။

(ဓမ္မပဒ -ဌ-၁၊၂၉၄)

နိဂုံးချုပ်ကြည့် လူမိုက်သိ

ဤအရှင်မဟာကဿပ၏ တပည့်ဝတ္ထုဖြင့် တပည့်မိုက်သည်ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ်ကို မပြုပါပဲလျက် ပြုဟန်ဆောင်ခြင်း တည်းဟူသော ကိုယ့်အပြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ အရှင်မဟာကဿပ၏ဒကာ-ဒကာမများအိမ်မှ လိမ်ညာ တောင်းခံ၍ စားသောက်ခြင်းတည်းဟူသော ကိုယ့်အပြစ်ကို လည်းကောင်း မရှုမမြင်ပါပဲ အရှင်မဟာကဿပက အဆုံးအမ ဩဝါဒ ပေးသောအခါ၌လည်း နောင်အခါ ဤကဲ့သို့မပြုတော့ပါ စသည်ဖြင့်ဝန်ခံခြင်း, ကုစားခြင်း တို့ကို မပြုသောကြောင့် လူမိုက်(ရဟန်းမိုက်)ဖြစ်သည်မှာ အလွန်ပင်ထင်ရှား၏။ ကျောင်းအသုံးအဆောင် ပစ္စည်းများကို ဖျက်ဆီးခြင်း, ကျောင်းကို

မီးရှို့ခြင်းတည်းဟူသော မိမိ သူတပါး အကျိုးမဲ့များကို ပြုလုပ်ခြင်း ကြောင့်လည်း လူမိုက် (ရဟန်းမိုက်) ဖြစ်သည်မှာ အလွန်ပင် ထင်ရှား၏။

အကြင်သူ တယောက်သည် သူတပါး၏အပြစ်ကို ကြည့်ရှုလေ့မရှိ။ ကိုယ့်အပြစ်, ကိုယ့်ချို့ယွင်းချက်ကိုတို့ကိုသာ ကြည့်ရှုလေ့ရှိ၏။ ကိုယ့်အပြစ်, ကိုယ့်ချို့ယွင်းချက်တို့ကို မြင်ခဲ့သော် အမြန်ပြောင်းလဲ ပြုပြင်ကုစားတတ်၏။ ထိုသူသည် သူတော်ကောင်းမည်၏။ လောကဘက်ကလည်း တိုးတက်ကြီးပွား၍ အထက်တန်းကျနေတတ်ပေသည်။ ဓမ္မဘက်ကလည်း လောဘ, ဒေါသ, မောဟ, ဒိဋ္ဌိ တရားဆိုးတို့ နည်းပါး ကင်းဝေးကြသောကြောင့် တရားထူး တရား မြတ်များလည်း ရရှိနေတတ်ပေသည်။

မမေ့နိုင်ဖွယ်ရာ အရှင်သာရိပုတ္တရာ

တနေ့သောအခါ ပညာအရာတွင် အတော်ဆုံး အကောင်းဆုံးဖြစ်သော အရှင်သာရိပုတ္တရာသည် အမှတ်တမဲ့ ဝတ်ထားသောသင်္ကန်းအစွန်းထွက်ကျကာ မညီမညာဖြစ်နေ၏။ ထိုအခါ ခုနစ်နှစ်အရွယ် ကိုရင်ငယ်တပါးကမြင်၍ 'အရှင်သာရိပုတ္တရာဘုရား အရှင်ဘုရား သင်္ကန်းဝတ်ထားတာ မညီပါ၊ အစွန်းထွက်ကာအောက်သို့ လျှော့ကျနေပါသည်ဘုရား' ဟူ၍လျှောက်ထားလေ၏။ အရှင်သာရိပုတ္တရာသည် ကိုရင်ငယ်အား ဘာတခွန်းမျှ ပြန်မပြောမူ၍ သင့်တော်ရာအရပ်သို့ သွားကာ သင်္ကန်းကို ညီညီညာညာ ပြင်ဝတ်ပြီး ကိုရင်ငယ့်ထံပြန်လာ၍

လက်အုပ်ချီကာရပ်လျက် 'ဆရာ သင်္ကန်း ဝတ်ပုံဤမျှလောက် ဆိုလျှင် သင့်တော်ပါပြီလား' ဟူ၍ မိန့်ကြားလိုက်လေ၏။

ထို့နောက် ဆက်လက်၍ မိန့်ကြားတော်မူသည်မှာ ယနေ့ သင်္ကန်းဝတ်သော ခုနစ်နှစ်အရွယ် ကိုရင်ငယ်ကပေးအပ်သော အဆုံးအမကို ဦးထိပ်ထား၍ ခံယူပါမည် ဟူသော သူတော်ကောင်းတို့ မမေ့နိုင်ဖွယ်ရာ ဥဒါန်းစကားပင် ဖြစ်ပေသည်။

(သံ-ဋ္ဌ-၁၊၁၁၄)

မှတ်ချက်— [အရှင်သာရိပုတ္တရာသည် ဝတ်ထားသောသင်္ကန်း မညီမညွတ်ဖြစ်သော အပြစ်ကို ခုနစ်နှစ် အရွယ် ကိုရင်ငယ်က အပြစ်ပြ၍ လျှောက်ထားပြောပြရာ မညီညွတ်သောအပြစ်ကို ရှုဆင်ခြင်၍ ချက်ချင်းပင် ပြင်ဝတ်ကာ ကုစားလိုက်ခြင်းနှင့် နောင်များ ဤကဲ့သို့ အပြစ်ပြ၍ ပေးအပ်သော အဆုံးအမကို ဦးထိပ်ထား၍ ခံယူပါမည်ဟူ၍ ဝန်ခံခြင်းတို့သည် မဂ်ဖိုလ် နိဗ္ဗာန် ချမ်းသာကို ရဖို့ရန် ရည်မှန်းကြကုန်သော သူတော်ကောင်းတို့အတွက် မမေ့နိုင်ဖွယ်ရာ သူတော်ကောင်း၏ လက္ခဏာပင် ဖြစ်ပါပေသည်။]

မဂ် ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို ရဖို့ရန် တကယ်တမ်း အလိုရှိကြသော အမျိုးကောင်းသား အမျိုးကောင်းသမီး တို့သည်

ဤ အရှင် သာရိပုတ္တရာ မထေရ်မြတ်ကဲ့သို့ ကိုယ့် အပြစ်ကို ရှုမြင်တတ်, ကိုယ့်အပြစ်ကို ကုစားတတ်, ကိုယ့်အပြစ်ကို ဝန်ခံတတ်သော ပညာရှိသူတော်ကောင်းတို့နှင့် အတူတကွ နေထိုင် ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံဖို့ရာ အထူးပင် သတိပြုသင့်ကြပေသည်။

တတိယနတ်သား လျှောက်ထားခန်း ပြီးပါပြီ။

စတုတ္ထနတ်သား လျှောက်ထားခန်း

ဆွေမျိုးအလယ် တင့်တယ်ပုံ

တတိယနတ်သား လျှောက်ထား ပြီးသောအခါ စတုတ္ထ မြောက် နတ်သားတယောက်က လက်အုပ်ချီကာ လျှောက်ထား လိုက်ပြန်ပါသည်။

"သဗ္ဗိရေဝ သမာသေထ—သဗ္ဘိ ကုဗ္ဗေထ သန္ထဝံ။
သတံ သဒ္ဓမ္မမညာယ၊ ဉာတိမဇ္ဈေ ဝိရောစတိ" တဲ့ ဟူ၍လျှောက်ထားလိုက်ပါသည်။

သဗ္ဘိရေဝ သမာသေထ—သူတော်ကောင်း တို့နှင့်သာ အတူတကွ နေရာ၏၊

သဗ္ဘိ ကုဗ္ဗေထ သန္ထင်—သူတော်ကောင်းတို့နှင့် ပေါင်းသင်း ခြင်းကို ပြုရာ၏၊

သတံ သဒ္ဓမ္မမညာယ—သူတော်ကောင်း တရားကို သိရ သောကြောင့်၊

ဉာတိမဇ္ဈေ—ဆွေမျိုးအပေါင်းတို့ အလယ်၌။ ဝိရောစတိ၊ တင့်တယ်လေ၏၊

မြတ်စွာဘုရား - ထိုထိုပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါမှန်သမျှသည် သူတော် ကောင်းတို့နှင့်သာ အတူတကွနေရာ၏။ သူတော်ကောင်းတို့

နှင့်သာပေါင်းသင်းခြင်းကိုပြုရာ၏။ဤကဲ့သို့သူတော်ကောင်းတို့နှင့် အတူတကွ နေထိုင်ရ, သူတော်ကောင်းတို့နှင့် ပေါင်းသင်းရမည်ဖြစ်၍ သူတော်ကောင်း တရားများကို သိကြရသောကြောင့် ဆွေမျိုးတို့၏အလယ်တွင် တင့်တင့်တယ်တယ် နေရပါသည်ဘုရားဟု သူရရှိထားသော အကျိုးကို သူ့ဉာဏ်အားထင်ရှားသည့်အားလျော်စွာ မြတ်စွာဘုရားကို လျှောက်ထားလိုက်ပါသည်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။သူတော်ကောင်းနှင့်၊ ပေါင်းဖော်လင့်၊ သင့်တင့်မျိုးလယ်မှာ။

သူယုတ်သူမြတ် တနည်းမှတ်

သူတော်ကောင်းနှင့် သူယုတ်မာ ခွဲခြားသိဖို့ရာ တနည်းမှာ ဆိတ်ကွယ်ရာကို ရသည်ရှိသော် သူတပါးပစ္စည်းကို ခိုးယူခြင်း၊ သူတပါးသားမယားကို ဖျက်ဆီးခြင်းစသည်တို့ကို ပြုလုပ်တတ်သော သီလမရှိသူသည် လူမိုက် လူယုတ်မာမည်၏။

သူတပါးပစ္စည်းကို ခိုးယူခြင်း၊ သူတပါး သားမယားတို့ကို ဖျက်ဆီးခြင်း စသည်တို့ကို ပြုလုပ်ဖို့ရာ ဆိတ်ကွယ်ရာ အရပ်မရှိဟူ၍ မကောင်းမှု မှန်သမျှကို ရှောင်ကြဉ်သော သီလရှိသူသည် ပညာရှိ သူတော်ကောင်းမည်၏။

(သီလဝီမံသ ဇာတက-၌-၃၊၁၇)

ဆောင်ပုဒ်။ ။ဆိုတ်ကွယ်ရာတွင်၊မကောင်းပင်၊ပြုလျှင်လူမိုက်မည်။

သူတော်ကောင်းမှာ၊ ဆိတ်ကွယ်ရာ၊ ဘယ်ခါ
မရှိပြီ။

လွန်လေပြီးသောအခါ ဗာရာဏသီပြည်၌ ဗြဟ္မဒတ်မင်း စိုးစံလျက်ရှိ၏။ ထိုအခါ ဘုရားအလောင်းသည် ပုဏ္ဏားမျိုး၌ ဖြစ်၍ အရှယ်သို့ ရောက်သည်ရှိသော် ဒိသာပါမောက္ခဆရာကြီး ၏အထံ၌ အတတ်ပညာကို သင်ယူ၏။ ဒိသာပါမောက္ခ ဆရာ ကြီး၏ တပည့်ငါးရာတို့တွင် အကြီးဆုံးတပည့်ဖြစ်၏။ ဒိသာပါ မောက္ခ ဆရာကြီး၌ အရွယ်ရောက်နေသော သမီးတယောက် ရှိ၏။ တပည့်ငါးရာတို့တွင် သီလရှိသူ ပညာရှိ သူတော်ကောင်း တပည့်နှင့် သမီးကို ထိမ်းမြားလက်ထပ် ပေးလိုသည်ဖြစ်၍ တပည့်ငါးရာတို့ကို စုဝေးစေ၏။

သီလရှိ-မရှိ ရွေးစစ်ကြည့်

တပည့်များအားလုံးစုံညီစွာရောက်လာသောအခါဒိသာပါ မောက္ခ ဆရာကြီးက တပည့်တို့–ဆရာ၌ အရွယ်ရောက်နေသော သမီးတယောက်ရှိ၏။ သမီးကို ထိမ်းမြားခြင်းပြုလို၏။ တပည့် တို့ထံမှ အဖိုးတန် အဝတ်တန်ဆာများကို ရလိုသည်။ တပည့်တို့ ထံမှရသော အဝတ်တန်ဆာတို့ကို ကြည့်၍ သင့်တော်သော တပည့်နှင့် ထိမ်းမြားလက်ထပ် ပေးမည်။ တပည့်တို့၏ ဆွေမျိုး မိဘများ မမြင်အောင် အဖိုးတန် အဝတ်တန်ဆာများကို ခိုးယူ ခဲ့ကြရမည်။ တစုံတယောက်သောသူတို့ မမြင်အောင် ခိုးယူ ခဲ့သော အဖိုးတန် အဝတ်တန်ဆာတို့ကိုသာ ယူမည်။ တောင်း၍

ပြုရ၍ယူခဲ့သော အဖိုးတန် အဝတ်တန်ဆာတို့ကို ငါမယူဟူ၍ ပြောဆိုလေ၏။

တပည့်ငါးရာတို့သည် ကောင်းပါပြီဟု ဝန်ခံ၍ မိမိတို့၏ ဆွေမျိုးမိဘများအိမ်သို့ ပြန်သွားကြကုန်၏။ အိမ်သို့ ရောက်သောအခါ ဆွေမျိုးမိဘတို့ မသိမမြင်အောင် အဖိုးတန် အဝတ်တန်ဆာ ပန်ဆင်စရာများကို ခိုးယူ၍ ဒိသာပါမောက္ခ ဆရာကြီးထံသို့ ပေးဆက်ကြကုန်၏။ ဆရာကြီးသည် ပစ္စည်းစာရင်းပြုလုပ်၍ တပည့်အသီးသီးတို့၏ အမည်များနှင့်တကွ ပူးတွဲသိမ်းဆည်းထားစေ၏။

ဘုရားအလောင်း တပည့်သည် တစုံတခုသော အဝတ်တန်ဆာကို မယူဆောင်နိုင်ခဲ့ပါပဲ ဆရာကြီးထံ ရောက်လာလေ၏။ ဆရာကြီးက ဘုရားအလောင်းတပည့်ကို ငါ့တပည့်—သင်သည် တစုံတခုမျှသော အဝတ်တန်ဆာကို ဘာကြောင့် မယူဆောင်လာခဲ့သနည်းဟု ဆို၏။ တပည့်က အကျွန်ုပ်သည် မကောင်းမှုကို ပြုခြင်း၌ ဆိတ်ကွယ်ရာ အရပ်ဟူ၍ မရှိသောကြောင့် တစုံတခုမျှသော အဝတ်တန်ဆာကို မယူဆောင်လာနိုင်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်ဟူ၍ ပြောပြပြီး အောက်ပါဂါထာတို့ဖြင့် သူစိတ်ထဲမှာရှိတာကို ထပ်ဆင့်၍ ပြောကြားလိုက်လေ၏။

နတ္ထိ လောကေ ရဟောနာမ၊ ပါပကမ္မံ ပကုဗ္ဗတော။
ပဿန္တိ ဝနဘူတာနိ၊ တံ ဗာလော မညတိ ရဟော။

နတ္ထိ လောကေ ရဟောနာမ—လောက၌ ဆိတ်ကွယ်ရာ မည်သည်မရှိ၊

ပါပကမ္မံ ပကုဗ္ဗတော—မကောင်းမှုကို ပြုသောသူအား၊

ပဿန္တိ ဝနဘူတာနိ—နတ်တို့သည် မြင်ကြကုန်၏၊

တံ ဗာလော မညတိ ရဟော—လူမိုက်သည် မကောင်းမှုကို ဆိတ်ကွယ်ရာ၌ ပြုလုပ်လို့ ရသည်ဟု ထင်မှတ်၏၊

အဟံ ရဟော နပဿာမိ၊ သုညံ ဝါပိ နဝိဇ္ဇတိ။
ယတ္ထ အညံ နပဿာမိ၊ အသုညံ ဟောတိ တံ မယာ။

အဟံ ရဟော နပဿာမိ—အကျွန်ုပ်သည် ဆိတ်ကွယ်ရာ အရပ်ကို မမြင်ပါ၊

သုညံ ဝါပိ နဝိဇ္ဇတိ—ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါတို့မှ ဆိတ်ကွယ်သော အရပ်သည်လည်း မရှိပါ၊

ယတ္ထ အညံ နပဿာမိ—အကြင်အရပ်၌ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါမရှိ ထိုသို့သော အရပ်တပါးကိုလည်း မမြင်ပါ၊

အသုညံ ဟောတိ တံ မယာ—ဒါကြောင့် အကျွန်ုပ်တို့မှာမ ကောင်းမှုပြုစရာ ဆိတ်ကွယ်ရာ မရှိပါဟူ၍ ပြောလိုက်လေ၏။

ဒိသာပါမောက္ခဆရာကြီးသည် ဘုရားအလောင်း တပည့်အား ကြည်ညိုသည်ဖြစ်၍ ငါ့တပည့် ဆရာ၏အိမ်၌ ပစ္စည်းမရှိသည်မဟုတ် ပစ္စည်းဥစ္စာတွေ များစွာရှိပါသည်။ ဆရာသည် သီလနှင့် ပြည့်စုံသော ပညာရှိသူတော်ကောင်းအား သမီးကို

ထိမ်းမြား ပေးလိုသောကြောင့် တပည့်ငါးရာတို့တွင် ဘယ်တပည့် သီလရှိသည်ကို စုံစမ်းလို၍ အဝတ်တန်ဆာတို့ကိုဆွေမျိုးမိဘတို့ မမြင်အောင် ခိုးယူခိုင်းခြင်းသာ ဖြစ်ပေသည်ဟု မိန့်ကြားလေ၏။

သီလရှိသူ သမီးယူ

ယခုအခါမှာ တပည့်ငါးရာတို့တွင် သင်သည်သာလျှင် သီလနှင့် ပြည့်စုံသည်ကို သိရပေ၏။ ဆရာ၏ သမီးသည် သင်နှင့်သာ သင့်လျော်ပေသည်ဟူ၍ ဆိုကာ သမီးကို တန်ဖိုးရှိသော အဝတ်တန်ဆာရတနာတို့ကို ဝတ်ဆင်စေ၍ ဘုရားအလောင်းတပည့်နှင့် ထိမ်းမြား လက်ထပ် ပေးလိုက်လေ၏။ သီလမရှိသော တပည့်တို့ ယူဆောင်လာသော အဝတ်တန်ဆာတို့ကို တပည့်များ၏ ဆွေမျိုးမိဘများ အိမ်တို့သို့ ပြန်ပို့ကြလေဟု မိန့်ကြားပြောဆိုလိုက်လေ၏။

တိုးတက်လာရေး ပညာပေး

ယခု မျက်မှောက်ခေတ်တွင် သက်ဆိုင်ရာဌာန အကြီးအကဲနှင့် မိဘဆရာသမားတို့၏ မျက်မှောက်မှာပင် ရိုးသားသောအမူအရာကိုပြ၍ မျက်ကွယ်ဆိတ်ကွယ်ရာ၌ မရိုးမသား နေလေ့ပြုလေ့ ရှိသူတို့သည် လူမိုက်၏လက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံသူများဖြစ်ကြလေ၏။ ထိုသူတို့နှင့် ဆက်ဆံရာတွင် အထူးသတိထားသင့်ပေသည်။ ဤကဲ့သို့ မျက်မှောက်တမျိုး မျက်ကွယ်တမျိုးပြုမူခြင်းများကို သက်ဆိုင်ရာ အကြီးအကဲများက များများ ပညာပေး

သင့်ပေသည်။ ဤကဲ့သို့ ပညာပေးနိုင်မှသာ နောင်တခေတ်တွင် ပညာရှိ သူတော်ကောင်းတွေ များပြား ထွက်ပေါ်လာပြီး တိုင်းပြည်နှင့်ဘာသာ သာသနာကို တိုးတက် လာစေနိုင်မည် ဖြစ်ပေသည်။

နိဂုံးချုပ်ကာ သိဖွယ်ရာ

ဤ သီလဝီမံသနဇာတ်၌ ဘုရားအလောင်းသည် ဒိသာပါမောက္ခဆရာပညာရှိ ဆရာသူတော်ကောင်းကို မှီဝဲဆည်းကပ် ပေါင်းသင်း ရသောကြောင့် ဆရာ၏သမီးနှင့် ထိမ်းမြား လက်ထပ် ရပြီးလျှင် သီလရှိသူ ပညာရှိ သူတော်ကောင်း တယောက်အဖြစ်ဖြင့် မိတ်ဆွေသူငယ်ချင်း တပည့်ငါးရာတို့၏ အလယ်တွင် တင့်တယ်စွာ နေရခြင်းမှာ အလွန်ပင် ထင်ရှား လေ၏။

အခါတပါး ကောသလတိုင်း၌ သုံးယောက်ကုန်သောသူတို့သည် တခုသော တောအုပ်၏အနီး၌ လယ်ထွန်နေကြကုန်၏။ ထိုအခါ တောအုပ်အတွင်း၌ ခိုးသားဒမြတို့သည် တောအုပ်အတွင်း သွားကြသောလူတို့ထံမှ ပစ္စည်းတို့ကိုလုယူ၍ ထွက်ပြေးသွားကြကုန်၏။ သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်တို့သည် ခိုးသားဒမြတို့ကိုရှာဖွေကြရာ မတွေ့ကြသည်ရှိသော် လယ်ထွန်ရာအရပ်သို့ လာ၍ သင်တို့သည် တောအုပ်ထဲ၌ လုယက်ကြပြီး ''ယခုမှ လယ်ထွန်သမားဟန်ဆောင်နေကြတာ မဟုတ်လား''ဟုဆိုကာ သုံးယောက်ကုန်သောသူတို့ကို ဖမ်းယူတုပ်နှောင်၍ ကောသလမင်းကြီးထံ ပေးအပ်ကြကုန်၏။

ပြောခွင့်ရောက်လာ ပြောတတ်ပါ

ထိုအခါ တယောက်သောမိန်းမသည် လာ၍ အရှင်မင်းကြီး အကျွန်ုပ်အား ဖုံးလွှမ်းဘွယ်ရာအဝတ်တို့ ပေးပါကုန်လော့ဟု ဆိုကာ ငိုကြွေးလျက် မင်းအိမ်ကို အဖန်ဖန်တလဲလဲ လှည့်လည်နေ၏။ မင်းကြီးသည် ထိုမိန်းမ၏အသံကိုကြား၍ ထိုမိန်းမအား အဝတ်ကို ပေးကြကုန်လော့ဟု ဆို၏။ မင်း၏ အစေအပါးတို့သည် အဝတ်ကိုယူပေးကုန်၏။ ထိုမိန်းမသည် အဝတ်ကိုမြင်၍ အကျွန်ုပ်သည် ဤအဝတ်ကိုတောင်းသည်မဟုတ်၊ လင်ဟူသော အဝတ်ကိုသာ တောင်းပါသည်ဟုဆို၏။

မင်း၏ အစေအပါးတို့သည် မင်းကြီးထံ ပြန်သွားကြပြီး ဤမိန်းမသည် ပကတိသောအဝတ်ကို တောင်းသည် မဟုတ်။ လင် ဟူသော အဝတ်ကိုသာ တောင်းခြင်း ဖြစ်ပါသည်ဟု လျှောက်ထားကြကုန်၏။ ထိုအခါ မင်းကြီးသည် ထိုမိန်းမကို ခေါ်စေ၍ ‘ သင်သည်လင်ဟူသောအဝတ်ကို တောင်းသလော’ ဟုမေး၏။ ‘မှန်ပါသည် အရှင်မင်းကြီး အကျွန်ုပ်သည် လင်ဟူသောအဝတ်ကို တောင်းပါသည်’ ဟု ဆိုလေ၏။

အချည်းအနှီးသုံးဖြာ သိဖွယ်ရာ

လင်သည် မိန်းမ၏ အဝတ်မည်၏။ လင်မရှိသော် အဖိုးတာထောင်ထိုက်သောအဝတ်ကို ဝတ်ရငြားသော်လည်း လင်မှ

ကင်းသော မိန်းမသည် အချီးအနှီးသာဖြစ်၏။ ဤအနက်ကို သိခြင်းငှာ—

နဂ္ဂါ နဒီ အနုဒကာ၊ နဂ္ဂံ ရဋ္ဌံ အရာဇိကံ။
ဣတ္ထီပိ ဝိဓဝါ နဂ္ဂါ၊ ယဿာပိ ဒသ ဘာတရော။

၁။ နဂ္ဂါ နဒီ အနုဒကာ—ရေမရှိသောမြစ်သည် အချည်းနှီးသာ ဖြစ်၏၊

၂။ နဂ္ဂံရဋ္ဌံအရဇိကံ—မင်းမရှိသောတိုင်းနိုင်ငံသည်အချည်းနှီးသာဖြစ်၏၊

၃။ ယဿာပိ ဒသ ဘာတရော—အကြင်မိန်းမ၌ မောင်ဆယ်ယောက်ရှိ၏၊

၄။ ဣတ္ထီပိ ဝိဓဝါနဂ္ဂါ—လင်မရှိသောမောင်ဆယ်ယောက်ရှိသောထိုမိန်းမသည် အချည်းအနှီးသာဖြစ်၏၊

ဟူ၍အဋ္ဌကထာ၌ ထည့်သွင်းဖွင့်ပြ ထား၏။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ရေမရှိကြ၊ မြစ်ဟူက၊ မုချအချည်းနှီး။
မင်းမရှိကြ၊ တိုင်းဟူက၊ မုချအချည်းနှီး။
လင်မရှိက၊ ထိုမိန်းမ၊ မုချအချည်းနှီး။

မင်းကြီးသည် ထိုမိန်းမကို ကြည်ညိုသည် ဖြစ်၍ ‘ဤသုံးယောက်သောသူတို့သည်သင်နှင့်အဘယ်ကဲ့သို့ တော်ကြကုန်သနည်းဟု’ မေး၏။ ‘အရှင်မင်းကြီး တယောက်သောသူသည်

အကျွန်ုပ်၏လင်, တယောက်သောသူသည် အကျွန်ုပ်၏မောင် တယောက်သောသူသည် အကျွန်ုပ်၏သား ဖြစ်ပါသည်’ဟု လျှောက်ထားလေ၏။ မင်းကြီးက ဤသုံးယောက်ကုန်သော သူတို့တွင် တယောက်သောသူကို သင့်အားပေးမည်။ အဘယ်သူကို အလိုရှိသနည်းဟု မေး၏။

ပညာရှိကိုမှီရ ဘေးလွတ်ကြ

အရှင်မင်းကြီး....အကျွန်ုပ် အသက် ရှင်နေသည် ရှိသော် လင်ကိုလဲ ရနိုင်ပါသည်။ သားကိုလဲရနိုင်ပါသည်။ အကျွန်ုပ်၏ မိဘတို့သည် သေကုန်ကြပြီဖြစ်သောကြောင့် မောင်ကို မရနိုင် ဘော့ပါ။ သို့ဖြစ်သောကြောင့် အကျွန်ုပ်အား မောင်ကို ပေးပါဟုလျှောက်ထားလေ၏။ မင်းကြီးသည် ပညာရှိမိန်းမ၏ စကားကိုနှစ်သက်၍ လင်နှင့် သား, မောင် သုံးယောက်လုံးတို့ကို အပြစ်ဘေးဒဏ်မှ လွှတ်ပေးလိုက်လေ၏။

(ဇာတက -၄-၁၊ ၃၂၅)

နိဂုံးချုပ်ကာ သိဖွယ်ရာ

အခွင့်အရေးရောက်သည့်အားလျော်စွာ ပြောဆိုတတ်သော သူတော်ကောင်းမိန်းမနှင့် ပေါင်းသင်းရသောကြောင့် လင်နှင့် သား, မောင် သုံးယောက်လုံးတို့သည် မင်းအပြစ်ဘေးဒဏ်မှ လွတ်ကြ၍ ဆွေမျိုးတို့၏အလယ်တွင် တင့်တင့်တယ်တယ်နေကြ ရသည်မှာ ဤ ဥစ္ဆင်္ဂဇာတ်ဖြင့် အလွန်ပင် ထင်ရှားလေ၏။

စတုတ္ထနတ်သား လျှောက်ထားခန်း ပြီးပါပြီ။

ပဥ္စမနတ်သား လျှောက်ထားခြင်း

သုဂတိဘုံဘဝသို့ ရောက်ရပုံ

စတုတ္ထနတ်သားလျှောက်ထားပြီးသောအခါ ပဥ္စမမြောက် နတ်သားတယောက်က လက်အုပ်ချီကာ လျှောက်ထားလိုက်ပြန် ပါသည်။

"သဗ္ဘိ ရေဝ သမာသေထ၊ သဗ္ဘိ ကုဗ္ဗေထ သန္ထဝံ။
သတံ သဒ္ဓမ္မ မညာယ၊ သတ္တာ ဂစ္ဆန္တိ သုဂတိ"န္တိ
ဟူ၍ လျှောက်ထားလိုက်ပါသည်။

သဗ္ဘိရေဝ သမာသေထ—သူတော်ကောင်းတို့နှင့်သာ အကူ
တကွနေရာ၏၊

သဗ္ဘိ ကုဗ္ဗေထ သန္ထဝံ—သူတော်ကောင်းတို့နှင့် ပေါင်းသင်း
ခြင်းကိုပြုရာ၏၊

သတံ သဒ္ဓမ္မ မညာယ- သူတော်ကောင်းတရားကို သိကြရ
သောကြောင့်၊

သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ သုဂတိံ၊ သုဂတိဘုံဘဝသို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ကြရကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဝေါစ၊ ကောင်းစွာ မသေ့ လျှောက်ထားလိုက်လေ၏။

မြတ်စွာဘုရား ထိုထိုပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ မှန်သမျှသည် သူတော်ကောင်းတို့နှင့် အတူတကွ နေရာ၏။ သူတော်ကောင်းတို့နှင့် ပေါင်းသင်းခြင်းကိုသာ ပြုရာ၏။ ဤကဲ့သို့ သူတော်ကောင်းတို့နှင့်အတူတကွနေထိုင်ရ, သူတော်ကောင်းတို့နှင့်ပေါင်းသင်းရကုန်သည်ဖြစ်၍ သူတော်ကောင်း တရားကို သိကြရသောကြောင့် မြင့်မြတ်သောဘုံဘဝသို့ ရောက်ကြရပါသည် ဘုရားဟုသူ ရရှိထားသော အကျိုးကို သူ့ဉာဏ်အား ထင်ရှားသည်အားလျော်စွာ မြတ်စွာဘုရားကို လျှောက်ထားလိုက်ပါသည်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။သူတော်ကောင်းနှင့်၊ ပေါင်းဖော်လင့်၊
ရောက်သင့် မြတ်ဘုံသုံ။

ပညာရှိစကား စိတ်ဝင်စား

ပညာရှိ သူတော်ကောင်းတို့သည် လူမိုက်ကို မျက်စိဖြင့်မြင်ခြင်းကိုမျှ အလိုမရှိကြ။ လူမိုက်ကို ဝေးဝေးကသာ ရှောင်လိုကြသည်။ ပညာရှိ သူတော်ကောင်းကိုသာ မြင်လိုကြ, ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံလိုကြသည်။ ဘုရားအလောင်း ပညာရှိ အကိတ္တိရသေ့ မိန့်ကြားပုံမှာ အထူးပင် စိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းလှပေသည်။

လွန်လေပြီးသောအခါ ဗာရာဏသီပြည်၌ ဗြဟ္မဒတ်မင်းစိုးစံလျက်ရှိ၏။ ထိုအခါ ဘုရားအလောင်းသည် ကုဋေရှစ်ဆယ်ကြွယ်ဝသော ပုဏ္ဏားမျိုး၌ ဖြစ်၏။ အကိတ္တိဟု အမည်ပေးထား၏။ ဘုရားအလောင်း ပညာ တတ်မြောက်၍ အရွယ်ရောက်လာသောအခါ မိခင် ဖခင်တို့ ကွယ်လွန်သွားကြသည်။

ကွယ်လွန်သွားကြသော မိဘ-ဘိုးဘွား အစဉ်အဆက်မှ ကျန်ရစ်ခဲ့သောပစ္စည်းဥစ္စာတို့ကိုကြည့်ရှုစစ်ဆေးရာတွင်ဤမည်သောသူသည် ဤမျှသောပစ္စည်းဥစ္စာကိုစုဆောင်းထားခဲ့၍ ကွယ်လွန်သွားကြ၏- စသည်ဖြင့် ပစ္စည်းဥစ္စာတို့ကို စာရင်းနှင့်တကွတွေ့မြင်ရ၍ ပစ္စည်းဥစ္စာတို့ကို စုဆောင်းရှာဖွေခဲ့သော ပစ္စည်းပိုင်ရှင်တို့ကို မတွေ့ရသဖြင့် ထိတ်လန့်သော စိတ်ရှိသောကြောင့် ပစ္စည်းဥစ္စာတို့ကို စွန့်လွှတ်၍ တောထွက်ကာ ရသေ့ဝတ်ပြီး ခြိုးခြံသော အကျင့်ကိုကျင့်၍ နေလေ၏။

သိကြားမင်းသည် ဘုရားအလောင်း၏ အကျင့်သီလတန်ခိုးကြောင့် ဘုရားအလောင်းရှိရာသို့ သက်ဆင်းလာပြီးလျှင် ဘုရားအလောင်းကို ကြည်ညိုနှစ်သက်လှသည် ဖြစ်၍ အလိုရှိသောဆုကိုပြောပါ၊ အကျွန်ုပ်ပေးပါမည်ဟု ပြောလေ၏။

ဘုရားအလောင်း အကတ္တိပညာရှိရသေ့က အကျွန်ုပ် အလိုရှိသောဆုမှာ လူမိုက်ကိုမမြင်လို၊ လူမိုက်၏အသံကို မကြားလို၊ လူမိုက်နှင့် မပေါင်းသင်းလို၊ လူမိုက်နှင့် စကားမပြောလို၊ လူမိုက်ကို ဘာအကြောင်းကြောင့်မျှ မခင်မင် မနှစ်သက်လိုဟူ၍ သူအလိုရှိသောဆုကို မိန့်ကြားလိုက်လေ၏။

သိကြားမင်းက အဘယ်ကဲ့သို့သော အကြောင်းကြောင့် အရှင်ရသေ့သည် လူမိုက်ကို မြင်ခြင်းကိုမျှ အလိုမရှိပါသနည်းဟုမေးရာ လူမိုက်သည်—

(၁) အကြောင်းမဟုတ်သည်ကို အကြောင်းဟုတ်သည်ဟု ယူထားတတ်၏၊

(၂) မယုံသင့် မပွားများသင့်ရာ၌ ယုံနေမှုများ နေတတ်၏၊
(၃) ယုတ်ညံ့သည်ကို မြင့်မြတ်သည်ဟု ယူထားတတ်၏၊
(၄) မှန်ရာကို အကြောင်းပြ၍ ပြောဆိုသည် ရှိသော် စိတ်ဆိုး အမျက်ထွက်တတ်၏၊

(၅) ကျင့်ရမည့် အကျင့်လမ်းမှန် ဝိနည်းကို မသိတတ်၊ ဤအကြောင်းများကြောင့် လူမိုက်ကို မြင်ခြင်းကိုမျှ အလို မရှိခြင်း ဖြစ်ပေသည်ဟု မိန့်ကြားလိုက်လေ၏။

(ဇာတက-ဋ္ဌ-၄၊ ၂၄၂)

ဘုရားအလောင်း အကိတ္တိပညာရှိ ရသေ့နည်းတူ လောကီ လောကုတ္တရာ နှစ်ဖြာသော အကျိုးစီးပွားကို လိုလားတောင့်တ ကြသော အမျိုးကောင်းသား အမျိုးကောင်း သမီးတို့သည် လူမိုက်ကို ဝေးစွာ ရှောင်ကြဉ်ကြဖို့ရာ အထူး သတိပြုသင့် ကြပေသည်။

သိကြားမင်းက ဘုရားအလောင်း၏ စကားကို နှစ်သက်၍ နောက်ထပ် အရှင်ရသေ့ တောင်းသော ဆုကို ပေးလိုပါ သေးသည်။ အလိုရှိသော ဆုကို ပြောပါဦးဟု လျှောက် ထားရာ ဘုရားအလောင်း အကိတ္တိပညာရှိရသေ့က အကျွန်ုပ် နောက်ထပ် အလိုရှိသော ဆုမှာ—

(၁) ပညာရှိ သူတော်ကောင်းကို မြင်ခြင်းငှာ အလိုရှိ၏၊
(၂) ပညာရှိ သူတော်ကောင်း၏ အသံကို ကြားခြင်းငှာ အလိုရှိ၏၊

(၃) ပညာရှိ သူတော်ကောင်းနှင့် ပေါင်းသင်း ခြင်းငှာ အလိုရှိ၏၊

(၄) ပညာရှိ သူတော်ကောင်းနှင့် စကားပြောခြင်းငှာ အလိုရှိ၏၊

(၅) ပညာရှိ သူတော်ကောင်းကို ခင်မင်နှစ်သက်လို၏ ဟုမိန့်ကြားလိုက်လေ၏၊

လူမိုက်လက္ခဏာ သိဖွယ်ရာ

ယခုခေတ်အခါ၌ အချို့အချို့သော သူတို့သည် မရှက်ရမည်ကို ရှက်နေကြကုန်၏။ ရှက်ရမည်ကို မရှက်ပဲ ပြုလုပ်ကြကုန်၏။ မကြောက်ရမည်ကို ကြောက်နေတတ်ကြကုန်၏။ ကြောက်ရမည်ကို မကြောက်ပဲ ပြုလုပ်တတ်ကြကုန်၏။ ထိုသူတို့သည်လည်း အကြောင်းမဟုတ်သည်ကို အကြောင်းဟုတ်သည်ဟု မှတ်ယူသော လူမိုက်၏ လက္ခဏာနှင့် သဘောအားဖြင့် တူသော လက္ခဏာရှိသောကြောင့် လူမိုက်တို့ပင် ဖြစ်ကြပေသည်။

မြတ်စွာဘုရားလက်ထက်တော်အခါက အချို့သောတက္ကတွန်းတို့သည် ဆွမ်းခံသွားသောအခါ ကိုယ်မှာ အဝတ်မပါ ဆွမ်းခွက်ကိုသာ အဝတ်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်း၍ သွားကြကုန်၏။ သူတို့၏ ယူဆချက်မှာ မှုန့်မှုန်များတွင် အသက်ပါရှိ၍ ဆွမ်းခွက်ထဲသို့ ကျလျှင် ရှက်စရာ ကြောက်စရာ ကောင်းသည်ဟု ယူဆကြသည်။ ရှက်စရာ ကြောက်စရာ မဟုတ်သည့် ဆွမ်းခွက်ထဲ၌ မှုန့်မှုန်ကျသည်ကို ရှက်စရာ ကြောက်စရာ ဟူ၍ မှတ်ထင်ကြကုန်

၏။ ခန္ဓာကိုယ်တွင် အဝတ်မပါသဖြင့် ရှက်စရာ ကြောက်စရာကို ရှက်စရာ ကြောက်စရာ မဟုတ်ဟူ၍ မှတ်ထင်ယူဆကြကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ဓမ္မပဒပါဠိတော် (ဂါထာ-၁၁၆-၇)၌—

အလဇ္ဇိတာ ယေ လဇ္ဇန္တိ၊ လဇ္ဇိတာ ယေ န လဇ္ဇရေ။
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ သမာဒါနာ၊ သတ္တာ ဂစ္ဆန္တိ ဒုဂ္ဂတိံ။

(ဓမ္မပဒ-၄၃-၂၊ ၃၀၅)

အလဇ္ဇိတာ ယေ လဇ္ဇန္တိ—အကြင် သတ္တဝါတို့သည် မရှက်အပ်သော ဆွမ်းခွက်၌ ရှက်ကြကုန်၏၊

လဇ္ဇိတာယေ နလဇ္ဇရေ— ရှက်အပ်သော အင်္ဂါကြီးငယ်၌ မရှက်ကြကုန်၊

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသမာဒါနာ—မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအယူကို ဆောက်တည်ကြကုန်သော သူတို့သည်၊

သတ္တာဂစ္ဆန္တိ ဒုဂ္ဂတိံ—ထိုသတ္တဝါတို့သည် မကောင်းသောဘုံဘဝသို့ ရောက်သွားကြကုန်၏၊

အဘယေ ဘယဒဿိနော၊ ဘယေ ဝါ ဘယဒဿိနော။
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ သမာဒါနာ၊ သတ္တာ ဂစ္ဆန္တိ ဒုဂ္ဂတိံ။

အဘယေ ဘယဒဿိနော—အကြင် သတ္တဝါ တို့သည် ကြောက်ဖွယ် မဟုတ်သော ထမင်းခွက်၌ ကြောက်ဖွယ်ဟု ရှုလေ့ ရှိကုန်၏၊

ဘယေဝ ါ ဘယဒဿိနော—ကြောက်ဖွယ်ရှိသော အင်္ဂါကြီး ငယ်၌ ကြောက်ဖွယ် မဟုတ်ဟု ရှုလေ့ရှိကုန်၏၊

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ သမာဒါနာ—မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအယူကို ဆောက်တည်ကြ ကုန်သော သူတို့သည်၊

သတ္တာ ဂစ္ဆန္တိ ဒုဂ္ဂတိံ—ထိုသတ္တဝါတို့သည် မကောင်းသော ဘုံဘဝသို့ ရောက်သွားကြ ကုန်၏

ဟူ၍ ဟောကြားတော်မူ၏။

ဆောင်ပုဒ်။ ။မရှက်ရာမှာ၊ ရှက်နေတာ၊ မှန်စွာလူမိုက်မည်။
ရှက်ရမည်မှာ၊ မရှက်တာ၊ မှန်စွာလူမိုက်မည်။
မကြောက်ရမှာ၊ ကြောက်နေတာ၊ မှန်စွာ လူမိုက်မည်။
ကြောက်ရမည်မှာ၊ မကြောက်ကာ၊ မှန်စွာ လူမိုက်မည်။

ဤသို့ဟောကြားရာ၌ ပြောင်းပြန် (ဗျတိရေက)အားဖြင့် အကြင် သူတို့သည် ရှက်ရမည့်အရာကို ရှက်တတ်ကြကုန်၏၊ ကြောက်ရမည့် အရာကိုလဲ ကြောက်တတ်ကြကုန်၏။ ထိုသူတို့ သည် မှန်သောအယူရှိသောကြောင့် သူတော်ကောင်းတို့မည် ကုန်၏။ ထိုသူတော်ကောင်းတို့သည် လည်းကောင်း၊ ထိုသူတော် ကောင်းနှင့် ပေါင်းသင်း ရသော သူတို့သည်လည်းကောင်း မြင့်မြတ်သော ဘုံဘဝသို့ရောက်ကြရကုန်၏။

နတ်ပြည်ရောက်ရ တမ္ဗဒါဌိက

အခါတပါး မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။ ထိုအခါ တမ္ဗဒါဌိက အမည်ရှိသောသူသည် ခိုးသူသတ်အလုပ်ဖြင့် အမှုထမ်းခဲ့သည်မှာ ငါးဆယ်ငါးနှစ် ရှိပြီးဖြစ်၏။ ရှေးခေတ် ရှေးအခါက သေဒဏ်အပြစ်ခံရသောလူဆိုးတို့ကို ယခုခေတ်အခါလို ခေတ်မီကြိုးစင်များနှင့် သတ်ဖြတ်စီရင်ခြင်း မရှိကြသေး၍ အသွားထက်သောပုဆိန်ဖြင့် ခေါင်းကို တချက်တည်းဖြတ်၍ အသေသတ်နိုင်သူကို ခိုးသူသတ်ရာထူးကို ပေးအပ်၍ သတ်စေကြကုန်၏။

တမ္ဗဒါဌိကသည် လုပ်သက် ငါးဆယ့်ငါးနှစ်ပြည့်၍ အရွယ်အိုမင်းလာသောအခါ တချက်တည်းဖြင့် လူဆိုးတယောက်၏ခေါင်းကို ပြတ်အောင် ဖြတ်၍မသတ်နိုင်။ နှစ်ချက် သုံးချက်စသည်ခုတ်ဖြတ်မှ လူဆိုးများ အလွန်ပင်ပန်းဆင်းရဲစွာ သေရသည်ကို မြင်ကြရသော မြို့သူမြို့သားတို့သည် မင်းကြီးထံလျှောက်တင်၍ တမ္ဗဒါဌိကကို ခိုးသူသတ်ရာထူးမှ ထုတ်ပယ်ကြကုန်၏။

တမ္ဗဒါဌိကသည် ခိုးသူသတ် အလုပ်ကို လုပ်နေရစဉ်က အစားကောင်းလဲမစားရ၊ အဝတ်ကောင်းလဲမဝတ်ရ၊ ဆင်မြန်းစရာ အမျိုးမျိုးကိုလဲ မဆင်မြန်းရ၊ အမွှေးနံ့သာ တို့ကိုလဲ မလိမ်းကျံရသည် ဖြစ်၍ ယနေ့ လူသတ်ရာထူးမှ လွတ်ရပြီဟု ဆင်ခြင်ကာ စားကောင်း သောက်ဖွယ် အဝတ် တန်းဆာ

ဆင်မြန်းစရာနှင့်လိမ်းကျံစရာအမွှေးနံ့သာတို့ကို စီမံစေပြီးလျှင် မြစ်ဆိပ်သို့သွား၍ ရေချိုးပြီးအဖိုးတန် အဝတ်တန်ဆာများကို ဝတ်ဆင်ကာ စားသောက်ဖွယ်ရာ နို့ထမင်းယာဂုများပြင်ထား သော စားပွဲရှေ့၌ ထိုင်နေလေ၏။

ထိုတမ္ဗဒါဌိကာ ထမင်းစားပွဲရှေ့၌ ထိုင်နေသော အချိန်တွင် အရှင်သာရိပုတ္တရာသည် သမာပတ်မှထ၍ အဘယ်အရပ်သို့ ဆွမ်းခံ သွားရပါမည်နည်းဟု ကြည့်ရှုတော်မူသည် ရှိသော် တမ္ဗဒါဌိကအိမ်၌စားသောက်ဖွယ် နို့ထမင်းယာဂုများ အဆင် သင့်ပြင်ထားသည်ကို မြင်တော်မူ၏။ တမ္ဗဒါဌိကာသည် လှူနိုင် မလှူနိုင်ကို တဖန် ဆင်ခြင်ကြည့်ပြန်သည်ရှိသော် လှူလိမ့်မည်၊ လှူခြင်းကြောင့်လည်း ကြီးစွာသော စည်းစိမ်ချမ်းသာကိုရပေ လိမ့်မည်ဟု သိတော်မူခြင်းကြောင့် သင်္ကန်းကို သပ္ပာယ်စွာရုံ၍ သပိတ်ကိုပိုက်လျက် ကြွသွားပြီးလျှင် တမ္ဗဒါဌိကာ၏ အိမ်တံခါး ဝ၌ ရပ်နေတော်မူလေ၏။

တမ္ဗဒါဌိကာသည် အိမ်တံခါးဝမှာရပ်နေသော အရှင်သာရိ ပုတ္တရာမထေရ်ကိုမြင်ရသောကြောင့် ကြည်ညိုသောစိတ် ရှိသည် ဖြစ်၍ ဤသို့ကြံစည်နှလုံးသွင်းမိ၏။ မိမိသည် အချိန်ကြာမြင့်စွာ အလွန်ကြမ်းကြုတ်သော ခိုးသူသတ်အလုပ်ကိုလုပ်ခဲ့ရ၏။ များစွာ သောသူတို့ကိုသတ်ခဲ့ရ၏။ ယခုအခါမိမိ၌ ကောင်းမြတ်သော စားသောက်ဖွယ်ရာ နို့ထမင်း ယာဂုတို့ကို အသင့်စီမံထားပြီးရှိ နေ၏။ အရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ် ကြွလာ၍ မိမိအိမ်တံခါးဝ၌

ရပ်နေတော်မူနေ၏။ ယခုအခါ အရှင်ကောင်း အရှင်မြတ်အား ပေးလှူသင့်သော လှူဖွယ်ဝတ္ထုကို ပေးလှူခြင်းငှာ သင့်၏ဟူ၍ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ အသင့်အတင့်နှလုံးသွင်းကာ စားသောက်ဖွယ် နို့ထမင်းယာဂုများကို အသာဖယ်ထား၍ အရှင်သာရိပုတ္တရာထံ ချဉ်းကပ်ကာရှိခိုး၍ အိမ်တွင်းသို့ ပင့်လာပြီးလျှင် ကောင်းမွန်စွာ ခင်းထားအပ်သောနေရာ၌ ထိုင်နေတော်မူစေပြီး သပိတ်ထဲသို့ စားသောက်ဖွယ် နို့ထမင်းယာဂုတို့ကို လောင်းထည့်၍ ပေးလှူလေ၏။

အရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ် ဘုဉ်းပေးနေသောအခါ အနီး၌ ယပ်ခတ် နေလေသည်။ တမ္ဗဒါဌိကသည် ကြာမြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး စားကောင်း သောက်ဖွယ်များကိုမစားသောက်ရခဲ့သောကြောင့် စားကောင်းသောက်ဖွယ် နို့ထမင်းယာဂုကို အလွန်စားသောက်လိုသော အလိုဆန္ဒသည် ဖြစ်လေ၏။

အရှင်သာရိပုတ္တရာသည် တမ္ဗဒါဌိက၏ စားသောက်ချင်နေသောအလိုဆန္ဒကို သိတော်မူ၍ 'ဒါယကာ၊ သင်လဲ နို့ထမင်းယာဂုကို စားသောက်လော့'ဟု မိန့်တော်မူလေ၏။ တမ္ဗဒါဌိကသည် တယောက်သောသူကို ယပ်ခတ်စေ၍ နို့ထမင်းယာဂုကို စားသောက်လေ၏။ နို့ထမင်းယာဂု စားသောက်ပြီးသည်ရှိသော် မထေရ်ထံလာ၍ ယပ်ခတ်ပေးနေလေ၏။ အရှင်သာရိပုတ္တရာ ဘုဉ်းပေးခြင်း အာဟာရကိစ္စ ပြီးသောအခါ သပိတ်ကိုယူကာ စင်ကြယ်စွာ ဆေးထားပြီးလျှင် အရှင်သာရိပုတ္တရာ၏ အနီးမှာပင် ထိုင်နေလေ၏။

တရားဟောကျွမ်းကျင် နှတ်ပြည်တင်

အရှင်သာရိပုတ္တရာသည် ဝမ်းမြောက်ဖွယ်ရာ အနုမောဒနာ တရားကိုဟောလေ၏။ တမ္ဗဒါဌိကသည်အရှင်သာရိပုတ္တရာဟော သောတရားကို စိတ်ထဲ မှတ်မိအောင်မနာနိုင်၊ စိတ်တွေတုန်လှုပ် ပျံ့လွင့်နေ၏။ အရှင်သာရိပုတ္တရာသည် တမ္ဗဒါဌိကကို အကဲခတ် မိသည်ဖြစ်၍ 'ဒါယကာ အဘယ်ကြောင့် စိတ်တည်ငြိမ်စွာ တရားမနာနိုင်တာလဲ'ဟု မေးတော်မူ၏၊ အရှင်ဘုရား 'တပည့် တော်သည် နှေ့ ရက်ပေါင်းများစွာ အလွန်ကြမ်းကြုတ်သော လူသတ်သမား အလုပ်ကို လုပ်ခဲ့ပါသည်။ တပည့်တော်သည် မိမိ၏မကောင်းမှုတို့ကို အဖန်တလဲလဲ သတိရနေသောကြောင့် အရှင်ဘုရား၏တရားကို ကောင်းစွာမှတ်မိ စိတ်ထဲရောက်အောင် မနာနိုင်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်ဘုရား' ဟူ၍ လျှောက်ထားလေ၏။

(ဓမ္မပဒ-၄-၁-၄၀၇)

အရှင်သာရိပုတ္တရာသည် ဤဒါယကာ စိတ်တည်ငြိမ်မှု ရအောင် သွယ်ဝိုက်လှည့်ပတ်၍ တရားဟောမှ ဖြစ်မည်ဟု စိတ်ကူးကြံစည်၍ 'ဘယ်လိုလဲ တမ္ဗဒါဌိက ဤမကောင်းတဲ့ လူသတ်မှုတွေကို သင်ကိုယ်တိုင် ပြုချင်လို့ ပြုလုပ်တာလား၊ သို့မဟုတ် သူတပါးက ပြုစေ စေခိုင်းလို့ ပြုလုပ်ရတာလား' ဟု မေးတော်မူ၏။ 'တပည့်တော်ကို မင်းကြီးက စေခိုင်းလို့ ပြုလုပ်ရခြင်း ဖြစ်ပါသည်ဘုရား'ဟု လျှောက်ထားလေ၏။

'ဤလိုဆိုလျှင် သင် ဒါယကာ၏ မကောင်းမှု အကုသိုလ် ဖြစ်နိုင်သလား'ဟု မိန့်ဆိုတော်မူသည်ရှိသော် တမ္ဗဒါဌိကသည်

'ငါ့အား မကောင်းမှု အကုသိုလ်မရှိ။ မင်းကြီး၏ အကုသိုလ်သာ ဖြစ်သည်'ဟု အမှတ်သညာ ရှိသည်ဖြစ်၍ 'ဤလိုဖြစ်လျှင် အရှင်ဘုရား—တရားဟောပါ ဘုရား' ဟူ၍ လျှောက်ထားလေ၏။

အရှင်သာရိပုတ္တရာက ဝမ်းမြောက်ဖွယ်ရာ အနုမောဒနာ တရားကို ဆက်လက်၍ ဟောကြားတော် မူသောအခါ တမ္ဗဒါဌိကသည် စူးစိုက်စွာ တရားနာနိုင်သောကြောင့် စိတ်တည်ငြိမ်မှုရပြီး အနုလောမခန္တီ ခေါ်သော သင်္ခါရုပေက္ခာ ဉာဏ်တိုင်အောင် ဝိပဿနာ ကုသိုလ်များ ဖြစ်သွားလေ၏။ ဝမ်းမြောက်ဖွယ်ရာ အနုမောဒနာတရား ဟောပြီးသောအခါ အရှင်သာရိပုတ္တရာ ပြန်ကြွသွားတော်မူသည်ရှိသော် တမ္ဗဒါဌိက သည် အတန်ငယ် သင့်တော်ရာအရပ်တိုင်အောင် လိုက်ပို့လေ၏။

အရှင်သာရိပုတ္တရာကို အတန်ငယ် လိုက်ပို့၍ ပြန်လာသော တမ္ဗဒါဌိကကို ဘီလူးမတယောက်သည် နွားမ အသွင် ဖန်ဆင်း လျက် ပြေးလာပြီး တမ္ဗဒါဌိကကို ရင်ဝ၌ ပုတ်ခတ်ဝှေ့သတ် လေ၏။ တမ္ဗဒါဌိကသည် သေဆုံး၍ လေးခုမြောက် နတ်ပြည် တုသိတာဘုံ၌ ဖြစ်လေ၏။

ရဟန်းတော်တို့သည် ခိုးသူသတ် တမ္ဗဒါဌိက သတင်းကို ကြားကြ၍ ခိုးသူသတ်သမား တမ္ဗဒါဌိကသည် ငါးဆယ့်ငါးနှစ် ကာလပတ်လုံး အလွန်ကြမ်းကြုတ်သော အကုသိုလ်အလုပ်ကို လုပ်ခဲ့ပြီး ယနေ့ပင် ထို ကြမ်းကြုတ်သောအလုပ်မှ လွတ် မြောက်ရ၊ ယနေ့ပင် အရှင်သာရိပုတ္တရာကို ဆွမ်းလှူရ၊ ယနေ့ပင်

သေဆုံးသွားရ၏။ အဘယ်ဘုံဘဝမှာ သွားဖြစ်မည် မသိဟူ၍ တရားသဘင်-တရားဟောရာ ဌာန၌ စုဝေး ပြောဆိုနေကြကုန်၏။

ထိုသို့ ပြောဆိုနေသောအချိန်မှာ မြတ်စွာဘုရား ကြွလာ၍ ချစ်သားရဟန်းတို့-ယခုအခါ ဘယ်စကားဖြင့် စုဝေးပြောဆိုနေကြကုန်သနည်းဟု မေးတော်မူ၏။ ခိုးသူသတ် တမ္ဗဒါဋိကသေဆုံးသွားပြီးနောက် ဘယ်ဘုံဘဝသို့ ရောက်သွားမည်မသိဟူသော စကားဖြင့် စုဝေး ပြောဆိုနေကြပါသည်ဘုရားဟု လျှောက်ထားလိုက်လေ၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားက ချစ်သားရဟန်းတို့ တမ္ဗဒါဋိကသည် တုသိတာနတ်ပြည်၌ ဖြစ်၏ဟု မိန့်ကြားတော်မူလေ၏။ မြတ်စွာဘုရား — ဘယ်လို မိန့်ကြားတော်မူတာပါလဲ ဘုရား။ တပည့်တော်တို့ နားမလည်ကြပါ ဘုရား။ ငါးဆယ့်ငါးနှစ်တို့ ကာလပတ်လုံး ဤမျှလောက် ကြမ်းကြုတ် ရက်စက်သော လူသတ်မှုကို ပြုလုပ်သော တမ္ဗဒါဋိကသည် တုသိတာနတ်ပြည်၌ ဖြစ်သည်ဟု မိန့်ကြားတော်မူသော စကားသည် ယုံဖို့မလွယ် အံ့ဩဖွယ်ဖြစ်သောစကား ဖြစ်ပါသည်ဘုရား ဟု လျှောက်ထားကြကုန်၏။

ချစ်သား ရဟန်းတို့—မယုံမရှိကြနဲ့။ တုသိတာနတ်ပြည်၌ ဖြစ်တယ်ဆိုတာ အမှန်ပင်ဖြစ်ပေသည်။ ခိုးသူသတ် တမ္ဗဒါဋိကသည် ပညာဂုဏ်အားဖြင့် အလွန် ကြီးမြတ်သော အရှင်

သာရိပုတ္တရာတည်းဟူသော သူတော်ကောင်း (ကလျာဏမိတ္တ) မိတ်ဆွေကောင်းကို ပေါင်းသင်း ကိုးကွယ်ဆည်းကပ် လှူဒါန်းခြင်းကို ရရှိ၍ သူတော်ကောင်း တရားကို နာရသောကြောင့် အနုလောမခန္တီ သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်တိုင်အောင်ရရှိ၍ တုသိတာနတ်ပြည်၌ ဖြစ်နိုင်ခြင်း ဖြစ်ပေသည်ဟု မိန့်ကြားတော်မူလိုက်လေ၏။

နိဂုံးချုပ်ကာ သိဖွယ်ရာ

ဤ တမ္ဗဒါဌိကဝတ္ထု၌ အရှင်သာရိပုတ္တရာ တည်းဟူသော ပညာရှိ သူတော်ကောင်းကို မှီဝဲဆည်းကပ် ပေါင်းသင်းရ၍ သူတော်ကောင်းတရားကို နာကြားရသောကြောင့် ငါးဆယ့်ငါးနှစ်တို့ ကာလပတ်လုံး အလွန်ကြမ်းကြုတ် အပြစ်ကြီးလေးသော လူသတ်သမားအလုပ်ကို ပြုလုပ်ခဲ့ရသော တမ္ဗဒါဌိကသည် ချမ်းသာပြည့်ဝမြင့်မြတ်လှသော တုသိတာ နတ်ဘုံဘဝသို့ ရောက်သွားရသည်မှာ အလွန်ပင် ထင်ရှားလှပေသည်။

ဘဝအခြေခံ အားလျော်စွာ ငယ်ရွယ်စဉ်အခါက အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်းအတွက် သူတပါး အသက်ကို သတ်ရခြင်းစသော ကြမ်းကြုတ်ရက်စက်သော အကုသိုလ် အလုပ်တို့ကို လုပ်ခဲ့ရသော အမျိုးကောင်းသား အမျိုးကောင်းသမီးတို့သည် သီလ, သမာဓိ, ပညာနှင့် ပြည့်စုံကြသော အရှင်ကောင်း အရှင်မြတ် သူတော်ကောင်း ဆရာမြတ်တို့ကို ကိုးကွယ် မှီဝဲဆည်းကပ် ပေါင်းသင်းရလျှင် မြင့်မြတ်ရာ ဘုံဘဝသို့ ရောက်သွားနိုင်ကြမည်ကို အထူးပင် သတိပြုသင့်ကြပေသည်။

သူတော်ကောင်းသားကြောင့် နတ်ပြည်ရောက်

ရှေးသရောအခါ၌ သောဏ တောင်ခြေရှိ အစေလ ကျောင်း၌ သောဏ အမည်ရှိသော ဓမ္မကထိက မထေရ်တပါး သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုသောဏမထေရ်၏ ဖခင်သည် ခွေးမုဆိုး အလုပ်ဖြင့် အသက်မွေး၏။ သောဏမထေရ်သည် ဖခင်ကို ခွေးမုဆိုးအလုပ်ဖြင့် အသက်မမွေးဖို့ရာ တားမြစ်သော် လည်း ဖခင်သည် စောင့်စည်းခြင်းငှာ မတတ်နိုင်ပဲ ရှိလေ၏။ အသက်အရွယ်ကြီး၍ အိုမင်းမစွမ်းဖြစ်လာသောအခါ ရဟန်း မပြုချင်ပါပဲလျက် သောဏမထေရ်က ရဟန်း ပြုပေးလိုက် လေ၏။

အသက်ကြီးအို ရဟန်းကြီးသည် သေရမည့်ရောဂါ စွဲကပ် သာပြီး အိပ်ရာထဲ၌ လဲလျောင်း အိပ်နေစဉ်မှာပင် ငရဲနိမိတ် ထင်လာ၏။ သောဏတောင်ခြေမှ အလွန်ကြီးသော ခွေးကြီး တွေလာ၍ ကိုက်စားကြမည်ကဲ့သို့ ဝိုင်းရံလာကြကုန်၏။ ထို အသက်ကြီးအို ရဟန်းကြီးသည် အလွန်ကြောက်လန့်သည်ဖြစ်၍ သားဖြစ်သူ သောဏမထေရ်ကို 'အမောင်သောဏ ခွေးကြီး တွေကို တားမြစ်ပါလော့'ဟူ၍ အလွန်ကြောက်လန့်သော အမူ အရာဖြင့် ပြောကြားလေ၏။ အရှင်သောဏက 'သက်ကြီးအို ရဟန်းကြီး-ဘာကို တားမြစ်ရမလဲ'ဟုမေးသောအခါ 'ခွေးကြီး တွေ ကိုက်စားကြမည့်ဟန်နှင့် ဝိုင်းရံနေတာကို သင်သောဏ မမြင်ဘူးလား'ဟူ၍ ပြောကြားလေ၏။

သောဘဏမထေရ်သည် ငါကဲ့သို့သော ဓမ္မကထိကတပါး၏ ဖခင်ဖြစ်လျက်ငရဲနိမိတ်ဖြစ်သတတ်။ ငါသည်ထိုဖခင် သက်ကြီး ရဟန်းအိုကြီး၏ ထောက်တည်ရာ ဖြစ်ရမည်ဟု ကြံစည်နှလုံး သွင်းကာ သာမဏေတို့အား အထူးထူးသောပန်းတို့ကို ဆွတ်ခူး ယူဆောင်စေ၍ စေတီယင်ပြင်နှင့် ဗောဓိယင်ပြင်တို့၌ ပန်း အခင်းပူဇော်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ နေရာပူဇော်ခြင်းတို့ကို လည်းကောင်းပြုလုပ်စေ၍ ရောဂါနှိပ်စက်သဖြင့် မထနိုင်သော ဖခင်ရဟန်းအိုကြီးကို ညောင်စောင်းခုတင်ဖြင့် စေတီယင်ပြင်သို့ ဆောင်ယူခဲ့စေ၏။

စေတီယင်ပြင်သို့ရောက်လာသောအခါ ညောင်စောင်းခုတင် ပေါ်၌နေစေ၍ 'ရဟန်းအိုကြီး....ဤပန်းအခင်း၊ နေရာအခင်း ပူဇော်ထားခြင်းသည် သင်ဖခင် ရဟန်းကြီးအတွက် ပူဇော် ထားခြင်းဖြစ်ပေသည်။ ဤမြတ်စွာဘုရားသည် ငါ၏ ပြုနိုင်ခဲ့, ရနိုင်ခဲသော လက်ဆောင်ကောင်းဖြစ်သည်ဟူ၍ဆိုကာ မြတ်စွာ ဘုရားကိုရှိခိုး၍ စိတ်ကို ကြည်ညိုစေလော'ဟု ဆို၏။

ထိုရဟန်းအိုကြီးသည် ပူဇော်ထားခြင်းတို့ကိုမြင်၍ သောဏ မထေရ် ညွှန်ကြားသည့်အတိုင်း ရှိခိုးခြင်းကိုပြုလျက် စိတ်ကို ကြည်ညိုစေ၏။ ထိုခဏ၌ပင် ရဟန်းအိုကြီးအား နတ်ပြည် နိမိတ်သည်ထင်လာ၏။ ဥယျာဉ်, နတ်ဗိမာန်, နတ်ကချေသည် တို့သည် ဝိုင်းရံ၍ တည်ကုန်သကဲ့သို့ ထင်လာကုန်၏။ ရဟန်းအို ကြီးသည် 'သောဏ....သင်တို့ ဖယ်ပေးကြ, သင်၏ မိခင်များ

လာကြသည်'ဟု ပြောဆိုပြီးနောက် မကြာမီ အချိန်အတွင်းမှာ ပျံလွန်တော်မူပြီး နတ်ပြည်သို့ ရောက်သွားရလေ၏။

(ဥပရိပဏ္ဏာသ-၄-၈၈)

နိဂုံးချုပ်ကာ သိဖွယ်ရာ

ခွေးမုဆိုးဘဝမှ ရဟန်းဖြစ်လာသော သက်ကြီးအို ရဟန်းကြီးသည် သားဖြစ်သူ သောဏထေရ်တည်းဟူသော သူတော်ကောင်းကိုမှီ၍ဆည်းကပ် ပေါင်းသင်းရသောကြောင့် ငရဲသို့ မကျရောက်ရပါပဲ ကောင်းမြတ်သောနတ်ဘုံဘဝသို့ရောက်သွားရသော ဤ ဝတ္ထုဖြင့်လဲ သူတော်ကောင်းနှင့် ပေါင်းသင်းရသော သူတို့သည် မြင့်မြတ်သောဘုံဘဝသို့ ရောက်ကြရသည်မှာ အလွန်ပင် ထင်ရှား၏။

ပဋ္ဌမနတ်သား လျှောက်ထားခန်း ပြီးပါပြီ။

ဆဋ္ဌနတ်သား လျှောက်ထားခန်း

စည်းစိမ်ချမ်းသာ၌ တည်နိုင်ပုံ

ပဉ္စမနတ်သား လျှောက်ထားပြီးသောအခါ ဆဋ္ဌမမြောက် နတ်သားတယောက်က လက်အုပ်ချီကာ လျှောက်ထားလိုက် ပြန်ပါသည်။

"သဗ္ဘိရေဝ သမာသေထ၊ သဗ္ဘိ ကုဗ္ဗေထ သန္ထဝံ။
သတံ သဒ္ဓမ္မမညာယ၊ သတ္တာ တိဋ္ဌန္တိ သာတတံ"

ဟူ၍ လျှောက်ထားလိုက်ပါသည်။

သဗ္ဘိရေဝ သမာသေထ—သူတော်ကောင်းတို့နှင့်သာ အတူ နေထိုင်ရာ၏၊

သဗ္ဘိကုဗ္ဗေထ သန္ထဝံ—သူတော်ကောင်းတို့နှင့်သာ ပေါင်း သင်းခြင်းကိုပြုရာ၏၊

သတံ သဒ္ဓမ္မမညာယ—သူတော်ကောင်းတရားကို သိကြရ သောကြောင့်၊

သတ္တာ — သတ္တဝါတို့သည်၊ သာတတံ—စည်းစိမ်ချမ်းသာ၌ ကြာမြင့်စွာ၊

တိဋ္ဌန္တိ — တည်ကြကုန်၏။

မြတ်စွာဘုရား....ထိုထိုပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါမှန်သမျှသည်သူတော်ကောင်းတို့နှင့်အတူတကွ နေထိုင်ရာ၏။ သူတော်ကောင်းတို့နှင့် ပေါင်းသင်းခြင်းကို ပြုရာ၏။ ဤသို့ သူတော်ကောင်းတို့နှင့် အတူတကွ နေထိုင်ရ, သူတော်ကောင်းတို့နှင့် ပေါင်းသင်းရသည်ဖြစ်၍ သူတော်ကောင်းတရားကို သိကြရသောကြောင့် စည်းစိမ်ချမ်းသာ၌ ကြာမြင့်စွာ တည်ကြရပါကုန်သည်ဘုရားဟူ၍ သူ ရရှိထားသောအကျိုးကို သူ့ဉာဏ်အား ထင်ရှားသည့်အားလျော်စွာ မြတ်စွာဘုရားကို လျှောက်ထားလိုက်ပါသည်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။သူတော်ကောင်းနှင့်၊ ပေါင်းဖော်လင့်၊
ကြာမြင့်တည်ပါ မြတ်ချမ်းသာ။

ဤ သဗ္ဗိသုတ် ဖြစ်ပေါ်လာရခြင်း၏ အကြောင်းရင်းဖြစ်သော ရေကြောင်းကုန်သည် ခုနစ်ရာတို့သည် ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာအလယ်တွင် သင်္ဘောပျက်စီးနစ်မြုပ်မည့် အချိန်ကာလအနည်းငယ် အတွင်းမှာပင် သရဏဂုံနှင့် ငါးပါးသီလ လုံခြုံသော သူတော်ကောင်းကို မှီ၍ ပေါင်းသင်းရသောကြောင့် တာဝတိံသာ နတ်ပြည်မှာ လူတို့၏ အရေအတွက် အားဖြင့် အလွန်ကြာမြင့်စွာသော နှစ်ပေါင်း သုံးကုဋေ ခြောက်သန်း အချိန်ကာလပတ်လုံး နတ်တို့၏ စည်းစိမ်ချမ်းသာ၌ တည်ရှိကြကုန်၏။ နတ်တို့၏ စည်းစိမ်ချမ်းသာကို ခံစားကြရကုန်၏။

ဤ သဗ္ဗိသုတ် ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းအကြောင်း ဝတ္ထုဖြင့်ပင် သူတော်ကောင်းနှင့် ပေါင်းသင်း ရသူတို့သည် စည်းစိမ်

ချမ်းသာ၌ ကြာမြင့်စွာတည်ရပုံ, စည်းစိမ်ချမ်းသာကို ကြာမြင့်စွာ ခံစားရပုံတို့သည် အလွန်ပင် ထင်ရှားလှပေ၏။

သူတော်ကောင်းနှင့် ပေါင်းသင်းရသော သူတို့သည် ကြာမြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး စည်းစိမ်ချမ်းသာ၌ တည်ရှိကြကုန်သည်။ စည်းစိမ်ချမ်းသာကို ခံစားကြရသည်ဟု အလျော် (အန္ဝယ) ကို ဆိုသဖြင့် ပြောင်းပြန် (ဗျတိရေက) အားဖြင့် သူယုတ်မာနှင့် ပေါင်းသင်းရသော သူတို့သည် ရရှိထားသော စည်းစိမ်ချမ်းသာ၌ ကြာမြင့်စွာ မတည်နိုင်ကြ၊ မကြာခဏ စည်းစိမ်ချမ်းသာ ပျက်စီး၍ ဆင်းရဲဒုက္ခ ရောက်ကြရမည်ဟူသော အဓိပ္ပာယ်ကို မဆိုသော်လည်း သိရပေသည်။

လူမိုက်ပေါင်းသင်း ဆုံးရှုံးခြင်း

အခါတပါး မြတ်စွာဘုရားသည် ဗာရာဏသီပြည် အနီး မိဂဒါဝုန်တော၌ သီတင်းသုံးတော်မူ၏။ ထိုအခါ ဗာရာဏသီပြည်၌ မဟာဓနေ သဌေးကြီး၏ သားသည် ကုဋေရှစ်ဆယ် ကြွယ်ဝချမ်းသာ၏။ သူ၏ ဇနီးသည်လည်း ကုဋေရှစ်ဆယ်ပင် ကြွယ်ဝချမ်းသာ၏။

သဌေးသားသည် တနေ့သုံးကြိမ် ဗာရာဏသီမင်းကို ခစားရန် နန်းတော်သို့ သွားရလေ၏။ အရက်သမားတို့သည် သဌေးသားကို နန်းတော်သို့အသွား နန်းတော်မှအပြန် လမ်းခရီးမှာ တွေ့ကြရသောအခါ အရက်သောက်ပြကြသည်။ သဌေးသားကို အရက်သောက်ဖို့ရန် အရက်သမားတို့၏ ပရိယာယ်အမျိုးမျိုးတို့

ဖြင့် မြှူဆွယ်ကြကုန်၏။ ငယ်ရွယ်စဉ်မှစ၍ အရက်တခါမျှ မသောက်ခဲ့ဘူးသော သင္ဂြေးသားသည် အရက်သမားများနှင့် ပေါင်းသင်းမိသောအခါ အရက်မသောက်ရလျှင်မနေနိုင်သော အရက်သမားကြီး ဖြစ်သွားလေ၏။

ငွေကြေး ပေါများသော သင္ဂြေးသား၏ အရက်သမား အပေါင်းအဖော် အခြွေအရံ ပရိသတ်တို့သည် တနေ့တခြား တိုးတက် များပြားလာကြကုန်၏။ သင္ဂြေးသားသည် တခါ အရက်သောက်လျှင် တစ်ရာဖိုးကုန်အောင် အပေါင်းအဖော် များနှင့် သောက်လေ၏။ ထိုနောက် အရက်သမား ပရိသတ် သိပ်များလာသောအခါ ငွေကြေးကုန်ကျမှုကို ပမာနမထား ပါပဲ အပေါင်းအဖော်များနှင့် ပျော်ပျော်ပါးပါး နေရမှု ကသာ ပမာနဖြစ်လာပြီး အဆိုကောင်းသူ, အကကောင်းသူ, အတီးကောင်းသူတို့ကို တစ်ထောင်, နှစ်ထောင် စသည်ဖြင့် ပေးကာ ပွဲလမ်းသဘင်တို့ဖြင့် ပျော်ပျော်ပါးပါး အရက်သမား များနှင့် ပေါင်းသင်းနေထိုင်ခဲ့ရာ သင္ဂြေးသားပိုင် ပစ္စည်း ကုဋေရှစ်ဆယ်တို့ ကုန်သွားပြီးနောက် ဇနီးထံမှ ကုဋေရှစ်ဆယ် သော ပစ္စည်းဥစ္စာတို့ကို တောင်းယူ၍ သောက်စားပျော်ပါး ပြန်ရာ ဇနီး၏ ကုဋေရှစ်ဆယ်တို့လဲ ကုန်သွားပြန်၏။

သုံးစွဲစရာ ပစ္စည်းဥစ္စာတို့ ကုန်သွားကြသောအခါ အိမ်ကို ရောင်းလိုက်ကြပြီး သူတပါး၏ တိုက်ဘေးမှာ ခိုကပ်၍ နေထိုင် ကာ ခွက်လက်ဆွဲ၍ တောင်းစားကြရသော အလွန်ဆင်းရဲ သော ဘဝသို့ ရောက်သွားကြကုန်၏။

နိဂုံးချုပ်ကာ သိဖွယ်ရာ

ဤမဟာခနေ သဒ္ဒေးသားဝတ္ထု၌ သဒ္ဒေးသားသည် မိမိ ဘက်မှ ကုဋေရှစ်ဆယ်၊ ဇနီးဘက်မှ ကုဋေရှစ်ဆယ် ပစ္စည်းဥစ္စာတို့ဖြင့် တသက်ပတ်လုံး ကြာမြင့်စွာ ချမ်းချမ်းသာသာ နေနိုင်ပါလျက် အရက်သမား လူမိုက်များနှင့် ပေါင်းသင်းမိသောကြောင့် စည်းစိမ်ချမ်းသာများ၌ ကြာမြင့်စွာ မတည်နိုင်ကြပါပဲ သဒ္ဒေးသားနှင့် ဇနီးတို့ ဆင်းရဲဒုက္ခ ရောက်ကြရသည်မှာ အလွန်ပင် ထင်ရှားလှပေ၏။

သူယုတ်သူမြတ် တနည်းမှတ်

အကြင်သူတယောက်သည် မျက်မှောက်မျက်ကွယ်အကုသိုလ်ဖြစ်ဖွယ် အကျိုးမဲ့ဖြစ်ဖွယ် အကြောင်းများကို တွေ့မြင်ကြားသိရ၍ အဆုံးအမ ပေးလာသူကိုလည်းကောင်း၊ အကုသိုလ်ဖြစ်ဖွယ် အကျိုးမဲ့ဖြစ်ဖွယ် အကြောင်းအရာတို့ မဖြစ်ပေါ်မီကြိုတင်၍ အဆုံးအမ ပေးလာသူကိုလည်းကောင်း ချစ်မြတ်နိုး၏။ ထိုသူသည် သူမြတ်မည်၏။

အကြင်သူတယောက်သည်မျက်မှောက်မျက်ကွယ်အကုသိုလ်ဖြစ်ဖွယ် အကျိုးမဲ့ဖြစ်ဖွယ် အကြောင်းအရာတို့ကို တွေ့မြင်ကြားသိရ၍ အဆုံးအမပေးလာသူကိုလည်းကောင်း၊အကုသိုလ်ဖြစ်ဖွယ် အကျိုးမဲ့ဖြစ်ဖွယ် အကြောင်းအရာတို့ မဖြစ်ပေါ်သေးမီ ကြိုတင်၍ အဆုံးအမ ပေးလာသူကို လည်းကောင်း၊ မချစ်မြတ်နိုးတတ်၊ မုန်းတတ်၏။ ထိုသူသည် သူယုတ်မာမည်၏။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ဆိုးမသင့်ရာ၊ ဆိုးမလာ၊ ချစ်ပါသူမြတ်မည်။
ဆိုးမသင့်ရာ၊ ဆိုးမလာ၊ မုန်းပါသူယုတ်မည်။

အခါတပါး မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ကိဋ္ဌာဂိရိအမည်ရှိသော ဇနပုဒ် အရပ်ဒေသ၌ အရှက်မရှိကုန်သော အဿဇိ ပုနဗ္ဗသုတ ရဟန်းတို့သည် ငါးရာသော အခြံအရံရဟန်းတို့နှင့် အတူတကွ နေထိုင်ကြကုန်၏။ အရှက်မရှိသော ထိုရဟန်းတို့သည် မိမိတို့လည်း ရဟန်းတော်တို့အား မအပ်စပ်သော သစ်ပင်ငယ် ပန်းပင်ငယ်တို့ကို စိုက်ပျိုးကြကုန်၏။ တပါးသော ရဟန်းတို့ကိုလည်း စိုက်စေ ပျိုးစေကြကုန်၍ သစ်သီးပေးခြင်း၊ ပန်းပေးခြင်း စသည်တို့ဖြင့် ဒါယကာတို့၏ သဒ္ဓါတရားကို ဖျက်ဆီးခြင်း ယင်းကုလဒူသကအမှုကို ပြုကြကုန်၏။ ထို ဒါယကာတို့၏ သဒ္ဓါတရားကို ဖျက်ဆီးတတ်သော ကုလဒူသနအလုပ်ဖြင့် ရအပ်သော ပစ္စည်း လေးပါးတို့ဖြင့် အသက်မွေး၍ နေကြကုန်၏။ သီလကိုချစ်သော ရဟန်းကောင်းတို့ မနေနိုင်အောင်လည်း ပြုလုပ်ကြကုန်၏။

(ဓမ္မပဒ-ဌ၊၁-၃၄၉)

ထိုအရှက်မရှိသော အဿဇိ ပုနဗ္ဗသုတ ရဟန်းတို့၏ဆိုးသွမ်းနေကြသော အကြောင်းကို မြတ်စွာဘုရား ကြားသိတော်မူ၍ ထို ကိဋ္ဌာဂိရိ ရဟန်းဆိုးတို့တွင် သင်တို့၏စကားကို မလိုက်နာကြသော ရဟန်းတို့ကို ကိဋ္ဌာဂိရိ ဇနပုဒ်မှ (ပဗ္ဗာဇနီယကံပြု၍)နှင်ထုတ်ဖို့ရန်နှင့် လိုက်နာသော ရဟန်းတို့ကို အဆုံးအမ

ပေးဖို့ရန် အခြံအရံနှင့်တကွ အရှင်သာရိပုတ္တရာနှင့် အရှင်မဟာမောဂ္ဂလ္လာန်တို့ကို ကိဋ္ဌာဂိရိ ဇနပုဒ်သို့ စေလွှတ်တော်မူ၏။ အဆုံးအမပေးသော သင်တို့ကို ပညာမရှိသော သူတို့သည်သာ မုန်းကြလိမ့်မည်။ ပညာရှိသော သူတို့သည်ကား ချစ်မြတ်နိုးကြလိမ့်မည်ဟုဆို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ဟောကြားတော်မူ၏။

ဩဝဒေယျ အနုသာသေယျ၊
အသဗ္ဘာ စ နိဝါရယေ။

သတံ ဟိ သော ပိယော ဟောတိ၊
အသတံ ဟောတိ အပိယော။

(ဓမ္မပဒ-၇၇)

ဩဝဒေယျ အနုသာသေယျ–အဆုံးအမပေးရာ၏၊ ကံမြစ်ရာ၏၊

အသဗ္ဘာ စ နိဝါရယေ–အကုသိုလ်တရားမှ တားမြစ်ရာ၏၊

သတံ ဟိ သော ပိယော ဟောတိ–ဆုံးမ တတ်သူကို သူတော်ကောင်းတို့ ချစ်အပ်၏၊

အသတံ ဟောတိ အပိယော–ဆုံးမတတ်သူကိုသူယုတ်မာတို့ မချစ်အပ်၊ မုန်း၏။

ဟူ၍ဟောကြားတော်မူ၏။

နိဂုံးချုပ်က သိဖွယ်ရာ

ဤ အဿဇိ ပုနဗ္ဗသုက ရဟန်းတို့ဝတ္ထုဖြင့်အကျိုးလိုလား၍ အဆုံးအမ စကားပြောကြားရာ၌ ဆုံးမသူကို ချစ်မြတ်နိုးတတ်သောသူသည် သူတော်ကောင်းမည်၏။ ဆုံးမသူကို မုန်းတတ်သောသူသည် သူယုတ်မာမည်၏ဟူ၍ ခွဲခြားသိနိုင်ကြပေသည်။

ဆဋ္ဌနှတ်သား လျှောက်ထားခန်း ပြီးပါပြီ။

မြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြားခန်း

ဆဋ္ဌနတ်သား လျှောက်ထားပြီးသောအခါ သတ္တမမြောက် နတ်သားတယောက်က လက်အုပ်ချီကာ မြတ်စွာဘုရားကို လျှောက်ထားသည်မှာ မြတ်စွာဘုရား....'နတ်သားခြောက်ယောက် တို့သည် အသီးသီး သူတော်ကောင်းတို့နှင့်ပေါင်းသင်းရခြင်း အကျိုးတို့ကို လျှောက်ထားကြရာတွင် အဘယ်နတ်သား၏ လျှောက်ထားသောစကားသည် မှန်ကန်၍ကောင်းစွာ လျှောက်ထားသည် မည်ပါသနည်း ဘုရား'ဟူ၍ လျှောက်ထားလေ၏။

မြတ်စွာဘုရားက'နတ်သားခြောက်ယောက်တို့လျှောက်ထားကြတဲ့ သူတော်ကောင်းနှင့်ပေါင်းသင်းရခြင်း အကျိုးပြစကားတို့သည် သူ့အကြောင်း ပြချက်နဲ့သူ မှန်ကန်ကြ၍ အားလုံး (သုဘာသိတာ)ကောင်းစွာလျှောက်ထားသောစကားများပင်ဖြစ်ပေသည်'ဟူ၍ မိန့်ကြားတော် မူပြီးနောက် အမှန်စင်စစ်အားဖြင့် သူတော်ကောင်းတို့နှင့် ပေါင်းသင်းရခြင်းသည် နတ်သားခြောက်ယောက်တို့ လျှောက်ထားကြသော အကျိုးခြောက်ပါးမျှရနိုင်ကြသည်မဟုတ်ပါ။ ငါဘုရား ဟောကြားသော အကျိုးတရားကိုလဲ နာကြကုန်လော့ဟူ၍မိန့်ကြားကာ—

"သဗ္ဘိရေဝ သမာသေထ၊ သဗ္ဘိ ကုဗ္ဗေထ သန္ထဝံ။
သတံ သဒ္ဓမ္မမညာယ၊ သဗ္ဗာ ဒုက္ခာ ပမုစ္စတိ"

ဟူ၍ဟောကြားတော်မူလိုက်၏။

သဗ္ဘိရေဝ သမာသေထ—သူတော်ကောင်းနှင့် အတူတကွ နေထိုင်ရာ၏၊

သဗ္ဘိ ကုဗ္ဗေထ သန္ထဝံ—သူတော်ကောင်းနှင့် ပေါင်းသင်းခြင်းကို ပြုရာ၏၊

သတံ သဒ္ဓမ္မမညာယ—သူတော်ကောင်းတို့၏ တရားကို သိကြရသောကြောင့်၊

သဗ္ဗာ၊ အလုံးစုံသော။ ဒုက္ခာ၊ဆင်းရဲအပေါင်းမှ။ ပမုစ္စတိ၊ လွတ်နိုင်၏ဟူ၍ ဟောကြားတော်မူလိုက်၏။

မှတ်ချက်—[ဤနတ်သားခြောက်ယောက်တို့ လျှောက်ထားသော စကားတို့သည် သူ့အကြောင်းနှင့်သူ မှန်ကန်၍ သုဘာသိတာ=ကောင်းစွာ လျှောက်ထားကြသော စကားများပင် ဖြစ်ကြလေသည် ဟူ၍မြတ်စွာဘုရားက ထောက်ခံ မိန့်ကြားတော်မူလိုက်သောကြောင့် မြတ်စွာဘုရား ကိုယ်တော်တိုင် ဟောကြားသကဲ့သို့ဖြစ်သွားလေ၏။]

သူတော်ကောင်းနှင့်ပေါင်းသင်းရ၍ ရေကြောင်းကုန်သည်ဘဝမှ နတ်သားဖြစ်ကြသော တာဝတိံသာနတ်သားတို့သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူအပ်သော သူတော်ကောင်း

တို့နှင့်သာ အတူတကွ နေထိုင်ရာ၏။ သူတော်ကောင်းတို့နှင့် ပေါင်းသင်းခြင်းကို ပြုရာ၏။ သူတော်ကောင်းတို့နှင့် ပေါင်းသင်းရ၍ သူတော်ကောင်းတရားကို နာကြား သိကြရသောကြောင့် ဆင်းရဲဒုက္ခဟူသမျှမှ လွတ်သွားနိုင်ကြသည် ဟူသောတရားစကားကိုကြားရသောအခါ အလွန်ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာဖြစ်ကြသည်ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရားကိုလကျာရစ် လှည့်ပတ်လျက်ပူဇော် ရှိခိုးကန်တော့ကြပြီး ထိုနေရာ၌ပင် ကွယ်ပျောက်သွားလေ၏။ နတ်တို့၏တန်ခိုးဖြင့် တာဝတိံသာ နတ်ပြည်သို့ပြန်ရောက်သွားကြလေ၏။

ထက်ဝက်မက လုံးဝသေချာ

အခါတပါးမြတ်စွာဘုရားသည် သက္ကတိုင်း နဂရကအမည်ရှိသော သာကီဝင်မင်းသားတို့၏နေထိုင်ရာ နိဂုံး၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အရှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားရှိတော်မူရာအရပ်သို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးဦးချပြီးလျှင် သင့်တော်ရာ တခုသောနေရာ၌ထိုင်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ဤသို့ လျှောက်ထားလိုက်လေ၏။ မြတ်စွာဘုရား – မိတ်ဆွေကောင်း (ကလျာဏမိတ္တ)ကို ရရှိသောသူသည် ဝါ-မိတ်ဆွေကောင်း တည်းဟူသော သူတော်ကောင်းနှင့် ပေါင်းသင်းရသောသူသည် အရိယာမဂ်ကို ရဖို့ရာ ထက်ဝက်တော့ သေချာပါပြီဘုရားဟူ၍ လျှောက်ထားလေ၏။

မြတ်စွာဘုရားက အာနန္ဒာ – ‘သင်ဒီလိုမပြောနဲ့’ ဟုတားမြစ်တော်မူပြီးလျှင် မိတ်ဆွေကောင်း (ကလျာဏမိတ္တ) ရှိသော

သူသည်၊ ဝါ-မိတ်ဆွေကောင်းတည်းဟူသော သူတော်ကောင်းနှင့် ပေါင်းသင်းရသောသူသည် မဂ်လေးပါး, ဖိုလ်လေးပါး, ဝိဇ္ဇာသုံးပါး, အဘိညာဉ်ခြောက်ပါးတည်းဟူသော တရားထူးတရားမြတ်တို့ကိုရဖို့ရာ ထက်ဝက်သာ သေချာသည်မဟုတ်။ အလုံးစုံ အပြည့်အဝသေချာသည်ဟု မိန့်ကြားတော်မူလေ၏။

(သံ-၁၊ ၈၈) (ဋ္ဌ-၁၊ ၁၄၄)

ဆောင်ပုဒ်။ ။သူတော်ကောင်း အား၊ ပေါင်းသင်းငြား၊ တရားရပေမည်။

ရှင်အာနန္ဒာ၊ တွက်ချက်မှာ၊ ထက်ဝက်ရရာ သေချာသည်။

မြတ်ဘုရားက၊ တွက်ချက်ပြ၊ လုံးဝရမှာ သေချာသည်။

ဤကဲ့သို့ မိန့်ကြားတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ စကားတော်ကို ထောက်ရှုသောအားဖြင့် မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ကို တကယ်ရလိုသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် သူတော်ကောင်းတို့နှင့် ပေါင်းသင်းနေထိုင်ဖို့ရာမှာ အထူးပင် အရေးကြီးလှပေသည်။

သူတော်ကောင်းတို့နှင့် ပေါင်းသင်းမှသာ တရားထူးတရားမြတ် ရနိုင်ကြပေမည်။ တရားထူးတရားမြတ်ရမှသာ အလုံးစုံသော ဆင်းရဲဒုက္ခဟူသမျှမှ လွတ်မြောက်ရာ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာသို့

ရောက်ကြရပါမည်။ သူတော်ကောင်းတို့နှင့် ပေါင်းသင်းကာမျှ မတ္တဖြင့်လဲ အလုံးစုံသော ဆင်းရဲဒုက္ခဟူသမျှ လွတ်မြောက်ရာ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာသို့ ရောက်ကြရမည်မဟုတ်။ သူတော်ကောင်းတို့ ဟောကြားအပ်သော တရားတို့ကို လိုက်နာကျင့်ကြံအားထုတ်မှသာ ဆင်းရဲခပ်သိမ်း အေးငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာသို့ ရောက်ကြရမည် ဖြစ်ပေသည်။

သို့ဖြစ်သောကြောင့် လူဖြစ်နေခိုက်၊ အသက်ရှင်နေခိုက်၊ သူတော်ကောင်းတရားကို နာကြားရခိုက်၊ သာသနာတော်နှင့် တွေ့ကြုံရခိုက် မဂ်လေးတန် ဖိုလ်လေးတန် နိဗ္ဗာန်အားလျော်သော သတိပဋ္ဌာန် ဝိပဿနာ တည်းဟူသော သူတော်ကောင်းတရားကို နည်းမှန်လမ်းမှန် အားထုတ်ဖို့ရာမှာလည်း အထူးပင်အရေးကြီးလှပေသည်။

ယခုအချိန်အခါ မြန်မာပြည်မှာ နည်းမှန်လမ်းမှန် သတိပဋ္ဌာန် ဝိပဿနာတရားတို့ကိုဟောကြားပြသနေကြသော ဆရာတော်ဘုရားကြီးများသည် နေလိုလလို အလွန်ပင်ထင်ရှားလျက်ရှိကြပေသည်။ မြန်မာပြည်တွင်သာမက ကမ္ဘာမှာပင် ထင်ရှား၍ နိုင်ငံအသီးသီးကပင့်ကြသဖြင့် ကြွရောက်ကာ နည်းမှန်လမ်းမှန် သတိပဋ္ဌာန် ဝိပဿနာ တရားတို့ကို လှည့်လည်၍ ဟောကြားပြသလျက် ရှိကြပါသည်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ကမ္ဘာ့နှံ့ပြား၊ ကြွ၍သွား၊ ထင်ရှားမဟာစည်။
ကမ္ဘာသားတွေ၊ တရားမွေ့၊ ရစေမဟာစည်။
ကမ္ဘာသူတွေ၊ တရားမွေ့၊ ရစေမဟာစည်။

မြန်မာပြည်သူပြည်သားတို့သည် ယခုအချိန်ခါမှာ မြတ်စွာဘုရားလက်ထက်တော် အခါမှ မဟာသတိပဋ္ဌာန သုတ္တန်ကို ဟောကြားတော်မူရာ ကုရုတိုင်းသူတိုင်းသားတို့နှင့် တူနေကြပေသည်။ မြတ်စွာဘုရားသည် ကုရုတိုင်း၌ အအေးအပူ ဥတုရာသီကလည်း မျှတ ပစ္စည်းဥစ္စာများလည်း ရလွယ်ကြ၍ ကုရုတိုင်းသူတိုင်းသားတို့သည် ကိုယ်ကျန်းမာ စိတ်ချမ်းသာမှု ရရှိသောကြောင့် ဉာဏ်ပညာနှင့် ပြည့်စုံနေကြသဖြင့် နက်နဲသော အနက်အဓိပ္ပာယ်ရှိသော မဟာသတိပဋ္ဌာန သုတ္တန်တရားဒေသနာတော်ကို နာကြားခံယူခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သည်ကို မြင်တော်မူသောကြောင့် မဟာသတိပဋ္ဌာန သုတ္တန်ကို နှစ်ဆယ်ဘစ် ဌာနတို့၌ လှည့်လည်ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

မြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြားခန်း ပြီးပါပြီ။

ဝိပဿနာ ရှုချင်ဖွယ်ရာ ညွှန်ပြခန်း

မြန်မာပြည်၌လည်း ယခုအချိန်အခါသည် အအေးအပူ ဥတုကလည်း မျှတ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ စားဖွယ်သောက်ဖွယ် များကလည်း အရပ်ဒေသအလိုက် အသင့်အတင့် ရလွယ်ကြ၍ မြန်မာပြည်သူ ပြည်သားတို့သည် ထိုက်သည့် အားလျော်စွာ ကိုယ်ကျန်းမာ စိတ်ချမ်းသာမှုကို ရရှိသောကြောင့် ဉာဏ်ပညာနှင့် ပြည့်စုံသင့်သလောက် ပြည့်စုံနေကြသဖြင့် ရုပ်တရား, နာမ်တရားတို့ကို ပိုင်းခြားထိုးထွင်း၍ သိနိုင်ကြောင်း ဖြစ်သော သတိပဋ္ဌာန် ဝိပဿနာတရားတို့ကို နာကြားကျင့်ကြံ အားထုတ်နိုင်ကြသော အချိန်အခါပင်ဖြစ်၍ မြန်မာပြည်တွင်သာမက ကမ္ဘာမှာပင် ထင်ရှားနေကြသော ဆရာတော် ဘုရားကြီးများသည် နည်းမှန်လမ်းမှန် သတိပဋ္ဌာန် ဝိပဿနာတရားတို့ကို ဟောကြားပြသလျက်ပင် ရှိကြပါသည်။

အဋ္ဌကထာ၌ သတိပဋ္ဌာန်တရားလေးပါးသည် ရတနာ ခုနစ်ပါးနှင့်တူ၏။ သတိပဋ္ဌာန်တရားကို သင်ယူနာကြားကျင့်ကြံအားထုတ်သော သူတို့သည် ရွှေသေတ္တာနှင့် တူကြကုန်၏—ဟူ၍ နှိုင်းယှဉ်ပြထားပါသည်။

မြန်မာပြည်မှာ ကောင်းသောလက္ခဏာ

ယခုအချိန်အခါ မြန်မာပြည်၌ ဝိပဿနာတရား ကျင့်ကြံအားထုတ်မှုကို အထူးပင် စိတ်ဝင်စားနေကြပါသည်။ အသိဉာဏ်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်း စာပေကျမ်းဂန် ဖတ်ရှု၍လည်းကောင်း၊ ဆရာတော် သံဃာတော်များ ဟောကြားအပ်သောတရားတော်တို့ကို နာကြား၍လည်းကောင်း လေ့လာနေကြပါသည်။ ကိုယ်တွေ့လက်တွေ့ ဝင်ရောက်၍လည်း အားထုတ်ရှုမှတ်လျက် ရှိကြပါသည်။ တဦးနှင့်တဦး အကျွမ်းတဝင် ရင်းရင်းနှီးနှီး ရှိကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အချင်းချင်း တွေ့ဆုံကြသောအခါများ၌ အကျိုးရှိစေလိုသော စေတနာမေတ္တာဖြင့် အဘယ်ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ပါသလဲ၊ အဘယ် ဆရာတော်ထံမှာ အားထုတ်ကြပါသလဲ၊ အဘယ်ကမ္မဋ္ဌာန်းရိပ်သာမှာ အားထုတ်ပါသလဲ၊ဘယ်လို ဉာဏ်အဆင့်မျိုးတွေကြုံဘူးပါသလဲစသည်ဖြင့် နှုတ်ဆက်မေးမြန်းလေ့ ရှိလာကြပေသည်။ ယခုမျက်မှောက်ဘဝအတွက်သာမက နောင်တမလွန်ဘဝများအတွက်ပါ အလွန်ကောင်းမြတ်သော အလေ့အထတရပ်, လက္ခဏာတရပ် ဖြစ်ပါပေသည်။

မြန်မာပြည်သူပြည်သားတို့သည် မြတ်စွာဘုရား လက်ထက်တော်အခါက ကုရုတိုင်းသူတိုင်းသားများနှင့် တူနေကြပေသည်။ မြတ်စွာဘုရား လက်ထက်တော်အခါက ကုရုတိုင်းသူတိုင်းသားတို့သည် တဦးနှင့်တဦး တွေ့ဆုံကြသောအခါ-ကာယ၊ ဝေဒနာ၊စိတ္တ၊ဓမ္မတည်းဟူသော သတိပဋ္ဌာန်တရားလေးပါးတို့

တွင် ဘယ်သတိပဋ္ဌာန်တရားကို လေ့လာပွားများ အားထုတ်နေပါသနည်းဟု မေး၍ နှုတ်ဆက်လေ့ရှိကြပေသည်။ အထက်တန်းကျသော လူကြီးလူကောင်းတို့ကို မဆိုထားနှင့် သူတပါးအိမ်မှာ အိမ်ဖော်အစေခံအဖြစ်ဖြင့် နေထိုင်ကြသူတို့သည်ပင် သတိပဋ္ဌာန်တရား လေးပါးထဲက ဘယ်သတိပဋ္ဌာန်တရား အားထုတ်နေပါသလဲ ဟူသော စကားဖြင့် ပြောဆိုနှုတ်ဆက်လေ့ ရှိကြပါသည်။

မေးကြရာဝယ် နည်းယူဖွယ်

ရေခပ်ရာ ရေဆိပ်, ယက်ကန်းရုံ, အလုပ်ရုံ စသည်တို့၌ အမျိုးသမီး ကြီးငယ်တို့ တွေ့ဆုံကြရာဝယ် ကာယ၊ ဝေဒနာ၊ စိတ္တ၊ ဓမ္မတည်းဟူသော သတိပဋ္ဌာန်တရား လေးပါးတို့တွင် ဘယ်သတိပဋ္ဌာန်တရားကို ပွားများ အားထုတ်နေပါသနည်း ဟူ၍ မေးကြရာ၌ တဦးတယောက်က အလုပ်တွေများလို့ ဘယ်သတိပဋ္ဌာန်တရားကိုမျှ အားမထုတ်သေးပါ ဟူ၍ ပြောကြားသောသူကို အားလုံးသော အမျိုးသမီးများက ကဲ့ရဲ့ အပြစ်တင်ကြသည်။ သင့်ရဲ့ အသက်ရှင်နေခြင်းသည် ကောင်းသော အသက်ရှင်နေခြင်း မဟုတ်။ ယုတ်ညံ့သော အသက်ရှင်နေခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ စက်ဆုပ်စရာကောင်းသော အသက်ရှင်နေခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ သင်သည် အသက်ရှင်နေငြားသော်လည်း သေသောသူနှင့်သာ တူပေသည် ဟူ၍ ကဲ့ရဲ့ အပြစ်တင်ကြပြီး သတိပဋ္ဌာန်တရား ရှုမှတ်ပွားများပုံ တခုခုကို သင်ပေးကြကုန်၏။

အမေးခံရသော သူတဦးတယောက်က ကိုယ်အမူအရာကို အဖန်ဖန် သတိကပ်၍ ရှုမှတ်မှုတည်းဟူသော ကာယာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်ကို ရှုမှတ်ပွားများနေပါသည် စသည်ဖြင့် ဖြေကြား ခဲ့ပါလျှင် အားလုံးသော အမျိုးသမီးများက ဝိုင်း၍ ချီးမွမ်း အားပေးကြပါသည်။ သာဓု-သာဓု ကောင်းပါပေသည်။ ကောင်းပါပေသည်။ သင်၏ အသက်ရှင်နေခြင်းသည် ကောင်း သော အသက်ရှင်ခြင်း ဖြစ်ပါပေသည်။ သင်သည် လူ့ဘဝသို့ ကောင်းစွာ ရောက်လာခြင်း ဖြစ်ပါပေသည်။ မြတ်စွာဘုရား ပွင့်တော်မူခြင်းသည်လည်း သင့်အတွက်ပင် ပွင့်လာခြင်းဖြစ်ပါ ပေသည် စသည်ဖြင့် ဝိုင်း၍ ချီးမွမ်းအားပေးစကား ပြော ကြားကြကုန်၏။

(ဒီ-ဋ္ဌ-၂၊၃၃၄)

မြတ်စွာဘုရား လက်ထက်တော်အခါက ကုရုတိုင်းမှာကဲ့သို့ မြန်မာပြည်မှာ သတိပဋ္ဌာန် ဝိပဿနာတရားများ ထွန်းကား လာသော အချိန်၌ အယုတ်ဆုံး အပါယ်ဆင်းရဲဒုက္ခမှ လွတ် မြောက်သော ဉာဏ်အဆင့်သို့ ရောက်အောင် သတိပဋ္ဌာန် ဝိပဿနာတရားကို အားထုတ်သင့်ကြပေသည်။ အားထုတ်တဲ့ အခါမှာလဲ နည်းမှန်လမ်းမှန်ဖြင့် အားထုတ်ရမှသာ မိမိတို့ ရည်မှန်းသော ဉာဏ်အဆင့်သို့ ရောက်နိုင်ကြမည် ဖြစ်ပါ၍ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားသည့်အတိုင်း နည်းမှန် လမ်းမှန် ကျအောင် ရှုမှတ်ပုံ ရှုမှတ်နည်းတို့ကို ရဖို့ရာမှာ အထူးပင် အရေးကြီးလှပေသည်။

သို့ဖြစ်ပါ၍ ကျေးဇူးရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော် မူသည့်အတိုင်း သတိပဋ္ဌာန် ဝိပဿနာ ရှုနည်းများကို ကိုယ်တော်တိုင်လဲ ဟောကြား၊ ရှုနည်း မှတ်နည်း စာအုပ်များကိုလဲ ထုတ်ဝေ လျက်ရှိပါသည်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။တရားဟောကာ၊သာသနာ၊ပြုတာမဟာစည်။
ကျမ်းဂန် ထုတ်ကာ၊ သာသနာ၊ ပြုတာ
မဟာစည်။

ဝိပဿနာ ရှုချင်ဖွယ်ရာ ညွှန်ပြခန်းပြီးပါပြီ။

ဝိပဿနာရှုခန်း

ဤ သဗ္ဗာသဝသုတ္တန် တရားတော်၌လဲ ကျေးဇူးရှင် မဟာစည် ဆရာတော်ဘုရားကြီး ညွှန်ကြားပြသသော ဝိပဿနာ ရှုနည်း မှတ်နည်းများကို သိလွယ် ထင်ရှားနိုင်သမျှ သိလွယ် ထင်ရှား အောင် ကျေးဇူးရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ အမေး အဖြေ ဆောင်ပုဒ်များဖြင့် (၄)ချက် အစဉ်ထား၍ ဖော်ပြ ပါမည်။

(၁) ဝိပဿနာ ရှုကွက်၊
(၂) ဝိပဿနာ ရှုရခြင်းအကျိုး၊
(၃) ဝိပဿနာ ရှုရမည့်အချိန်ကာလ၊
(၄) ဝိပဿနာ ရှုနည်း—

ဤလေးချက်ဖြင့် ဖော်ပြပါမည်။

(၁) ဝိပဿနာ ရှုကွက်

(မေး) ဝိပဿနာ၊ဉာဏ်ဆိုတာ၊ဘယ်ဟာရှု၍ ဖြစ်သနည်း။

ဝိပဿနာဉာဏ် ဖြစ်အောင် ဘယ်ဟာကို ဘယ်တရားကို ရှုမှတ်ရမည်နည်းဟု ဝိပဿနာ ရှုဖို့ရာ၌သာန, ဝိပဿနာ ရှုကွက်ကို

ထင်ထင်ရှားရှား သိရလေအောင် အဖြေကို ဖော်ပြလို၍ အမေးထုတ်ရခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

(ဖြေ) စွဲလမ်းနိုင်ရာ၊ငါးခန္ဓာ၊မှန်စွာ ရှုအပ်ပါသတည်း။

တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် စွဲလမ်းရာ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးကို ရှုရမည်ဟု ဖြေကြားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ အာရုံပြု၍ စွဲလမ်းနိုင်သော လောကီခန္ဓာ ငါးပါးကိုသာ ဝိပဿနာ ရှုရမည်။ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ အာရုံမပြုနိုင်၍ မစွဲလမ်းနိုင်သော မဂ်လေးတန် ဖိုလ်လေးတန် နိဗ္ဗာန်ဟူသော လောကုတ္တရာတရား ကိုးပါးတို့ကို ဝိပဿနာ မရှုရဟူ၍ ညွှန်ပြသိစေပါသည်။

လောကီ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးပါးတို့ကို ဝိပဿနာရှုရမည်ဟု ဆိုရာ၌ မိမိသန္တာန်, သူတပါးသန္တာန် ဤနှစ်ပါးတို့တွင် အဘယ် ပုဂ္ဂိုလ်သန္တာန်၌ ရှိသော လောကီ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးပါးကို ဝိပဿနာ စ၍ရှုရပါမည်နည်းဟု မေးဖွယ်ရာ ရှိနေပြန်၏။ မိမိသန္တာန်၌ရှိသော လောကီဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးကိုသာ ရှေးဦးစွာ ရှုရမည်။ ဆိုလိုရင်းမှာ—မိမိ၏ခန္ဓာကိုယ်သည် မိမိ၏ ဝိပဿနာရှုကွက် ဖြစ်၏။

ဝိပဿနာရှုခါစ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်ခိုက် ရုပ်နာမ်တို့ကိုသာ မလစ်မလပ်ရအောင် စူးစူးစိုက်စိုက် ရှုမှတ်အပ်ကုန်၏။ သူတပါးသန္တာန်နှင့် အပြစ်ပအာရုံတို့ကို ရှာကြံ၍လည်းကောင်း၊ စဉ်းစား ဆင်ခြင်၍လည်းကောင်း မရှုမှတ်အပ်ကုန်။ အပြင်ပ အဆင်း-အသံ စသည်တို့ကို တမင်ရှာကြံ၍

'မြင်တယ်-မြင်တယ်'၊ 'ကြားတယ်-ကြားတယ်' စသည်ဖြင့် ရှုမှတ်နေသောသူသည် စိတ်တည်ငြိမ်မှုမရရှိပါပဲ အာရုံပျံ့လွင့်မှုများသာ ဖြစ်နေတတ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် သမာဓိဉာဏ်တို့ လျင်မြန်စွာ မဖြစ်။ မရင့်ကျက်သည်ဖြစ်၍ (၁၅) ရက် တစ်လကြာသော်လည်း ဘာမျှ ထူးခြားမှုမရှိပဲ ဖြစ်နေတတ်၏။

ကျမ်းညွှန်း— [အကျယ်ကို ကျေးဇူးရှင် မဟာစည် ဆရာတော်ဘုရားကြီး ရေးသားအပ်သော ဝိပဿနာရှုနည်းကျမ်း ပထမတွဲနှာ(၂၂၁)၌ ကြည့်ရှုပါလေ။]

သို့ဖြစ်သောကြောင့် ဝိပဿနာရှုကာစပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မျက်စိအမြင်ကောင်းသောသူ ဖြစ်စေကာမူ ကန်းနေသူကဲ့သို့ ကျင့်ရမည်။ နားအကြားကောင်းသောသူ ဖြစ်စေကာမူ နားပင်း, နားမကြားသူကဲ့သို့ ကျင့်ရမည်။ စကားပြော ကောင်းသော, ဉာဏ်ပညာနှင့် ပြည့်စုံသောသူဖြစ်စေကာမူ ဆွံ့,အ-နေသောသူကဲ့သို့ ကျင့်ရမည်။ အားအင် သန်စွမ်း ပြည့်ဝသောသူ ဖြစ်စေကာမူ အားအင် နည်းပါးသော လူမမာကဲ့သို့ ကျင့်ရမည်။ လှုပ်လှုပ်ရှားရှားနေတတ်သောသူ ဖြစ်စေကာမူ လူသေအလားမလှုပ်မရှား နေသင့်သောအခါ နေရမည်ဟု ထေရဂါထာနှင့် မိလိန္ဒပဉ္စာတို့၌—

စက္ခုမဿ ယထာ အန္ဓော၊ သောတဝါ ဗဓိရောယထာ။
ပညာဝဿ ယထာ မူဂေါ၊ ဗလဝါ ဒုဗ္ဗလော ရိဝ။
အထ အတ္တေ သမုပ္ပန္နေ၊ သယေထ မတသာယိကံ။

ဟူ၍ ပြဆိုဟောကြားထားပါသည်။

စက္ခုံစဿ ယထာ အန္ဓော—မျက်စိအမြင် ကောင်းသော်လည်း ကန်းနေသော သူလို ကျင့်ရမည်၊

သောတဝါဗဓိရော ယထာ—နား အကြား ကောင်းသော်လည်းနားပင်းနေသူလို ကျင့်ရမည်၊

ပညာဝဿ ယထာ မူဂေါ—စကားပြော ကောင်းသော ပညာနှင့် ပြည့်စုံသော်လဲ ဆွံ့အ-နေသူလို ကျင့်ရမည်။

ဗလဝါ ဒုဗ္ဗလော ရိဝ —အားအင် ပြည့်ဝသော်လည်း အားအင် နည်းသူလူမမာလို ကျင့်ရမည်၊

အထ အတ္ထေ သမုပ္ပန္နေ —ထို့အပြင် မလှုပ်မရှားနေခြင်းဖြင့်အကျိုးကိစ္စ ပြီးစေလတ်သော်၊

သယေထ မတသယိကံ —မလှုပ်မရှား သေသူ အလားလျောင်းစက် ငြိမ်သက်စွာ နေအပ်ရာ၏။

ဆောင်ပုဒ်။ ။မျက်စိအမြင်၊ ကောင်းသူပင်၊ မမြင်ကန်းပမာ။ နားအကြားတွင်၊ ကောင်းသူပင်၊ နားလျှင်ပင်းပမာ။

စကားပြောတွင်၊ ကောင်းသူပင်၊ အသွင်-
အဆုံပမာ။

ပြည့်ဝအားအင်၊ ရှိသူပင်၊ အားအင်နည်းပမာ၊
အကျိုးဖြစ်ပွား၊ သေသူလား၊ အိပ်ပြွား
ငြိမ်သက်စွာ။

ဝိပဿနာရှုသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဉာဏ်စဉ်အဆင့်ဆင့်တက်၍ ဘင်ဉာဏ်သို့ ရောက်လာသောအခါ ပြင်ပမှ အဆင်း, အသံ စသည်တို့ကို ရှုမှတ်လို့ ရလာမည်သာ ဖြစ်ပေသည်။ ရှုမှတ်ခါစ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မိမိတို့ သမာဓိဉာဏ် မရင့်ကျက်သေးမီ အပြင်မှ ရှုဖွယ်အာရုံများကို မရှုမှတ်သေးပါပဲ မိမိသန္တာန်၌ ထင်ရှားရာ လောကီ ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်တရား နာမ်တရားတို့ကိုသာ မလစ် မလပ် စေ့စေ့စပ်စပ် ရှုမှတ်ရာ၏။

ဥပမာ—မရင့်ကြ, နုကြသေးသောငှက်ပျောပင်မှ ငှက်ပျော သီး၊ ဒူးရင်းပင်မှ ဒူးရင်းသီးတို့ကို အလျင်စလိုဆွတ်ခူး၍ စားကြ သောသူတို့သည် ငှက်ပျောသီး, ဒူးရင်းသီးတို့၏ အရသာကို ကောင်းစွာ မခံစားရဘဲအပြင် စိုက်ပျိုးခဲ့ရသော လုပ်အား တန်ဖိုးနှင့် ပစ္စည်းတန်ဖိုးများလဲ ဆုံးရှုံးသွားရခြင်း ဖြစ်ကြရ သကဲ့သို့ ဝိပဿနာရှုကာစဖြစ်၍ ဝိပဿနာဉာဏ်မရင့်ကျက်ကြ သေးမီ အဆင်း, အသံ စသော အပြင်ပအာရုံများကို ရှာကြံ၍ ရှုမှတ်နေသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အချိန်ကုန်လူပန်းကဝိပဿနာ၏ အရသာကို မခံစားရခြင်းများ ဖြစ်သွားနိုင်ကြပေသည်။

(၂) ဝိပဿနာရှုရခြင်းအကျိုး

(မေး) ဘယ်အကျိုးငှာ၊ ထိုခန္ဓာ၊ ဘယ်ခါရှုအပ်ပါ သနည်း။

ထိုလောကီ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးပါးကို ဝိပဿနာရှုရတာ ဘယ်အကျိုးကိုလို၍ ရှုရပါသနည်း၊ ဘယ်အချိန်အခါမှာ ရှုရပါ မည်နည်းဟု အမေးထုတ်ခြင်းသည် အဖြေကို ရှင်းလင်းစွာ သိဖို့ရာ အမေးထုတ်ခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။

(ဖြေ) မစွဲဖို့ရာ၊ ဖြစ်ဆဲမှာ၊ မှန်စွာရှုအပ်ပါသတည်း။

ထိုဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးကို ဝိပဿနာရှုရခြင်းသည် တဏှာ ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် မစွဲလမ်းဖို့ရာ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ကိုကင်းသွားဖို့ရာအကျိုးကို လိုလား၍ ရှုရခြင်းပင်ဖြစ်ပေသည်။ ခန္ဓာငါးပါးရုပ်နာမ်တရား တို့ကို ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါအနေနှင့် တင့်တယ်သည်၊ ကောင်းသည်၊ ချမ်းသာသည်ဟူ၍ တဏှာဖြင့်စွဲလမ်းကြသည်။ ငါ့ကိုယ်မြဲသည် ဟူ၍ ဒိဋ္ဌိဖြင့် စွဲလမ်းကြသည်၊ ဤကဲ့သို့တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် စွဲလမ်း နေကြသောသူတို့သည် ယင်းတဏှာဒိဋ္ဌိတို့ အစွဲအလမ်းနှင့်ပင် ကွယ်လွန်သွားကြသည်ရှိသော် အပါယ်ဘုံဘဝသို့ ရောက်သွား ကြဖို့သာ များကြပေသည်။

ဝိပဿနာ ရှုမှတ်သူတို့သည် ဝိပဿနာဉာဏ် အဆင့်ဆင့်ဖြင့် တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ကို တဒင်္ဂအားဖြင့် ပယ်ခြင်း၊ ဝေးကွာအောင် ဝိက္ခမ္ဘနအားဖြင့်ပယ်ခြင်း၊ ဝိပဿနာဉာဏ်အပြည့်အစုံရင့်ကျက် ပြီးသောအခါ မဂ်ဉာဏ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ သမုစ္ဆေဒအားဖြင့်

ပယ်ခြင်းတို့ဖြင့်နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို မျက်မှောက်ပြုသောအားဖြင့် ရောက်သွားကြရပါသည်။ ဤကဲ့သို့ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ကင်းပျောက်၍ နိဗ္ဗာန် ချမ်းသာသို့ ရောက်ရခြင်းသည် ဝိပဿနာ ရှုခြင်း၏ အကျိုးပင် ဖြစ်ပေသည်။

သတိပဋ္ဌာန်တရား ရှုမှတ်ပွားများသောအားဖြင့် ဝိပဿနာ တရားအားထုတ်ရခြင်း အကျိုးကို တရားကြေငြာချက် အနေနှင့် မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော် မူခဲ့ပါသည်။

ဆေးစွမ်းကောင်းရထားသောဆရာသည် မိမိ၏ဆေးအစွမ်း ထက်ကြောင်း၊ ရောဂါဝေဒနာများကို ပျောက်ကင်းစေနိုင် ကြောင်း အစရှိသော မိမိဆေးကို မှီဝဲ သုံးဆောင်ကြသော ဝေဒနာရှင်တို့ချမ်းသာရာ ရရှိကြမည့် အကျိုးတို့ကို ကြေငြာ သကဲ့သို့ မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း မိမိ၏သတိပဋ္ဌာန်တရားကို လိုက်နာကျင့်ကြံ အားထုတ်ကြကုန်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့ ရရှိနိုင်သော အကျိုးတရားတို့ကို မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ္တန်ကို မဟောကြားမီ ရှေးဦးစွာ ကြေငြာခဲ့ပါသည်။

ကြေငြာခဲ့သော အကျိုးများမှာ—

၁။ သတိပဋ္ဌာန်တရား ပွားများ အားထုတ်ကြသော ထိုထို ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါတို့သည် စိတ် အညစ်အကြေးတို့မှ ကင်းဝေးစင်ကြယ်၍ စိတ်ကြည်လင်စေခြင်း အကျိုး ကိုလဲ ရရှိနိုင်ကြပေသည်။

၂။ အကြောင်း အမျိုးမျိုးတို့ကြောင့် စိုးရိမ်ပူဆွေးခြင်း သောကရောက်နေကြသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏စိုးရိမ်ပူဆွေးမှု သောက တို့ကို လွန်မြောက်စေခြင်း အကျိုးကိုလဲ ရရှိနိုင်ကြပေသည်။

၃။ အကြောင်း အမျိုးမျိုးတို့ကြောင့် စိုးရိမ်ရုံတွင်မက ငိုကြွေးခြင်းသို့ ရောက်နေကြကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ငိုကြွေးမှုတို့ကို လွန်မြောက်စေခြင်းအကျိုးကိုလဲ ရရှိနိုင်ကြပေသည်။

၄။ အကြောင်း အမျိုးမျိုးတို့ကြောင့် ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်နေကြကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ကိုယ်ဆင်းရဲတို့ကို ချုပ်ငြိမ်းလွန်မြောက်သွားစေခြင်း အကျိုးကိုလဲ ရရှိနိုင်ကြပေသည်။

၅။ အကြောင်း အမျိုးမျိုးတို့ကြောင့် စိတ်ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်နေကြကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ စိတ်ဆင်းရဲခြင်း တို့ကို ချုပ်ငြိမ်း လွန်မြောက်သွားစေခြင်း အကျိုး ကိုလဲ ရရှိနိုင်ကြပေသည်။

၆။ အပါယ်သို့ ကျရောက်စေတတ်သော ကိလေသာမှစ၍ အလုံးစုံသော ကိလေသာ မှန်သမျှတို့ကို ပယ်သတ် နိုင်သောအရိယာမဂ်ကို ရစေခြင်းအကျိုးကိုလဲ ရရှိနိုင် ကြပေသည်။

၇။ ဆင်းရဲ ခပ်သိမ်း ကင်းငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန် ချမ်းသာကို မျက်မှောက်ပြုသောအားဖြင့် ရောက်ရှိရခြင်း အကျိုး

ကိုလဲ ရရှိနိုင်ကြပေသည်ဟူ၍ ဟောကြားကြေငြာခဲ့ပါသည်။

စိုးရိမ်ခြင်းသောကကို လွန်မြောက်ခြင်းအကျိုး

သန္တတိအမတ်ကြီးသည် မြတ်စွာဘုရားထံမှ သတိပဋ္ဌာန်နှင့်စပ်သော ဂါထာတပိုဒ်ကို နာကြားရသည်ဖြစ်၍ စိုးရိမ်ပူဆွေးနေသော သောကမှ အပြီးတိုင် လွန်မြောက်သောအကျိုးကို ရရှိသွားပါသည်။

တရံသောအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိမြို့ အနီးဇေတဝန် ကျောင်းတော်မှာ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအချိန်၌ ကောသလ မင်းကြီး၏ တိုင်းပြည် အစွန်အဖျားပစ္စန္တရစ် ဇနပုဒ်တို့၌ သူပုန်ထ၍ သန္တတိ အမတ်ကြီးအားသွားရောက် နှိမ်နင်းစေရာ အောင်မြင်ခဲ့လေ၏။

ထိုသို့ အောင်မြင်ခဲ့သောကြောင့် (၇) ရက်တို့ ပတ်လုံးမင်း စည်းစိမ်ကို ခံစားခွင့်နှင့် အဆို့ အက ကောင်းသူအမျိုးသမီးငယ် တယောက်ကို ပေးအပ်လိုက်လေ၏။

သန္တတိအမတ်ကြီးသည် (၇) ရက်တို့ပတ်လုံး သောက်စားမူးယစ်ပျော်ပါးနေခဲ့၏။ (၇)နှစ်ရက်ပြည့်မြောက်သောနေ့တွင်အကောင်းဆုံး အဝတ်တန်ဆာများကို ဝတ်ဆင်လျက် ဆင်စီး၍ ရေချိုးဆိပ်သို့ ရေကစား ပျော်ပါးဖို့ရာ နန်းတော်မှထွက်လာခဲ့လေ၏။

မြတ်စွာဘုရားကလဲ အရှင်အာနန္ဒာ စသော နောက်ပါ သံဃာတော်များနှင့်တကွ သာဝတ္ထိမြို့သို့ ဆွမ်းခံကြွဝင်တော်မူ လာသည်ဖြစ်၍ မြို့တံခါးဝ၌ ဆုံမိကြသဖြင့် သန္တတိအမတ် ကြီးက ဆင်ပေါ်မှခေါင်းညိတ်ကာ ရှိခိုးသော အမူအရာကို ပြလေ၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားက ပြုံးတော်မူ လိုက်သောကြောင့် သွားတော်မှ ရောင်ခြည်တော်များ ထွက်သွားသည်ကို အရှင် အာနန္ဒာမြင်၍ပြုံးတော်မူရခြင်းအကြောင်းကို လျှောက်ထားရာ 'သန္တတိအမတ်ကြီးကို သင် မြင်သည်မဟုတ်လား၊ အဲဒီသန္တတိ အမတ်ကြီးသည် ယနေ့ပင် ငါဘုရားထံမှ ဂါထာတပုဒ်ကို ကြားနာသည်၏ အဆုံး၌ ရဟန္တာ ဖြစ်လိမ့်မည်။ ယနေ့ပင် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလိမ့်မည်'ဟု မိန့်ကြားတော်မူလိုက်လေ၏။

သန္တတိ အမတ်ကြီး ယနေ့ပင် ရဟန္တာဖြစ်၍ ယနေ့ပင် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလိမ့်မည် ဟူသောအကြောင်းကို အရှင်အာနန္ဒာမှ တဆင့် အားလုံးသော လူ, ရဟန်း ပရိသတ်တို့ ကြားသိ သွားကြရာတွင် မှားသောအယူရှိသော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတို့က 'အရှင် ဂေါတမကြီးဟာ ဦးတည့်ရာ ပြောနေတာပဲ။ ဤမျှလောက် မူးရူးနေသော အမတ်ကြီးကို ယနေ့ပဲ သူ့တရားကို နာရပြီး ယနေ့ပဲ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလိမ့်မည်'ဟု ပြောနေ၏။ ဂေါတမကို မဟုတ်မမှန်တာတွေ ပြောတဲ့မုသာဝါဒဖြင့် နှိပ်ကွပ် ရတော့ မည်ဟု အကြံအစည်များ ဖြစ်ကြလေ၏။

မှန်သော အယူရှိကြသော သမ္မာဒိဋ္ဌိ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကလည်း မြတ်စွာဘုရား၏ တန်ခိုး အာနုဘော်ကြောင့် မြတ်စွာဘုရား၏ တင့်တယ်ပုံနှင့်သန္တတိ အမတ်ကြီး၏ တင့်တယ်ပုံတို့ကို ယနေ့ တွေ့ရတော့မှာပဲဟု အကြံအစည် ဖြစ်ကြလေကုန်၏။

သန္တတိ အမတ်ကြီးသည် တနေ့ပတ်လုံး ရေချိုးဆိပ်၌ ရေ ကစား ပျော်ပါးပြီးသောအခါ ညနေအချိန်မှာ . ပျော်ပါးရာ ဥယျာဉ်သို့ သွား၍ အခြံအရံ ပရိသတ်နှင့် တကွ ထိုင်နေ လေ၏။ ကချေသည်မလေးသည်လည်း ပရိသတ် အလယ်သို့ ဆို·က ဖို့ ထွက်လာခဲ့ရာ - ခုနစ်ရက်တို့ ပတ်လုံး ဆက်တိုက် ဆို ကခဲ့ရ၍ ပင်ပန်း နေသောကြောင့် ကပြလိုက်သည်နှင့် တပြိုင်နက် လေဖြတ်ကာ လဲကျသေဆုံးသွားလေ၏။

သန္တတိ အမတ်ကြီးသည် ဖြေဆည်လို့ မရနိုင်အောင် စိုးရိမ်ပူဆွေးခြင်း သောကဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရားမှ တပါး မိမိသောကကို ငြိမ်းစေနိုင်သောသူ မရှိဟုဆိုကာ မြတ်စွာ ဘုရားထံ ထွက်လာခဲ့လေ၏။

မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ရောက်လေသော အခါ မြတ်စွာ ဘုရား....တပည့်တော်၏ အလွန်နှစ်သက်လှသော ကချေသည်မ လေးသည် ပရိသတ်အလယ် ဆို က နေစဉ်မှာ ရုတ်တရက် အမြန်လဲကျ သေဆုံးသွားပါ သောကြောင့် တပည့်တော်မှာ ဖြေဆည်လို့ မရနိုင်အောင် စိုးရိမ်ပူဆွေးခြင်း သောကဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရားမှ တပါး တပည့်တော်၏ စိုးရိမ်ပူဆွေးခြင်း

သောကကို ငြိမ်းအေးစေနိုင်သော သူမရှိပါဘုရား။ မြတ်စွာဘုရားသည် တပည့်တော်၏ ကိုးကွယ် အားထားရာ ဖြစ်တော်မူပါဘုရားဟု လျှောက်ထားလိုက်လေ၏။

မြတ်စွာဘုရားက ဤ ကချေသည်မလေး သေဆုံးလို့ ငိုကြွေးခဲ့ရသော သင့်ရဲ့ မျက်ရည်တို့သည် သမုဒ္ဒရာ လေးစင်း၌ ရှိသော ရေထက်ပင် များသေး၏ဟု မိန့်ကြားတော်မူပြီးလျှင် ဂါထာတပုဒ်ကို ဟောကြားတော်မူခဲ့သည်မှာ—

"ယံ ပုဗ္ဗေ တံ ဝိသောသေဟိ၊ ပစ္ဆာ တေ မာဟုကိဉ္စနံ။
မဇ္ဈေ စေ နော ဂဟေဿတိ၊ ဥပသန္တော စရိဿတိ"

ဟူ၍ဖြစ်ပါသည်။

ယံ ပုဗ္ဗေ တံ ဝိသောသေဟိ—လွန်ခဲ့သော ရုပ်နာမ်သင်္ခါရတို့ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ကိလေသာ တို့ကို ခြောက်သွေ့စေလော့၊

ပစ္ဆာ တေ မာဟု ကိဉ္စနံ —နောင် ဖြစ်လတ္တံ့ ရုပ်နာမ်သင်္ခါရတို့၌စိုးရိမ်မှု သောကကိုလည်း မဖြစ်စေလင့်၊

မဇ္ဈေ စေ နော ဂဟေဿတိ—အလယ်ပိုင်းပစ္စုပ္ပန် ရုပ်နာမ်သင်္ခါရတို့ကိုလည်းအကယ်၍ မယူငြားအံ့၊

ဥပသန္တော စရိသတိ —သင်သည် စိုးရိမ်ပူဆွေးခြင်း
တည်းဟူသော ကိလေသာ
အပူမီး ငြိမ်းလတံ့။

မြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြား သိစေတော် မူလိုသည်မှာ သန္တတိ အမတ်ကြီး... လွန်ခဲ့ပြီးသော ခုနစ်ရက်တို့ပတ်လုံး ချစ်လှစွာသော ကချေသည် အမျိုးသမီးလေးနှင့် နေထိုင်ခဲ့ရပုံကို စဉ်းစားမိတိုင်းလဲ "စဉ်းစားတယ်" "စဉ်းစားတယ်"ဟု မှတ်ရမည်။ ကချေသည် အမျိုးသမီးလေး ကွယ်လွန် သွားသောကြောင့် နောင်ဘယ်တော့မှ တွေ့ရတော့မှာ မဟုတ်ပါဘူးစသည်ဖြင့် မျှော်မှန်း လွမ်းဆွတ်တွေးတော ကြံစည် မိတိုင်းလဲ "တွေးတောတယ်, တွေးတောတယ်" "ကြံစည်တယ်, ကြံစည်တယ်" "စိတ်ကူးတယ်, စိတ်ကူးတယ်" ဟူ၍ မှတ်ရမည်။ မကြံစည် မစဉ်းစားမိအောင်လဲ ဖြစ်ခိုက် ဖြစ်ခိုက် ရုပ်နာမ်တို့ကို ပစ္စုပ္ပန်တဲ့တဲ့ ရှုမှတ်လေဟု မြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြား သိစေတော်မူလိုခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

မြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြားသိစေတော်မူလိုက်သော အတိုင်း သန္တတိ အမတ်ကြီးသည် သတိပဋ္ဌာန် တရားတို့ကို ပွားများလိုက်ရာ ဉာဏ်စဉ်များ အဆင့်ဆင့်တက်၍ စိုးရိမ်ပူဆွေးမှုသောကတွေ အပြီးတိုင် အကုန်ငြိမ်းသော ရဟန္တာ အဖြစ်သို့ ရောက်ရှိသွားလေ၏။ သန္တတိ အမတ်ကြီးသည် ထန်းခုနစ်ဆင့် ခန့် မြင့်သော ကောင်းကင်သို့ တက်၍ ရှေးကောင်းမှုများကို ပြောကြားပြီးနောက် ပရိနိဗ္ဗာန် စံဝင်သွားလေ၏။

ငိုကြွေးရခြင်း ပရိဒေဝကို လွန်မြောက်ရခြင်းအကျိုး

သာဝတ္ထိပြည်၌ ကုဋေလေးဆယ် ဥစ္စာ ကြွယ်ဝသော သဋ္ဌေးသမီးတယောက်သည် အလွန် အဆင်းလှသည် ဖြစ်၍ တဆယ့်ခြောက်နှစ်အရွယ်သို့ ရောက်သောအခါ ဘုံခုနစ်ဆင့် ရှိသော ပြာသာဒ် အိမ်ဖြင့် သီးခြားနေစေလျက် အစောင့် အရှောက်ဖြင့် ထားခဲ့သော်လည်း အလုပ်အကျွေး ကျွန် တယောက်နှင့် မှားယွင်းမိ၍ တောအရပ်သို့ ထွက်ပြေးတိမ်း ရှောင်၍ နေထိုင်ခဲ့ရလေ၏။

ပထမ သားတယောက် မွေးဖွားဖို့ရာ ကိုယ်ဝန်ရင့်မာလာ သောအခါ သာဝတ္ထိမြို့ မိဘအိမ်သို့ ပြန်လာခဲ့ရာတွင် လမ်း ခရီးမှာပင် ဖွားမြင်ခဲ့ရလေ၏။ဒုတိယမြောက် သားတယောက် ကိုယ်ဝန်ရင့်မာလာပြန်သောအခါ ရှေးနည်းတူစွာ မိဘအိမ်သို့ ပြန်လာခဲ့ရာတွင် လမ်းခရီးမှာပင် မွေးဖွားဖို့ရာ ဖြစ်လာပြန် သော်ကြောင့် တောထဲမှာ မွေးဖွားဖို့ရာ နေရာကို လင် ယောကျ်ားအား ရှာဖွေ စေခိုင်းလေ၏။ လင်ယောကျ်ား သည် တောထဲသို့ မွေးဖွားဖို့ရာနေရာ ရှာဖွေရာ၌ မြွေကိုက်၍ သေဆုံးသွားလေ၏။

ဒုတိယ သားငယ်ကိုလဲ လမ်းခရီးမှာပင် ပင်ပန်းစွာ မွေး ဖွားလိုက်ရလေ၏။ထိုည၌ မိုးလေကလဲ သည်းထန် ပြင်းထန်စွာ ရွာသည်ဖြစ်၍ သားအမိ သုံးယောက်တို့သည် အအေး ဒဏ်ကို ပြန်းထန်စွာ ခံစားကြရလေကုန်၏။ မိုးလင်းလာသော

အခါ လင်ကို ခြေရာခံပြီး လိုက်ရှာဖွေရာ မြေကိုက်ခံရ၍ တောင်ပို့တခုမှာ လဲကျသေဆုံးနေတာကို တွေ့မြင်ရ၍ ငိုကြွေး မြည်တမ်းကာ တောထဲမှ ပြန်ထွက်ခဲ့လေ၏။ သားငယ်ကို ရင်ဝယ်ပိုက်သားကြီးကိုလက်ဆွဲ၍မိဘတို့ရှိရာသာဝတ္ထိမြို့ဘက်သို့ ထွက်လာခဲ့ရာတွင် ရေပြည့်လျှံနေသော အစိရဝတီ မြစ်ကမ်း နားသို့ ရောက်လာလေ၏။

ရေပြည့်နေသော မြစ်ကို သားနှစ်ယောက်နှင့်တကွ မကူး ရဲသဖြင့် သားကြီးကို ဤမှာ ဘက်ကမ်းမှာ ထားခဲ့၍ သား ငယ်ကို ရင်မှာပိုက်လျက် ကူးသွားပြီးလျှင် ထိုမှာဘက်ကမ်းမှာ သားငယ်ကို သစ်ခက်သစ်ရွက်များခင်း၍ ထားခဲ့ပြီးလျှင် သား ကြီးရှိရာ ဤမှာ ဘက်ကမ်းသို့ ပြန်ကူးလာစဉ် သိမ်းစွန် တကောင်သည် သားငယ်ကို သားတစ်တုံး ထင်မှတ်၍ သုတ်ချီ ဖို့ရာ သက်ဆင်းလာတာကို မြင်သဖြင့် လက်နှစ်ဘက်ကို မြှောက်၍ ရှေးရှေးဟု—အော်၍ ခြောက်ရာတွင် ဤမှာဘက် ကမ်း၌ရှိသော သားကြီးသည် သူ့ကို လာခဲ့တော့ဟု ခေါ် သည်လို့ ထင်မှတ်ပြီး ရေအလွန်စီးနေသော မြစ်ထဲသို့ ပြေး ဆင်းလာခဲ့ရာ ရေစီးထဲမျောပါသွားလေ၏။

သားငယ်ကို စွန်ချီပြီး သားကြီး ရေမျော၍ လမ်းခရီး၌ လင်လဲသေဆုံးခဲ့ရသဖြင့် ငိုကြွေးကာ သာဝတ္ထိမြို့ဘက်သို့ဦးတည် လျက် ခရီးထွက်ခဲ့သော ပဋာစာရီ သင်္ချေသမီးသည် မိဘ မောင်များရှိရာ သာဝတ္ထိမြို့မှ လာသော အမျိုးသားတယောက် နှင့် လမ်းခရီး၌ ဆုံမိ၍ မိဘ-မောင်တို့၏ သတင်းကို မေးရာ

ယနေ့ည တညလုံး သည်းထန်စွာ ရွာသွန်းချသော မိုးဒဏ်ကြောင့် အိမ်ပြိုကျကာ မိဘ-မောင် သုံးယောက်လုံး သေဆုံးကြတဲ့ အကြောင်းကို ကြားရပြန်သောကြောင့် အဝတ်ထဘီ ကျွတ်ကျသည်ကို မသိနိုင်အောင် ယောင်ယမ်းငိုကြွေးလျက် ရူးသွားလေ၏။

ပဋာစာရီသည် ချာချာလည်အောင် ရူးသွပ်လျက် ပြောချင်ရာတွေ ပြောကာ မြတ်စွာဘုရား သီးတင်းသုံးတော် မူရာ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်သို့ ရောက်လာလေ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဇေတဝန် ကျောင်းတော်၌ များစွာသော ပရိသတ်တို့အလယ်မှာ တရားဟော နေတော်မူ၏။

တရားနာ ပရိသတ်တို့သည် အဝတ်ထဘီမပါသော ပဋာစာရီ အရူးမကို မြတ်စွာဘုရားထံ မဝင်လာရအောင် တားမြစ်ကြ၊ နှင်ထုတ်ကြ၏။ မြတ်စွာဘုရားက အရူးမကို မတားမြစ်မနှင်ထုတ်ပါနဲ့ဟု ဆိုကာ လာခွင့်ပေးတော်မူလိုက်ရာ သဌေးသမီးအရူးမသည် မြတ်စွာဘုရား အနီးနားသို့ ပရိသတ်ထဲမှ ဝင်လာခဲ့လေ၏။

မနီးမဝေးအရပ်သို့ ရောက်လာသောအခါ မြတ်စွာဘုရားက နှမလို့ ခေါ်ကာ သတိထားဖို့ရာ မိန့်ကြားတော်မူလိုက်သောအခါ မြတ်စွာဘုရား၏ တန်ခိုး အာနုဘော် ကြောင့် သဌေးသမီး အရူးမသည် ချက်ချင်းသတိရကာ လူကောင်း ပကတိ ဖြစ်သွားလေ၏။ အဝတ်ထဘီမပါသည်ကို ရှက်ကြောက်လှသည် ဖြစ်၍ ကျုံ့ကျုံ့ဒူးတုပ်ကာ ထိုင်နေလေ၏။

သဋ္ဌေးသမီး အဝတ်မပါ၍ အလွန်ရှက်နေသော အမူအရာကို မြင်သော အမျိုးသား တယောက်သည် သူ၏ အပေါ်ရုံ အဝတ်တထည်ကို ပစ်ပေးလိုက် လေ၏။ သဋ္ဌေးသမီးသည် ကောက်ယူကာ ဝတ်ဆင်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရား - မြတ်စွာဘုရားသည် တပည့်တော်မ၏ မှီခိုအားထားရာ ဖြစ်တော်မူပါဘုရား၊ တပည့်တော်မ၏ ထောက်တည်ရာ ဖြစ်တော်မူပါဘုရားဟု လျှောက်ထားပြီး သားငယ်စွန်ချီ သားကြီးရေမျော လမ်း၌ လင်သေဆုံးခဲ့ရခြင်းနှင့် အမိ-အဘ-မောင် သုံးယောက်တို့ အိမ်ပျိုကျကာ သေဆုံးကြရတဲ့ အကြောင်းတို့ကို လျှောက်ထားလိုက်လေ၏။

မြတ်စွာဘုရားက သတိပဋ္ဌာန်နှင့် စပ်သော ဂါထာ နှစ်ပုဒ်ကို ဟောကြားတော်မူလိုက်ရာ ငိုကြွေးခြင်း(ပရိဒေဝ) ကင်းပျောက်၍ သောတာပန်အဖြစ်သို့ ရောက်သွားလေ၏။

န သန္တိ ပုတ္တာ တာဏာယ၊ န ပိတာ နာပိဗန္ဓဝါ။
အန္တကေနာဓိပန္နဿ၊ နတ္ထိ ဉာတီသု တာဏတာ။
ဧတမတ္ထံ ဝသံ ဉတွာ၊ ပဏ္ဍိတော သီလသံဝုတော။
နိဗ္ဗာနဂမနံမဂ္ဂံ၊ ခိပ္ပမေဝ ဝိသောဓယေ။

အန္တကေနာဓိပန္နဿ—သေခြင်းဘေး နှိပ်စက်သောသူအား၊

န သန္တိ ပုတ္တာ တာဏာယ—သားသမီးတို့သည်လည်း သေခြင်းဘေး ကို မ စောင့် ရှောက် မကာကွယ်နိုင်ကြကုန်၊

န ပိတာ နာပိဗန္ဓဝါ—မိဘ ချစ်ကျွမ်းဝင်သော ဆွေမျိုး
တို့သည်လည်း သေခြင်း ဘေးကို
မစောင့်ရှောက် မကာကွယ်နိုင်
ကြကုန်၊

နတ္ထိ ဉာတီသု တာဏတာ—ဆွေမျိုး သားခြင်းတို့၌ သေခြင်း
ဘေးကို စောင့်ရှောက် ကာကွယ်
နိုင်သူမရှိ၊

ဧတမတ္ထံ ဝသံ ဉတွာ—မစောင့်ရှောက် မကာကွယ်နိုင်
သော ဤအကြောင်း ဤအလိုကို
သိ၍၊

ပဏ္ဍိတော သီလသံဝုတော—ပညာရှိသည် သီလကို စောင့်
ထိန်းလျက်၊

နိဗ္ဗာနဂမနံ မဂ္ဂံ — နိဗ္ဗာန်သို့ သွားရာလမ်းခရီးကို၊
ခိပ္ပမေဝ ဝိသောဓယေ -မြန်စွာသာလျှင်သုတ်သင်ကျင့်ကြံ
ပွားများရာ၏။

ဤနှစ်ဂါထာ၌ ဆိုလိုရင်းမှာ သေဘေး ရောက်လာသော
အခါ သားသမီး, မိဘဆွေမျိုးတို့တွင် ဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်တယောက်
ကမျှ သေခြင်းဘေးကို မစောင့်ရှောက် မတားမြစ်ပေးနိုင်
ကြကုန်။ ဒါ့ကြောင့် ပညာရှိသည် သီလကို လုံ့လုံအောင်
စောင့်၍ငိုကြွေးခြင်း(ပရိဒေဝ)စသည်တို့ ချုပ်ငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်သို့
ရောက်ကြောင်း လမ်းကောင်းဖြစ်သော သတိပဋ္ဌာန် ဝိပဿနာ
တရားကို ပွားများရာ၏ဟု မိန့်ကြားတော်မူလိုက်ရာ ပဋ္ဌာစာရီ

သည် ပါရမီ ရင့်ကျက်လေပြီးသော အမျိုးသမီး ဖြစ်သည့် အားလျော်စွာ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားနေသည့် တခဏ အတွင်းမှာပင် သတိပဋ္ဌာန်တရားကို ရှုမှတ် ပွားများလေ၏ဟု ဆိုလိုရင်းဖြစ်ပါသည်။ ရှုမှတ်ပွားများလိုက်သဖြင့် ငိုကြွေးရခြင်း (ပရိဒေဝ)ကို လွန်မြောက်ပြီး သောတာပန်အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းအကျိုးကို ရရှိသွားလေ၏။

ပဋာစာရီသည် သောတာပန်ဖြစ်ပြီးသောအခါ မြတ်စွာဘုရားထံ၌(ဘိက္ခုနီ)ရဟန်းမိန်းမပြုလိုကြောင်း လျှောက်ထားတောင်းပန်လေ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည်(ဘိက္ခုနီ)ရဟန်းမိန်းမတို့ထံသို့ စေလွှတ်၍(ဘိက္ခုနီ)ရဟန်းမိန်းမ ပြုစေ၏။ ထင်ရှားသော အကျင့်ရှိသောကြောင့် ပဋာစာရီ ဟူ၍ ခေါ်တွင် ထင်ရှားလေ၏။

ပဋာစာရီ ရဟန်းမိန်းမသည် တနေ့သောအခါ ရေဖြင့် ခြေကို ဆေးသည်ရှိသော် ပထမ လောင်း၍ ဆေးအပ်သော ရေသည်အနည်းငယ်သောအရပ်သို့စီးသွား၍ရပ်သွား၏။ ဒုတိယ အကြိမ် လောင်း၍ ဆေးအပ်သောရေသည် ပထမ အကြိမ် လောင်း၍ဆေးအပ်သောရေထက် ဝေးသောအရပ်သို့ရောက်၍ ရပ်သွား၏။ တတိယအကြိမ် ခြေကိုလောင်း၍ ဆေးအပ်သော ရေသည် ဒုတိယအကြိမ် လောင်း၍ဆေးအပ်သော ရေထက် ဝေးသောအရပ်သို့ရောက်၍ ရပ်သွား၏။

ဤသို့ ခြေကို လောင်း၍ ဆေးအပ်သော ရေတို့သည် တကြိမ်ထက် တကြိမ် ဝေးရာ ဝေးရာ အရပ်သို့ ရောက်ကာ

ရောက်ကာ ကုန်ပျောက်သွားတာကို အာရုံယူ၍ မိမိ ပထမ လောင်းဆေးအပ်သော ရေကဲ့သို့ သတ္တဝါတို့သည် ပထမ အရွယ်၌လည်း ကွယ်လွန် သေဆုံးကြကုန်၏။ နှစ်ကြိမ်မြောက် လောင်းဆေးအပ်သော ရေကဲ့သို့ အလယ် အလတ် (မဇ္ဈိမ) အရွယ်၌လည်း သတ္တဝါတို့သည် ကွယ်လွန် သေဆုံးကြကုန်၏။ သုံးကြိမ်မြောက် လောင်းဆေးအပ်သော ရေကဲ့သို့ နောက်ဆုံး (ပစ္ဆိမ)အရွယ်၌လည်း သတ္တဝါတို့သည် ကွယ်လွန် သေဆုံး ကြကုန်၏ဟူ၍ ဆင်ခြင် နှလုံးသွင်းမိလေ၏။

မြတ်စွာဘုရားသည်ပဋာစာရီရဟန်းမိန်းမ၏အကြံအစည်တို့ကို အဘိညာဉ် ဉာဏ်ထူးဖြင့် သိတော်မူ၍ 'ချစ်သမီး ပဋာစာရီ သင်-ကြံစည်တဲ့အတိုင်း မှန်ပေ၏' ဟူ၍ မိန့်ကြားတော်မူပြီးလျှင် အဖြစ်အပျက်ကိုသိသော ဥဒယဗ္ဗယ ဉာဏ်နှင့် သက်ဆိုင်သော ဂါထာတပုဒ်ကို ဟောကြားတော်မူလိုက်သည်မှာ—

"ယော စ ဝဿသတံ ဇီဝေ၊ အပဿံ ဥဒယဗ္ဗယံ။
ဧကာဟံ ဇီဝိတံ သေယျော၊ ပဿတော ဥဒယဗ္ဗယံ။"

ဟူ၍ ဖြစ်ပါသည်။

ယော စ၊ အကြင်သူသည်ကား။ ဥဒယဗ္ဗယံ၊ ခန္ဓာငါးပါး တို့၏ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းကို။ အပဿံ-အပဿန္တော၊ မမြင်ပဲ။ ဝဿသတံ၊ အနှစ်တရာကာလပတ်လုံး။ ဇီဝေ၊ အသက်ရှည် ငြားအံ့။ တတော၊ ထိုအဖြစ်အပျက်မသိသောသူ အနှစ်တရာ အသက်ရှည်ခြင်းထက်။ ဥဒဗ္ဗယံ၊ ခန္ဓာငါးပါးတို့၏ ဖြစ်ခြင်း

ပျက်ခြင်းကို။ ပဿတော၊ မြင်သောသူ၏။ ဧကာဟံ၊ တရက်မျှ။ ဝါ—တခဏမျှပင်။ ဇီဝိတံ၊ အသက်ရှည်ခြင်းသည်။ သေယျော၊ မြတ်၏။

အပဿံ ဥဒယဗ္ဗယံ— ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ် တရားတို့၏ အဖြစ်အပျက်ကို မမြင်ပါပဲ၊

ယော စ ဝဿသတံ ဇီဝေ—အကြင် သူသည် အနှစ် တရာ အသက်ရှည်နေငြားအံ့ မမြတ်သည် သာတည်း၊

ပဿတော ဥဒယဗ္ဗယံ— ထိုသူထက် ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ် တရားတို့၏ အဖြစ်အပျက်ကိုမြင်သိ သောသူ၏၊

ဧကာဟံ ဇီဝိတံ သေယျော — တရက်မျှ အသက်ရှည်ခြင်း သည် မြတ်လှပေ၏။

ဟု ဟောကြားတော်မူသည်၏ အဆုံး၌ ပဋာစာရီ(ဘိက္ခုနီ) ရဟန်း မိန်းမသည် ငိုကြွေးခြင်း(ပရိဒေဝ)ကို အပြီးတိုင် လွန်မြောက်သော ရဟန္တာမအဖြစ်သို့ရောက်ခြင်း အကျိုးကို ရရှိသွားလေ၏။

ဟောကြားတော်မူရင်းအဓိပ္ပာယ်မှာ အကြင်သူတယောက် သည် ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်တရားတို့၏ အဖြစ်အပျက်ကို မမြင် ပါပဲ အနှစ်တရာပတ်လုံး အသက်ရှင်နေရာ၏။ ထိုသူ၏အသက် ရှင်နေခြင်းသည် မမြတ်သည်သာတည်း။

အကြင်သူတယောက်သည် ခန္ဓာ ငါးပါး ရုပ်နာမ် တရားတို့၏ အဖြစ်အပျက်ကိုမြင်၏။ ထိုသူ၏ တရက် တခဏမျှပင် အသက်ရှင်နေခြင်းသည် မြတ်ပေ၏ဟု ဆိုလိုပါသည်။

ခဆောင်ပုဒ်။ ။ ဖြစ်ပျက်မမြင်၊ သက်ရာပင်၊ ရှည်လျှင်မမြတ်ပြီ။ ဖြစ်ပျက်မြင်က၊ တရက်မျှ၊ မြတ်လှလေတော့သည်။

ကိုယ်ဆင်းရဲ ချုပ်ငြိမ်း လွန်မြောက်ခြင်းအကျိုး

အခါတပါး၌ ရဟန်းတော်(၃၀)တို့သည် မြတ်စွာဘုရားထံမှ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားတောင်းယူ၍ တောကျောင်း၌ဝါဆိုကာ အချင်းချင်း တိုင်ပင် ပြောဆိုထားကြကုန်၏။ ‘ငါ့ရှင်တို့— ညဥ့်သုံးယံပတ်လုံး တရား အားထုတ်ကြရမည်။ တပါးသည် တပါးထံ သွားလာ ကူးသန်းခြင်း မလုပ်ရ’ဟု အချင်းချင်း တိုင်ပင်ပြောဆိုထားကြ၍ တရား အားထုတ်နေကြကုန်၏။

သန်းခေါင်ကျော် မိုးလင်းဘက် အချိန်၌ ရဟန်းတော်တို့ ငိုက်မျဉ်း ငြိမ်သက်ကုန်စဉ် ကျား တကောင်သည် နေ့စဉ် ရဟန်းတော် တပါးတပါးကို ဖမ်းယူ ကိုက်ချီ သွားလေ၏။ ရဟန်းတော် တပါးပါးကမျှ ‘တပည့်တော်ကို ကျားလာဆွဲနေသည်, ကိုက်နေသည်’ဟူ၍ မအော်ခဲ့ကြသဖြင့် မထေရ်ကြီး ရဟန်းတော်များ မသိကြရခြင်းဖြစ်ပေသည်။

ဤကဲ့သို့ ရဟန်း(၁၀)ပါးခန့် ကျားစားခဲ့ပြီးသည် ရှိသော် ဥပုသ်နေ့ တနေ့၌ ဥပုသ်ပြုရာ ရဟန်း အစည်း အဝေးတွင်

မထေရ်ကြီးများက 'ငါ့ ရှင်တို့ ရဟန်းတော်များ နည်းပါး သွားပါသည်။ အဘယ်သို့ကြသွားကြပါသနည်း' ဟု မေးတော်မူ၍ ကျားဆွဲ ကျားစားတဲ့အကြောင်း လျှောက်ထားကြသဖြင့် သိတော်မူကြသော အခါမှာ ဤ ညဉ့်ကစ၍ ကျားလာဆွဲ၊ ကျားလာကိုက်လျှင် ကျားဆွဲခံရသော ရဟန်းတော်က ကျား လာကိုက်ပါပြီ၊ ကျားလာဆွဲပါပြီဟု အော်ရမည်ဟူ၍ ပြောဆို တိုင်ပင်ထားကြကုန်၏။

ထိုသို့ ပြောဆို တိုင်ပင်ထားကြပြီးသည့်နောက် ညဉ့်အခါ တရား အားထုတ်နေကြရာ သန်းခေါင်ကျော် မိုးလင်းဘက် အချိန်၌ ရဟန်းငယ်တပါးကို ကျားသည် ရှေးညများကနည်း အတိုင်း လာကိုက်ဆွဲလေ၏။ ထိုရဟန်းငယ်က 'အရှင်ဘုရားတို့– ကျားပါဘုရား၊ ကျားလာကိုက်ပါပြီဘုရား' ဟု ဆို၍ အော် လေ၏။

တရားအားထုတ်နေကြသော အခြား ရဟန်းတော်တို့သည် တုတ်၊ တောင်ဝှေးတို့ကို လည်းကောင်း၊ မီးရှူး မီးတုတ်တို့ကို လည်းကောင်း ဆွဲကိုင်၍ လွှတ်စေရအောင် အစဉ်နောက်က လိုက်ကြကုန်၏။ ကျားသည် ရဟန်းတော်တို့ မလိုက်နိုင်သော ချောက်ကမ်းပါးပြတ်သို့သက်ဆင်း၍ တဘက်သောတောင်ကုန်း ပေါ်သို့ ချီတက်ပြီးလျှင် ထိုရဟန်းငယ်ကို ခြေမ က စ၍ကိုက်စား လေ၏။

ကျားနောက်မှလိုက်ကြသောရဟန်းတော်တို့က ကျားကိုက် ခံရသော ရဟန်းငယ်ကို 'အို–တရား အားထုတ်ဖက်ဖြစ်သော

သူတော်ကောင်း၊ အကျွန်ုပ်တို့၏ ပြုဖွယ်ကိစ္စ မရှိတော့ပြီ။ အကျွန်ုပ်တို့ကယ်တင်နိုင်သော အစွမ်းသတ္တိမရှိတော့ပါ။ အစွမ်းသတ္တိကုန်ပါပြီ။ ဤလိုအခါမျိုးမှာ 'ရဟန်းတော်တို့၏သတ္တိထူးဂုဏ်ထူးကိုဖော်ပြရမည့်အခါမျိုးပင် ဖြစ်ပေသည်' ဟုသတိပဋ္ဌာန်ဝိပဿနာတရားကို အစွမ်းကုန် ရှုမှတ်ဖို့ရာ သတိပေးစကားမှာကြား ပြောဆိုလိုက်ကြလေကုန်၏။

ထို ရဟန်းငယ်သည် ကျားစားနေခိုက် လဲလျောင်းနေယင်းပင် ကျားကိုက်စားသောဝေဒနာကို ရှုမှတ်သောအားဖြင့်ခွါ၍ ဝိပဿနာဉာဏ်စဉ်တွေ အဆင့်ဆင့်တိုးပွားအောင် အစွမ်းကုန် ကြိုးစား အားထုတ်လေ၏။ ခြေမျက်စိတိုင်အောင် ကျားစား၍ ရောက်လာသောအခါ သောတာပန် ဖြစ်သွားလေ၏။ ဒူးဆစ် တိုင်အောင် ကျားစား၍ ရောက်လာသော အခါ သကဒါဂါမ် ဖြစ်သွားလေ၏။ ချက်တိုင်အောင် ကျားစား၍ ရောက်လာသော အခါ အနာဂါမ် ဖြစ်သွားလေ၏၊ ရင်ဝ (ဟာဒယရုပ်)တိုင်အောင် ကျား မစားသေးမီ(ပဋိသမ္ဘိဒါ)နှင့်တကွ ရဟန္တာအဖြစ်သို့ရောက်၍ ကိုယ်ဆင်းရဲတို့ လုံးဝချုပ်ငြိမ်းခြင်းအကျိုးကို ရရှိတော်မူသွားလေ၏။

ဤဝတ္ထု၌ နည်းယူဖွယ်, သတိထားဖွယ် ကောင်းသည်မှာ ဤလို ကျားကိုက်တဲ့ ဝေဒနာမျိုး မခံရကြ ငြားသော်လည်း ဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်မဆို သေခါနီး၌ သေလောက်တဲ့ ရောဂါဝေဒနာနဲ့တော့ မုချ တွေ့ရမှာချည်းဖြစ်ကြပေသည်။ ထိုဝေဒနာတို့ကို

ခွါနိုင်ဖို့ရာ, ဉာဏ်စဉ်တွေ အဆင့်ဆင့်တက်အောင် ရှုမှတ်နိုင်ဖို့ရာမှာ ယခုကျန်းမာနေစဉ်ကပင် ကြိုတင်၍ သမာဓိဉာဏ်တွေ ရင့်ကျက် အားကောင်းနေအောင် ကြိုးစား၍ သတိပဋ္ဌာန်ဝိပဿနာတရား ရှုမှတ်ပွားများထားဖို့ အထူးပင် လိုအပ်နေကြပါသည်။

လူတို့သည် သေရမည့်ရောဂါဝေဒနာများ ကျရောက်စွဲကပ်လာသောအခါ မိမိသည် ‘ဤ ရောဂါဝေဒနာမှ မလွန်မြောက်နိုင်တော့’ ဟုသိလာတတ်ကြပေသည်။ ဤလိုအခါမျိုးမှာသမာဓိဉာဏ်ရင့်ကျက်အားရှိသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အစွမ်းကုန်ကြိုးစားအားထုတ်လိုက်ပါလျှင် တရားထူးတရားမြတ်များကို သေခါနီးအခါ၌ပင် ရသွားတတ်ကြပေသည်။ ကျမ်းဂန်များ၌လည်း သေခါနီးအခါမှာပင် တရားထူးတရားမြတ်များ ရသွားကြပုံကို အများအပြား ဖော်ပြထားလျက် ရှိကြပါသည်။

ရောဂါဝေဒနာ ပျောက်ကင်းရခြင်း အကျိုး

သတိပဋ္ဌာန်ဝိပဿနာတရား အားထုတ်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ရောဂါဝေဒနာ ပျောက်ကင်းခြင်း အကျိုးကိုလည်း ရရှိနိုင်ကြပါသည်။ သတိပဋ္ဌာန် ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ခြင်းကြောင့် ရောဂါဝေဒနာ ပျောက်ကင်းကြတာကို ထင်ရှားစွာ တွေ့သိရသော ယောဂီများမှာ ဒေါ်နုနုရွှေ၊ ဒေါ်မမလေး၊ ဒေါ်တင်မေတို့ ဖြစ်ကြပါသည်။

ဒေါ်နုနုရွှေ ရောဂါ ပျောက်ကင်းပုံ

ဒေါ်နုနုရွှေသည် လေဖြတ်သလိုဖြစ်ပြီး လက်တဘက်ကပ်သွား၍ အင်္ဂလိပ်ဆေးဆရာ၊ မြန်မာဆေးဆရာတို့ဖြင့် ကုသခဲ့ရာ အတော် အတန် သက်သာရာ ရခဲ့သော်လည်း အပြည့်အစုံ ကောင်းမွန်ခြင်း မရှိသော လက်မောင်း ရောဂါ ရှိသူတဦး ဖြစ်ပါသည်။

ဒေါ်နုနုရွှေသည် ၁၃၄၂-ခုနှစ် ကဆုန်ကဆန်း ၁၃-ရက်၊ (၆-၄-၈၀)နေ့မှစ၍ ရှစ်မိုင် သဒ္ဓမ္မရံသီရိပ်သာ၌ ဝိပဿနာ တရားလာ၍အားထုတ်ပါသည်။ တရားအားထုတ်၍(၁၀)ရက်ခန့် ရသောအခါ တရား ထိုင်မှတ်နေရာတွင် လက်မောင်း အောင့်လဲ အောင့်ပါသည်၊ လက်မောင်းက အကြောများကို ဆွဲလည်း ဆွဲပါသည်သည် ဘုရားဟု တရား အစစ်ခံရာတွင် လျှောက်ထားပါသည်။

ဒေါ်နုနုရွှေမှာ ပင်ကိုယ်က ရောဂါရှိတာကို ဘုန်းကြီး မသိပါသော်လည်း လက်မောင်း အောင့်တာ ဆွဲတာကိုပင် စူးစူးစိုက်စိုက်ရှုမှတ်ပါ။ တရားသဘောအရ ရောဂါဝေဒနာ အရင်က ရှိခဲ့ဘူးတာတောင် ပျောက်ကင်းသွားတတ်ပါသည်ဟု ညွှန်ကြားပြောပြရာ ဒေါ်နုနုရွှေက သူ့မှာ လက်မောင်း လေဖြတ်တဲ့ရောဂါ ရှိခဲ့ဘူး၍မြန်မာ ဆေးဆရာ၊အင်္ဂလိပ်ဆေးဆရာ တို့ဖြင့် ကုသခဲ့ပါသော်လည်း ရှင်းရှင်းတော့ မပျောက်ကင်းတဲ့ အကြောင်း လျှောက်ထားပါသည်။

ဒေါ်နုနုရွှေသည် လက်မောင်း အောင့်တာ, ဆွဲတာတို့ကို စူးစူးစိုက်စိုက် ရှုမှတ်သောအခါ လက်မောင်းကို ခါတ်ရောင် ခြည်အားဖြင့် နှိပ်ပေးသလို၊ လက်မောင်း အကြောများကို တခုခုဖြင့် ဆွဲပေးနေသလို ရှုမှတ်ရာတွင် တွေ့သိရပါသည်ဟု လျှောက်ထားပါသည်။

ဒေါ်နုနုရွှေသည် ကျန်းမာရေးအပြည့်အစုံပင်မကောင်းပါ သော်လည်း ဉာဏ်စဉ်တရားနာရသည်အထိ ကြိုးစားအားထုတ် ခဲ့ပေသည်။ ဉာဏ်စဉ် တရားနာရတော့မည့် ရက်အနည်းငယ် အတွင်းမှာပင် ဒေါ်နုနုရွှေ၏ လက်ကပ်နေသောရောဂါ လုံးဝ ပျောက်ကင်း သွားတဲ့ အကြောင်း လျှောက်ထားပါသဖြင့် (ဝိပဿနာတရားအားထုတ်ခြင်းကြောင့်) ရောဂါပျောက်ကင်း သောအကျိုးကို သိရပါသည်။

ဒေါ်မမလေး ရောဂါ ပျောက်ကင်းပုံ

ဒေါ်မမလေးသည် ကျောရိုး အဆစ်ရောဂါ ရှိသူတဦး ဖြစ်ပါသည်။ဒေါ်မမလေးသည် ကျောရိုးအဆစ်နာကျင်သော ရောဂါကြောင့်(၁၅)မိနစ်ခန့်သာ ငြိမ်သက်စွာထိုင်၍ နေနိုင် ပေသည်။(၁၅)မိနစ်က ကျော်လွန်သွားသောအခါ တုံးလုံးလှဲ အိပ်ကာ အနားယူရပါသည်။ ထို့နောက်မှ တဖန် ပြန်ထိုင် နိုင်ပါသည်။

ဒေါ်မမလေးသည် ၁၃၄၂-ခုနှစ်၊ နယုန်လဆန်း ၁၀-ရက် (၂၃-၅-၈၀)နေ့မှစ၍ ရှစ်မိုင် သဒ္ဓမ္မရံသီရိပ်သာ၌ ဝိပဿနာ

တရားလာ၍ အားထုတ်ပါသည်။ (၁၅)ရက်ခန့် ဝိပဿနာ တရား အားထုတ်ပြီးသောအခါ ကျောရိုး အဆစ်ရောဂါ သက်သာပြီး ၁-နာရီမှ ၂-နာရီအထိ တရားထိုင်မှတ်နိုင်ကြောင်း လျှောက်ထားသဖြင့်(ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ခြင်းကြောင့်) ရောဂါ ပျောက်ကင်းသောအကျိုးကို သိရပါသည်။

ဒေါ်တင်မေ ရောဂါ ပျောက်ကင်းပုံ

ဒေါ်တင်မေသည်ကြမ်းပြင်ပေါ်မှာ ထိုင်ချပြီး၍ပြန်ထသော အခါ တခုခုကို ဆွဲကိုင်၍ ထ,ရသော ဒူးနာရောဂါရှိသူတဦး ဖြစ်ပါသည်။ ဒေါ်တင်မေသည် ဒူးနာရောဂါကို အင်္ဂလိပ်ဆေး၊ မြန်မာဆေးတို့ဖြင့် ကုသ ပါသော်လည်း ပျောက်ကင်းခြင်း မရှိ။ သက်သာရုံမျှသာ ရှိခဲ့ပေသည်။

ဒေါ်တင်မေသည် ၁၃၃၉-ခုနှစ်၌ ကျေးဇူးရှင် မဟာစည် ဆရာတော်ဘုရားကြီးသီတင်းသုံးတော်မူရာ ရန်ကုန်မြို့မဟာစည် သာသနာ့ရိပ်သာ၌ ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ ဆရာတော် ဦးသံဝရထံ၌ ဝိပဿနာတရား လာ၍ အားထုတ်ပါသည်။ ဒေါ်တင်မေ တရား လာအားထုတ်စဉ်အခါက ဘုန်းကြီးလဲ ကျေးဇူးရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး သီတင်းသုံးတော်မူရာ မဟာ စည်သာသနာ့ ရိပ်သာမှာပင် နေထိုင်လျက်ရှိပါသည်။

ဒေါ်တင်မေသည် ဝိပဿနာတရားအားထုတ်၍ တလခန့် ရက်ရပြီးသောအခါ ဘုန်းကြီးနေသော ကျောင်းသို့ လာ၍ ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ခိုက်မှာ တွေ့ကြုံရတဲ့ တရားသဘော

များနှင့် အားထုတ်ရတာ စိတ်ချမ်းသာတဲ့အကြောင်း အကျိုး များတဲ့ အကြောင်းတို့ကို လျှောက်ထားပါသည်။

လျှောက်ထားပြီး၍ အမျိုးသမီးယောဂီဆောင်သို့ ပြန်ပို့ဖို့ မတ်တတ် ရပ်လိုက်သောအခါ ဒူးနာရောဂါမရှိသူ လူကောင်း ပကတိလို ထရပ်နိုင်တာကို မြင်ရ၍ 'ဒါယိကာမကြီး ဒူးမနာ တော့ဘူးလား' ဟု မေးလိုက်ရာ တရားအားထုတ်၍ အရက် (၃၀)လောက်မှစပြီး ဒူးနာရောဂါ ပျောက်ကင်းသွားပါသည် ဟူ၍ လျှောက်ထားပါသည်။

တရားအားထုတ်၍ အရက်(၃၀)လောက် ရသောအခါ၌ တရားထိုင်မှတ်နေစဉ်အခါတွင် ဒူးက အလွန်ပြင်းပြင်းထန်ထန် နာလာပါသည်။ အသက်ပင်သေချင်သေပါစေတော့၊ ဒူးနာတဲ့ အတွက်ကြောင့် တရားအမှတ်အပျက်မခံတော့ဘူး။ ထိုင်တာကို မပြင်တော့ဘူးဟူ၍ နှလုံးသွင်း၍စိတ်ကိုတင်းကာ ဒူးနာတာကို စူးစူးစိုက်စိုက် ဆက်ကာဆက်ကာ ရှုမှတ်လိုက်ရာ တရားထိုင်တဲ့ အချိန်ပြည့်၍ ထလိုက်သောအခါ ဒူးနာရောဂါ မရှိတော့ပါပဲ ပျောက်ကင်း သွားပါသည်ဟု လျှောက်ထား ပါသဖြင့် (ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ခြင်းကြောင့်)ရောဂါပျောက်ကင်း သောအကျိုးကို သိရပါသည်။

(၃) ဝိပဿနာရှုရမည့် အချိန်ကာလ

အချိန်ကာလသည် လွန်ခဲ့ပြီးသော အတိတ်အချိန်ကာလ၊ လာလတ့်သော အနာဂတ်အချိန်ကာလ၊ ယခုဖြစ်ဆဲ ပစ္စုပ္ပန်

အချိန်ကာလဟူ၍ သုံးမျိုး ရှိပေသည်။ ထို သုံးမျိုးတို့တွင် လွန်ခဲ့ပြီးသော, ကုန်ခဲ့ပြီးသော အတိတ်အချိန်ကာလ၌ ဖြစ်ခဲ့ဘူးသော ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်တရားတို့သည် ကုန်ခဲ့ပြီးဖြစ်၍ မရှိကြတော့သည် သာတည်း။ မရှိသော တရားတို့ကို ဝိပဿနာရှု၍မရ။ ရှုသော်လည်း ဝိပဿနာမဖြစ်။ တွေးဆမှု, ကြံစည်စိတ်ကူးမှုတို့သာ ဖြစ်ကြ၏။ တွေးဆမှု, ကြံစည် စိတ်ကူးမှုတို့၌ များသောအားဖြင့် တဏှာဒိဋ္ဌိတို့သာ ဖြစ်ကြ၏။ သို့ဖြစ်သောကြောင့် လွန်ခဲ့ပြီးသော အတိတ်အချိန်ကာလ၌ ဖြစ်ခဲ့ပြီးသော တရားတို့ကို မှန်းဆ၍ ဝိပဿနာရှုလို့ မရခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

လာလတ္တံ့သော အနာဂတ် အချိန်ကာလ၌ ဖြစ်လတ္တံ့သော ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ် တရားတို့သည် မရောက်သေး၍ မရှိကြသဖြင့် ဝိပဿနာရှုလို့မရ။ မရောက်သေး၍ မရှိသေးသော ရုပ်နာမ်တရားတို့ကိုမှန်းဆ၍ ဝိပဿနာရှုသော်လည်း ဝိပဿနာမဖြစ်။ တွေးဆမှု, ကြံစည်စိတ်ကူးမှုတို့သာဖြစ်ကြ၏။ တွေးဆမှု ကြံစည် စိတ်ကူးမှုတို့၌ များသောအားဖြင့် တဏှာဒိဋ္ဌိတို့သာ ဖြစ်ကြ၏။ သို့ဖြစ်သောကြောင့် မရောက်သေးသော အနာဂတ် အချိန်ကာလ၌ ဖြစ်လတ္တံ့သောတရားတို့ကို မှန်းဆ၍ ဝိပဿနာ ရှုလို့မရခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။

ယခုဖြစ်ဆဲ ပစ္စုပ္ပန်ကာလ၌ ပေါ်ရာပေါ်ရာ ရုပ်နာမ်တို့ကိုသာ ပေါ်ခိုက်ပေါ်ခိုက်မှာစေ့စေ့စပ်စပ် မလစ်လပ်ရအောင် ရှုမှတ်ရပါသည်။ ဤကဲ့သို့ ပစ္စုပ္ပန်တည့်တည့် ရှုမှတ်မှသာ ရုပ်တရား နာမ်တရားတို့၏ သဘာဝလက္ခဏာနှင့် ဖြစ်ခြင်း၊

ပျက်ခြင်းလက္ခဏာတို့ကို သိနိုင်ကြပေမည်။ သို့ဖြစ်သောကြောင့် ပစ္စုပ္ပန်ကာလ၌သာ ဝိပဿနာ ရှုရပါသည်။

ဤကဲ့သို့ အတိတ်ကာလနှင့်အနာဂတ်ကာလတို့၌ ဖြစ်သော တရားတို့ကို ဝိပဿနာမရှုရ, ပစ္စုပ္ပန်ကာလ၌ဖြစ်သော တရားတို့ကိုသာ ဝိပဿနာ ရှုရမည်ကို ဥပရိပဏ္ဏာသ—ဘဒ္ဒေကရတ္တ သုတ္တန်(၂၂၆)၌ ဟောကြားတော်မူခဲ့သည်မှာ—

"အတီတံ နာ န္ဝာဂမေယျ၊ နပ္ပဋိကင်္ခေ အနာဂတံ။
ယဒတီတံ ပဟီနံ တံ၊ အပ္ပတ္တဉ္စ အနာဂတံ။
ပစ္စုပ္ပန္နဉ္စ ယံ ဓမ္မံ၊ တတ္ထ တတ္ထ ဝိပဿတိ။
အသံဟိရံ အသံကုပ္ပံ၊ တံ ဝိဒ္ဓါ မနုဗြူဟယေ"

ဟူ၍ ဟောကြားခဲ့ပါသည်။

ယဒတီတံ ပဟီနံတံ — အတိတ်ဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါးသည် ချုပ်ပျောက်ခဲ့လေပြီ၊

အတီတံ နာ န္ဝာဂမေယျ— ထို့ကြောင့် အတိတ် ခန္ဓာငါးပါးကို တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်ပြန်၍ မစဉ်းစားနေရာ၊

အပ္ပတ္တဉ္စ အနာဂတံ — အနာဂတ် ခန္ဓာ ငါးပါးသည်လည်း မရောက်လာ,မဖြစ်လာသေး၊

နပ္ပဋိကင်္ခေ အနာဂတံ — ထို့ကြောင့် အနာဂတ် ခန္ဓာငါးပါးကို တဏှာ ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် မမျှော်လင့်, မတောင်းတရာ၊

ပစ္စုပ္ပန္နဉ္စ ယံ ဓမ္မံ — ပစ္စုပ္ပန် ခန္ဓာငါးပါးကိုလဲ၊
တတ္ထ တတ္ထ ဝိပဿတိ — ထိုထိုဖြစ်ဆဲ ခဏခဏ၌သာလျှင် ရှုရ၏၊
အသံဟီရံ အသံကုပ္ပံ — တဏှာဒိဋ္ဌိတို့မဆွဲငင်နိုင်အောင်, တဏှာ ဒိဋ္ဌိကြောင့် မပျက်စီးရအောင်၊
တံ ဝိဒွါ အနုဗြူဟယေ— ပညာရှိသည် ဝိပဿနာဉာဏ်ကို ဖြစ်ပွားစေရာ၏။

ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးက မှတ်မိလွယ်ရအောင် မြတ်စွာဘုရားဟောကြားတော်မူသော ဂါထာပါဠိတော်အတိုင်း ဆောင်ပုဒ်များ စီကုံးထားပါသည်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။"အတိတ်အဟောင်းကိုလဲမပြန်နဲ့၊ အနာဂတ် အသစ်ကိုလဲမကြံနဲ့၊ ဖြစ်ခိုက်ရုပ်နာမ်၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ အမှန် မလွတ်အောင် ရှုမှတ်ပါ"။

ဟူ၍ စီကုံးထားပါသည်။ မိမိတို့ ဝတ်ထားပြီး သုံးစွဲပြီးသော အဝတ် တန်ဆာတို့ကို အဟောင်း ဟူ၍ ခေါ်ဆိုကြရသလို အတိတ်က တွေ့ကြုံခံစားခဲ့ပြီးသော ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ် တရားတို့ကို အဟောင်းလို့ သုံးနှုန်းတော်မူလိုက်ပါသည်။ မိမိတို့ မဝတ်ဆင်ရသေးသော အဝတ် တန်ဆာတို့ကို အသစ်ဟူ၍ ခေါ်ဆိုကြရသလို အနာဂတ်ဖြစ်၍ မရောက်လာသေးသော, မတွေ့ကြုံရသေးသော ခန္ဓာငါးပါးရုပ်နာမ်တရားတို့ကို အသစ်ဟု သုံးနှုန်းတော်မူလိုက်ပါသည်။

ဝိပဿနာရှုမှတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မိမိတို့ သန္တာန်၌ ဖြစ်ခိုက်, ပေါ်ခိုက် ရုပ်နာမ်တရားတို့ကို ပစ္စုပ္ပန် တည့်တည့် မလွတ်တမ်း စေ့စေ့စပ်စပ် ရှုမှတ်ရ ပါသည်။ ဝိပဿနာ ရှုမှတ်ရာ၌ ပစ္စုပ္ပန်တည့်ဖို့ရာမှာ အရေးကြီးဆုံးအချက် တခုပင် ဖြစ်ပေသည်။

ပစ္စုပ္ပန် သုံးမျိုး

ပစ္စုပ္ပန်ကာလ၌ ဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်တရားတို့ကို ဝိပဿနာရှုရမည်ဟု ဆိုရာ၌ ပစ္စုပ္ပန်ကာလသည်--

၁။ အဒ္ဓ ပစ္စုပ္ပန်ကာလ၊
၂။ သန္တတိ ပစ္စုပ္ပန်ကာလ၊
၃။ ခဏ ပစ္စုပ္ပန်ကာလ ဟူ၍ သုံးမျိုးရှိ၏။

ထိုသုံးမျိုးတို့တွင်

၁။ ပဋိသန္ဓေအခါ လူဖြစ်လာသည်မှစ၍ ကွယ်လွန်စုတေသွားသည်အထိ ဘဝ တခုလုံး၏ အချိန်ကာလသည် အဒ္ဓ ပစ္စုပ္ပန်ကာလ မည်၏။

၂။ ဝမ်းဗိုက်၏ ဖောင်းစမှ ဖောင်းဆုံးတိုင်အောင် ခြေလှမ်း၏လှမ်းစမှ လှမ်းဆုံးတိုင်အောင်, လက်စသည်တို့၏ ကွေးစမှ ကွေးဆုံးတိုင်အောင် စသည်ဖြင့် အမူအရာတခု၏ အစမှအဆုံး တိုင်အောင်, အချိန်ကာလသည် သန္တတိ ပစ္စုပ္ပန် ကာလ မည်၏။

၃။ ရုပ်နာမ်တရားတို့၏ ဖြစ်-တည်-ပျက် (ဥပါဒ်-ဌီ-ဘင်) ဟူသော ခဏအချိန်ကာလသည် ခဏ ပစ္စုပ္ပန်ကာလ မည်၏။

ဤပစ္စုပ္ပန်သုံးမျိုးတို့တွင် တဘဝလုံးဖြင့်ပိုင်းခြားအပ်သော အဒ္ဓ ပစ္စုပ္ပန်ကာလ၌ ဖြစ်သော ရုပ်နာမ်တရားတို့ကို မှန်းဆ၍ ဝိပဿနာ မရှုမှတ်အပ်။ ရှုမှတ်သော်လည်း ဝိပဿနာစစ်စစ် မဖြစ်၍ အချိန်ကုန် လူပန်းသာ ဖြစ်ပေမည်။

သန္တတိ ပစ္စုပ္ပန်နှင့် ခဏ ပစ္စုပ္ပန်ကာလတို့၌ ဖြစ်သော ရုပ်နာမ်တရားတို့ကို ဝိပဿနာရှုမှတ်ရမည်။ ထိုသို့ ရှုမှတ်ရာ၌လဲ ဝိပဿနာ ရှုခါစ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် သန္တတိ ပစ္စုပ္ပန်ကာလ်၌ ဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်တရားတို့ကိုသာ မပြတ် မလပ် စေ့စေ့ စပ်စပ် ရှုမှတ်အပ်၏။ ဉာဏ်စဉ် အဆင့်ဆင့် တက်၍ လျှင်မြန်စွာ အဖြစ်အပျက်ကို သိသော ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်အရင့် ပိုင်းသို့ ရောက်လာသောအခါ ခဏ ပစ္စုပ္ပန်ကာလ၌ဖြစ်သော ရုပ်တရား, နမ်တရားတို့ကို ရှုမှတ်ခြင်းကိစ္စလဲ ပြီးစီးသွားပါ သည်။ ခဏ ပစ္စုပ္ပန်ကာလ၌ဖြစ်သော ရုပ်တရား, နာမ်တရား တို့ကို ရှုမှတ်ရာသို့ ရောက်ပါသည်။

အညွှန်း— [ပစ္စုပ္ပန်ကာလ၌ ရှုမှတ်ပုံအကျယ်ကို ကျေးဇူးရှင် မဟာ စည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး ရေးသားအပ်သော ဝိပဿနာ ရှုနည်းကျမ်း ပထမတွဲ (၂၃၅)၊ ဒုတိယတွဲ (၁၀၆-၇) ကြည့်ရှုပါလေ။]

(၄) ဝိပဿနာရှုနည်း

ဝိပဿနာရှုနည်းဟူသည်မှာ—

၁။ ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန်၊
၂။ ဝေဒနာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန်၊
၃။ စိတ္တာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန်၊
၄။ ဓမ္မာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန်—

တည်းဟူသောသတိပဋ္ဌာန်တရားလေးပါးတို့ဖြင့် ရှုပုံရှုနည်းပင် ဖြစ်ပါသည်။

ဤ သတိပဋ္ဌာန်တရား လေးပါးတို့ဖြင့် ရှုပုံ ရှုနည်းကိုလဲ ကျေးဇူးရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး ညွှန်ကြား ပြသတော်မူသော နည်းသည် ကာယာနုပဿနာချည်း သက်သက်၊ ဝေဒနာနုပဿနာချည်း သက်သက်၊ စိတ္တာနုပဿနာချည်း သက်သက်၊ဓမ္မာနုပဿနာချည်းသက်သက် တခုစီတခုစီ ခွဲခြား၍ ပွားများနေရမည်ဟု မဆိုလိုပါ။ ဝိပဿနာရှုခါစဌ် ထင်ရှားသော ကာယာနုပဿနာ တခုကို လိုရင်း (အဓိက) ထား၍ ရှုမှတ်ရပါသည်။ ယင်းကဲ့သို့ ကာယာနုပဿနာကို လိုရင်း ထား၍ ရှုမှတ်ယင်းဖြင့်ပင် ဝေဒနာနုပဿနာ၊ စိတ္တာနုပဿနာ၊ ဓမ္မာနုပဿနာတို့ကိုလဲ ပေါ်ရာ ပေါ်ရာ ပေါ်ခိုက် ပေါ်ခိုက်၌ ရှုမှတ်ခြင်းအားဖြင့် သတိပဋ္ဌာန်တရား လေးပါးလုံး ပါဝင်သွားသော နည်းပင် ဖြစ်ပါသည်။

ဤကဲ့သို့ သတိပဋ္ဌာန်တရားတခုကို လိုရင်း(အဓိက)ထား၍ လေးပါးလုံး ပါဝင်အောင်ရှုသောနည်းသည် လိုရင်း(အဓိက)

ထား၍ ရှုမှတ်မြဲအာရုံ မထင်မရှား ဖြစ်လာသော အခါ၌ လည်းကောင်း၊ လိုရင်း(အဓိက)ထား၍ ရှုမှတ်မြဲအာရုံထက် ပိုမိုထင်ရှားသော အာရုံတခုခု ပေါ်လာရာ၌လည်းကောင်း၊ စိတ်ပျံ့လွင့်သောအခါ၌လည်းကောင်း မှတ်စရာ အာရုံတို့ကို ရှာဖွေကြံစည်နေရခြင်း မရှိပါပဲ ပေါ်ရာ ထင်ရှားရာ အာရုံ တခုခုကို ဆက်လက်၍ ရှုမှတ်သွားရခြင်းဖြင့်ရှုမှတ်မှု အစဉ်များ မပြတ်မလပ် ဆက်စပ်သွားသောကြောင့် သမာဓိ-ဉာဏ်များ လျင်မြန်စွာ ဖြစ်လာနိုင်ခြင်း၊ သမာဓိ-ဉာဏ်များ လျင်မြန်စွာ အားရှိ ရင့်ကျက်လာနိုင်ခြင်း အကျိုးတို့ကိုရနိုင်ပါသည်။

ကာယာနုပဿနာ ရှုမှတ်ပုံ

ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန် ဟူသည်မှာ ကိုယ့်ခန္ဓာကိုယ် အမူအရာ ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်း အဖန်ဖန် သတိကပ်၍ ရှုမှတ်နေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ကိုယ်အမူအရာ၊ဖြစ်တိုင်းမှာ၊ မှန်စွာသိရမည်။ (စည်)

ကိုယ်အမူအရာဖြစ်တိုင်း မှန်စွာသိအောင် ရှုမှတ်ရမည်ဟု ဆိုရာ၌ အကျဉ်းအားဖြင့်—

၁။ တနေရာတည်း ငြိမ်သက်စွာထိုင်၍ မှတ်ရခြင်း၊

၂။ စင်္ကြံ(လမ်း)လျှောက်၍ မှတ်ရခြင်း၊

၃။ ထိုင်ခြင်း၊ထခြင်း၊လျှောင်းခြင်း၊ ကွေးခြင်းဆန့်ခြင်း၊ စသော အသေးစိတ် အမူအရာတို့ကို မှတ်ရခြင်းဟု သုံးနည်း ရှိပါသည်။

၁။ ထိုင်မှတ်ပုံ

တနေရာတည်း ငြိမ်သက်စွာထိုင်၍ မှတ်ရာ၌ ကျေးဇူးရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး ညွှန်ပြတော်မူသော နည်းမှာ ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်တခု၌ တင်ပျဉ်ခွေ (တင်ပလ္လင်ခွေ) ဖြစ်စေ၊ ဒူးတုပ်၍ဖြစ်စေ မိမိတို့ ထိုင်တတ်သလို ကြာကြာ မလှုပ်မရှား ထိုင်နိုင်မည့်ထိုင်ခြင်းမျိုးထိုင်ရပါသည်။ ခါး-ခေါင်း-ခန္ဓာကိုယ် အစိတ်အပိုင်းတို့ကို တည့်တည့်မတ်မတ်ထား၍ ထိုင်ရပါသည်။ မျက်စိကိုမှိတ်ထားရပါသည်။ စိတ်ကို မိမိ၏ဝမ်းဗိုက်မှာတည်ငြိမ် အောင် စူးစိုက်၍ ကပ်ထားရပါသည်။

အသက်ရှူလိုက်သောအခါ ဝမ်းဗိုက် ဖောင်းကြွတက်လာ ခြင်းကို ဖောင်းစမှ ဖောင်းဆုံးတိုင်အောင် မှတ်စိတ် တခြား ဘယ်ကိုမျှ မထွက်သွား မရောက်သွားစေပဲ ဝမ်းဗိုက်အဆင့်ဆင့် ဖောင်းကြွ တက်လာတာကို ''ဖောင်းတယ်''လို့ (စိတ်ထဲက ဆို၍)မှတ်ရပါသည်။ အသက်ပြန်ရှူထုတ်လိုက်၍ ဝမ်းဗိုက်ပိန်ကျ သွားသောအခါ ပိန်စမှ ပိန်ဆုံးတိုင်အောင် အဆင့်ဆင့် ပိန်ကျ သွားတာကို''ပိန်တယ်''လို့(စိတ်ထဲကဆို၍)မှတ်ရပါသည်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။တင်ပလ္လင်ခွေကာ၊ ထိုင်နေပါ၊ ခါးမှာ ဖြောင့် ဖြောင့်ထား။

မလှုပ်ဣန္ဒြေ၊ ငြိမ်ငြိမ်နေ၊ စိတ်တွေမလွင့်ပါး။
မျက်စိ မှိတ်ကာ၊ ခေါင်းတဲ့ပါ၊ ဝမ်းမှာ စိတ်ကိုထား။

ဖောင်းတာပိန်တာ၊ စိတ်စိုက်ကာ၊ မှတ်ပါ ယောဂီများ။

ကျေးဇူးရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး ညွှန်ကြားပြသသော ဝမ်းဗိုက်၏ ဖောင်းမှု ပိန်မှုကို ဝိပဿနာ ရှုသောနည်းသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူသော ဝင်လေ-ထွက်လေ (အာနာပါန)ကို နှာခေါင်းဖျား စသည်တို့၌ ရှုမှတ်ရခြင်း အာနာပါနဒေသနာတော်နှင့် ဆန့်ကျင်သည်။ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားအပ်သော ဒေသနာတော်မှ နည်းတပါး အသစ်တီထွင်၍ ရှုမှတ်သောနည်းဖြစ်သည်ဟု အချို့ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့က အပြစ်တင်လိုဟန် မနှစ်သက်လိုဟန် ရှိကြပါသည်။

ဖောင်း-ပိန်ညွှန်ပြ သင့်မြတ်လှ

အမှန်အားဖြင့် ကျေးဇူးရှင်မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး ညွှန်ပြထားသော ဝမ်းဗိုက်၏ပိန်မှုဖောင်းမှုကို ဝိပဿနာရှုသော နည်းသည် ဝင်လေထွက်လေ အာနာပါန ဒေသနာတော် အခန်းမှ ထုတ်နုတ်၍ ညွှန်ပြသောနည်း မဟုတ်သောကြောင့် အာနာပါနဒေသနာတော်နှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်းလဲ မရှိသည်သာ တည်း။

ဣရိယာပထပိုင်း၌ ဟောကြားတော်မူအပ်သော ''ယထာ ယထာ ဝါပနဿ ကာယော ပဏိဟိတော ဟောတိ၊ တထာ တထာ နံ ပဇာနာတိ''ဟူသောပါဠိတော်မှ ထုတ်နုတ်၍ ညွှန်ပြ

သောနည်းဖြစ်သောကြောင့် ဒေသနာတော်မှ အခြားတပါး အသစ် တီထွင်၍ ညွှန်ကြားပြသသောနည်းလဲ မဟုတ်သော ကြောင့် အပြစ်တင်ဖွယ် မနှစ်သက်ဖွယ်မရှိအပြစ်ကင်း၍နှစ်သက် ဖွယ်သာဖြစ်ပါပေသည်။

ဝါပန၊ သိပုံတနည်းကား။ အဿ၊ ထိုယောဂီ ရဟန်း၏။ ကာယော၊ ရုပ်အပေါင်းကိုယ်သည်။ ယထာ ယထာ၊ အကြင် အကြင်အမူအရာဖြင့်။ ပဏိဟိတော၊ တည်နေသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ နံ၊ ထို ရုပ်အပေါင်း ကိုယ်ကို။ တထာတထာ၊ တည်နေ တိုင်းသော ထိုထို အမူအရာဖြင့်။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏။

တရားရှုမှတ်နေသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ သွား, ရပ်, ထိုင်, လျောင်း ဣရိယာပုထ်ကြီး လေးပါးမှ ကြွင်းကျန်သော ကိုယ်အမူအရာတို့တွင် ဘယ် ကိုယ်အမူအရာမဆို ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်သည် သိရမည်။ ဝါ- သိအောင် ရှုမှတ်ရမည်ဟု ဆိုလို ရင်း ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ဝမ်းဗိုက်၏ ဖောင်းမှု ပိန်မှုကို ရှုမှတ်ရမည်ဟု ကျေးဇူးရှင် မဟာစည် ဆရာတော် ဘုရားကြီး ညွှန်ကြားပြသသော နည်းသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောကြား တော်မူသော ဒေသနာတော်နှင့် ကိုက်ညီသောနည်းပင် ဖြစ် ပါပေသည်။

ထို့အပြင် မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော် မူအပ်သော ဒေသနာတော်တို့နှင့် ကိုက်ညီပုံများမှာ–ဝမ်းဗိုက်၏ ဖောင်းမှု ပိန်မှုသည် တရားကိုယ်အားဖြင့် ဝါယော ဖောဋ္ဌဗ္ဗရုပ် ဖြစ်၍ ခန္ဓဒေသနာတော်တွင် ရူပက္ခန္ဓာ၌ ပါဝင်ပါသည်။ အာယတန

ဒေသနာတော်တွင် ရူပါယတန၌ ပါဝင်ပါသည်။ ဓာတု ဒေသနာတော်တွင် ရူပဓာတ်၌ ပါဝင်ပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ဝမ်းဗိုက်၏ ဖောင်းမှု ပိန်မှုကို ရှုမှတ်ရမည်ဟု ကျေးဇူးရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး ညွှန်ကြားပြသသောနည်းသည် ဒေသနာတော်နှင့် ကိုက်ညီသောနည်းပင် ဖြစ်ပါပေသည်။

ကျမ်း၊ ညွှန်—[ဖောင်း-ပိန် မှတ်သင့်ကြောင်းအကျယ်ကို ကျေးဇူးရှင် မဟာစည် ဆရာတော် ဘုရားကြီး ရေးသားအပ်သော ဝိပဿနာ ရှုနည်းကျမ်း ပထမတွဲ စာမျက်နှာ (၃၅၀) ဒုတိယတွဲ စာမျက်နှာ (၄-၅-၆)တို့၌ ကြည့်ရှုပါလေ။]

ဖောင်းပိန် မှတ်ခြင်း အကျိုးလေးမျိုး

၁။ ဖောင်းတာ ပိန်တာကို မှတ်ခြင်းသည် အသက်ရှူသွင်း ခြင်းကြောင့် ဝမ်းဗိုက်၏ ဖောင်းတက်လာမှု အသက်ပြန်ရှူ ထုတ်ခြင်းကြောင့် ဝမ်းဗိုက်၏ ပိန်မှုတို့သည် ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်းမှာ များသောအားဖြင့် ထင်ရှားသောကြောင့် ရှုမှတ်ရ လွယ်ကူ ခြင်း အကျိုးလဲ ရရှိပါသည်။

၂။ မှတ်စရာ အာရုံကို မရှာကြံနေရပါပဲမပြတ်မလပ်ရှုမှတ် နေရသောကြောင့် သမာဓိ ဖြစ်လွယ်ခြင်း အကျိုးလဲရ ရှိပါ သည်။

၃။ ဖောင်းတာ မှတ်ပြီးယင် ပိန်တာကို ဆက်မှတ်၍ ပိန် တာမှတ်ပြီးလျှင် ဖောင်းတာကို ပြန်မှတ်၍ ပြောင်းလဲကာ

ကြောင့်ကြစိုက်၍ ရှုမှတ်နေရသောကြောင့် သမာဓိ လွန်ကဲခြင်းမရှိ၍ ဝီရိယနှင့် သမာဓိ ညီမျှခြင်းအကျိုးလဲရရှိပါသည်။

၄။ ဝီရိယနှင့် သမာဓိ ညီမျှသောကြောင့် ရုပ်နာမ်ကို ပိုင်းခြားသိခြင်း စသော ဉာဏ်ဖြစ်လွယ်ခြင်း အကျိုးလဲရရှိပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ဖောင်းတာ ပိန်တာကို ကျေးဇူးရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး ညွှန်ကြား ပြသသော နည်းအတိုင်း မှတ်သင့်ပေသည်။

ကျမ်းညွှန်- [အကျယ်ကိုကျေးဇူးရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး ဟောကြားတော်မူအပ်သော သီလဝန္တသုတ္တန် တရားတော် (၄၁၊ ၂) ၌ ကြည့်ရှုပါလေ။]

အမှတ်တိုးပုံ

ဖောင်းတယ် ပိန်တယ်ဟု နှစ်ချက်မှက်နေရာ၌ အမှတ်နှစ်ခုတို့၏ အကြား စိတ်အပြင်ထွက်၍ အမှတ် ကျဲနေပါလျှင် ''ထိုင်တယ်''ဟု အမှတ်တခု ထပ်တိုးပေးရပါသည်။ ခေါင်းမှစ၍ မှတ်စိတ်ကို အောက် ကိုယ်သို့ ခြုံချလျက် မိမိထိုင်နေပုံကို အာရုံပြု၍ ''ထိုင်တယ်''လို့ စိတ်ထဲက ဆို၍ မှတ်ရပါသည်။ အမှတ်အစဉ်အားဖြင့် ''ဖောင်းတယ်'' ''ပိန်တယ်'' ''ထိုင်တယ်''လို့ မှတ်ရပါသည်။

''ဖောင်းတယ်'' ''ပိန်တယ်'' ''ထိုင်တယ်''လို့ သုံးချက်မှတ်သော်လည်း စိတ်အပြင်ထွက်၍ အမှတ်ကျဲသည်ဟု ထင်

လျှင် ''ထိတယ်''လို့ တချက်တိုး၍ မှတ်ရပါသည်။ တင်ပါးနဲ့ ကြမ်းနဲ့ ထိနေတာကို စူးစိုက်ကာ အာရုံပြု၍ ''ထိတယ်''လို့ မှတ်ရပါသည်။ အမှတ် အစဉ်အားဖြင့် ''ဖောင်းတယ်'' ''ပိန်တယ်'' ''ထိုင်တယ်'' ''ထိတယ်''လို့ လေးချက်မှတ်ရ ပါသည်။

အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် တရားမှတ်ခါစ၌ ဖောင်းတာ ပိန်တာ မထင်ရှား၍ ဖောင်း ပိန်ကို မှတ်လို့မရ ဖြစ်နေတတ်ကြ ပါသည်။ ယင်းကဲ့သို့ဖြစ်နေလျှင် ဝမ်းဗိုက်မှာ လက်တင်ထား၊ ကပ်ထား၍ ရှုမှတ်ကြည့်ရပါသည်။ ပက်လက်အိပ်၍ ရှုမှတ် ကြည့်ရပါသည်။မကြာခင်ခဏအတွင်းပင် ဖောင်းတာ ပိန်တာ ကိုမှတ်လို့ ရလာတတ်ပါသည်။

ဘယ်လိုမှတ်လို့မျှ ဖောင်းတာ ပိန်တာ မထင်ရှားပါလျှင် မိမိတရားထိုင်နေသော ပုံသဏ္ဌာန်ကို ခေါင်းမှစ၍ မှတ်စိတ်ကို အောက်ကိုယ်သို့ ခြုံချလျက် ''ထိုင်တယ်''လို့ မှတ်ပြီး ထိုင် ထား၍ ကြမ်းနှင့် တင်ပါးနဲ့ ထိနေတာကို စူးစူးစိုက်စိုက် အာရုံပြု၍ ''ထိတယ်''လို့ မှတ်ရပါသည်။ ''ထိုင်တယ်'' ''ထိတယ်''ဟု နှစ်ချက်မှတ်ရာ၌ စိတ်ထွက်၍ ကျဲသည်ဟု ထင်လျှင် ထိတာကို ငါးချက် လှည့်၍ မှတ်ရပါသည်။ ''ထိုင် တယ်''ဘယ်ခြေထောက်က ''ထိတယ်''၊ ''ထိုင်တယ်'' ဘယ် တင်ပါးက ''ထိတယ်'' ''ထိုင်တယ်'' ညာခြေထောက်က ''ထိတယ်'' ''ထိုင်တယ်''၊ ညာတင်ပါးက ''ထိတယ်'' ''ထိုင်တယ်'' လက်နှစ်ဘက် ''ထိတယ်''လို့ ငါးချက် လှည့်၍ မှတ်ရပါသည်။

ဤကဲ့သို့ "ထိုင်, ထိ"မှတ်၍ သမာဓိ ဖြစ်လာသောအခါ ဝမ်းဗိုက်မှ ဖောင်းတာ ပိန်တာများလဲ ထင်ရှားလာတတ်ပါသည်။ ဖောင်း·ပိန် ထင်ရှားလာသောအခါ ဖောင်းတာ ပိန်တာကို ပြောင်းရွှေ့၍ မှတ်ရပါသည်။

စင်္ကြံမှတ်ပုံ

စင်္ကြံ (လမ်း) လျှောက်၍ မှတ်ခြင်းသည် ခြေတလှမ်း၌ ၁-ချက်မှတ်၊ ခြေတလှမ်း၌ ၂-ချက်မှတ်၊ ခြေတလှမ်း၌ ၃-ချက်မှတ်၊ ခြေတလှမ်း၌ ၆-ချက်မှတ် စသည်ဖြင့် မှတ်ရပါသည်။

ခြေတလှမ်း တချက်မှတ်၌ ညာဘက်ခြေကို လှမ်းလိုက်သောအခါ ခြေလှမ်း အစမှ ခြေလှမ်း ဆုံးသည့် တိုင်အောင် စူးစိုက်၍ ရှေ့သို့ ရွေ့ရွေ့သွားသော ခြေထောက်၌ မှတ်စိတ် အစဉ်မပြတ်ကပ်ပါသွားရအောင် စူးစိုက်၍ "ညာလှမ်းတယ်" ဟု စိတ်ထဲကဆို၍ မှတ်ရပါသည်။ ဘယ်ခြေကို လှမ်းသောအခါမှာလဲ ညာခြေကိုမှတ်သည့်နည်းတူ မှတ်ရပါသည်။

ခြေတလှမ်း၂-ချက်မှတ်၌ ခြေထောက် အထက်သို့ ကြွတက်လာသောအခါ ကြွစမှ ကြွဆုံးတိုင်အောင် အထက်သို့ အဆင့်ဆင့် ရွေ့တက်လာသောခြေထောက်၌ မှတ်စိတ် ကပ်ပါသွားအောင် စူးစိုက်၍ "ကြွတယ်"ဟု စိတ်ထည်းကဆို၍ မှတ်ရပါသည်။ အောက်သို့ နင်းချလိုက်သောအခါ ချစမှ ချဆုံးတိုင်အောင် အောက်သို့ အဆင့်ဆင့် ရွေ့ကျ သွားသော ခြေထောက်၌ မှတ်စိတ်ကပ်ပါသွားအောင်စူးစိုက်၍ "ချတယ်"

ဟု စိတ်ထဲကဆို၍ မှတ်ရပါသည်။ ကြွခိုက်ချခိုက်တို့၌ခြေထောက် ပေါ့မှု-လေးမှုတို့ကို အထူးသတိထား၍ မှတ်သင့်ပါသည်။

ခြေတလှမ်း ၃-ချက်မှတ်၌ ခြေထောက် အထက်သို့ကြွတက်လာသောအခါ ကြွစမှ ကြွဆုံးတိုင်အောင် အထက်သို့ အဆင့်ဆင့် ရွေ့တက်လာသောခြေထောက်၌ မှတ်စိတ် ကပ်ပါသွားအောင် စူးစိုက်၍ ''ကြွတယ်''ဟု မှတ်ရပါသည်။

ရှေ့သို့ လှမ်းလိုက်သောအခါ လှမ်းစမှ လှမ်းဆုံးတိုင်အောင် အဆင့်ဆင့် ရှေ့သို့ ရွေ့ရွေ့သွားသော ခြေထောက်၌ မှတ်စိတ်ကပ်ပါသွားအောင် စူးစိုက်၍ ''လှမ်းတယ်''ဟု မှတ်ရပါသည်။

အောက်သို့ နင်းချလိုက်သောအခါ ချစမှ ချဆုံးတိုင်အောင် အဆင့်ဆင့် အောက်သို့ ရွေ့ရွေ့ကျသွားသော ခြေထောက်၌ မှတ်စိတ် ကပ်ပါသွားအောင် စူးစိုက်၍ ''ချတယ်''ဟု မှတ်ရပါသည်။

ကြွခိုက်၊ လှမ်းခိုက်၊ ချခိုက်တို့၌ ပေါ့မှု-လေးမှု-တွန်းမှု-ဆွဲမှုတို့ကို အထူးသတိထား၍ မှတ်သင့်ပါသည်။ သမာဓိဉာဏ် ရင့်သန်လာသောအခါ ပေါ့မှု-လေးမှု-တွန်းမှု-ဆွဲမှု တို့မှ စ၍ တရားသဘောများ ထင်ရှားစွာတွေ့လာတတ်ပါသည်။

ခြေတလှမ်း၌ ခြောက်ချက်မှတ် သုံးမျိုး

ခြေတလှမ်း ၆-ချက်မှတ်၌အင္ဂုကထာညွှန်ပြသောအတိုင်းကြွ၊ ဆွဲ၊လှမ်း၊လွှတ်၊ ချ၊နင်းဟူ၍ ၆-ချက်လည်း မှတ်ရပါသည်။

ခြေတလှမ်း၌ ၆-ချက်လွယ်လွယ်မှတ်နိုင်ရန် ကြွ-စ၊ကြွ-ဆုံး၊ လှမ်း-စ၊ လှမ်း-ဆုံး၊ ချ-စ၊ ချ-ဆုံးဟူ၍လည်းမှတ်နိုင်ပါသည်။

ခြေတလှမ်း၌ ကြွ၊ မြှောက်၊ လှမ်း၊ ချ၊ ထိ၊ ဖိဟူ၍လည်း ၆-ချက်လည်း မှတ်နိုင်ပါသည်။

အသေးစိတ်မှတ်ပုံ

အသေးစိတ်အမှတ်ဟူသည် ပါဠိတော်၌ ဟောကြားတော်မူအပ်သော သမ္ပဇည အမှတ်များပင်ဖြစ်ပေသည်။ ခန္ဓာကိုယ်ကို ရှေ့သို့ ကုန်းလိုက် ညွတ်လိုက်သောအခါ ကုန်းစ ညွတ်စမှ စ၍ အဆုံး တိုင်အောင် ကုန်းညွတ်လိုက်သော ကိုယ်အမူအရာကို မှတ်စိတ်က မှီအောင်လိုက်၍ "ကုန်းတယ်" "ညွတ်တယ်"ဟု မှတ်ရပါသည်။

နောက်သို့ လှည့်လိုက်သောအခါ၌လည်း လှည့်သော ကိုယ်အမူအရာကို မှတ်စိတ်က မှီအောင်လိုက်၍ "လှည့်တယ်" "လှည့်တယ်"ဟုမှတ်ရပါသည်။ ဘေးသို့ ယိမ်းလိုက်သောအခါ မှာလဲ ယိမ်းစမှ ယိမ်းဆုံးတိုင်အောင် ယိမ်းသော ကိုယ်အမူအရာကို မှတ်စိတ်က မှီအောင်လိုက်၍ "ယိမ်းတယ်" "ယိမ်းတယ်"ဟု မှတ်ရပါသည်။

မှတ်စိတ်က ကိုယ်အမူအရာများနှင့် မလွဲသွား နောက်မကျသွားစေရအောင် မှတ်ရပါသည်။ ကိုယ်အမူအရာကို မှတ်စိတ်မှီ၍ ပစ္စုပ္ပန်တည့်သွားသောအခါ ပေါ့၊လေး၊တွန်း၊ဆွဲစသော တရားသဘောများကို သိလာတတ်ပါသည်။

တစုံတခုကို ကြည့်သောအခါ အားစိုက်၍ မျက်စိကို ဖွင့်ခြင်း၊ မျက်လုံးကို လှည့်ခြင်း၊ ခေါင်းမျက်နှာ ပြုပြင်ခြင်း အမူအရာတို့ကို "ကြည့်တယ်" "ကြည့်တယ်"ဟု မှတ်ရပါသည်။ မြင်စရာ အာရုံကို မြင်သောအခါ "မြင်တယ်" "မြင်တယ်"ဟုမှတ်ရပါသည်။ သမာဓိဉာဏ်ရင့်သန်လာသော အခါ ကြည့်ချင်သောစိတ်၊ ကြည့်သောအမူအရာနှင့် မြင်သိစိတ်များ ဖြစ်ပေါ်လာပြီး ခဏမစဲပြောင်းလဲနေသော သဘောတရားများကို တွေ့သိနိုင်ပါသည်။

လက်ခြေ တို့ကို ကွေးဆန့်သော အခါ ကွေးစ၊ ဆန့်စမှ ကွေးဆုံး ဆန့်ဆုံးတိုင်အောင် မှတ်စိတ်ကို အစဉ်မပြတ်ကပ်ပါသွားစေလျက် "ကွေးတယ်" "ဆန့်တယ်"ဟု စူးစူးစိုက်စိုက် မှတ်ရပါသည်။ သမာဓိဉာဏ် ရင့်သန်လာသောအခါ ကွေးချင် ဆန့်ချင်သောစိတ်နှင့် ကွေးဆန့်သောအမူအရာများ အဆင့်ဆင့် ဖြစ်ပေါ် ပြောင်းလဲနေတာကို တွေ့သိနိုင်ပါသည်။

အဝတ်သင်္ကန်း စသော ဝတ်ရုံစရာတို့ကို ဝတ်ရုံသောအခါ "ကိုင်တယ်" "ယူတယ်" "ဝတ်တယ်"စသည်ဖြင့် မှတ်ရပါသည်။သပိတ်၊ခွက်၊ပန်းကန်၊ဇွန်း၊ ခက်ရင်းစသည်တို့ကို ကိုင် ယူ ဆောင်သောအခါ "ထိတယ်" "ကိုင်တယ်" "ယူတယ်" "ချတယ်"စသည်ဖြင့်မှတ်ရပါသည်။သမာဓိဉာဏ် ရင့်သန်လာသောအခါ ဝတ်ချင်၊ ကိုင်ချင်၊ ယူချင်သော စိတ်နှင့် လှုပ်ရှားမှု အဆင့်ဆင့်တို့ ဖြစ်ပေါ် ပြောင်းလဲ နေတာကို တွေ့သိနိုင်ပါသည်။

ဆွမ်းစသော စားဖွယ်သောက်ဖွယ်တို့ကို စားသောက်သော အခါ ဆွမ်းပန်းကန်သို့လက်လှမ်းယင် "လှမ်းတယ်" "လှမ်းတယ်"၊ ဆွမ်းနှင့်လက် ထိယင် "ထိတယ်" "ထိတယ်"၊ ဆွမ်းလုပ်ပြင်ယင် "ပြင်တယ်" "ပြင်တယ်"၊ ဆွမ်းလုပ်ကို ယူယင် "ယူတယ်" "ယူတယ်"၊ ခေါင်းငုံ့ယင် "ငုံ့တယ်" "ငုံ့တယ်"၊ ပါးစပ်ကဟယင် "ဟတယ်" "ဟတယ်"၊ ဆွမ်းလုပ်ကို ခွံ့ယင် "ခွံ့တယ်" "ခွံ့တယ်"၊ ခေါင်းပြန်ထောင်ယင် "ထောင်တယ်" "ထောင်တယ်"၊ ဝါးယင် "ဝါးတယ်" "ဝါးတယ်"၊ အရသာကိုသိယင် "သိတယ်" "သိတယ်"၊ မျိုချယင် "မျိုတယ်""မျိုတယ်"ဟူ၍မှတ်ရပါသည်။ သမာဓိဉာဏ် ရင့်သန်လာသောအခါ စားလိုသောစိတ်နှင့် စားသော အမူအရာတို့အဆင့်ဆင့်ပြောင်းလဲနေတာကိုတွေ့သိနိုင်ပါသည်။

ဝိပဿနာရှုမှတ်ရာ၌ အယုတ်အမြတ်ဟူ၍ မရွေးချယ်အပ်။ ပေါ်ရာ, ထင်ရှားရာတို့ကို ရှုမှတ်အပ်ကုန်၏။

သို့ဖြစ်၍ ကျင်ကြီး-ကျင်ငယ်စွန့်သောအခါ၌လဲ စွန့်လိုသော စိတ်ကြောင့်ဖြစ်သော ကိုယ်တွင်းမှ လေအဟုန်တို့က တွန်းထုတ်ခြင်းကြောင့် ကျင်ကြီး-ကျင်ငယ်တို့သည် ကိုယ်တွင်း တည်ရှိနေရာအရပ်မှ အဆင့်ဆင့် အပြင်ဘက်သို့ ရွေ့ထွက်လာသည်ကို "ရွေ့တယ်" "ရွေ့တယ်"၊ "ထွက်တယ်" "ထွက်တယ်"ဟူ၍ မှတ်ရပါသည်။ စွန့်ခြင်းကြောင့် နာကျင်မှုထင်ရှားလျှင်လည်း "နာတယ်" ကျင်တယ်" ဟု မှတ်ရပါသည်။ သမာဓိဉာဏ် ရင့်သန်လာသောအခါ စွန့်လိုသောစိတ်နှင့် စွန့်ထုတ်သောအမူအရာတို့ အဆင့်ဆင့် ပြောင်းလဲနေတာကို တွေ့သိနိုင်ပါသည်။

ရပ်သောအခါ တည့်တည့်မတ်မတ်ရပ်နေသောခန္ဓာကိုယ်ကို ခြေထောက်မှ ခေါင်းတိုင်အောင် အာရုံပြု၍ "ရပ်တယ်" "ရပ်တယ်"ဟု မှတ်ရပါသည်။ သမာဓိဉာဏ်ရင့်သန်လာသော အခါ ရပ်ချင်သောစိတ်နှင့် ရပ်ချင်တဲ့စိတ်ကြောင့် ဖြစ်သော လေတို့သည် တကိုယ်လုံး၌ ပျံ့နှံ့၍ ထောက်ပံ့ ထားသည်ကို တွေ့သိနိုင်ပါသည်။

ထိုင်သောအခါ ထိုင်ချလိုက်သောအစမှထိုင်ဆုံးတိုင်အောင် အောက်သို့ ခန္ဓာကိုယ် အဆင့်ဆင့် လျှော့ကျသွားသော အမူအရာ၌ မှတ်စိတ်ကပ်ပါသွားအောင် စူးစိုက်၍ "ထိုင်တယ်" "ထိုင်တယ်"ဟု မှတ်ရပါသည်။ သမာဓိဉာဏ်ရင့်သန်လာသော အခါ ထိုင်ချင်သောစိတ်နှင့် ထိုင်သောအမူအရာတို့ အဆင့်ဆင့် ပြောင်းလဲနေတာကို တွေ့သိနိုင်ပါသည်။

ထိုင်ရာမှ ထသောအခါ ထဖို့ရာ ရှေ့သို့အားယူကာ လက် ထောက်၍ အားယူတာတို့ကိုလဲ ရှေ့သို့ "ယိမ်းတယ်" "ယိမ်း တယ်" "လက် ထောက်တယ်" "လက် ထောက်တယ်" ဟု မှတ်ရပါသည်။ အားပြည့်၍ခန္ဓာကိုယ်အထက်သို့ အဆင့်ဆင့်ကြွ တက်လာသောအခါ "ကြွတယ်" "ကြွတယ်"၊ "ထတယ်" "ထတယ်"ဟု မှတ်ရပါသည်။ သမာဓိဉာဏ် ရင့်သန်လာသော အခါ ထချင်သောစိတ်နှင့် ထသောကိုယ်အမူအရာတို့အဆင့်ဆင့် ပြောင်းလဲနေတာကို တွေ့သိနိုင်ပါသည်။

လျောင်းအိပ်သောအခါ ဖြည်းဖြည်း သာသာ လျောင်း အိပ်ချ၍ လျောင်းကျသွားသော ကိုယ်အမူအရာကို စူးစိုက်

အာရုံပြု၍ ''လျှောင်းတယ်'' ''လျှောင်းတယ်''၊ ''အိပ်တယ်'' ''အိပ်တယ်''ဟု မှတ်ရပါသည်။ သမာဓိဉာဏ်ရင့်သန်လာသော အခါ လျှောင်းအိပ်ချင်သောစိတ်နှင့် လျှောင်းအိပ်သော အမူအရာတို့ အဆင့်ဆင့် ဖြစ်ပေါ် ပြောင်းလဲနေတာကို တွေ့သိနိုင်ပါသည်။

အိပ်ချိန် ရောက်၍ လျှောင်း အိပ်ချပြီးသော အခါမှာ ''ဖောင်းတယ်'' ''ပိန့်တယ်'' ''လျှောင်းတယ်'' ''ထိတယ်'' ဟု အိပ်ပျော်သွားသည့်တိုင်အောင်ပင် ရှုမှတ်၍ အိပ်ရပါသည်။ နိုးချိန်ရောက်၍ နိုးလာသောအခါ နိုးသောစိတ်ကို သိနိုင်ယင် ''နိုးတယ်'' ''နိုးတယ်''ဟု မှတ်ရပါသည်။ ကြံစည်စိတ်ကူးမှု ပေါ်လာယင်လဲ ''ကြံစည်တယ်'' ''စိတ်ကူးတယ်''ဟု မှတ်ရပါသည်။ အိပ်ရာမှ မထသေးယင်လဲ ''ဖောင်းတယ်'' ''ပိန်တယ်'' ''လျှောင်းတယ်'' ''ထိတယ်''ဟု ပြန်မှတ်နေရပါသည်။

အိပ်ရာမှထထိုင်သောအခါ အားယူနေသည်မှစ၍ ထသော အမူအရာတို့ကို အားလုံး စေ့စေ့စပ်စပ်မှတ်၍ ထရပါသည်။ သမာဓိဉာဏ် ရင့်သန်လာသောအခါ ထချင်သော စိတ်နှင့် အိပ်ရာမှ ထသော အမူအရာတို့ အဆင့်ဆင့်ပြောင်းလဲနေတာကို တွေ့သိနိုင်ပါသည်။

ဝေဒနာနုပဿနာရှုမှတ်ပုံ

တရားထိုင်ခါစ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ငြိမ်သက်စွာထိုင်၍ ''ဖောင်းတယ်'' ''ပိန်တယ်'' ''ထိုင်တယ်'' ''ထိတယ်''စသည်ဖြင့် မှတ်

နေရာတွင် နာရီဝက်ခန့်ကြာလာသောအခါ နာတာ၊ကျင်တာ၊ အောင့်တာ အစရှိသော ဝေဒနာအမျိုးမျိုးတို့သည် ခါး,ရင်, ကျော စသည်တို့မှ ဖြစ်ပေါ်လာတတ်ကုန်၏။ ယင်းဝေဒနာတို့ကို ပေါ်ရာနေရာသို့မှတ်စိတ်ကိုရောက်အောင်ပို့၍ "နာတယ်" "ကျင်တယ်" "အောင့်တယ်"စသည်ဖြင့် မှတ်ရပါသည်။

ထိုကဲ့သို့ ဝေဒနာကို မှတ်ရာမှာလဲ ဝေဒနာ၏ သဘောကို သိအောင် စူးစိုက်၍ မှတ်ရပါသည်။ ဝေဒနာ ပျောက်သွားရအောင် ရည်ရွယ်၍ မမှတ်အပ်။ ဝေဒနာ ပျောက်ရအောင် ရည်ရွယ်၍ မှတ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏ မှတ်စိတ်၌ ပျောက်ချင်သော လောဘ ပါဝင်နေသည်ဖြစ်၍ ဝေဒနာ၏သဘောကို တော်တော်နှင့် မသိနိုင်ပါပဲ အချိန် ကြာနေတတ်ပါသည်၊ ဉာဏ်အတက် လေးနေတတ်ပါသည်။

ဒီဝေဒနာကို ဒီတထိုင်မှာ အပြတ်တိုက်မည်ဟုစိတ်ကြမ်းကြီး ထူထောင်၍လည်းမမှတ်အပ်။အပြတ်တိုက်မည်ဟုစိတ်ကြမ်းကြီး ထူထောင်၍ မှတ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏ မှတ်စိတ်၌ ဒေါသပါဝင်နေသည်ဖြစ်၍ ဝေဒနာ၏သဘောကို တော်တော်နှင့်မသိနိုင်ပါပဲ အချိန် ကြာနေတတ်ပါသည်။ ဉာဏ်အတက် လေးနေတတ်ပါသည်။

သို့ဖြစ်ပါ၍ဝေဒနာပျောက်လိုသောရည်ရွယ်ချက်နှင့်အပြတ်တိုက်မည်ဟူသော ရည်ရွယ်ချက်တို့ကို မထားပါပဲ ဝေဒနာ၏ သဘောကိုသာ သိအောင် စူးစိုက်၍ မှတ်ရပါသည်။ မှတ်ချက်

တိုင်း မှတ်ချက်တိုင်းမှာ ဝေဒနာ၏ အတိုးအဆုတ် အပြောင်း အရွေ့ အစရှိသောသဘောကိုသိအောင် မှတ်ရပါသည်။

သမာဓိဉာဏ် အားကောင်းလာသောအခါ နာတာကိုမှတ်ရာ၌ တချက်မှတ်တချက်ပို၍နာ,တိုး၍နာလာသည်။တချက်မှတ်တချက်လျှော့ကျ သက်သာသွားသည်။ တချက်မှတ် တချက်အခြားနေရာသို့အနည်းငယ်ရွှေ့သွားသည်။ တချက်မှတ် တချက်ပြန့်ကျယ်သွားသည်။ ပူမှု အေးမှုလေးများ ပါဝင်လာသည် စသည်ဖြင့် ဝေဒနာ၏ အပြောင်းအလဲ (အဖြစ်အပျက်)ကို သိလာနိုင်ပါသည်။ ယင်းကဲ့သို့ ဝေဒနာ၏ အပြောင်းအလဲ (အဖြစ်အပျက်)ကို သိလာသောအခါ ဝေဒနာကြောင့် ခန္ဓာကိုယ် ပြုပြင်ပြောင်းလဲ၍ ထိုင်ရခြင်းနည်းပြီး ထိုင်လို့မှတ်လို့ကောင်းလာတတ်ပါသည်။ ဝေဒနာ၏ လျင်မြန်စွာ ဖြစ်ပျက်တာကိုလဲ သိသွားနိုင်ပါသည်။

စိတ္တာနုပဿနာ ရှုမှတ်ပုံ

တရားထိုင်မှတ်နေယင်းပင် တရံတခါ စိတ်သည် အပြင်အာရုံများသို့ ရောက်သွား ထွက်သွားတတ်၏။ အိမ်ရောက်၊ ကျောင်းရောက်၊ ဘုရားရောက်၊ အလုပ်အကိုင်သို့ရောက်၊အလုပ်ကိစ္စများသို့ရောက်နေတတ်၏။ ဤကဲ့သို့ အခြားအာရုံများသို့ ရောက်သွား ထွက်သွားသော စိတ်ကို နောက်မှတ်သိစိတ်က ရှေ့ကအာရုံတပါးသို့ ထွက်သွားသောစိတ်ကို ''စိတ်ထွက်တယ်'' ''စိတ်ထွက်တယ်''၊ ''အိမ်ရောက်တယ်''၊ ''ကျောင်းရောက်

တယ်''၊''စိတ်ကူးတယ်''၊ ''စဉ်းစားတယ်''၊ ''ကြံစည်တယ်'' စသည်ဖြင့် လိုက်၍မှတ်ပေးရပါသည်။

ဤကဲ့သို့ လိုက်မှတ်၍ မှတ်သိစိတ်က ပြင်ပအာရုံသို့ ထွက်နေသောစိတ်ကို မှတ်နိုင်သောအခါ စိတ်မထွက်တော့ပါပဲ မှတ်မြဲတိုင်း ဖောင်း ပိန်-ထိုင်-ထိတို့ကို ပြန်မှတ်နိုင်ပါသည်။ သမာဓိဉာဏ် အားကောင်းလာသောအခါ အပြင် ထွက်တော့မည့် စိတ်ဦးကလေးကိုပင် ကြိုတင်၍ မှတ်သိလာနိုင်တတ်ပါသည်။

ဓမ္မာနုပဿနာ ရှုမှတ်ပုံ

တရားထိုင် မှတ်နေယင်းပင် ကြက်သံ၊ငှက်သံ၊ထုရိုက်သော အသံ၊ ကားသံ စသည်များကို ကြားလာသောအခါ ''ကြားတယ်'' ''ကြားတယ်''ဟု မှတ်ရပါသည်။ နှာခေါင်းက အနံ့တခုခုကို နံလာသောအခါမှာလဲ ''နံတယ်'' ''နံတယ်''ဟု မှတ်ရပါသည်။ သမာဓိဉာဏ် အရှိန်တို့ကြောင့် တွေ့မြင်ရသော ကျောင်း၊ဘုရား၊ စေတီ၊နတ်သမီး၊ နတ်သား အရောင်အလင်း စသည်တို့ကိုလည်း ''မြင်တယ်'' ''မြင်တယ်''ဟု မှတ်ရပါသည်။

တရားထိုင်မှတ်နေယင်းပင် လေးလံ ထိုင်းမှိုင်း ငိုက်မျဉ်းလာသောအခါ ''လေးတယ်'' ''လေးတယ်''၊''ထိုင်းတယ်'' ''ထိုင်းတယ်'' ''ငိုက်တယ်'' ''ငိုက်တယ်''ဟု မှတ်ရပါသည်။ သမာဓိ ဉာဏ် အားကောင်းလာသောအခါ ကြားရသော

အသံကို မှတ်လိုက်ယင် အသံတွေ တလုံးနှင့်တလုံး မဆက်စပ် တော့ပါပဲ တလုံးချင်းသာ ပျက်ပျက်သွားတာကို တွေ့သိနိုင် ပါသည်။ မြင်ရသော အဆင်းကို မှတ်လိုက်ယင်လဲ ရိပ်ကနဲ ရိပ်ကနဲ ပျောက်ပျောက်သွားတာကို တွေ့မြင်ရတတ်ပါသည်။

အမှတ်ဆက်၍ တရားတက်လွယ်ခြင်း

ကျေးဇူးရှင် မဟာစည် ဆရာတော်ဘုရားကြီး ညွှန်ကြား ပြသသော သတိပဋ္ဌာန်တရား လေးပါးဖြင့် ဝိပဿနာရှုမှတ် ပွားများသောနည်းသည် 'ဖောင်းတယ် ပိန်တယ်' ''ထိုင်တယ်'' ''ထိတယ်'' စသည်ဖြင့် ကာယာနုပဿနာကို အဓိကအခြေခံ ထား၍ ရှုမှတ်ပွားများခြင်းဖြင့် နာကျင်ကိုက်ခဲမှု စသော ဝေဒနာများပေါ်လာသောအခါ ယင်းဝေဒနာတို့ကို ဆက် လက်၍ မှတ်ရသောကြောင့် ဝေဒနာနုပဿနာလဲ ပါဝင်သွား ပါသည်။

တရား ထိုင်မှတ်နေယင်းပင် စိတ်တွေ အိမ်ရောက်၊ ကျောင်း ရောက်၊ ဈေးရောက်၊ အလုပ်အကိုင်သို့ရောက်ခြင်း စသော အပြင်ပ အာရုံများသို့ ရောက်သွား ထွက်သွားသောအခါ ''စိတ်ထွက်တယ်'' ''စိတ်ထွက်တယ်''၊ ''စိတ်ကူးတယ်'' ''ကြံစည်တယ်'' ''စဉ်းစားတယ်'' စသည်ဖြင့် ထွက်တဲ့ စိတ် ကိုပင် ဆက်လက်၍ မှတ်ရသောကြောင့် စိတ္တာနုပဿနာလည်း ပါဝင်သွားပါသည်။

တရား ထိုင်မှတ်နေယင်းပင် ကြက်သံ၊ ငှက်သံ၊ မော်တော်ကားသံ၊ လူသံ စသည်တို့ကို ကြားလာသောအခါ "ကြားတယ်" "ကြားတယ်"ဟု ကြားရတဲ့ သဘောကို မှတ်ရခြင်း၊ အနံ့နံလာသောအခါ "နံတယ်" "နံတယ်"ဟု အနံ့သဘောကို ရှုမှတ်ရခြင်း၊ သမာဓိ ဉာဏ်အရှိန်တို့ကြောင့် ထင်မြင်လာသော အရောင်အလင်း ကျောင်း- ဘုရား- စေတီ- နတ်သမီး- နတ်သား အစရှိသည်တို့ကို "မြင်တယ်" "မြင်တယ်"ဟု မြင်ရတဲ့သဘောကို ရှုမှတ်ရခြင်း တည်းဟူသော ပေါ်ရာ ပေါ်ရာ သဘောတရားကို ဆက်လက်၍ ရှုမှတ်ရသောကြောင့် ဓမ္မာ-နုပဿနာလဲ ပါဝင်သွားပါသည်။

ဤကဲ့သို့ တထိုင်အတွင်းမှာပင် သတိပဋ္ဌာန်တရားလေးပါးလုံးကို မပြတ်မလပ် ဆက်စပ်၍ ရှုမှတ်ရသောကြောင့် သမာဓိဉာဏ်များ အမြန် ဖြစ်ပေါ်ရင့်သန်လာပြီး အလိုရှိအပ်သော တရားထူး တရားမြတ်တို့ကို မကြာခဏ ရရှိနိုင်ကြပါသည်။

ဝိပဿနာ ရှုခန်း ပြီးပါပြီ။

ဝိပဿနာဉာဏ် ဖြစ်ပုံပြခန်း

၁။ နာမရူပ ပရိစ္ဆေဒဉာဏ်

သမာဓိ ဉာဏ်များ ဖြစ်ပေါ်ရင့်သန်လာသောအခါ မှတ်စရာက တခု၊ မှတ်နေတာက တခုအားဖြင့် မှတ်ချက်တိုင်း မှတ်ချက်တိုင်းမှာ နှစ်ခု နှစ်ခု တွေ့လာတတ်၏။ ဖောင်းတာက တခု၊ မှတ်သိစိတ်က တခု၊ ပိန်တာက တခု၊ မှတ်သိစိတ်က တခု၊ ကြွတာက တခု၊ မှတ်သိစိတ်က တခု၊ လှမ်းတာက တခု၊ မှတ်သိစိတ်က တခု၊ ချတာက တခု၊ မှတ်သိစိတ်က တခု၊ ကွေးတာက တခု၊ မှတ်သိစိတ်က တခု၊ ဆန့်တာက တခု၊ မှတ်သိစိတ်က တခု စသည်ဖြင့် မှတ်စရာ ရုပ်တရားနှင့် မှတ်သိတဲ့ နာမ်တရားတို့ကို ကွဲပြားပိုင်းခြား၍ သိလာတတ်၏။

ဤကဲ့သို့ ရုပ်တရားနှင့် နာမ်တရား နှစ်မျိုးအားဖြင့် ခွဲခြား၍ သိခြင်း တည်းဟူသော နာမရူပ ပရိစ္ဆေဒ ဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ငါ့ကိုယ်ပဲ၊ ငါပဲ၊ ငါတယောက်ထဲလို့ မှတ်ထင်ခဲ့တာ မှားနေပါတကား၊ မသိတတ်တဲ့ ရုပ်တရားနှင့်သိတတ်တဲ့ နာမ်တရား နှစ်မျိုးရှိနေပါတကားဟု အသိအမြင် စင်ကြယ်လာတတ်၏။ အတ္တဒိဋ္ဌိ ကွာ၏။

၂။ ပစ္စယ ပရိဂ္ဂဟဉာဏ်

သမာဓိ-ဉာဏ်များ တဆင့် ရင့်သန်လာသောအခါ တရံတခါ ဖောင်းတာ ပိန်တာများ သိမ်မွေ့ ပျောက်ကွယ်သွားတတ်၏။ ထိုအခါ ဖောင်းတာ ပိန်တာ ရှိလို့ မှတ်နေရတာပဲ။ ဖောင်းတာ ပိန်တာကြောင့် မှတ်စိတ်တွေ ဖြစ်ပေါ်ရတာပဲ။ ဖောင်းတာ ပိန်တာက အကြောင်း၊ မှတ်သိစိတ်က အကျိုးဖြစ်သည်ဟု သိလာတတ်၏။

လက်-ခြေ ကွေးတာ ဆန့်တာ စသည်တို့ကို မှတ်ရာမှာလဲ သိမ်မွေ့သော ရုပ်အမူအရာတို့ကို မှတ်လို့ ရလာပြီးသောအခါ ရုပ်ထက် သိမ်မွေ့သော ကွေးချင် ဆန့်ချင်တဲ့ စိတ်ကိုပါ ရှုမှတ်လို့ ရလာတတ်၏။ ယင်းကဲ့သို့ စိတ်ကို ရှုမှတ်လို့ ရလာသောအခါ ကွေးချင် ဆန့်ချင်သောစိတ်ကြောင့် ကွေးတဲ့ ဆန့်တဲ့ ရုပ်အမူအရာတို့ ဖြစ်နေကြတာပဲ။ ကွေးချင် ဆန့်ချင်တဲ့စိတ်က အကြောင်း၊ ကွေးတဲ့ ဆန့်တဲ့ ရုပ်အမူအရာတို့က အကျိုးဟု သိလာတတ်၏။

ကွေးတဲ့ ဆန့်တဲ့ အမူအရာတို့ကို အဓိကထား၍ ကြည့်ရှုပြန်သောအခါ ကွေးတဲ့ ဆန့်တဲ့ ရုပ်အမူအရာတို့ ရှိနေလို့သာ မှတ်သိစိတ်တွေဖြစ်ပေါ်နေတာပဲ ကွေးတဲ့ဆန့်တဲ့ ရုပ်အမူအရာတို့ မရှိခဲ့သော် မှတ်သိစိတ်တို့ မဖြစ်နိုင်သောကြောင့် ကွေးတဲ့ ဆန့်တဲ့ ရုပ်အမူအရာတို့က အကြောင်း၊ မှတ်သိစိတ်က အကျိုးဟု သိလာတတ်ပါသည်။

မျက်စိအကြည်နှင့် အဆင်းရှိလို့ မြင်သိရသည်။ နားအကြည်နှင့်အသံရှိလို့ ကြားသိရသည်။ နှာခေါင်းအကြည်နှင့် အနံ့ရှိလို့ နံသိရသည်။ လျှာအကြည်နှင့် အရသာရှိလို့ ချိုချဉ် စသည်ကို စားသိရသည်။ ကိုယ်အကြည်နှင့် အတွေ့အထိရှိလို့ ထိသိရသည်။ မနောအကြည်နှင့် သဘောအာရုံအမျိုးမျိုးရှိလို့ ကြံသိရသည်ဟု သိလာတတ်၏။

မျက်စိအကြည်, နားအကြည်, နှာခေါင်းအကြည်, လျှာအကြည်, ကိုယ်အကြည်, မနော အကြည်တို့နှင့် အဆင်း, အသံ, အနံ့, အရသာ, အတွေ့, သဘော, အာရုံ အမျိုးမျိုးတို့က အကြောင်း၊ မြင်သိစိတ်, ကြားသိစိတ်, နံသိစိတ်, စားသိစိတ်, ထိသိစိတ်,ကြံသိစိတ်သို့က အကျိုးဟု သိလာတတ်၏။ ဤကဲ့သို့ အကြောင်းနှင့်အကျိုးကို ကွဲပြား၍ သိခြင်း ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။

ဤကဲ့သို့ အကြောင်းနှင့် အကျိုးကွဲပြား၍ သိလာသော အခါ ဘယ်ဗြဟ္မာ, ဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်, ဘယ်တန်ခိုးရှင် တို့ကမျှ ဖန်ဆင်းပေးထားလို့ မြင်သိရ, ကြားသိရ, စားသိရ, ထိသိရ, ကြံသိရသည်မဟုတ်။ သူ့ အကြောင်းများကြောင့် သိနေခြင်းသာဖြစ်၏။ ထို့မှတဆင့် သတ္တဝါတွေ ဖြစ်နေကြတာလဲ ဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်ကမျှဖန်ဆင်းပေးထားတာမဟုတ်။ သူ့အကြောင်းကံကြောင့်သာ သတ္တဝါတွေဖြစ်နေတာပဲဟုယုံမှားသံသယတွေ ကင်းပျောက်သွားတတ်၏။

၃။ သမ္မသနဉာဏ်

သမာဓိဉာဏ်များ ထို့ထက် တဆင့် ရင့်သန် လာသော အခါ ရှုမှတ်ရသောအာရုံ၏ အစ-အလယ်-အဆုံးတို့ကို ထင်ထင် ရှားရှား သိလာတတ်၏။ နာမရူပပရိစ္ဆေဒဉာဏ်ဖြစ်စဉ်က ရှုမှတ် ရသောအာရုံ၏ အလယ်ကိုသာ သိရ၏။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ် ဖြစ်စဉ်က ရှုမှတ်ရသောအာရုံ၏ အစနှင့်အလယ်ကိုသာ သိရ၏။ အသစ်အသစ် အာရုံတွေက ဆင့်ကာဆင့်ကာ ဖြစ်ပေါ်လာ၍ အာရုံသစ်များ ပေါ်ရာသို့လိုက်၍ မှတ်နေရသောကြောင့် မူလ အာရုံ၏ ပျောက်သွားသော အဆုံးပိုင်းကို မသိနိုင်ခြင်းကြောင့် မမြဲခြင်း အနိစ္စဟု မသိနိုင် သေးခြင်းဖြစ်၏။

ဤသမ္မသနဉာဏ်သို့ ရောက်လာသောအခါ ဖောင်း-ပိန် စသော အာရုံတို့၏အစ ဖြစ်ပေါ်လာတာ၊ အလယ်တည်တံ့ နေတာ၊ အဆုံး ပျောက်ကွယ်သွားတာ သုံးပါးလုံးကို ထင်ထင် ရှားရှား တွေ့သိရသောကြောင့် မမြဲခြင်း အနိစ္စဟု သိလာ၏။ တဖောင်းပြီး တဖောင်း၊ တပိန်ပြီးတပိန် ကုန်ဆုံးပျောက်ကွယ် သွားတာပဲဟု ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် သိလာတတ်၏။ ယင်း ဖောင်း ပိန်မှစ၍ အဘယ်ဟာတခုမျှ မြဲခြင်းမရှိ။ မမြဲခြင်းအနိစ္စချည်း ပါတကားဟု ထင်မြင်လာတတ်၏။ သုံးသပ် ဆင်ခြင်မိတတ်၏။

ညောင်းတာ၊ ပူတာ၊ နာတာ၊ ကျင်တာတို့လဲ အများအပြား ဖြစ်ပေါ်လာတတ်ကုန်၏။ ယိမ်းတာ၊ ယိုင်တာ၊ မူးတာ၊ အော့ အန်ချင်တာ၊ လေးလံထိုင်းမှိုင်းတာ၊ တင်းကျပ်တာ၊ ဖိတာ၊ တွန်းတာ၊ ဆွဲတာ စသည်တို့လဲ အများအပြား ဖြစ်ပေါ်လာ

တတ်ကုန်၏။ ယင်းဝေဒနာတို့ကို ပေါ်လာသည့်အတိုင်း စူးစူး စိုက်စိုက် ၃-ချက်၊ ၄-ချက်၊ ၅-ချက် စသည်ဖြင့် မှတ်လိုက် သောအခါ ပျောက် ပျောက် သွားတတ်၏။ နောက်ထပ် အသစ်အသစ် မခံသာမှု ဝေဒနာများဖြစ်ပေါ် လာပြန်၏။ ကိုယ်ပင်ပန်း၊ စိတ်ပင်ပန်း ဖြစ်နေတတ်၏။ ခန္ဓာ ကိုယ်ကြီး တခုလုံးသည် ဆင်းရဲဒုက္ခ အစုအပုံကြီးပါ တကားဟုလည်း ထင်မြင်လာတတ်၏။ ဆင်ခြင် သုံးသပ်မိတတ်၏။

နာကျင်မှု, ယားမှု, လေးလံမှု, တင်းကျပ်မှု, တွန်းဆွဲမှု စသည် တို့သည်လည်း တခုပြီးတခုဖြစ်၊ တနေရာမှပျောက်ပြီးတနေရာသို့ ရောက်၊ တချိန်နှင့်တချိန်မတူ အမျိုးမျိုးပြောင်းလဲပြီး သူဖြစ် ချင်သလို ဖြစ်နေကြသည်ကို ရှုမှတ်နေရတာကချည်း များနေ သောကြောင့် ဒီခန္ဓာကိုယ်ကြီးဟာ သူဖြစ်ချင်သလိုဖြစ်နေပါ တကား၊ ကိုယ်က ချမ်းချမ်းသာသာဖြင့်သာ ရှုမှတ်လိုပါသော် လည်းကိုယ်ဖြစ်ချင်သလိုမဖြစ်ပါပဲ ဆင်းရဲခြင်းအမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် သူ့ သဘောအတိုင်း ဖြစ်နေပါတကား၊ ကိုယ် အစိုးမရတဲ့ အနတ္တပါတကားဟု ထင်မြင်လာတတ်၏။ သုံးသပ် ဆင်ခြင်မိ တတ်၏။ ဤကဲ့သို့ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တသဘောတို့ကို သုံးသပ် ဆင်ခြင်သော သမ္မသနဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။

၄။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်

သမာဓိဉာဏ်များ ထို့ထက်တဆင့် ရင့်သန်လာသောအခါ ဖောင်းတာ, ပိန်တာ မှတ်တဲ့ အခါမှာ ဖောင်းစ, ပိန်စနှင့်

ဖောင်းဆုံး, ပိန်ဆုံးတို့ အထူး ထင်ရှားလာ၏။ ဖောင်းလယ်, ပိန်လယ်တို့ မထင်ရှားတော့ပေ။ ပျောက်ကွယ် သွားကြ၏။ လက်-ခြေ ကွေးခြင်းဆန့်ခြင်းစသော ကိုယ်အမူအရာတို့၌လည်း အစနှင့်အဆုံးသာ ထင်ရှား၍ အလယ်ပိုင်း မထင်ရှားတော့ပဲ ဖြစ်လာ၏။ ကွေးခြင်းဆန့်ခြင်း စသော ကိုယ်အမူအရာတို့သည် တခုမှတခုသို့ ဆက်စပ် လိုက်ပါသွားခြင်းမရှိ။ ပြတ်၍ပြတ်၍ ကျန်ခဲ့သည်ဟု ထင်မြင်လာတတ်၏။

တရားထိုင်မှတ်နေသောအခါ လက်နှိပ်ဓာတ်မီး၊ ကားမီးများဖြင့် ထိုးထားသထို ထူးခြားသော အရောင် အလင်းများကိုလဲ တွေ့ရတတ်၏။ တကိုယ်လုံးမှ ပီတိတွေ၊ ဝမ်းမြောက်တက်ကြွမှုတွေ ဖြစ်ပေါ်လာတာကိုလဲ တွေ့ရတတ်၏။ တဘဝလုံးမှာ တခါမျှ မတွေ့ခဲ့ရဘူးသော ကိုယ်ရောစိတ်ပါ အလွန်ငြိမ်းအေးမှုများ၊ တဘဝလုံးမှာ တခါမျှ မတွေ့ခဲ့ဘူးသော ကိုယ်ရောစိတ်ပါ ချမ်းသာမှုများ၊ ကိုယ်ရောစိတ်ပါ ပေါ့ပါးမှုများ၊ ကိုယ်ရောစိတ်ပါ ပျော့ပျောင်းမှုများ၊ ကိုယ်ရောစိတ်ပါ သန်စွမ်းခံ့ကျန်းမှုများ ပြုလုပ်ဖွယ်ရာ, ရှုမှတ်ဖွယ်များ၌ ကိုယ်ရောစိတ်ပါ အလွန်ကျေပွန် အလေ့အလာကောင်းမှုများ၊ ကိုယ်ရောစိတ်ပါ အလွန် ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်မှုများ ထင်ထင်ရှားရှားဖြစ်လာတာကို တွေ့ရတတ်၏။

သမာဓိဉာဏ် ထို့ထက်တဆင့် ရင့်သန်လာသော အခါ ဖောင်းတာကို မှတ်ရှုလိုက်ယင် ဖောင်းတာတွေ အဆင့်ဆင့်, ပိန်တာကို ရှုမှတ်လိုက်လျှင် ပိန်တာတွေ အဆင့်ဆင့် များစွာ

ဖြစ်ပျက်သွားတာကို တွေ့ရ၏။ မှတ်သိရတဲ့ အာရုံတွေဟာ အသစ်အသစ် အမြန် ဖြစ်ပေါ်လာပြီး ချက်ချင်း လျင်မြန်စွာ ပျောက်ပျောက်သွားတာကို စောင့်၍ကြည့်နေရသလို ထင်ထင်ရှားရှားတွေ့ရတတ်၏။ ဤကဲ့သို့ လျင်မြန်စွာ ဖြစ်ပျက်တာကို တွေ့မြင်ရသော ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။

၅။ ဘင်္ဂဉာဏ်

သမာဓိဉာဏ်များ ထို့ထက်တဆင့် ရင့်သန်လာသောအခါ မှတ်စရာအာရုံများ၏ အစဖြစ်ပေါ်မှုကို ထင်ရှားစွာ မတွေ့ရပါပဲ အဆုံးကိုသာ တွေ့မြင်ရတတ်၏။ တွေ့ရသော အာရုံအားလုံး အပျောက်မြန်နေသည်ဟု ထင်ရ၏။ မှတ်စရာ အာရုံများသာ ကုန်ပျောက်သွား၊ ကုန်ပျောက်သွားသည် မဟုတ်။ မှတ်သိစိတ်များလည်း ကုန်ပျောက်၊ ကုန်ပျောက်သွားသည်ကို တွေ့မြင်လာတတ်၏။

ဖောင်းတယ်ဟု မှတ်လိုက်သောအခါ ဖောင်းမှု၏ ရိပ်ကနဲ ပျောက်သွားတာကိုလဲ တွေ့မြင်ရပြီးနောက် ဖောင်းတယ်ဟု မှတ်သောစိတ်လည်း ကုန်ပျောက်သွားတာကို တွေ့မြင်လာတတ်၏။ ဖောင်းမှုနှင့် မှတ်သိစိတ်တို့သည် ရှေ့ဆင့်နောက်ဆင့် ကုန်ပျက်သွားတာကို တွေ့မြင်လာတတ်၏။ ''ပိန်တယ်'' ''ထိုင်တယ်၊ ''ထိတယ်'' ''ကွေးတယ်''၊ ''ဆန့်တယ်''၊ ''ညောင်းတယ်''စသည်ဖြင့် ရှုမှတ်သောအခါတို့၌လည်း နည်းတူပင်မှတ်စရာအာရုံနှင့် မှတ်သိစိတ်တို့ ရှေ့ဆင့်နောက်ဆင့် ကုန်ပျက်သွားတာကို တွေ့မြင်လာတတ်၏။

ထိုင်မှတ်သောအခါ ခေါင်း–ကိုယ်–ခြေ–လက် စသော ပုံသဏ္ဌာန်တို့ကို မတွေ့ရတော့ပါပဲ တရိပ်ရိပ်ပြောင်းလဲနေသော သဘောမျှကိုသာ မှတ်နေရသောကြောင့် အချို့သော ယောဂီတို့က မှတ်ရတာမကောင်းဘူး၊ ပေါ့ဟာဟာ ကျဲတဲတဲဖြစ်နေသည်ဟု ပြောတတ်ကြကုန်၏။

ဆက်လက်၍ စူးစူးစိုက်စိုက် ရှုမှတ်သောကြောင့် ဉာဏ်အားပြည့်လာသောအခါ အထူး မှတ်သို့ ကောင်းလာတတ်၏။ ဤကဲ့သို့ အထူးမှတ်လို့ ကောင်းလာသောအခါ မျက်စိ၊ နား၊ နှာ၊ လျှာ၊ ကိုယ်၊ စိတ်ဟူသော ခြောက်ဌာနလုံး ဖြန့်မှတ်လို့ ရနိုင်၏။ ဖြန့်၍ မှတ်ကြည့်ရမည်။

ဖြန့်မှတ်ပုံ

ဖောင်းတယ်-ပိန်တယ် စသည်ဖြင့် မှတ်နေကြအတိုင်း မှတ်၍ ကောင်းလာသောအခါ ဖြန့်၍ မှတ်ကြည့်ရမည်။ နားက အသံတခု ကြားလာသောအခါ ဘာအသံလဲ၊ မည်သူ့ အသံလဲဟု ကွဲကွဲပြားပြား သိလိုသောအာသာ မထားပါပဲ ''ကြားတယ်'' ''ကြားတယ်''ဟု မှတ်ကြည့်ရပါမည်။ ကြားရတဲ့အသံ ပိုကျယ်လာသည်ကိုလည်းကောင်း၊ အသံမပီသ သဲလိုလိုဖြစ်လာသည်ကိုလည်းကောင်း၊ အသံများ, စကားလုံးများ တခုနှင့် တခု တလုံးနှင့်တလုံး မဆက်စပ်ပါပဲ ပျောက်ပျောက်သွားသည်ကိုလည်းကောင်း ကြားသိလာတတ်၏။

ထို့နောက် မျက်စိဖြင့် အဆင်းကို မြင်သော အခါ "မြင်တယ်" "မြင်တယ်"ဟု မှတ်ကြည့်ရမည်။ မြင်ရသော အဆင်းနှင့် မြင်သိစိတ်တို့ တရိပ်ရိပ်ပျက်သွားတာကို တွေ့မြင်လာတတ်၏။ နားနှင့် မျက်စိတို့က ဤကဲ့သို့ မှတ်လို့ရလာသော အခါ မှတ်အားများ ပိုကောင်းလာပြီး ခြောက်ဒွါရ၌ ဘယ်အမှုအရာကိုပင် မှတ်လိုက်၊ မှတ်လိုက် လွယ်လွယ်ဖြင့် မှတ်လို့ ရလာတတ်၏။ မှတ်တိုင်း မှတ်တိုင်း အပျက်ကိုသာ ထင်ထင်ရှားရှား တွေ့မြင်ရသော ဘင်္ဂဉာဏ်ဖြစ်ပေါ်လာ၏။

၆။ ဘယဉာဏ်

မှတ်တိုင်း မှတ်တိုင်း အပျက်ကိုသာ တွေ့မြင်ရသောအခါ မသိလို့သာ ပျော်ရွှင်နေကြတာပဲ တပျက်တည်းပျက်နေတာပဲ၊ ကြောက်စရာချည်း ပါတကား။ ပျက်တိုင်း ပျက်တိုင်း သေနိုင်တာချည်းပဲ၊ ကြောက်စရာချည်းပါတကားဟု ထင်မြင်ကာ ကြောက်ခြင်း ဘယဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။

ထိုအခါ ယောဂီ၏စိတ်သည် အားကိုးရာမဲ့၍ အားငယ်ညှိုးနွမ်းနေသကဲ့သို့လဲ ဖြစ်နေတတ်၏။ လျင်မြန်စွာ ကုန်ပျက်နေသော ရုပ်နာမ်တို့ကို ကြောက်ရွံ့နေသကဲ့သို့လဲ ဖြစ်နေတတ်၏။ ဝမ်းနည်းနေသလိုလိုလည်း ဖြစ်နေတတ်၏။

၇။ အာဒီနဝဉာဏ်

ရုပ်နာမ်တွေဟာ တပျက်တည်းပျက်၍ တခုမျှ မြဲတာတွေ မဟုတ်။ မမြဲတာတွေချည်းပဲ၊ မကောင်းတာတွေ ချည်းပဲ၊

ဘာတခုမျှအသုံးမကျ အဖိုးမတန်တာချည်းပဲ၊ ရွံမုန်းစရာတွေ ချည်းပဲ၊ ပုပ်ရိဆွေးမြည့်နေသလိုပဲ၊ ဘာတခုမျှ ခိုင်မာတာမရှိ။ မနှစ်သက်ဖွယ် တွေချည်း ပါတကားဟု အပြစ် မြင်သော အာဒီနဝဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။

၈။ နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်

မှတ်ချက်တိုင်း မှတ်ချက်တိုင်း၌ ရုပ်နာမ်တို့၏ ကုန်ပျက်မှုတို့တို့ ပိုင်းပိုင်း ခြားခြား တွေ့ရ၍ မှတ်သိမှု ကောင်းငြား သော်လည်း ယောဂီ၏စိတ်သည် ရှေ့ကလို အားရတက်ကြွခြင်း မရှိပဲ မပျော်မွေ့ ငြီးငွေ့၍သာ နေ၏။ မမှတ်ချင်သလိုလို၊ မှတ်ရမှာ ပျင်းသလိုလို ဖြစ်နေတတ်၏။ လူ့ဘုံ၊ နတ်ဘုံ၊ ဗြဟ္မာဘုံတို့သည် ဘယ်ဘုံမှ ပျော်မွေ့စရာမဟုတ်။ ပျင်းရိ ငြီးငွေ့ဖွယ်ရာ ဘုံဘဝတွေချည်း ပါတကားဟု ငြီးငွေ့သော နိဗ္ဗိဒါဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။

၉။ မုဉ္စိတုကမျတာဉာဏ်

မှတ်တိုင်းမှတ်တိုင်း မှတ်သိစိတ်သည် မှတ်အပ်သောရုပ်နာမ် သင်္ခါရတို့မှ အတင်း ရုန်းကန် ဖယ်ထွက်နေသကဲ့သို့ ထင်လာ တတ်၏။ ထိုင်မှတ်နေယင်းပင် လက်ခြေ စသည်တို့ မငြိမ် မသက်၊ ဟိုနားရွှေ့ချင်၊ ဒီနားရွှေ့ချင် ဖြစ်လာတတ်၏။ နာကျင်ခြင်း စသော မခံသာမှုဝေဒနာများလဲ ဖြစ်ပေါ်လာ တတ်၏။

မြင်မှု, ကြားမှု, ထိုင်မှု, ကွေးမှု, ဆန့်မှု, ထိမှု, ကြံစည်မှု, ရှုမှတ်မှု စသည်တို့ အားလုံးမရှိလျှင် ကောင်းမှာပဲ၊ ယင်းတို့ မရှိရာသို့ ရောက်ရလျှင် ကောင်းမှာပဲ၊ ယင်းတို့ကို လွတ်၍ တခြားသို့ စွန့်ပစ်ရလျှင် ကောင်းမှာပဲ ဟု သင်္ခါရတို့မှ လွတ်မြောက်လိုခြင်း မုဉ္စိတုကမျတာဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။

အထူးအားဖြင့် ဤဉာဏ်သို့ ရောက်လာသောအခါ မခံသာမှု ဝေဒနာများလည်း ဖြစ်ပေါ်လာတတ်၏။ ခဏခဏပြောင်းချင်, ရွှေ့ချင်တဲ့ စိတ်များလည်း ဖြစ်ပေါ်လာတတ်၏။ မပြောင်း မရွှေ့ပေးပါပဲ ဆက်လက်၍သာ စူးစူးစိုက်စိုက် ရှုမှတ်အပ်၏။

၁၀။ ပဋိသင်္ခါဉာဏ်

မမှတ်ပဲနေရတာ ကောင်းမည်ဟု စဉ်းစားမိသောအတိုင်း မမှတ်ပဲလဲ ရပ်နားနေမိတတ်၏။ ထိုသို့ပင် ရပ်နားနေသော်လည်း မှတ်စရာ ရုပ်နာမ်အာရုံတွေက ထင်ထင်ရှားရှား ပေါ်မြဲပင် ပေါ်နေတတ်၏။ အောက်ဉာဏ်တွေက ရှုမှတ်ခဲ့သော ဝိပဿနာအဟုန်ကြောင့် မှတ်သိစိတ်ကလည်း မှတ်စရာ ရုပ်နာမ် အာရုံတို့ကို အလိုလိုပင် သိလျက် သိလျက် ဖြစ်နေတတ်၏။

သို့ဖြစ်၍ မမှတ်ပဲ နေရုံမျှဖြင့် ဤရုပ်နာမ် သင်္ခါရတို့မှ မလွတ်နိုင်၊ ရုပ်နာမ်တွေကို ပြန်မှတ်မှ ရုပ်နာမ်တို့ ချုပ်ငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်မည်ဟူ၍ သဘောကျပြီး မှတ်မြဲတိုင်း ပြန်မှတ်သော ပဋိသင်္ခါဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။

ဤပဋိသင်္ခါဉာဏ်၌ ဝေဒနာများ အများအပြား အထူး ထင်ရှားစွာ ဖြစ်ပေါ်လာတတ်၏။ သို့ပါသော်လည်း သမ္မသန ဉာဏ်၌ကဲ့သို့ ဝေဒနာတွေက တနေရာထဲ၌ အကြာကြီးဆက်၍ နာကျင်နေခြင်း မဟုတ်ပါပဲ မှတ်လိုက်သောအခါ ဝေဒနာ ရော မှတ်သိစိတ်ပါ တချက်မှတ် တချက်ပျောက်ပျောက်သွား တာကို တွေ့ရတတ်၏။

ရှုမှတ်လို့ မကောင်းဟုလည်း ထင်နေတတ်၏။ မှတ်စရာ အာရုံနှင့် မှတ်စိတ်တို့ မကပ်ပါပဲ ဝေးနေသည်ဟု ထင်နေတတ် ၏။ ပြင်ချင် ပြောင်းချင်တဲ့စိတ်တွေဖြစ်ပြီး အမျိုးမျိုး ပြင်မိ ပြောင်းမိတတ်၏။ ခဏခဏ ပြောင်းချင် ပြင်ချင်တဲ့ စိတ်တွေ ဖြစ်ပေါ်လာတိုင်း မပြောင်းမပြင်ပါပဲ ကြာကြာထိုင်နိုင် အောင် အထူးကြိုးစား၍ အားထုတ်အပ်၏။ သည်းခံ၍ မှတ် အပ်၏။

၁၁။ သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်

တခုတည်းသော ဣရိယာပုထ်ဖြင့် ကြာကြာထိုင်နိုင်အောင် သည်းခံ၍ ကြိုးစားမှတ်ခြင်းဖြင့် သမာဓိ ဉာဏ်များ တဆင့် တက်၍ ရင့်သန်လာသောအခါ ရှုမှတ်ရတာ အထူးလွယ်ကူ လာတတ်၏။ မှတ်စရာ အာရုံများကလည်း အဆင်သင့် အဆင် သင့် ပေါ်လာတတ်၏။ မှတ်သိစိတ်ကလဲ ပေါ်လာသမျှ အာရုံတို့ကို ကြောင့်ကြမစိုက်ရပဲ အလိုလိုပင် မှတ်နေရသကဲ့သို့ လွယ်လွယ်ကူကူ ရှုမှတ်နေရတတ်၏။

ဉဒယဗ္ဗယဉာဏ်၌ကဲ့သို့ နှစ်သက်စရာ အာရုံတွေကိုလဲ နှစ်သက်ခြင်းမရှိ၊ ဘင်္ဂ-ဘယ စသော ဉာဏ်တို့၌ကဲ့သို့ ကြောက်ခြင်း၊ ထိတ်လန့်ခြင်းမရှိပါပဲ အညီအမျှ ရှုမှတ်နိုင်၏။ ချမ်းသာမှုတွေကိုလဲ ဂရုမစိုက် ဆင်းရဲမှုတွေကိုလဲ ဂရုမစိုက်ပါပဲ အညီအမျှ ရှုနိုင်ခြင်းတည်းဟူသော သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။

ဣရိယာပုထ် တခုတည်း၌ အချိန်ကြာမြင့်စွာ ရှုမှတ်လာနိုင်တတ်၏။ သက်သက်သာသာဖြင့် နှစ်နာရီ သုံးနာရီ စသည်ဖြင့် ကြာအောင် ရှုမှတ်နိုင်တတ်၏။ မှတ်စရာ အာရုံများကလဲ မှတ်ယင်းမှတ်ယင်းသိမ်မွေ့သိမ်မွေ့သွားတတ်၏။တရံတခါဖောင်းမှု ပိန်မှု စသည်တို့ အားလုံး သိမ်မွေ့ကာ ပျောက်ကွယ်သွားကြပြီး သိမှုကလေး တခုကိုသာ မှတ်နေရတတ်၏။ တရံတခါ ဒွါရခြောက်ပါး ဖြန့်မှတ်လို၍ မှတ်စိတ်ကို ဖြန့်ကြည့်ပါသော်လည်း ဖြန့်လို့မရပဲ အထူးငြိမ်သက်ပြီး ကပ်၍တည်နေတတ်၏။

သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ် ရင့်သန်လာသောအခါ ရှေ့ကထက်ပို၍ တကြိမ်ထက်အကြိမ် သွက်လက် လျင်မြန် ကောင်းမွန်သော မှတ်ချက်များသည် အထူးထင်ရှားလာ၏။ နောက်ဆုံးမှတ်ချက်၏ အခြားမဲ့၌ မှတ်စရာ အာရုံနှင့် မှတ်သိစိတ်တို့ ပြတ်သွားပြီး ရုပ်နာမ်သင်္ခါရအလုံးစုံတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်သွား၏။

၁၂။ အနုလောမဉာဏ်

ရှေးကထက် ပို၍ တကြိမ်ထက်တကြိမ် သွက်လက် လျင်မြန်ကောင်းမွန်သော မှတ်ချက်များသည် ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီ ဝိပဿနာ မည်၏။ နောက်ဆုံး မှတ်ချက်သည် အနုလောမဉာဏ် မည်၏။

၁၃။ ဂေါတြဘူဉာဏ်

ထို့နောက် ကိလေသာကို ပယ်သတ်ခြင်း ကိစ္စ မပါပဲ ပုထုဇဉ်အနွယ်ကိုဖြတ်လျက် ရှေးဦးစွာ ရုပ်နာမ် သင်္ခါရတို့ ချုပ်ငြိမ်းရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်သွားသော အသိဉာဏ်သည် ဂေါတြဘူဉာဏ် မည်၏။

၁၄။ သောတာပတ္တိ မဂ်ဉာဏ်

ထို့နောက် ဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆာနှင့် အပါယ်သို့ ကျရောက်စေနိုင်သော ကိလေသာတို့ကိုအကြွင်းမဲ့ပယ်သတ်၍ ရုပ်နာမ်သင်္ခါရတို့ ချုပ်ငြိမ်းရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်သွားသော အသိဉာဏ်သည် သောတာပတ္တိ မဂ်ဉာဏ်မည်၏။

၁၅။ သောတာပတ္တိဖိုလ်ဉာဏ်

ထို့နောက် ကိလေသာသို့ကို ငြိမ်းအေးစေလျက် ရုပ်နာမ် သင်္ခါရတို့ ချုပ်ငြိမ်းရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ဆက်ကာ ဆက်ကာရောက်သွားပြီး နှစ်ကြိမ်သုံးကြိမ်ဖြစ်သော အသိဉာဏ်သည် သောတာပတ္တိဖိုလ်ဉာဏ်မည်၏။ ဤသောတာပတ္တိဖိုလ်ဉာဏ် မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်ပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သောတာပန်မည်၏။

၁၆။ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်

ဤကဲ့သို့ ချုပ်ငြိမ်းရာသို့ ရောက်ပြီးသောအခါ ပြန်၍ ဆင်ခြင်မိ၏။ အာရုံနှင့် မှတ်စိတ်ပါ ချုပ်ပြတ် သွားခြင်းသည် တရားထူးပဲ၊ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ပဲဟု ပြန်ဆင်ခြင်သော အသိဉာဏ် သည် ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ် မည်၏။

ယောဂီများပြောကြားပုံ

ဤဉာဏ်အဆင့်သို့ ရောက်လာကြသော ယောဂီတို့သည် လေးလံသော ဝန်ထုပ်ကြီးကို တွန်းချလိုက်သလို ဖြစ်သွားသည် အကျဉ်းအကျပ် အနှောင်အဖွဲ့ထဲမှ ရုတ်တရက် လွတ်သွား ရသလို ဖြစ်သွားသည်။ အမှောင်ထဲမှအလင်းထဲသို့ ရောက်သွား ရသလို ဖြစ်သွားသည်။ အရှုပ်ထဲမှ အရှင်းထဲသို့ ဖြုတ်ကနဲ ရောက်သွားရသလို ဖြစ်သွားသည်။ အာရုံနှင့် မှတ်စိတ်တွေ လွတ်သွားသည်။ အာရုံနှင့် မှတ်စိတ် တိကနဲ ပြတ်သွားသည် စသည်ဖြင့် ပြောကြားတတ်ကုန်၏။

ကျမ်းညွှန်— [ပြဆိုခဲ့ပြီးသော ဝိပဿနာဉာဏ်, မဂ်ဉာဏ်, ဖိုလ် ဉာဏ်တို့၏ အဆင့်ဆင့် ဖြစ်ပေါ်ပုံအကျယ်ကို သိလို ပါလျှင် ကျေးဇူးရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး ရေးသားတော်မူအပ်သော ဝိပဿနာရှုနည်း ဒုတိယ တွဲတွင် ကြည့်ရှုပါ။]

မြတ်စွာဘုရား အစရှိသော သူတော်ကောင်းတို့နှင့် ပေါင်း သင်းရသောသူသည် ပြဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အစဉ်အတိုင်း

ဝိပဿနာဉာဏ်အဆင့်ဆင့်တို့ တက်၍ သောတာပန် အဖြစ်သို့ ရောက်ပြီးလျှင် အပါယ်ဘုံဘဝ ဆင်းရဲဒုက္ခ အမျိုးမျိုးတို့မှ လုံးဝ လွတ်မြောက်သွားရပါသည်။

ထိုနောက် ပြဆိုခဲ့ပြီးသော ဝိပဿနာ ရှုနည်းမှတ်နည်း အတိုင်း ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်တရားတို့ကို ဥဒယဗ္ဗယ ဉာဏ်မှစ၍ ဝိပဿနာဆက်၍ ရှုမှတ်သွားသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဘဂ်၊ ဘယ၊ အာဒီနဝ၊နိဗ္ဗိဒါ အစရှိသော ဉာဏ်စဉ်တွေ အဆင့်ဆင့်တက်၍ ဝိပဿနာဉာဏ် ပြည့်စုံသောအခါ သကဒါဂါမိ မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်တို့ ဖြစ်ပေါ်လာပြီး သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ် အဖြစ်သို့ ရောက်ရှိသွားပါသည်။

သကဒါဂါမ်ဖြစ်ပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် လူနတ် နှစ်ဘဝမျှသာ သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲ ဒုက္ခများကို ခံစားတွေ့ကြုံရမည် ဖြစ်၏။ ထို့နောက် ဤသဗ္ဗာသုတ်၌ 'သဗ္ဗာ ဒုက္ခာ ပမုစ္စတိ' ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရားဟောကြားတော်မူသည့်အတိုင်း အလုံးစုံသော ဆင်းရဲဒုက္ခဟူသမျှမှ လုံးဝ လွတ်မြောက်သွားရပါသည်။

ထို့နောက် ပြဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ဝိပဿနာ ရှုနည်း မှတ်နည်းအတိုင်းပင် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်တရား တို့ကို ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်မှစ၍ ဝိပဿနာကိုဆက်လက်၍ ရှုမှတ် သွားသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဝိပဿနာဉာဏ် ပြည့်စုံသောအခါ အနာဂါမိမဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်တို့ ဖြစ်ပေါ်လာပြီး အနာဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ်သို့ ရောက်သွားပါသည်။

အနာဂါမ်ဖြစ်ပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကာမရာဂနှင့်ဗျာပါဒကို အကြွင်းမဲ့ပယ်ပြီးဖြစ်သောကြောင့် ကာမဘုံဘဝမှ ဆင်းရဲဒုက္ခ ဟူသမျှတို့မှ လုံးဝ လွတ်မြောက်သွားရပါသည်။ ကာမဘုံမှ ကွယ်လွန်သွားပြီးနောက် သုဒ္ဓါဝါသ ဗြဟ္မာပြည်သို့ ရောက်သွားရပါသည်။ ကာမဘုံသို့ ဘယ်အခါမှ ပြန်မလာတော့ပါပဲ သုဒ္ဓါဝါသ ဗြဟ္မာဘုံ၌ပင် ရဟန္တာဖြစ်ပြီး နိဗ္ဗာန်သို့ ဝင်စံသွားရသည်ဖြစ်၍ ဆင်းရဲဒုက္ခ ဟူသမျှမှ လုံးဝလွတ်မြောက်သွားရပါသည်။

ထို့နောက် ပြဆိုခဲ့ပြီးသော ဝိပဿနာ ရှုနည်း မှတ်နည်းအတိုင်းပင် ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်မှစ၍ ဝိပဿနာ ဆက်လက်၍ ရှုမှတ်သွားသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဝိပဿနာဉာဏ် ပြည့်စုံသောအခါ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် အရဟတ္တဖိုလ်ဉာဏ်တို့ ဖြစ်ပေါ်လာပြီး ရဟန္တာအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိသွားပါသည်။

ရဟန္တာ ဖြစ်ပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိလေသာမှန်သမျှကို အကုန်ပယ်သတ်ပြီး ဖြစ်သောကြောင့် ဤသဗ္ဗိသုတ်၌ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူသောအတိုင်း အလုံးစုံသော ဆင်းရဲဒုက္ခဟူသမျှမှ လွတ်မြောက်သွားရပါသည်။

သူတော်ကောင်းတို့နှင့် ပေါင်းသင်းရခြင်းသည် သင်နတ်သား ခြောက်ယောက်တို့ လျှောက်ထားသော—

(၁) မြင့်မြတ်ခြင်း မယုတ်မာခြင်း အကျိုး၊
(၂) အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာကို ရရှိခြင်းအကျိုး၊
(၃) စိုးရိမ်ဖွယ်တို့၏ အလယ်မှာ မစိုးရိမ်ရခြင်းအကျိုး၊

(၄) ဆွေမျိုးပရိသတ်တို့၏ အလယ်မှာ တင့်တင့်တယ်တယ် နေရခြင်းအကျိုး၊

(၅) မြင့်မြတ်သော ဘုံဘဝသို့ ရောက်ရခြင်းအကျိုး၊

(၆) စည်းစိမ်ချမ်းသာ၌ ကြာမြင့်စွာ တည်တံ့နိုင်ခြင်းအကျိုး၊

ဤအကျိုး ခြောက်မျိုးမျှကိုသာ ရရှိနိုင်သည် မဟုတ်ပါပဲ အလုံးစုံသော ဆင်းရဲဒုက္ခ ဟူသမျှတို့မှ လွတ်မြောက်ရခြင်း အကျိုးကိုပင် ရရှိနိုင်၏ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူခြင်းသည် ပြဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောအတိုင်း ဝိပဿနာတရားကို အဆင့်ဆင့် အားထုတ်၍ ရဟန္တာအဖြစ်သို့ ရောက်လျက် ဆင်းရဲဒုက္ခ ဟူသမျှတို့မှ လွတ်မြောက်ရခြင်း အကျိုးကို ရည်ရွယ်၍ ဟောကြားတော်မူခြင်း ဖြစ်ပါသတည်း။

ဤသဗ္ဗိသုတ္တန် တရားတော်ကို ဖတ်ရှုကြရသော အမျိုးကောင်းသား အမျိုးကောင်းသမီးတို့သည် သူတော်ကောင်းတို့၏ လက္ခဏာကို ကောင်းစွာ သိကြရသည့် အားလျော်စွာ စစ်မှန်သော သူတော်ကောင်းတို့ကို ရွေးချယ် ပေါင်းသင်းနိုင်ကြပြီးလျှင် ယခုအချိန်မှစ၍ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာသို့ ရောက်သည့်တိုင်အောင် အလိုရှိအပ်သော ချမ်းသာအမျိုးမျိုးတို့နှင့်ပြည့်စုံကြပါစေကုန်သတည်း။

သဗ္ဗိသုတ္တန် တရားတော် ပြီးပါပြီ။

နိဂုံးချုပ်ကာ ဆုတောင်းပဌနာ

၁။ ကမ္ဘာလောကထဲ၌ သူတော်ကောင်း တရားတို့သည် ကြာမြင့်စွာ ခိုင်မာတည်တံ့နိုင်ကြပါစေ၊

၂။ ကမ္ဘာလောကထဲ၌ သူတော်ကောင်း တရားတို့သည် တနေ့တခြား တိုးတက်ကြီးပွား လာနိုင်ကြပါစေ၊

၃။ ကမ္ဘာ လောကထဲ၌ သူတော်ကောင်း တရားတို့ကို လိုက်နာကျင့်သုံးကြသောကမ္ဘာသူကမ္ဘာသားတို့သည် တနေ့တခြား တိုးတက် များပြား လာနိုင်ကြပါစေ၊

၄။ ကမ္ဘာသူ ကမ္ဘာသားတို့သည် သူတော်ကောင်းတရား တို့၏အရသာဖြစ်သော ဆင်းရဲခပ်သိမ်းတို့လွတ်ငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို (မျက်မှောက် ပြုသော အားဖြင့်) ရောက်ရှိကာ ခံစားနိုင်ကြပါစေ ဟူသော (ဆန္ဒမွန်) ရည်ရွယ်ချက် လေးပါးဖြင့် ရေးသား အပ်သော ဤ ဒုက္ခကင်းဝေး ပေါင်းသင်းရေး သဗ္ဗိသုတ္တန် တရားတော် စာအုပ်သည် ရည်ရွယ်ချက် အတိုင်း ကမ္ဘာသူကမ္ဘာသားတို့အတွက် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါစေ သတည်း။ ။

စာရေးသူ

ကျေးဇူးရှင် မဟာစည် ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

ဩကာသ ကန်တော့ခန်း

ကန်တော့ရှတ်ဆိုပုံ

ဩကာသ ဩကာသ ဩကာသ ကာယကံ ဝစီကံ မနောကံ တည်းဟူသော အပြစ်ခပ်သိမ်း ပပျောက်ငြိမ်း၍ အသက်ရှည်စွာ အနာမဲ့ရေး ရန်ဘေးကင်းကြောင်း ကောင်းမှု မင်္ဂလာ ဖြစ်ပါစေခြင်းအကျိုးငှာ ဘုရားရတနာ တရားရတနာ သံဃာရတနာ တည်းဟူသော ရတနာမြတ်သုံးပါး ဆရာ— သမားတို့ကို အရိုအသေ လက်အုပ်မိုး၍ ရှိခိုးပူဇော် ဖူးမြော် မာန်လျှော့ ကန်တော့ပါ၏ အရှင်ဘုရား။

မှတ်ချက်— [ဆုပေးမည့်ပုဂ္ဂိုလ်ရှိနေပါလျှင် ဤမျှကိုသာဆို၍ ကန်တော့ရပါမည်။ ဆုပေးသောပုဂ္ဂိုလ် မရှိခဲ့ ပါလျှင် ဆက်လက်၍ ဆုံးသည့်တိုင်အောင် ဆိုရ ပါမည်။]

ကန်တော့ရသော ဤ ကောင်းမှုကံ စေတနာတို့ကြောင့် အပါယ်လေးပါး၊ ကပ်သုံးပါး၊ ရပ်ပြစ်ရှစ်ပါး၊ ရန်သူမျိုး ငါးပါး၊ ဝိပတ္တိတရားလေးပါး၊ဗျသနတရားငါးပါး၊အနာမျိုး

ကိုးဆယ့်ခြောက်ပါး၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ခြောက်ဆယ့်နှစ်ပါးတို့မှ အခါခပ်သိမ်း ကင်းလွတ်ငြိမ်းသည်သာဖြစ်၍ မဂ်တရား ဖိုလ်တရား နိဗ္ဗာန် တရားတော်မြတ်ကို လျင်မြန်စွာ ရပါလို၏ အရှင်ဘုရား။

ငါးပါးသီလ ခံယူပုံ

အဟံ ဘန္တေ တိသရဏေန သဟ ပဉ္စသီလံ ဓမ္မံ ယာစာမိ၊ အနုဂ္ဂဟံ ကတွာ သီလံ ဒေထ မေ ဘန္တေ။

မြန်မာပြန်

အရှင်ဘုရား တပည့်တော်သည် သရဏဂုံ သုံးပါးနှင့်တကွ ငါးပါးသီလကို တောင်းပါသည်ဘုရား။ တပည့်တော်အား သနားချီးမြှောက်၍ သီလပေးသနားပါ အရှင်ဘုရား။

သီလပေးသောဆရာတော်က ''ယမဟံ ဝဒါမိ တံ ဝဒေထ'' ဟုဆိုသောအခါ ''အာမ ဘန္တေ''ဟု ဆိုရမည်။

မြန်မာပြန်

သီလ ပေးသော ဆရာတော်က ''ဆရာတော် ဆိုတာကို လိုက်ဆိုကြရမည်''ဟု မိန့်ဆိုသောကြောင့် ''လိုက်ဆိုပါမည် အရှင်ဘုရား''ဟု ဝန်ခံကြရပါသည်။

''နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ''ဟု ဆရာတော်က တခေါက်ဆိုသောအခါ သုံးခေါက် လိုက်ဆိုရပါမည်။

မြန်မာပြန်

ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော အလုံးစုံသော တရားတို့ကိုမဖောက်မပြန် ကိုယ်တော်တိုင်သိတော်မူသော ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော ထို မြတ်စွာဘုရားအား ရှိခိုးပါ၏။

ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊

ဘုရားကိုလဲ စိတ်ဝယ်စွဲ၊ အမြဲဆည်းကပ်မည်။

ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

တရားကိုလဲ၊ စိတ်ဝယ်စွဲ၊ အမြဲဆည်းကပ်မည်။

သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

သံဃာကိုလဲ၊ စိတ်ဝယ်စွဲ၊ အမြဲဆည်းကပ်မည်။

ဒုတိယမ္ပိ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ ဒုတိယမ္ပိ ဓမ္မံ သရဏံဂစ္ဆာမိ။ ဒုတိယမ္ပိ သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ တတိယမ္ပိ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ တတိယမ္ပိ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ တတိယမ္ပိ သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

သီလပေးသောဆရာတော်က ''တိသရဏဂမနံ ပရိပုဏ္ဏံ'' ဟု ဆိုသောအခါ သီလယူသူများက ''အာမ ဘန္တေ'' ဟု ဆိုကြရပါသည်။

မြန်မာပြန်

ဆရာတော်က ''သရဏဂုံသုံးပါး ဆောက်တည်တာ ပြည့်စုံပြီလား''ဟု မိန့်ဆို မေးကြားသောကြောင့် ''ပြည့်စုံပါပြီ အရှင်ဘုရား''ဟု ဖြေကြရပါသည်။

၁။ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
သူ့အသက်လဲ၊ မသတ်ပဲ၊ အမြဲရှောင်ကြဉ်မည်။
၂။ အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
သူ့ဥစ္စာလဲ၊ မခိုးပဲ၊ အမြဲရှောင်ကြဉ်မည်။
၃။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာဝေရဏီသက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
ကာမဂုဏ်မှဲ့၊ ကျင့်ဖောက်လွှဲ၊ အမြဲရှောင်ကြဉ်မည်။
၄။ မုသာဝါဒါ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
လိမ်ညာ၍လဲ၊ မပြောပဲ၊ အမြဲရှောင်ကြဉ်မည်။
၅။ သုရာမေရယ မဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ၊
သေအရက်လဲ၊ မသောက်ပဲ၊ အမြဲရှောင်ကြဉ်မည်။

ရှစ်ပါးသီလ ခံယူပုံ

အဟံ ဘန္တေ တိသရဏေန သဟ အဋ္ဌင်္ဂသမန္နာဂတံ ဥပေါသထသီလံ ဓမ္မံ ယာစာမိ၊ အနုဂ္ဂဟံ ကတွာ သီလံ ဒေထ မေ ဘန္တေ။

[ယမဟံ ဝဒါမိ တံ ဝဒေထ] သီလယူသူ မဆိုရပါ။

အာမ ဘန္တေ။

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

(၃-ခေါက်ဆိုပါ။)

ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

ဒုတိယမ္ပိ................။ တတိယမ္ပိ................။

[တိသရဏဂမနံ ပရိပုဏ္ဏံ]

အာမ ဘန္တေ။

၁။ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
သူ့အသက်လဲ၊ မသတ်ပဲ၊ အမြဲရှောင်ကြဉ်မည်။

၂။ အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
သူ့ဥစ္စာလဲ၊ မခိုးပဲ၊ အမြဲရှောင်ကြဉ်မည်။

၃။ အဗြဟ္မစရိယာ ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
မမြတ်တာလဲ၊ မကျင့်ပဲ၊ စိတ်စွဲရှောင်ကြဉ်မည်။

၄။ မုသာဝါဒါ ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
လိမ်ညာ၍လဲ၊ မပြောပဲ၊ အမြဲရှောင်ကြဉ်မည်။

၅။ သုရာမေရယ မဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
သေအရက်လဲ၊ မသောက်ပဲ၊ အမြဲရှောင်ကြဉ်မည်။

၆။ ဝိကာလဘောဇနာ ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
နေမွန်းတိမ်းလွဲ၊ ညစာလဲ၊ မစားပဲရှောင်ကြဉ်မည်။

၇။ နစ္စ ဂီတ ဝါဒိတ ဝိသူက ဒဿန မာလာဂန္ဓ ဝိလေပန
ဓာရဏ မဏ္ဍန ဝိဘူသဋ္ဌာနာ ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာ-
ဒိယာမိ။

ပွဲလမ်းသဘင်၊ အလှပြင်လဲ၊ မပြုပဲ၊ စိတ်စွဲရှောင်ကြဉ်မည်။

၈။ ဥစ္စာသယန မဟာသယနာ ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာ-
ဒိယာမိ။

မြင့်မြတ်ရာလဲ၊ မနေပဲ၊ စိတ်စွဲ ရှောင်ကြဉ်မည်။

ကိုးပါးသီလ ခံယူပုံ

အဟံ ဘန္တေ တိသရဏေန သဟ နဝင်္ဂသမန္နာဂတံ ဥပေါ-
သထသီလံ ဓမ္မံ ယာစာမိ၊ အနုဂ္ဂဟံ ကတွာ သီလံ ဒေထ
မေ ဘန္တေ။

[ယမဟံ ဝဒါမိ တံ ဝဒေထ]

အာမ ဘန္တေ။

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။
(၃-ခါက်ဆိုပါ။)

ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။သံဃံ သရဏံ
ဂစ္ဆာမိ။

ဒုတိယမ္ပိ ....၊ တတိယမ္ပိ...................။

[တိသရဏဂမနံ ပရိပုဏ္ဏံ]

အာမ ဘန္တေ။

၁။ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
သူ့အသက်လဲ၊ မသတ်ပဲ၊ အမြဲရှောင်ကြဉ်မည်။
၂။ အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
သူ့ဥစ္စာလဲ၊ မခိုးပဲ၊ အမြဲရှောင်ကြဉ်မည်။
၃။ အဗြဟ္မစရိယာ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
မမြတ်တာလဲ၊ မကျင့်ပဲ၊ စိတ်စွဲရှောင်ကြဉ်မည်။
၄။ မုသာဝါဒါ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
လိမ်ညာ၍လဲ မပြောပဲ၊ အမြဲရှောင်ကြဉ်မည်။
၅။ သုရာမေရယ မဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ သမာ-ဒိယာမိ။
သေအရက်လဲ၊ မသောက်ပဲ၊ အမြဲရှောင်ကြဉ်မည်။
၆။ ဝိကာလဘောဇနာ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
နေမွန်းတိမ်းလွဲ၊ ညစာလဲ၊ မစားပဲ ရှောင်ကြဉ်မည်။
၇။ နစ္စ ဂီတ ဝါဒိတ ဝိသူက ဒဿန မာလာဂန္ဓ ဝိလေပန ဓာရဏ မဏ္ဍန ဝိဘူသနဋ္ဌာနာ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
ပွဲလမ်းသဘင်၊ အလှပြင်လဲ၊ မပြုပဲ၊ စိတ်စွဲရှောင်ကြဉ်မည်။
၈။ ဥစ္စာသယန မဟာသယနာ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ သမာ-ဒိယာမိ။
မြင့်မြတ်ရာလဲ၊ မနေပဲ၊ စိတ်စွဲရှောင်ကြဉ်မည်။
၉။ မေတ္တာ သဟဂတေန စေတသာ သဗ္ဗပါဏဘူတေသု ဖရိတွာ ဝိဟရနံ သမာဒိယာမိ။
သတ္တဝါများ၊ မေတ္တာပွား၊ ဖြန့်ထားနေထိုင်မည်။
ဒုက္ခကင်းဝေး-၁၄

ဝိပဿနာ အကျင့်မြတ်ဖြင့်

ရတနာသုံးပါးအား ပူဇော်ပုံ

ဣမာယ ဓမ္မာနု ဓမ္မပဋိပတ္တိယာ ဗုဒ္ဓံ ပူဇေမိ။
ဣမာယ ဓမ္မာနု ဓမ္မပဋိပတ္တိယာ ဓမ္မံ ပူဇေမိ။
ဣမာယ ဓမ္မာနု ဓမ္မပဋိပတ္တိယာ သံဃံ ပူဇေမိ။

ဣမာယ ဓမ္မာနု ဓမ္မပဋိပတ္တိယာ—မဂ်လေးတန် ဖိုလ်လေးတန် နိဗ္ဗာန်ဟုဆိုအပ်သော ဤလောကုတ္တရာတရား ကိုးပါးအားလျော်သော ဝိပဿနာ အကျင့်မြတ်ဖြင့်၊ ဗုဒ္ဓံ—မြတ်စွာဘုရားကို၊ ပူဇေမိ—ပူဇော်ပါ၏ အရှင်ဘုရား။

ဣမာယ ဓမ္မာနု ဓမ္မပဋိပတ္တိယာ-မဂ်လေးတန် ဖိုလ်လေးတန် နိဗ္ဗာန်ဟုဆိုအပ်သော ဤလောကုတ္တရာတရား ကိုးပါးအားလျော်သော ဝိပဿနာ အကျင့်မြတ်ဖြင့်၊ ဓမ္မံ—တရားတော်မြတ်ကို၊ ပူဇေမိ—ပူဇော်ပါ၏ အရှင်ဘုရား။

ဣမာယ ဓမ္မာနု ဓမ္မပဋိပတ္တိယာ—မဂ်လေးတန် ဖိုလ်လေးတန် နိဗ္ဗာန်ဟုဆိုအပ်သော ဤလောကုတ္တရာတရား ကိုးပါးအားလျော်သော ဝိပဿနာ အကျင့်မြတ်ဖြင့်၊ သံဃံ—သံဃာတော်မြတ်အပေါင်းကို၊ ပူဇေမိ—ပူဇော်ပါ၏ အရှင်ဘုရား။

ပြင်ဆင်ဖတ်ရှုရန်

စာမျက်နှာ	အမှား	အမှန်
၁၁	ဤအဋ္ဌကထာအားဖြင့်	ဤအဋ္ဌကထာဖြင့်
၁၂	ဗာလပဏ္ဍိသုတ်	ဗာလပဏ္ဍိတသုတ်
၁၉	မပေါင်းသင့်အပ်	မပေါင်းသင်းအပ်
၂၀	တတ်ဖြင့်လဲမကောင်း	နှုတ်ဖြင့်လဲမကောင်း
၄၉	ပြုလာဖွယ်ရာ	ပြုလုပ်ရာ
၅၃	လှည်းတို့ယို	လှည်းတို့ကို
၆၁	ဗန္ဓုလစစ်သည်ကြီး	ဗန္ဓုလစစ်သူကြီး
၇၆	ပေါင်းသင်းရသည်	ပေါင်းသင်းရသည်
၇၉	အကျွန်ုပ်တို့မှာ	အကျွန်ုပ်မှာ
၈၂	အဝတ်တို့	အဝတ်တို့ကို
၈၃	အရှဗိက်	အရာဗိကံ
၈၇	အကတ္တိ	အကိတ္တိ
၉၁	မရှက်ရာမှာ	မရှက်ရမှာ
၉၁	လူမှုက်မည်	လူမိုက်မည်
၁၀၀	ငရဲနိမိတ်ဖြစ်သတတ်	ငရဲ၌ ဖြစ်သတတ်
၁၀၇	ယင်းကုလဒူသက	ကုလဒူသက
၁၂၂	အပြစ်ပ အာရုံ	အပြင်ပ အာရုံ
၁၂၅	လူပန်းက	လူပန်းကာ
၁၂၆	တကျော့ဒိဋ္ဌိတို့ကို ကင်းသွား	တကျော့ဒိဋ္ဌိတို့ ကင်းယွား
၁၃၇	မှိခို အာ ထားရာ	မှိခိုအားထားရာ
၁၄၁	ဟောကြားတော်မူရင်း	ဟောကြားတော်မူလိုရင်း
၁၄၉	ပြန်ပိုဖို့	ပြန်ဖို့

ဤစာအုပ်မှာ သိဖွယ်ရာ

— လူတိုင်းမှာ ရှိနေသော သူယုတ်-သူမြတ် လက္ခဏာကို သိပြီးပြီလား ?

— အဘယ်တရား ကျင့်သုံးနိုင်သူကို သူတော်ကောင်း ခေါ်နိုင်သည်ကို သိပြီးပြီလား ?

— မြတ်စွာဘုရား ပေးထားသော လူကဲခတ်နည်းကို သိပြီးပြီလား ?

— အမိ-အဖလို ပေါင်းသင်းရမည့်သူကို သိပြီးပြီလား ?

— ဘုန်းကြီးကျောင်း ရောက်သည့်အခါ ဘယ်လိုနေရမှာကို သိပြီးပြီလား ?

— ယောက်မနှင့် တူသူကို သိပြီးပြီလား ?

— နှမ်းနှင့် တူသူကို ပေါင်းသင့်ပါသလား ?

— သံနှင့် တူသူကို ပေါင်းသင့်ပါသလား ?

— သေသူနှင့် ရှင်သူကို သိပြီးပြီလား ?

— နည်းမှန်-လမ်းမှန် သတိပဋ္ဌာန်တရားကို ရှုပွားတတ်ပါပြီလား ?

— သင်၏ ဝေဒနာကို တရားဖြစ်အောင် ရှုတတ်ပါပြီလား ?

— ဝိပဿနာတရား ရှုမှတ်လို့ ရောဂါပျောက်တယ်ဆိုတာ ယုံပါရဲ့လား ?